

การจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะการอ่านจับใจความภาษาไทยของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1
ตามแนวคิดทฤษฎีคอนสตรัคติวิสม์ร่วมกับเทคนิคอุปมา/เปรียบเทียบ

ธนนชนก นิชเปี่ยม

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรการศึกษามหาบัณฑิต

สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา

2567

ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยบูรพา

การจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะการอ่านจับใจความภาษาไทยของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1
ตามแนวคิดทฤษฎีคอนสตรัคติวิสม์ร่วมกับเทคนิคอุปมา/เปรียบเทียบ

ธนันชนก นิชเปี่ยม

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรการศึกษามหาบัณฑิต

สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา

2567

ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยบูรพา

THE LEARNING MANAGEMENT FOR THE DEVELOPMENT OF THAI READING
COMPREHENSION FOR THE 7TH GRADE STUDENTS USING CONSTRUCTIVISM
THEORY WITH ANALOGY TECHNIQUE

THANANCHANOK NICHPIEM

A THESIS SUBMITTED IN PARTIAL FULFILLMENT OF
THE REQUIREMENTS FOR MASTER DEGREE OF EDUCATION
IN CURRICULUM AND INSTRUCTION
FACULTY OF EDUCATION
BURAPHA UNIVERSITY

2024

COPYRIGHT OF BURAPHA UNIVERSITY

คณะกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์และคณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ได้พิจารณา
วิทยานิพนธ์ของ ฐนันชนก นิชเปี่ยม ฉบับนี้แล้ว เห็นสมควรรับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตาม
หลักสูตรการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน ของมหาวิทยาลัยบูรพาได้

คณะกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

อาจารย์ที่ปรึกษาหลัก

.....

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.รุ่งฟ้า กิติญาณสันต์)

อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม

.....

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สิริวรรณ จรัสศรีวิวัฒน์)

..... ประธาน

(รองศาสตราจารย์ ดร.สุนทร บำเรอราช)

..... กรรมการ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.รุ่งฟ้า กิติญาณสันต์)

..... กรรมการ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สิริวรรณ จรัสศรีวิวัฒน์)

..... กรรมการ

(รองศาสตราจารย์ ดร.คุสิต ขาวเหลือง)

..... คณบดีคณะศึกษาศาสตร์

(รองศาสตราจารย์ ดร. สฎายุ ธีระวนิชตระกูล)

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยบูรพา อนุมัติให้รับวิทยานิพนธ์ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของ
การศึกษาตามหลักสูตรการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน ของมหาวิทยาลัย
บูรพา

..... คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

(รองศาสตราจารย์ ดร.วิทวัส แจ่มเยี่ยม)

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

63920279: สาขาวิชา: หลักสูตรและการสอน; กศ.ม. (หลักสูตรและการสอน)

คำสำคัญ: แผนการจัดการเรียนรู้, การอ่านจับใจความ, คอนสตรัคติวิสม์, เทคนิคอุปมา/เปรียบเทียบ

รณันชนก นิชเปี่ยม : การจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะการอ่านจับใจความภาษาไทยของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ตามแนวคิดทฤษฎีคอนสตรัคติวิสม์ร่วมกับเทคนิคอุปมา/เปรียบเทียบ. (THE LEARNING MANAGEMENT FOR THE DEVELOPMENT OF THAI READING COMPREHENSION FOR THE 7TH GRADE STUDENTS USING CONSTRUCTIVISM THEORY WITH ANALOGY TECHNIQUE) คณะกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์: รุ่งฟ้า กิติญาณัฐ, Ed.D., สิริววรรณ จรัสรวีวัฒน์, กศ.ด. ปี พ.ศ. 2567.

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ (1) เพื่อสร้างและหาประสิทธิภาพของแผนการจัดการเรียนรู้ตามแนวคิดทฤษฎีคอนสตรัคติวิสม์ร่วมกับเทคนิคอุปมา/เปรียบเทียบสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ให้มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 80/80 (2) เปรียบเทียบทักษะการอ่านจับใจความภาษาไทยก่อนเรียนและหลังเรียน (3) เปรียบเทียบทักษะการอ่านจับใจความภาษาไทยหลังเรียนโดยใช้การจัดการเรียนรู้ตามแนวคิดทฤษฎีคอนสตรัคติวิสม์ร่วมกับเทคนิคอุปมา/เปรียบเทียบกับเกณฑ์ร้อยละ 70 และ (4) เพื่อศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่มีต่อการจัดการเรียนรู้ตามแนวคิดทฤษฎีคอนสตรัคติวิสม์ร่วมกับเทคนิคอุปมา/เปรียบเทียบ กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1/1 โรงเรียนพนมสารคาม “พนมอดุลวิทยา” สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา ฉะเชิงเทรา ปีการศึกษา 2566 จำนวน 1 ห้อง 40 คน ได้มาโดยการสุ่มตัวอย่างแบบกลุ่ม (Cluster Random Sampling) เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยประกอบด้วย แผนการจัดการเรียนรู้ตามแนวคิดทฤษฎีคอนสตรัคติวิสม์ร่วมกับเทคนิคอุปมา/เปรียบเทียบ แบบวัดทักษะการอ่านจับใจความ และแบบสอบถามความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการจัดการเรียนรู้ตามแนวคิดทฤษฎีคอนสตรัคติวิสม์ร่วมกับเทคนิคอุปมา/เปรียบเทียบ สถิติที่ใช้ในการวิจัยข้อมูลได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และทดสอบค่าที แบบ Dependent sample และการทดสอบค่าที แบบ One Samples ผลการวิจัยพบว่า

1. แผนการจัดการเรียนรู้ตามแนวคิดทฤษฎีคอนสตรัคติวิสม์ร่วมกับเทคนิคอุปมา/เปรียบเทียบสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 มีประสิทธิภาพเท่ากับ 80.18/82.5 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ 80/80 ที่ตั้งไว้

2. ทักษะการอ่านจับใจความภาษาไทยของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 หลังจาก

ได้รับการจัดการเรียนรู้ตามแนวคิดคอนสตรัคติวิสม์ร่วมกับเทคนิคอุปมา/เปรียบเทียบมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

3. ทักษะการอ่านจับใจความภาษาไทยของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 หลังจากได้รับการจัดการเรียนรู้ตามแนวคิดทฤษฎีคอนสตรัคติวิสม์ร่วมกับเทคนิคอุปมา/เปรียบเทียบสูงกว่าเกณฑ์ร้อยละ 70 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

4. ความพึงพอใจของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่มีต่อการจัดการเรียนรู้ตามแนวคิดคอนสตรัคติวิสม์ร่วมกับเทคนิคอุปมา/เปรียบเทียบ ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก

63920279: MAJOR: CURRICULUM AND INSTRUCTION; M.Ed. (CURRICULUM AND INSTRUCTION)

KEYWORDS: LEARNING LESSON PLAN, READING COMPREHENSION, CONSTRUCTIVISM, ANALOGY TECHNIQUE

THANANCHANOK NICHPIEM : THE LEARNING MANAGEMENT FOR THE DEVELOPMENT OF THAI READING COMPREHENSION FOR THE 7TH GRADE STUDENTS USING CONSTRUCTIVISM THEORY WITH ANALOGY TECHNIQUE.

ADVISORY COMMITTEE: ROONGFA KITIYANUSAN, Ed.D. SIRAWAN JARADRAWIWAT, Ed.D. 2024.

The purposes of this research were; to develop an enlargement and find out efficiency learning lesson plan using Constructivism Theory with Analogy Technique for the 7th grade students base on the standard criteria 80/80, to compare the 7th grade student's Thai reading comprehension skill before and after learning by using Constructivism Theory with Analogy Technique, to compare the 7th grade student's Thai reading comprehension skill after learning by using Constructivism Theory with Analogy Technique with 70 percent criterion and to study satisfaction of 7th grade student towards learning by using Constructivism Theory with Analogy Technique. The samples of this study were 40 Matthayomsuksa 1/1 students, who studied in semester of academic years 2023, Phanomsarakham "Phanom Adun Witthaya" school, Chachoengsao Secondary Education Service Area Office. They were randomly selected by using cluster random sampling. The research instruments consist of Constructivism theory and analogy technique lesson plans, a Thai reading comprehension ability test and the satisfaction questionnaire about Constructivism theory and analogy technique. The statistic used in this research were mean, standard deviation and t-test for dependent sample and t-test for one samples. The results of the study were:

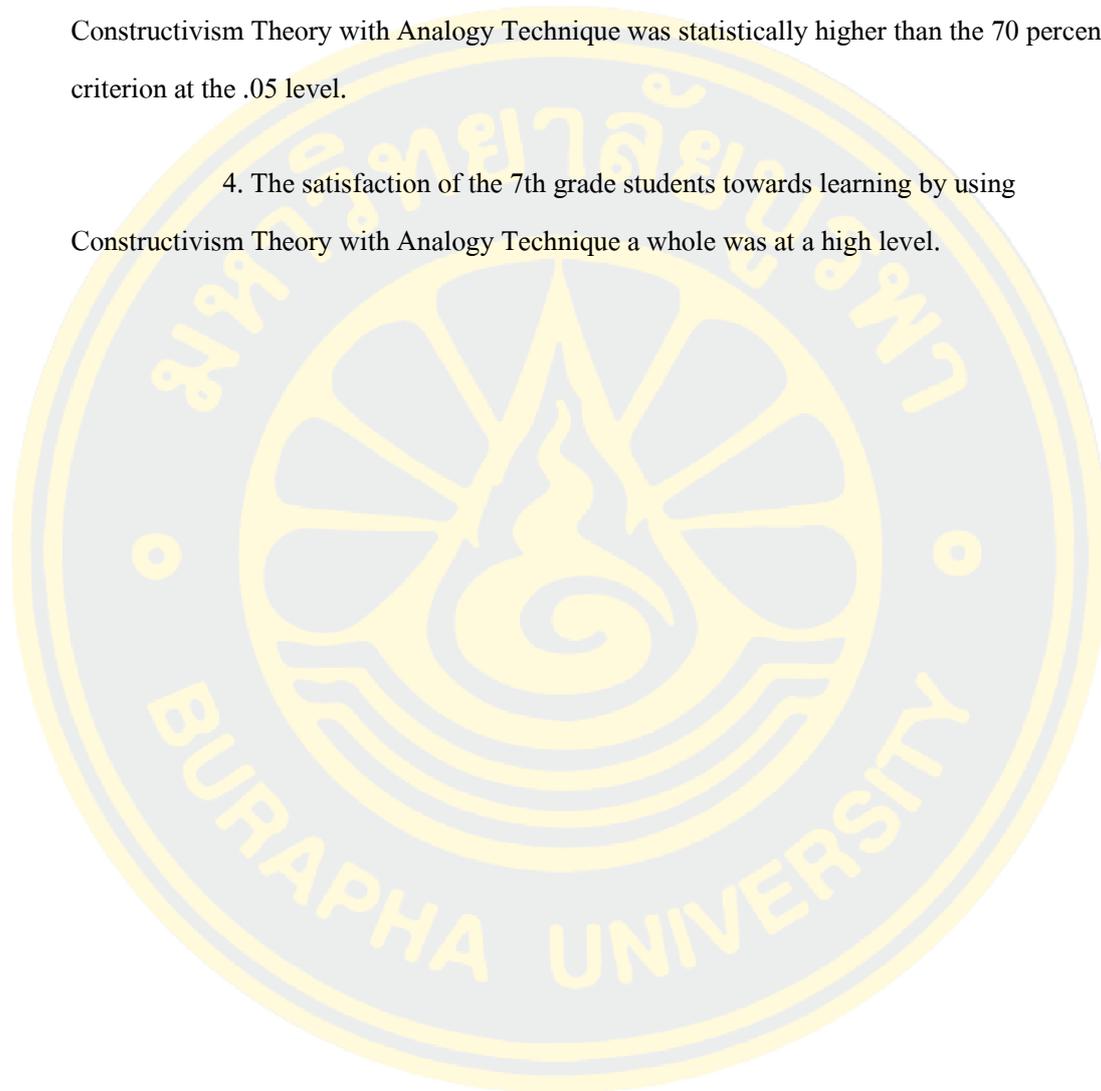
1. Learning lesson plan using Constructivism Theory with Analogy Technique for the 7th Grade Students possessed the efficiency of 80.18/82.5 which was higher than the set 80/80 the standard of criteria.

2. The 7th grade student's Thai reading comprehension skill after using

Constructivism Theory with Analogy Technique was higher than the pretest scores at the .05 statistical significant level.

3. The 7th grade student's Thai reading comprehension skill after using Constructivism Theory with Analogy Technique was statistically higher than the 70 percent criterion at the .05 level.

4. The satisfaction of the 7th grade students towards learning by using Constructivism Theory with Analogy Technique a whole was at a high level.

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลุล่วงได้ด้วยดี เนื่องจากได้รับความกรุณาจาก ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. รุ่งฟ้า กิติญาณุตม์ อาจารย์ที่ปรึกษาหลัก ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. สิริวารรณ จรัสรวีวัฒน์ อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม ตลอดจนคณาจารย์คณะศึกษาศาสตร์ที่กรุณาให้คำปรึกษา แนะนำแนวทางในการค้นคว้าวิจัย ตลอดจนแก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ ด้วยความเอาใจใส่เป็นอย่างดี ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูงด้วยความซาบซึ้งใจ ณ โอกาสนี้

ขอขอบพระคุณผู้ทรงคุณวุฒิทุกท่านที่ให้ความอนุเคราะห์ตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา ของแผนการจัดการเรียนรู้ แบบวัดทักษะการอ่านจับใจความ และแบบสอบถามความพึงพอใจ รวมทั้งให้คำแนะนำแก้ไข ทำให้เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยมีคุณภาพตรงตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย

ขอขอบพระคุณผู้อำนวยการ โรงเรียนพนมสารคาม “พนมอดุลวิทยา” ที่อำนวยความสะดวก ในการค้นคว้าวิจัยและเก็บรวบรวมข้อมูลต่าง ๆ จนงานสำเร็จลุล่วงด้วยดี

ขอขอบคุณนักเรียนทุกคนที่ให้ความร่วมมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลในการทดลองใช้เพื่อ ปรับปรุงเครื่องมือให้เหมาะสมและมีคุณภาพ ตลอดจนการเก็บรวบรวมข้อมูลที่ใช้ในการวิจัย ทำให้ วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลุล่วงได้ด้วยดี

ขอขอบคุณเพื่อน พี่ น้อง ทุกคนที่คอยให้กำลังใจและให้ความช่วยเหลือตลอดระยะเวลาใน การทำวิทยานิพนธ์ฉบับนี้

เหนือสิ่งอื่นใด ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณบิดา มารดา และครอบครัวที่คอยอยู่เคียงข้าง และเป็นกำลังใจในการทำวิทยานิพนธ์ฉบับนี้จนสำเร็จลุล่วง

คุณค่าและประโยชน์ของวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ ผู้วิจัยขอมอบเป็นเครื่องบูชาพระคุณบิดา มารดา ครูอาจารย์ บุพการี และผู้มีพระคุณทุกท่านที่มีส่วนช่วยให้ผู้วิจัยประสบความสำเร็จมาจนถึงทุกวันนี้

ชนันชนก นิชเปี่ยม

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	ฉ
กิตติกรรมประกาศ.....	ช
สารบัญ	ฌ
สารบัญตาราง	ฎ
สารบัญรูปภาพ	ฌ
บทที่ 1 บทนำ	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
วัตถุประสงค์การวิจัย	6
สมมติฐานการวิจัย	6
ประโยชน์ที่ได้รับจากการวิจัย	6
กรอบแนวคิดในการวิจัย.....	7
ขอบเขตการวิจัย.....	8
นิยามศัพท์เฉพาะ	9
บทที่ 2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	13
หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย.....	14
หลักสูตรสถานศึกษา โรงเรียนพนมสารคาม “พนมอดุลวิทยา” ฉบับปรับปรุง 2561	16
แนวคิดเกี่ยวกับการอ่าน.....	20
แนวคิดเกี่ยวกับการอ่านจับใจความ.....	34
การจัดการเรียนรู้ตามแนวคิดทฤษฎีคอนสตรัคติวิสต์	43
เทคนิคอุปมาเปรียบเทียบ.....	52

แนวคิดเกี่ยวกับแผนการจัดการเรียนรู้	57
ความพึงพอใจ	68
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	72
บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย	77
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง	77
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	78
การสร้างและหาคุณภาพเครื่องมือ	78
รูปแบบการวิจัย.....	99
การเก็บรวบรวมข้อมูล	99
การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้ในการวิจัย	100
บทที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	105
สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล	105
การเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล	105
ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	106
บทที่ 5 สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	114
สรุปผลการวิจัย	115
อภิปรายผล.....	115
ข้อเสนอแนะ.....	126
บรรณานุกรม	127
ภาคผนวก	134
ภาคผนวก ก	135
ภาคผนวก ข	142
ภาคผนวก ค	183
ภาคผนวก ง.....	203

สารบัญตาราง

	หน้า
ตารางที่ 1 สารการเรียนรู้ที่ 1 การอ่าน.....	18
ตารางที่ 2 สารการเรียนรู้ที่ 5 วรรณคดีและวรรณกรรม.....	19
ตารางที่ 3 ตารางแสดงหน่วยการเรียนรู้และสารการเรียนรู้.....	20
ตารางที่ 4 การกำหนดจุดประสงค์การเรียนรู้.....	80
ตารางที่ 5 วิเคราะห์แบบวัดทักษะการอ่านจับใจความ.....	89
ตารางที่ 6 คะแนนระหว่างเรียนของนักเรียนจำนวน 40 คน ซึ่งได้รับการจัดการเรียนการสอนเพื่อพัฒนาทักษะการอ่านจับใจความภาษาไทยด้วยแผนการจัดการเรียนรู้ตามแนวคิดทฤษฎีคอนสตรัคติวิสม์ร่วมกับเทคนิคอุปมา/เปรียบเทียบ.....	106
ตารางที่ 7 คะแนนการทำแบบทดสอบหลังเรียนของนักเรียนจำนวน 40 คน ซึ่งได้รับการจัดการเรียนรู้ตามแนวคิดทฤษฎีคอนสตรัคติวิสม์ร่วมกับเทคนิคอุปมา/เปรียบเทียบ.....	107
ตารางที่ 8 ประสิทธิภาพของแผนการจัดการเรียนรู้ตามแนวคิดทฤษฎีคอนสตรัคติวิสม์ร่วมกับเทคนิคอุปมา/เปรียบเทียบสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ของนักเรียนกลุ่มตัวอย่างจำนวน 40 คน.....	108
ตารางที่ 9 การเปรียบเทียบความสามารถในการอ่านจับใจความก่อนและหลังเรียนโดยใช้การจัดการเรียนรู้ตามแนวคิดทฤษฎีคอนสตรัคติวิสม์ร่วมกับเทคนิคอุปมา/เปรียบเทียบ t-test (Dependent Sample).....	108
ตารางที่ 10 การเปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยทักษะการอ่านจับใจความภาษาไทยหลังเรียนกับเกณฑ์ร้อยละ 70.....	109
ตารางที่ 11 ผลการวิเคราะห์ความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการจัดการเรียนรู้ตามแนวคิดทฤษฎีคอนสตรัคติวิสม์ร่วมกับเทคนิคอุปมา/เปรียบเทียบในภาพรวม.....	110
ตารางที่ 12 ผลการวิเคราะห์ความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการจัดการเรียนรู้ตามแนวคิดทฤษฎีคอนสตรัคติวิสม์ร่วมกับเทคนิคอุปมา/เปรียบเทียบ ด้านเนื้อหา.....	110

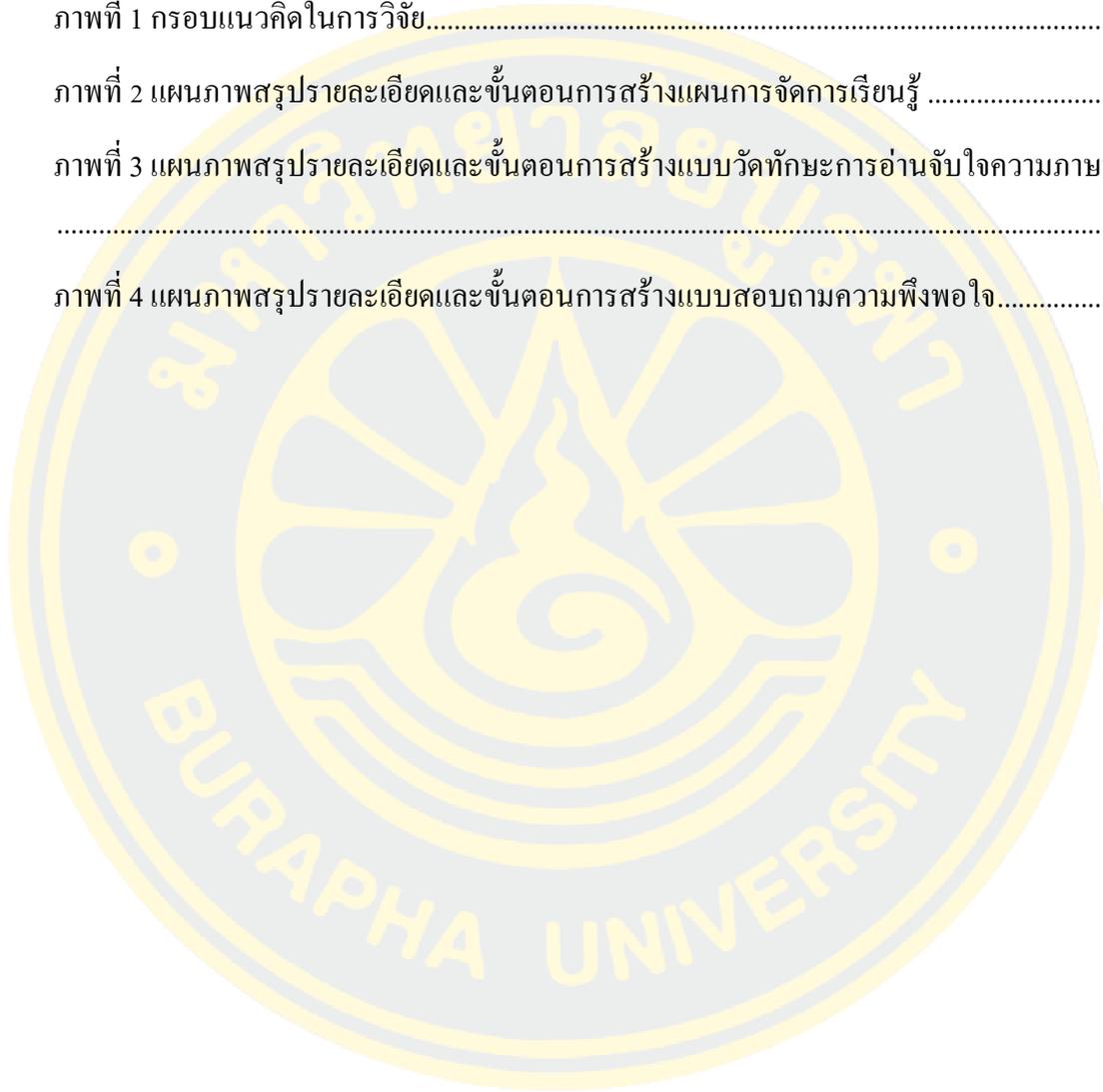
ตารางที่ 13 ผลการวิเคราะห์ความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการจัดการเรียนรู้ตามแนวคิดทฤษฎีคอนสตรัคติวิสม์ร่วมกับเทคนิคอุปมา/เปรียบเทียบ ด้านการจัดการเรียนรู้	112
ตารางที่ 14 ผลการวิเคราะห์ความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการจัดการเรียนรู้ตามแนวคิดทฤษฎีคอนสตรัคติวิสม์ร่วมกับเทคนิคอุปมา/เปรียบเทียบ ด้านการวัดและประเมินผล.....	113
ตารางที่ 15 ค่าคะแนนเฉลี่ย และระดับความเหมาะสมของแผนการจัดการเรียนรู้ที่ 1	143
ตารางที่ 16 ค่าคะแนนเฉลี่ย และระดับความเหมาะสมของแผนการจัดการเรียนรู้ที่ 2	144
ตารางที่ 17 ค่าคะแนนเฉลี่ย และระดับความเหมาะสมของแผนการจัดการเรียนรู้ที่ 3	145
ตารางที่ 18 ค่าคะแนนเฉลี่ย และระดับความเหมาะสมของแผนการจัดการเรียนรู้ที่ 4	146
ตารางที่ 19 ค่าคะแนนเฉลี่ย และระดับความเหมาะสมของแผนการจัดการเรียนรู้ที่ 5	147
ตารางที่ 20 ค่าคะแนนเฉลี่ย และระดับความเหมาะสมของแผนการจัดการเรียนรู้ที่ 6	148
ตารางที่ 21 ค่าคะแนนเฉลี่ย และระดับความเหมาะสมของแผนการจัดการเรียนรู้ที่ 7	149
ตารางที่ 22 ค่าเฉลี่ยความเหมาะสมของแผนการจัดการเรียนรู้ตามแนวคิดทฤษฎีคอนสตรัคติวิสม์ร่วมกับเทคนิคอุปมาเปรียบเทียบ	150
ตารางที่ 23 ค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ระหว่างข้อสอบกับองค์ประกอบการวัดทักษะการอ่านจับใจความ	195
ตารางที่ 24 ค่าความยากง่าย (P) และค่าอำนาจจำแนก (B) ของแบบวัดทักษะการอ่านจับใจความ	197
ตารางที่ 25 ค่าความยากง่าย (P) ค่าอำนาจจำแนก (B) และค่าความเชื่อมั่นของแบบวัดทักษะการอ่านจับใจความ.....	198
ตารางที่ 26 คะแนนการทำแบบวัดทักษะการอ่านจับใจความก่อนเรียนและหลังเรียน	199
ตารางที่ 27 คะแนนของนักเรียนที่ทำแบบทดสอบระหว่างเรียน (E_1).....	200
ตารางที่ 28 คะแนนหลังเรียนของแบบวัดทักษะการอ่านจับใจความ (E_2).....	202
ตารางที่ 29 ค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ระหว่างข้อคำถามกับองค์ประกอบการวัดความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการจัดการเรียนรู้ตามแนวคิดทฤษฎีคอนสตรัคติวิสม์ร่วมกับเทคนิคอุปมา/เปรียบเทียบ.....	206

ตารางที่ 30 ค่าอำนาจจำแนกของแบบสอบถามความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการจัดการเรียนรู้
ตามแนวคิดทฤษฎีคอนสตรัคติวิสม์ร่วมกับเทคนิคอุปมาเปรียบเทียบ208

สารบัญรูปภาพ

	หน้า
ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย.....	8
ภาพที่ 2 แผนภาพสรุปรายละเอียดและขั้นตอนการสร้างแผนการจัดการเรียนรู้	88
ภาพที่ 3 แผนภาพสรุปรายละเอียดและขั้นตอนการสร้างแบบวัดทักษะการอ่านจับใจความภาษาไทย	95
ภาพที่ 4 แผนภาพสรุปรายละเอียดและขั้นตอนการสร้างแบบสอบถามความพึงพอใจ.....	98

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ภาษาเป็นเครื่องมือในการแสวงหาความรู้และประสบการณ์จากสิ่งสิ่งพิมพ์และสื่อสารสนเทศ เพื่อนำมาพัฒนาความรู้ ความคิด สติปัญญา วิเคราะห์ วิจัยและสร้างสรรค์ให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงของสังคมโลกและความเจริญก้าวหน้าทางวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ผู้ที่ใช้ภาษาได้ดีจึงเป็นผู้ที่ได้เปรียบกว่าผู้อื่น เพราะรู้จักประมวลผลความรู้และความคิดที่เกิดจากการเขียน การพูด การฟัง และการอ่านข้อมูลข่าวสารต่าง ๆ อย่างชาญฉลาดและลึกซึ้ง ทำให้มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์สิ่งใหม่ ๆ มีทักษะการวิเคราะห์วิจารณ์ และทักษะการคิดแก้ปัญหา ซึ่งทักษะเหล่านี้เป็นทักษะที่สำคัญมากในยุคโลกาภิวัตน์

ในชีวิตประจำวัน คนส่วนใหญ่รับรู้ข้อมูลข่าวสารจากการอ่าน การฟัง และการดู มีสื่อที่ถ่ายทอดความรู้และความคิดจากบุคคลสู่บุคคลแต่การฟังและการดูข้อมูลข่าวสารอาจผ่านไปอย่างรวดเร็ว ซึ่งบางครั้งจับใจความและทบทวนไม่ได้ ต่างจากการอ่านหนังสือ สื่อสิ่งพิมพ์ต่าง ๆ และสื่ออิเล็กทรอนิกส์ซึ่งผู้อ่านสามารถทบทวนทำความเข้าใจหรือค้นคว้าเพิ่มเติมได้ (ฟองจันทร์ สุขยิ่ง, กัลยา สหชาติโกสิทธิ์, ประจิด สุจินพรมหม, นุช ม่วงแก้ว, และเปรมพร นวลนิ่ม, 2553, หน้า 12) การอ่านเป็นทักษะทางภาษาที่สำคัญทักษะหนึ่งและมีความจำเป็นต่อการดำรงชีวิตในศตวรรษที่ 21 เป็นอย่างยิ่ง เพราะข้อมูลสารสนเทศสามารถถ่ายโอนและเชื่อมต่อถึงกันได้อย่างรวดเร็วไม่ว่าจะอยู่มุมไหนของโลกก็ตาม เรียกได้ว่าข้อมูลเหล่านี้มีการเปลี่ยนแปลงตลอดเวลาการอ่านจึงเป็นสิ่งจำเป็นต่อชีวิต ทำให้ผู้อ่านเป็นผู้หูตากว้าง ทันต่อเหตุการณ์ความเคลื่อนไหวของโลก ส่งเสริมประสบการณ์ให้เพิ่มพูนขึ้น (จิรวัดน์ เพชรรัตน์ และอัมพร ทองใบ, 2555, หน้า 256) แต่ในบางครั้งข้อมูลบางอย่างเป็นข้อมูลเท็จ มีการบิดเบือน ดังนั้น เพื่อช่วยให้สามารถรับรู้ข้อมูลข่าวสารได้อย่างถูกต้องจึงต้องอาศัยทักษะการอ่านจับใจความ

การอ่านจับใจความนับได้ว่าเป็นแก่นแท้ของการอ่าน หากผู้อ่านจับใจความจากเรื่องที่อ่านได้ จะทำให้ผู้อ่านสามารถนำความรู้ ความคิดไปต่อยอดในการอ่านระดับที่สูงขึ้นได้ ดังที่แววมยุรา เหมือนนิล (2553, หน้า 6) ได้กล่าวถึงความสำคัญของการอ่านจับใจความไว้ว่าการอ่านจับใจความเป็นพื้นฐานการแสวงหาความรู้ที่สำคัญที่สุด สามารถสร้างความคิดและจินตนาการได้ดีกว่าสื่อใด ๆ ถ้านักเรียนอ่านจับใจความไม่ได้คืออ่านไม่เข้าใจหรือเข้าใจไม่ถูกต้องแล้ว ถึงจะมีวรรณกรรมที่ดีเกิดขึ้นมากมายเพียงใดก็ไม่มีความหมาย การอ่านเพื่อวัตถุประสงค์ที่ยากกว่า

เช่น การอ่านเพื่อวิเคราะห์ วิเคราะห์ก็ล้มเหลว การจับใจความสำคัญจึงเป็นการอ่านเน้นเนื้อเรื่อง มุ่งค้นหาความเป็นสาระของเรื่อง ซึ่งมีสาระครอบคลุมข้อความอื่น ๆ ในย่อหน้านั้นหรือเนื้อเรื่องทั้งหมด การอ่านมีความสำคัญต่อชีวิตมนุษย์ตั้งแต่เกิดจนโต สอดคล้องกับยุคปัจจุบันที่เป็นยุคข้อมูลข่าวสารทำให้ผู้อ่านรู้ข่าวสารทั่วโลกมีความสุขและการที่จะช่วยพัฒนาประเทศชาติให้เจริญรุ่งเรืองก้าวหน้าได้ ประการหนึ่งก็ต้องอาศัยประชาชนที่มีความรู้ความสามารถ ซึ่งความรู้ความสามารถต่าง ๆ ก็เป็นผลมาจากการอ่านและนำไปใช้นั่นเอง (กระทรวงศึกษาธิการ, 2552, หน้า 37)

จากความสำคัญของการอ่านและการอ่านจับใจความดังที่ได้กล่าวมาแล้ว ยังปรากฏความสำคัญของการอ่านในหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2551 กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย สาระที่ 1 การอ่าน และได้กำหนดคุณภาพผู้เรียนจบชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ด้านการอ่านว่า อ่านออกเสียงบทร้อยแก้วและบทร้อยกรองเป็นทำนองเสนาะได้ถูกต้อง เข้าใจความหมายโดยตรงและความหมายโดยนัย จับใจความสำคัญและรายละเอียดของสิ่งที่อ่าน แสดงความคิดเห็นและข้อโต้แย้งเกี่ยวกับสิ่งที่อ่าน และเขียนกรอบแนวคิด ผังความคิด ข้อความเขียนรายงานจากสิ่งที่อ่านได้ วิเคราะห์ วิวิจารณ์ อย่างมีเหตุผล ลำดับความอย่างมีขั้นตอน และความเป็นไปได้ของเรื่องที่อ่าน รวมทั้งประเมินความถูกต้องของข้อมูลที่ใช้สนับสนุนจากเรื่องที่อ่าน (กระทรวงศึกษาธิการ, 2552, หน้า 3-4) เมื่อผู้เรียนจบการศึกษาระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 จะต้องสามารถอ่านจับใจความได้จากสื่อหลากหลายประเภท ทั้งเรื่องสั้น นิทานชาดก บทความ สารคดี บันเทิงคดี และเอกสารทางวิชาการ เพื่อจะนำไปต่อยอดองค์ความรู้ในระดับที่สูงขึ้นและสามารถคิด วิเคราะห์ แยกแยะสื่อต่าง ๆ ได้อย่างมีวิจารณญาณ

ทักษะการอ่านจับใจความจึงเป็นสิ่งจำเป็นและมีความสำคัญมากในการเพิ่มโอกาสในการเรียนรู้และเป็นส่วนสำคัญที่ช่วยให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ที่ยั่งยืน จึงจำเป็นที่หน่วยงานทุกฝ่ายจะต้องช่วยส่งเสริม สนับสนุน และพัฒนาการอ่านจับใจความเพื่อให้ผู้เรียนสามารถจับใจความเรื่องที่อ่านได้มากขึ้น ยิ่งไปกว่านั้น เมื่อผู้เรียนสามารถอ่านจับใจความเรื่องต่าง ๆ ได้ จะส่งผลให้ผู้เรียนเกิดความรักในการอ่าน นำไปสู่ความสนใจในสาขาวิชาแขนงต่าง ๆ ที่หลากหลาย เพราะผู้เรียนสามารถอ่านเรื่องราวต่าง ๆ ได้เข้าใจและรับสารที่ผู้เขียนต้องการจะสื่อได้อย่างชัดเจนยิ่งขึ้น อย่างไรก็ตาม ปัญหาที่พบบ่อยในการจัดการเรียนการสอนการอ่านจับใจความ คือ นักเรียนอ่านแล้วไม่เข้าใจวัตถุประสงค์ของผู้แต่ง ไม่สามารถรับสารที่ต้องการจะสื่อออกมาได้ ไม่สามารถสรุปใจความสำคัญของเรื่อง และไม่สามารถตอบคำถามของเรื่องเมื่อถามเกี่ยวกับการวิเคราะห์ได้ ซึ่งสอดคล้องกับผลการประเมิน PISA 2561 ของไทยโดยสถาบันส่งเสริมการสอนวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี (สถาบันส่งเสริมการสอนวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี, 2562) นักเรียนไทยมีคะแนน

เฉลี่ยด้านการอ่านต่ำกว่าค่าเฉลี่ยของประเทศสมาชิก OECD เมื่อเปรียบเทียบผลการประเมิน PISA 2558 กับ PISA 2561 พบว่า ด้านการอ่านมีคะแนนลดลงประมาณ 16 คะแนน อีกทั้ง นักเรียนไทย ร้อยละ 40 มีความสามารถด้านการอ่านตั้งแต่ระดับ 2 ขึ้นไป ซึ่งมีสัดส่วนที่ลดลงจากการประเมิน PISA 2558 ที่ผ่านมา ที่มีนักเรียนประมาณร้อยละ 50 แสดงความสามารถในระดับดังกล่าว ทั้งนี้ ค่าเฉลี่ยของประเทศสมาชิก OECD มีนักเรียนร้อยละ 77 ที่มีความสามารถตั้งแต่ระดับ 2 ขึ้นไป โดยที่ระดับ 2 นี้ นักเรียนสามารถหาใจความสำคัญของบทความที่ไม่ยาวมากได้ หาข้อมูลที่บอกไว้ อย่างชัดเจนจนถึงข้อมูลที่มีความซับซ้อนเพียงเล็กน้อยได้ และสามารถสะท้อนถึงจุดประสงค์และ รูปแบบของบทความได้ภายใต้เงื่อนไขที่ชัดเจน นักเรียนไทยร้อยละ 0.2 มีความสามารถ ด้านการอ่านในระดับสูง (ระดับ 5 และระดับ 6) ซึ่งค่าเฉลี่ยของประเทศสมาชิก OECD มีนักเรียน ร้อยละ 8.7 ที่มีความสามารถในระดับนี้ โดยที่ระดับสูงนี้ นักเรียนสามารถทำความเข้าใจกับ บทความที่ยาวและจัดการกับแนวคิดที่เป็นนามธรรมหรือขัดกับความรูสึกได้ สามารถแยกแยะ ระหว่างข้อเท็จจริงกับความคิดเห็นได้จากสิ่งที่ชี้บอกโดยนัยอยู่ในบทความ นักเรียนไทยทั้งกลุ่มที่มี คะแนนสูงและกลุ่มที่มีคะแนนต่ำมีจุดอ่อนอยู่ที่ด้านการอ่าน สอดคล้องกับ กมลวรรณ บุตรน้อย (2563, หน้า 87) ได้กล่าวไว้ว่า ปัญหาที่พบมากในการจัดการเรียนการสอนภาษาไทย คือ การขาดทักษะการอ่านที่มีคุณภาพ เนื่องจากนักเรียนยังขาดความเข้าใจในเนื้อหาที่อ่านไม่สามารถ วิเคราะห์จำแนกข้อเท็จจริงและข้อคิดเห็น ขาดทักษะการเชื่อมโยงข้อมูลและสรุปใจความสำคัญจาก สิ่งที่อ่านได้ไม่ครบและขาดความเข้าใจเรื่องที่ย่านในแง่มุมต่าง ๆ จึงทำให้ไม่สามารถอ่านคิด วิเคราะห์ได้และจากการสำรวจการประเมินผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียนพบว่า ปัญหาที่สำคัญ ของผู้เรียนอีกประการคืออ่านแล้วจับใจความสำคัญไม่ได้ ไม่สามารถสรุปประเด็นของเรื่องได้ ไม่สามารถแยกแยะข้อเท็จจริงข้อคิดเห็นได้ไม่สามารถแยกใจความสำคัญกับใจความรองได้ทำให้ ไม่ได้รับประโยชน์เท่าที่ควรและยังเป็นปัญหาอุปสรรคต่อการเรียนรู้และศึกษาวิชาต่าง ๆ อีกด้วย (กระทรวงศึกษาธิการ, 2546, หน้า 188)

จากการสอนนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนพนมสารคาม “พนมอดุลวิทยา” เป็น เวลา 1 ปีการศึกษา ทำให้ผู้วิจัยได้เห็นถึงปัญหาการอ่านของผู้เรียนที่ไม่สามารถระบุได้ว่าใจความ ของเรื่องที่อ่านในหนังสือแบบเรียนแต่ละบทนั้นคืออะไร ผู้เรียนขาดความสามารถด้านความเข้าใจ ในการอ่านและขาดความสนใจในด้านการอ่าน ไม่ตระหนักในความสำคัญของการอ่าน ไม่เข้าใจ สิ่งที่เป็นนามธรรม ซึ่งสอดคล้องกับผลคะแนนการอ่าน-การเขียนภาษาไทย ตามแนวทาง PISA ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนพนมสารคาม “พนมอดุลวิทยา” ในระดับปรับปรุง มีแนวโน้มเพิ่มขึ้น นอกจากนี้ ในการกำหนดค่าเป้าหมายตามมาตรฐานการศึกษาระดับการศึกษา

ขั้นพื้นฐาน โรงเรียนพนมสารคาม “พนมอดุลวิทยา” ปีการศึกษา 2563 ได้กำหนดให้ผู้เรียนมีความสามารถในการอ่านไว้ที่ระดับคุณภาพยอดเยี่ยม แต่ผลสัมฤทธิ์ในด้านการอ่านในปีการศึกษา 2563 อยู่ในระดับดีเลิศ (โรงเรียนพนมสารคาม “พนมอดุลวิทยา”, 2563, หน้า 8) ซึ่งไม่เป็นไปตามค่าเป้าหมายของโรงเรียน เนื่องจากผู้เรียนมีประสบการณ์น้อย ผู้เรียนบางคนอ่านได้แต่ไม่เข้าใจเรื่องราวที่อ่าน และส่วนใหญ่ไม่สามารถแยกแยะข้อเท็จจริงกับข้อคิดเห็นได้ โดยมีอุปสรรคในการอ่าน คือ ผู้เรียน ไม่ชอบอ่าน ขาดทักษะทางภาษา อ่านแล้วไม่เกิดความเข้าใจในการอ่าน อ่านช้าและไม่ชำนาญในการอ่าน (จิรวัดน์ เพชรรัตน์ และอัมพร ทองใบ, 2555, หน้า 101) ผู้เรียนอาจพบปัญหาแต่เริ่มเรียน เริ่มหัดอ่าน เป็นสาเหตุให้เบื่อบ่อย ไม่มีความรู้พื้นฐานเดิมเพียงพอที่จะรับประสบการณ์ใหม่ และขาดความกระตือรือร้น แรงสนับสนุนในการอ่าน (ฉวีลักษณ์ บุญยะกาญจน์, 2557, หน้า 73)

การนำแนวคิดทฤษฎีคอนสตรัคติวิสม์มาใช้ในการจัดการเรียนรู้เป็นหนึ่งในวิธีที่จะช่วยแก้ปัญหาด้านการอ่านจับใจความภาษาไทย เพราะแนวคิดทฤษฎีคอนสตรัคติวิสม์เป็นแนวคิดที่ช่วยให้สร้างความรู้และส่งเสริมให้การอ่านจับใจความภาษาไทยของผู้เรียนมีประสิทธิภาพมากขึ้น ทั้งยังเป็นการกระตุ้นความสนใจของผู้เรียน สอดคล้องกับนักการศึกษาหลายท่านที่เสนอแนวทางในการจัดการเรียนการสอนตามแนวคิดการสร้างความรู้ด้วยตนเอง (Constructivism) ซึ่งเป็นแนวคิดที่วิกทอทสกี (Vygotsky, 1978, หน้า 90-91) นักจิตวิทยาชาวรัสเซียได้พัฒนาขึ้น วิกทอทสกีให้ความสำคัญกับการให้ความช่วยเหลือหรือชี้แนะแก่เด็ก ซึ่งอยู่ในลักษณะของ “Assisted Learning” หรือ “Scaffolding” เพราะสามารถช่วยพัฒนาเด็กให้ไปถึงระดับที่อยู่ในศักยภาพของเด็กได้ วิธีการจัดการเรียนการสอนในแนวคิดนี้จะเน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง ให้ผู้เรียนสร้างองค์ความรู้ เน้นให้ผู้เรียนได้ฝึกปฏิบัติ รู้จักคิดอย่างมีเหตุผล ซึ่งสอดคล้องกับที่วัชรา เก่าเรียนดี (2553, หน้า 73-78) ให้ความสำคัญว่าการจัดการเรียนรู้ที่ผู้เรียนเป็นผู้สร้างองค์ความรู้ด้วยตนเองนั้น ผู้เรียนจะเรียนรู้ด้วยความกระตือรือร้น สร้างความหมายของความรู้ด้วยตนเองและสร้างความรู้ของตนเองด้วยกระบวนการคิดไตร่ตรอง ผู้เรียนจะเป็นผู้มีส่วนร่วมในการเรียนรู้อย่างกระตือรือร้น แทนที่จะเป็นผู้คอยรับความรู้จากครูเพียงฝ่ายเดียว สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา (2550, หน้า 3) เสนอแนะขั้นตอนการจัดการเรียนรู้ตามแนวคิดทฤษฎีคอนสตรัคติวิสม์ไว้ 5 ขั้นตอน ได้แก่ ขั้นที่ 1 ชี้นำเข้าสู่เรื่อง ขั้นที่ 2 ชี้นทบทวนความรู้เดิม ขั้นที่ 3 ชี้นปรับเปลี่ยนความคิด ขั้นที่ 4 ชี้นำความคิดไปใช้ และขั้นที่ 5 ชี้นทบทวน ขั้นตอนการเรียนรู้ 5 ขั้นตอนนี้จะทำให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ด้วยความหมายและสามารถถ่ายโยงความรู้ได้ ซึ่งตรงกับงานวิจัยของปรียาภรณ์ แสงปัญญา (2561) เรื่อง ผลการใ้ช้บทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน เรื่อง การอ่านจับใจความสำคัญโดยใช้ทฤษฎีการสร้างองค์ความรู้ด้วยตนเองสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3

กลวิธีในการสอนอ่านที่ดีและน่าสนใจวิธีการหนึ่ง คือ การใช้เทคนิคอุปมา/เปรียบเทียบ เข้ามาช่วยในการจัดการเรียนการสอนเนื่องจากบทอ่านบางเรื่องมีเนื้อหาที่ต้องตีความ ไม่สามารถ แปลความได้โดยตรง จึงจำเป็นต้องยกตัวอย่างที่หลากหลายมาเปรียบเทียบกับเนื้อหาที่นักเรียนได้ ศึกษา เพื่อให้นักเรียนเข้าใจ ได้อย่างชัดเจน ถ่องแท้และถูกต้อง สอดคล้องกับฉันท ชาติทอง (2554, หน้า 308-310) กล่าวว่า การสอนเปรียบเทียบเป็นการสอนความสามารถในการพิจารณา ความเหมือนความต่างเพื่อให้ได้ผลลัพธ์ที่พึงประสงค์ ตอบสนองเป้าหมายที่ต้องการ โดยที่สมอง จะเกิดความทรงจำ ความคิดและอารมณ์ ยกตัวอย่างเช่น การสอนว่าสมองสามารถบันทึกความจำได้ เท่ากับสารานุกรม 100 เล่ม หรือมีไขมันสามารถมาทำสบู่ได้ 7 ก้อน จะช่วยให้ผู้เรียนเข้าใจได้ง่าย การสอนแบบอุปมา/เปรียบเทียบเป็นวิธีการสอนแบบการเชื่อมโยงความคิด คือ ช่วยให้ผู้เรียนสร้าง ความสัมพันธ์ระหว่างความรู้เดิมกับความรู้ใหม่ ซึ่งช่วยให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ได้ดีและรวดเร็ว ยิ่งขึ้น เพราะผู้เรียน ได้ขยายความรู้เดิมให้กว้างออกไป โดยสัมพันธ์ความรู้เดิมกับความรู้ใหม่ด้วย วิธีการอุปมา/เปรียบเทียบ ทำให้ได้ข้อเท็จจริงใหม่ที่สัมพันธ์กับประสบการณ์เดิม ช่วยขยาย โมนทัศน์ที่แตกต่างออกไป นำไปสู่การสร้างทักษะการคิดสร้างสรรค์และทักษะการแก้ปัญหา (ทิสนา แชนณี, 2562, หน้า 252) จากประโยชน์ของแนวคิดทฤษฎีคอนสตรัคติวิสต์และเทคนิค การสอนแบบอุปมาเปรียบเทียบนั้น ทำให้ผู้วิจัยมีความประสงค์จะพัฒนาทักษะการอ่านจับใจความ ภาษาไทยของนักเรียนโดยใช้การจัดการเรียนรู้ตามแนวคิดทฤษฎีคอนสตรัคติวิสต์ร่วมกับเทคนิค อุปมา/เปรียบเทียบ

การพัฒนาทักษะการอ่านจับใจความภาษาไทยโดยใช้แนวคิดทฤษฎีคอนสตรัคติวิสต์ ร่วมกับเทคนิคอุปมา/เปรียบเทียบ จะเป็นการให้ผู้เรียน ได้รู้จักการสร้างองค์ความรู้ด้วยตนเองผ่าน การเชื่อมโยงเปรียบเทียบความรู้ใหม่ที่ผู้เรียนได้รับเข้ากับประสบการณ์เดิมที่ติดตัวผู้เรียน ผู้เรียน จะมองเห็นมโนทัศน์ของความเหมือนและความแตกต่างระหว่างนามธรรมและรูปธรรม สังเคราะห์ ออกมาเป็นองค์ความรู้ของตนเอง ดังที่ชูลิมาตร บรรณจงส์ (2553, หน้า 38) กล่าวว่า ทฤษฎี การสร้างองค์ความรู้ด้วยตนเองเป็นการสร้างความรู้เป็นวิธีการเรียนรู้ที่ผู้เรียนต้องแสวงหาความรู้ และสร้างสรรค์ความรู้ความเข้าใจด้วยตนเอง ความแข็งแกร่ง ความเจริญงอกงามในความรู้ จะเกิดขึ้นเมื่อผู้เรียน ได้มีโอกาสเรียนรู้และแลกเปลี่ยนประสบการณ์กับคนอื่น ๆ หรือได้พบ สิ่งใหม่ ๆ แล้วนำความรู้มาเชื่อมโยง และในขณะเดียวกัน เพื่อให้ผู้เรียนเข้าใจแนวคิดหลักของเรื่อง ได้อย่างถ่องแท้ การใช้เทคนิคอุปมา/เปรียบเทียบเพื่ออธิบายสิ่งไกลตัวให้ใกล้ตัวมากขึ้นจึงเป็น สิ่งสำคัญ เพราะช่วยให้ผู้เรียนได้ขยายมโนทัศน์ในการรับรู้ให้กว้างขวางมากขึ้น และมโนทัศน์ที่ ได้รับการสังเคราะห์ใหม่นี้ก็จะพื้นฐานในการรับรู้เรื่องราวใหม่ ๆ ได้ง่ายขึ้น

การจัดการเรียนรู้ เครื่องมือสำคัญที่ครูจะใช้ในการวางแผนให้เป็นไปได้ตามวัตถุประสงค์ คือ แผนการจัดการเรียนรู้ ซึ่งต้องวิเคราะห์หลักสูตรและออกแบบกิจกรรมอย่างรอบคอบตาม แนวคิดทฤษฎีที่ศึกษา ดังนั้น ผู้วิจัยจึงสนใจที่จะพัฒนาแผนการจัดการเรียนรู้ตามแนวคิดทฤษฎี คอนสตรัคติวิสม์ร่วมกับเทคนิคอุปมา/เปรียบเทียบ เพื่อยกระดับทักษะการอ่านจับใจความภาษาไทย ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 และศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่มีต่อ การจัดการเรียนรู้ตามแนวคิดทฤษฎีคอนสตรัคติวิสม์ร่วมกับเทคนิคอุปมา/เปรียบเทียบเพื่อพัฒนา ความสามารถในการอ่านของนักเรียนให้มีคุณภาพต่อไป

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อสร้างและหาประสิทธิภาพของแผนการจัดการเรียนรู้ตามแนวคิดทฤษฎี คอนสตรัคติวิสม์ร่วมกับเทคนิคอุปมา/เปรียบเทียบสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ให้มี ประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 80/80
2. เพื่อเปรียบเทียบทักษะการอ่านจับใจความภาษาไทยก่อนเรียนและหลังเรียน โดยใช้ การจัดการเรียนรู้ตามแนวคิดทฤษฎีคอนสตรัคติวิสม์ร่วมกับเทคนิคอุปมา/เปรียบเทียบ สำหรับ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1
3. เพื่อเปรียบเทียบทักษะการอ่านจับใจความภาษาไทยหลังเรียน โดยใช้การจัดการเรียนรู้ ตามแนวคิดทฤษฎีคอนสตรัคติวิสม์ร่วมกับเทคนิคอุปมา/เปรียบเทียบกับเกณฑ์ร้อยละ 70
4. เพื่อศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่มีต่อการจัดการเรียนรู้ตาม แนวคิดทฤษฎีคอนสตรัคติวิสม์ร่วมกับเทคนิคอุปมา/เปรียบเทียบ

สมมติฐานการวิจัย

1. ทักษะการอ่านจับใจความภาษาไทยโดยใช้การจัดการเรียนรู้ตามแนวคิดทฤษฎี คอนสตรัคติวิสม์ร่วมกับเทคนิคอุปมา/เปรียบเทียบหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน
2. ทักษะการอ่านจับใจความภาษาไทยหลังเรียน โดยใช้การจัดการเรียนรู้ตามแนวคิด ทฤษฎีคอนสตรัคติวิสม์ร่วมกับเทคนิคอุปมา/เปรียบเทียบสูงกว่าเกณฑ์ร้อยละ 70

ประโยชน์ที่ได้รับจากการวิจัย

1. ได้แผนการจัดการเรียนรู้ตามแนวคิดทฤษฎีคอนสตรัคติวิสม์ร่วมกับเทคนิคอุปมา/ เปรียบเทียบ

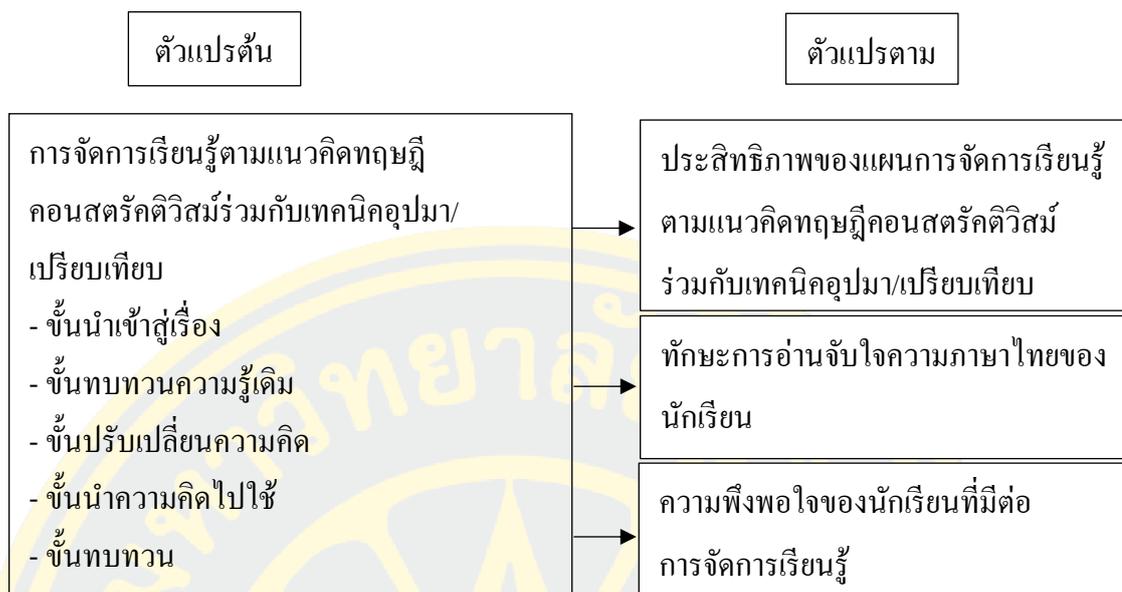
2. ได้แนวทางสำหรับครูผู้สอนในการพัฒนาและปรับปรุงการจัดการเรียนรู้ตามแนวคิด ทฤษฎีคอนสตรัคติวิสม์ร่วมกับเทคนิคอุปมา/เปรียบเทียบเพื่อพัฒนาให้ผู้เรียนมีความรู้ ความสามารถในการอ่านจับใจความภาษาไทยให้มีประสิทธิภาพสูงขึ้น

3. นักเรียนมีทักษะการอ่านจับใจความภาษาไทย และสามารถนำทักษะการอ่าน จับใจความภาษาไทยไปพัฒนาทักษะการอ่านในระดับที่สูงขึ้นต่อไปได้

กรอบแนวคิดในการวิจัย

จากการศึกษาค้นคว้า และตรวจสอบเอกสารที่เกี่ยวข้อง พบว่า แนวคิดทฤษฎี คอนสตรัคติวิสม์เป็นกระบวนการเรียนรู้ที่ผู้สอนจัดสถานการณ์ให้ผู้เรียนสร้างองค์ความรู้ใหม่ของตนเอง (สุวิทย์ มูลคำ และอรทัย มูลคำ, 2550, หน้า 126) ซึ่งการจัดการเรียนรู้ตามแนวคิดทฤษฎี คอนสตรัคติวิสม์มีทั้งหมด 5 ขั้นตอนตามแนวคิดของสำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา (2550, หน้า 3) ได้แก่ ขั้นนำเข้าสู่เรื่อง ขั้นทบทวนความรู้เดิม ขั้นปรับเปลี่ยนความคิด ขั้นนำความคิดไปใช้ และขั้นทบทวน โดยในแต่ละขั้นผู้วิจัยจะสอดแทรกเทคนิคอุปมา/เปรียบเทียบ (Harrison & Coll, 2008, p. 3) ดังนี้ ขั้นที่ 1 การสร้างจุดสนใจ (Focus) ก่อนการเริ่มต้นบทเรียนจะต้องยกตัวอย่างที่ ใกล้เคียงกับ การรับรู้ของผู้เรียนเพื่อให้นักเรียนเกิดการเปรียบเทียบ ขั้นที่ 2 การลงมือทำ (Action) ให้ผู้เรียนได้อภิปรายแลกเปลี่ยนความคิดเห็นเพื่อเปรียบเทียบสิ่งที่ผู้สอนยกตัวอย่างกับบทเรียน และขั้นที่ 3 การสะท้อนการเรียนรู้ (Reflection) ผู้สอนและผู้เรียนสนทนากันเพื่อตรวจทาน ความเข้าใจของผู้เรียนว่าถูกต้องและชัดเจนหรือไม่

ในขั้นนำเข้าสู่เรื่องและขั้นทบทวนความรู้เดิม ผู้วิจัยจะใช้เทคนิคอุปมา/เปรียบเทียบ ขั้นที่ 1 การสร้างจุดสนใจ (Focus) ดำเนินการสอนโดยเร้าความสนใจของผู้เรียน ให้ทดลองอุปมา/ เปรียบเทียบสิ่งที่ใกล้ตัวกับสิ่งที่ไกลตัวจากสื่อการเรียนรู้ ขั้นปรับเปลี่ยนความคิดและขั้นนำ ความคิดไปใช้ ผู้วิจัยจะใช้เทคนิคอุปมา/เปรียบเทียบขั้นที่ 2 การลงมือทำ (Action) ผู้สอนและผู้เรียน แลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างกัน สร้างความคิดใหม่จากการอภิปรายร่วมกันผู้เรียนฝึกเปรียบเทียบอย่าง สร้างสรรค์ หากความสับสนขัดแย้งเหตุผล และขั้นทบทวน ผู้วิจัยจะใช้เทคนิคอุปมา/เปรียบเทียบ ขั้นที่ 3 การสะท้อนการเรียนรู้ (Reflection) ผู้เรียนและผู้สอนร่วมกันทบทวนความคิด ความเข้าใจ โดยการเชื่อมโยงความรู้เดิมกับความรู้ใหม่เพื่อสร้างเป็นสาระสำคัญของบทอ่าน ผู้วิจัยได้วางแผน ออกแบบการวิจัยและสร้างกรอบแนวคิดในการวิจัยไว้ดังนี้

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

ขอบเขตการวิจัย

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1.1 ประชากร คือ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนพนมสารคาม “พนมอดุลวิทยา” สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา ฉะเชิงเทรา ปีการศึกษา 2566 จำนวน 15 ห้องเรียน 555 คน

1.2 กลุ่มตัวอย่าง คือ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1/1 โรงเรียนพนมสารคาม “พนมอดุลวิทยา” สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา ฉะเชิงเทรา ปีการศึกษา 2566 จำนวน 1 ห้อง 40 คน ได้มาโดยการสุ่มตัวอย่างแบบกลุ่ม (Cluster Random Sampling)

2. เนื้อหาที่ใช้ในการวิจัย คือ แผนการจัดการเรียนรู้ตามแนวคิดทฤษฎีคอนสตรัคติวิสม์ ร่วมกับเทคนิคอุปมา/เปรียบเทียบเพื่อพัฒนาทักษะการอ่านจับใจความภาษาไทย สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 อำเภอพนมสารคาม จังหวัดฉะเชิงเทรา ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย สาระที่ 1 การอ่าน มาตรฐาน ท 1.1 ม. 1/2 จับใจความสำคัญของเรื่องราวที่อ่าน ม.1/4 ระบุและอธิบายคำเปรียบเทียบ และคำที่มีหลายความหมายในบริบทต่าง ๆ จากการอ่านและสาระที่ 5 วรรณคดี และวรรณกรรม มาตรฐาน ท 5.1 ม.1/2 วิเคราะห์วรรณคดีและวรรณกรรมที่อ่านพร้อมยกเหตุผลประกอบ ม.1/3 อธิบายคุณค่าของวรรณคดีและวรรณกรรมที่อ่าน ซึ่งแบ่งเป็น 3 หน่วยการเรียนรู้ จำนวน 7 แผนการจัดการเรียนรู้ ได้แก่ หน่วยการเรียนรู้ที่ 1 สุภาษิตพระร่วง ประกอบด้วย หลักการอ่านจับใจความ จับใจความจาก

กวีนิพนธ์ หน่วยการเรียนรู้ที่ 2 ราชาราช ประกอบด้วย คติธรรมแห่งชาติก สาระคดีมีเรื่องให้ค้นหา และหน่วยการเรียนรู้ที่ 3 ภาพพระไชยสุริยา ประกอบด้วย ท่องโลกวรรณคดี บทความบนความน่าค้นหา การอ่านตามแนว PISA

3. ระยะเวลาในการการวิจัย คือ ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2566 จำนวน 16 คาบ วันละ 1 คาบ คาบละ 50 นาที สัปดาห์ละ 3 คาบ รวมทั้งสิ้น 5 สัปดาห์ 1 วัน

4. ตัวแปรที่ใช้ในการวิจัย

4.1 ตัวแปรต้น คือ การจัดการเรียนรู้โดยใช้แนวคิดทฤษฎีคอนสตรัคติวิสม์ร่วมกับเทคนิคอุปมา/เปรียบเทียบ

4.2 ตัวแปรตาม คือ ประสิทธิภาพของแผนการจัดการเรียนรู้ตามแนวคิดทฤษฎีคอนสตรัคติวิสม์ร่วมกับเทคนิคอุปมา/เปรียบเทียบ ทักษะการอ่านจับใจความภาษาไทยและความพึงพอใจของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่มีต่อการจัดการเรียนรู้ตามแนวคิดทฤษฎีคอนสตรัคติวิสม์ร่วมกับเทคนิคอุปมา/เปรียบเทียบ

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. การสอนตามแนวคิดทฤษฎีคอนสตรัคติวิสม์ หมายถึง วิธีการจัดการเรียนรู้ในลักษณะที่นักเรียนได้สร้างความรู้ด้วยตนเอง โดยการศึกษาข้อมูลสภาพแวดล้อม ความสัมพันธ์จากสิ่งที่พบเห็นมารวมกับความรู้และประสบการณ์เดิม จนเกิดเป็นองค์ความรู้ใหม่ ซึ่งมีขั้นตอนในการสอน 5 ขั้นตอน ดังนี้

1.1 ขั้นนำเข้าสู่เรื่อง หมายถึง ขั้นที่ผู้สอนให้โอกาสผู้เรียนสร้างจุดมุ่งหมายและเร้าความสนใจ ในการเรียนรู้ในเนื้อหาที่กำหนด

1.2 ขั้นทบทวนความรู้เดิม หมายถึง ขั้นที่ผู้สอนให้ผู้เรียนปรับแนวคิดปัจจุบัน หรือบรรยาย ความเข้าใจของตนเองในหัวข้อเรื่องที่กำลังเรียน โดยผู้เรียนอาจจะทำกิจกรรมที่หลากหลาย เช่น การอภิปรายกลุ่มเล็ก การเขียนผังความคิด การเขียนสรุปความคิด ฯลฯ

1.3 ขั้นปรับเปลี่ยนความคิด หมายถึง ขั้นที่ผู้สอนช่วยให้ผู้เรียนสร้างสรรค์ความรู้ความเข้าใจ ตามแนวคิดของการสร้างองค์ความรู้ การตรวจสอบความเข้าใจหลังจากช่วยให้ผู้เรียนสร้างความคิดรวบยอดขึ้นใหม่ด้วยตนเอง

1.4 ขั้นนำแนวคิดไปใช้ หมายถึง ขั้นที่ผู้สอนเปิดโอกาสให้ผู้เรียนนำแนวคิดของตนเองที่สร้างขึ้น ไปใช้ในสถานการณ์ต่าง ๆ ที่หลากหลายทั้งที่คุ้นเคยและแปลกใหม่

1.5 ขั้นทบทวน หมายถึง ขั้นที่ผู้สอนเปิดโอกาสให้ผู้เรียนสะท้อนตนเองว่าแนวคิดของตนได้เปลี่ยนแปลงไปจากก่อนเริ่มเรียนรู้อย่างไร โดยอาจเขียนหรือวาดภาพ เปรียบเทียบระหว่างความคิดตอนเริ่มต้นเรียนรู้ในบทเรียนนั้น กับความคิดตอนสิ้นสุดการเรียนรู้

2. เทคนิคอุปมา/เปรียบเทียบ หมายถึง การพิจารณาเทียบเคียงสิ่งต่าง ๆ ตั้งแต่สององค์ประกอบขึ้นไป เพื่อให้เห็นลักษณะที่เหมือนกันและแตกต่างกันระหว่างสิ่งเหล่านั้น ช่วยในการอธิบายสิ่งที่ไม่รู้ โดยนำมาอุปมา/เปรียบเทียบเกิดเป็นภาพในความคิดช่วยให้เข้าใจได้ง่ายขึ้น โดยมี 3 ขั้นตอน คือ ขั้นที่ 1 การสร้างจุดสนใจ (Focus) ก่อนการเริ่มต้นบทเรียนจะต้องยกตัวอย่างที่ใกล้เคียงกับ การรับรู้ของผู้เรียนเพื่อให้นักเรียนเกิดการเปรียบเทียบ ขั้นที่ 2 การลงมือทำ (Action) ให้ผู้เรียนได้อภิปรายแลกเปลี่ยนความคิดเห็นเพื่อเปรียบเทียบสิ่งที่ผู้สอนยกตัวอย่างกับบทเรียน และขั้นที่ 3 การสะท้อนการเรียนรู้ (Reflection) ผู้สอนและผู้เรียนสนทนากันเพื่อตรวจทานความเข้าใจของผู้เรียนว่าถูกต้องและชัดเจนหรือไม่

3. การจัดการเรียนรู้โดยใช้แนวคิดทฤษฎีคอนสตรัคติวิสม์ร่วมกับเทคนิคอุปมา/เปรียบเทียบ หมายถึง วิธีการจัดการเรียนรู้ที่นำวิธีที่นักเรียนได้สร้างความรู้ด้วยตนเองมาสร้างเป็นแผนการจัดการเรียนรู้และนำเทคนิคอุปมา/เปรียบเทียบมาใช้ในขั้นตอนการสอนอ่านจับใจความ ซึ่งมีขั้นตอนในการสอน 5 ขั้นตอน ดังนี้

3.1 ขั้นนำเข้าสู่เรื่องเป็นการสอนที่ผู้สอนเร้าความสนใจของผู้เรียน

3.2 ขั้นทบทวนความรู้เดิมเป็นขั้นตอนที่ผู้สอนให้ผู้เรียนทดลองอุปมา/เปรียบเทียบสิ่งที่ใกล้เคียงกับสิ่งที่ใกล้เคียงจากสื่อการเรียนรู้

ขั้นที่ 3.1 และ 3.2 จะใช้เทคนิคอุปมา/เปรียบเทียบ ขั้นที่ 1 การสร้างจุดสนใจ (Focus) ดำเนินการสอนโดยเร้าความสนใจของผู้เรียน ให้ทดลองอุปมา/เปรียบเทียบสิ่งที่ใกล้เคียงกับสิ่งที่ใกล้เคียงจากสื่อการเรียนรู้

3.3 ขั้นปรับเปลี่ยนความคิดเป็นการสอนที่ผู้สอนและผู้เรียนแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างกัน สร้างความคิดใหม่จากการอภิปรายร่วมกันผู้เรียนฝึกเปรียบเทียบอย่างสร้างสรรค์ หากความสัมพันธ์เชิงเหตุผล

3.4 ขั้นนำความคิดไปใช้ ผู้สอนให้ผู้เรียนอุปมา/เปรียบเทียบความเหมือนและความแตกต่างระหว่างแนวคิดของเรื่องที่อ่านและมโนทัศน์เดิมของผู้เรียน

ขั้นที่ 3.3 และ 3.4 จะใช้เทคนิคอุปมา/เปรียบเทียบ ขั้นที่ 2 การลงมือทำ (Action) ผู้สอนและผู้เรียนแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างกัน สร้างความคิดใหม่จากการอภิปรายร่วมกันผู้เรียนฝึกเปรียบเทียบอย่างสร้างสรรค์ หากความสัมพันธ์เชิงเหตุผล

3.5 ขั้นทบทวนเป็นขั้นตอนการสอนที่ผู้เรียนและผู้สอนร่วมกันทบทวนความคิด ความเข้าใจ โดยการเชื่อมโยงความรู้เดิมกับความรู้ใหม่เพื่อสร้างเป็นข้อสรุปของสาระสำคัญของ เรื่องของบทอ่าน

ขั้นที่ 3.5 จะใช้เทคนิคอุปมา/เปรียบเทียบ ขั้นที่ 3 การสะท้อนการเรียนรู้ (Reflection) ผู้เรียนและผู้สอนร่วมกันทบทวนความคิด ความเข้าใจ โดยการเชื่อมโยงความรู้เดิมกับความรู้ใหม่ เพื่อสร้างเป็นข้อสรุปของบทอ่าน

4. แผนการจัดการเรียนรู้ หมายถึง แนวทางในการจัดการเรียนการสอนการอ่าน จับใจความภาษาไทยที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น ซึ่งประกอบด้วย มาตรฐาน ตัวชี้วัด จุดประสงค์การเรียนรู้ สาระสำคัญ สาระการเรียนรู้ สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน คุณลักษณะอันพึงประสงค์ กิจกรรม การเรียนรู้ สื่อการเรียนรู้ การวัดและประเมินผล

5. ทักษะการอ่านจับใจความ หมายถึง ทักษะในการอ่านที่ผู้อ่านสามารถค้นหาสาระของ เรื่องที่อ่าน ตอบคำถามได้ว่าใจความสำคัญของเรื่องที่อ่านคืออะไร เข้าใจคำศัพท์ คำเปรียบเทียบ และสามารถลำดับเนื้อเรื่องได้หรือไม่ มีคุณค่าด้านเนื้อหาและวรรณศิลป์ใดบ้างที่ปรากฏในเนื้อเรื่อง

6. แบบวัดทักษะการอ่านจับใจความ หมายถึง แบบทดสอบทักษะการอ่านจับใจความ ภาษาไทยของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ก่อนและหลังจากเรียนโดยใช้แนวคิดคอนสตรัคติวิสม์ ร่วมกับเทคนิคอุปมา/เปรียบเทียบ มีลักษณะเป็นปรนัย 4 ตัวเลือก จำนวน 30 ข้อ โดยวัดระดับ ความเข้าใจในการอ่านจับใจความภาษาไทย 3 ชั้น ดังนี้

6.1 ขั้นค้นหาสาระสำคัญ คือ นักเรียนจะต้องอ่านและจำเรื่องราว ตัวละคร ความหมาย คำ และ เหตุการณ์สำคัญ นักเรียนสามารถสรุปเรื่องราวเป็นมโนทัศน์ด้วยคำพูดของตนเอง เข้าใจ ความคิด ถ้อยคำ ประโยค

6.2 ขั้นเข้าใจและตีความสาระสำคัญ คือ นักเรียนสามารถนำถ้อยคำ ประโยค เรื่องราว และเหตุการณ์ที่ได้ จากการอ่าน ไปใช้ในสถานการณ์อื่น ๆ หรือใช้แก้ปัญหาในวิชาอื่น ๆ แยก ความหมายของคำที่มีความหมายหลายอย่าง และบอกได้ว่าองค์ประกอบใดสัมพันธ์กันหรือไม่

6.3 ขั้นประเมินเนื้อหาและสาระสำคัญ คือ นักเรียนสามารถบอกได้ว่า อะไรคือส่วนที่เป็นจริง และอะไรคือส่วนที่เป็นเท็จ พิจารณาและค้นหาคุณค่าที่ปรากฏในเรื่อง และยังรวมไปถึง ความเป็นเหตุเป็นผลด้วย นักเรียนรู้จักสังเกตการณ์ใช้ถ้อยคำ การบรรยายที่ทำให้เกิดภาพพจน์ ตลอดจนสุภาษิตหรือคำพังเพยที่มีความหมายใกล้เคียงกันกับใจความของบทอ่าน อีกทั้งยังสามารถ สรุปแนวคิดที่เหมือนและต่างกันได้ด้วย

7. ประสิทธิภาพ หมายถึง คุณภาพของแผนการจัดการเรียนรู้ตามแนวคิดทฤษฎีคอนสตรัคติวิสต์ร่วมกับเทคนิคอุปมา/เปรียบเทียบในการพัฒนาทักษะการอ่านจับใจความภาษาไทยของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น โดยกำหนดเกณฑ์ 80/80

80 ตัวแรก หมายถึง ร้อยละของคะแนนเฉลี่ยจากการทำใบงานและแบบทดสอบระหว่างบทเรียนหลังจากการจัดการเรียนรู้ตามแนวคิดทฤษฎีคอนสตรัคติวิสต์ร่วมกับเทคนิคอุปมา/เปรียบเทียบจบแต่ละหน่วยการเรียนรู้ ได้คะแนนเฉลี่ยไม่น้อยกว่าร้อยละ 80

80 ตัวหลัง หมายถึง ร้อยละของคะแนนเฉลี่ยจากการทำแบบวัดทักษะการอ่านจับใจความ หลังจากการจัดการเรียนรู้ตามแนวคิดทฤษฎีคอนสตรัคติวิสต์ร่วมกับเทคนิคอุปมา/เปรียบเทียบครบทุกบทเรียนของนักเรียนทุกคน ได้คะแนนเฉลี่ยไม่น้อยกว่าร้อยละ 80

8. ความพึงพอใจ หมายถึง ความรู้สึกนึกคิด ความประทับใจ ความพึงพอใจในเชิงบวกของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 เมื่อได้รับการจัดการเรียนรู้ตามแนวคิดทฤษฎีคอนสตรัคติวิสต์ร่วมกับเทคนิคอุปมา/เปรียบเทียบ

9. แบบสอบถามความพึงพอใจ หมายถึง แบบประเมินความพึงพอใจของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่มีต่อการจัดการเรียนรู้ตามแนวคิดทฤษฎีคอนสตรัคติวิสต์ร่วมกับเทคนิคอุปมา/เปรียบเทียบ โดยศึกษาใน 3 ด้าน ได้แก่ ด้านเนื้อหา ด้านการจัดการเรียนรู้ ด้านการวัดและประเมินผล จำนวน 20 ข้อ ซึ่งมีเกณฑ์การพิจารณาและแปลความหมายแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ ตามวิธีของลิเคิร์ต (Likert)

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อสร้างและหาประสิทธิภาพของแผนการจัดการเรียนรู้ตามแนวคิดทฤษฎีคอนสตรัคติวิสม์ร่วมกับเทคนิคอุปมาเปรียบเทียบสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ให้มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 80/80 เพื่อเปรียบเทียบทักษะการอ่านจับใจความภาษาไทยก่อนเรียนและหลังเรียน เปรียบเทียบกับเกณฑ์ร้อยละ 70 และเพื่อศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่มีต่อการจัดการเรียนรู้ตามแนวคิดทฤษฎีคอนสตรัคติวิสม์ร่วมกับเทคนิคอุปมาเปรียบเทียบ ผู้วิจัยได้ศึกษาค้นคว้าจากเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ตามหัวข้อต่อไปนี้

1. หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย
2. หลักสูตรสถานศึกษาโรงเรียนพนมสารคาม “พนมอดุลวิทยา” ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551
3. แนวคิดเกี่ยวกับการอ่าน
 - 3.1 ความหมายของการอ่าน
 - 3.2 ความสำคัญของการอ่าน
 - 3.3 ประโยชน์ของการอ่าน
 - 3.4 จุดประสงค์ของการอ่าน
 - 3.5 การพัฒนาสมรรถภาพการอ่าน
4. แนวคิดเกี่ยวกับการอ่านจับใจความ
 - 4.1 ความหมายของการอ่านจับใจความ
 - 4.2 เป้าหมายของการอ่านจับใจความ
 - 4.3 การสอนอ่านจับใจความ
 - 4.4 การวัดความสามารถในการอ่านจับใจความ
5. การจัดการเรียนรู้ตามแนวคิดทฤษฎีคอนสตรัคติวิสม์
 - 5.1 ความหมายของการจัดการเรียนรู้
 - 5.2 ลักษณะของการจัดการเรียนรู้ที่ดี
 - 5.3 ความเป็นมาของแนวคิดทฤษฎีคอนสตรัคติวิสม์
 - 5.4 ความหมายของแนวคิดทฤษฎีคอนสตรัคติวิสม์

- 5.5 การนำแนวคิดทฤษฎีคอนสตรัคติวิสม์ไปใช้ในการเรียนการสอน
- 5.6 รูปแบบการสอนตามแนวคิดทฤษฎีคอนสตรัคติวิสม์
6. การจัดการเรียนรู้ด้วยเทคนิคอุปมา/เปรียบเทียบ
 - 6.1 ลักษณะของเทคนิคอุปมา/เปรียบเทียบ
 - 6.2 ขั้นตอนการสอนของเทคนิคอุปมา/เปรียบเทียบ
7. แนวคิดเกี่ยวกับแผนการจัดการเรียนรู้
 - 7.1 ความหมายของแผนการจัดการเรียนรู้
 - 7.2 ความสำคัญของแผนการจัดการเรียนรู้
 - 7.3 ลักษณะของแผนการจัดการเรียนรู้ที่ดี
 - 7.4 การทำแผนการจัดการเรียนรู้
 - 7.5 รายละเอียดแผนการจัดการเรียนรู้
 - 7.6 เกณฑ์การกำหนดประสิทธิภาพของแผนการจัดการเรียนรู้
8. ความพึงพอใจ
 - 8.1 ความหมายของความพึงพอใจ
 - 8.2 แนวคิดเกี่ยวกับความพึงพอใจ
 - 8.3 แบบสอบถามความพึงพอใจ
9. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
 - 9.1 งานวิจัยในประเทศ
 - 9.2 งานวิจัยต่างประเทศ

หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย

กระทรวงศึกษาธิการ (2552, หน้า 1) ได้ให้ความสำคัญของการอ่านไว้ว่า ภาษาไทยเป็นเอกลักษณ์ของชาติเป็นสมบัติทางวัฒนธรรมอันก่อให้เกิดความเป็นเอกภาพและเสริมสร้างบุคลิกภาพของคนในชาติให้มีความเป็นไทย เป็นเครื่องมือในการติดต่อสื่อสารเพื่อสร้างความเข้าใจและความสัมพันธ์ที่ดีต่อกัน ทำให้สามารถประกอบกิจกรรม การงาน และดำรงชีวิตร่วมกันในสังคมประชาธิปไตยได้อย่างสันติสุข และเป็นเครื่องมือในการแสวงหาความรู้ ประสบการณ์จากแหล่งข้อมูลสารสนเทศต่าง ๆ เพื่อพัฒนาความรู้ พัฒนากระบวนการคิดวิเคราะห์ วิจัย และสร้างสรรค์ให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงทางสังคม และความก้าวหน้าทางวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี ตลอดจนนำไปใช้ในการพัฒนาอาชีพให้มี

ความมั่นคงทางเศรษฐกิจ นอกจากนี้ยังเป็นสื่อแสดงภูมิปัญญาของบรรพบุรุษด้านวัฒนธรรม ประเพณี และสุนทรียภาพ เป็นสมบัติล้ำค่าควรแก่การเรียนรู้ อนุรักษ์ และสืบสานให้คงอยู่คู่ชาติไทยตลอดไป

หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย เป็นหลักสูตรที่ต้องฝึกฝนทักษะ เพื่อให้เกิดความชำนาญในการใช้ภาษาเพื่อการสื่อสาร การเรียนรู้ต้องมีประสิทธิภาพ และเพื่อนำไปใช้ในชีวิตจริง โดยกำหนดสาระ มาตรฐานการเรียนรู้ และคุณภาพผู้เรียน ดังนี้

การอ่าน การอ่านออกเสียงคำ ประโยค การอ่านบทร้อยแก้ว คำประพันธ์ชนิดต่าง ๆ การอ่านในใจเพื่อสร้างความเข้าใจ และการคิดวิเคราะห์ สังเคราะห์ความรู้จากสิ่งที่อ่าน เพื่อนำไปปรับใช้ในชีวิตประจำวัน

วรรณคดีและวรรณกรรม วิเคราะห์วรรณคดีและวรรณกรรมเพื่อศึกษาข้อมูล แนวความคิด คุณค่าของงานประพันธ์และความเพลิดเพลิน การเรียนรู้และทำความเข้าใจบทเห่ บทร้องเล่นของเด็ก เพลงพื้นบ้านที่เป็นภูมิปัญญาที่มีคุณค่าของไทย ซึ่งได้ถ่ายทอดความรู้สึกรักใคร่ ค่านิยม ขนบธรรมเนียมประเพณี เรื่องราวของสังคมในอดีต และความงดงามของภาษา เพื่อให้เกิดความซาบซึ้ง และภูมิใจในบรรพบุรุษที่ได้สั่งสมสืบทอดมาจนถึงปัจจุบัน

สาระและมาตรฐานการเรียนรู้

สาระที่ 1 การอ่าน

มาตรฐาน ท 1.1 ใช้กระบวนการอ่านสร้างความรู้และความคิดเพื่อนำไปใช้ตัดสินใจ แก้ปัญหาในการดำเนินชีวิตและมีนิสัยรักการอ่าน

สาระที่ 5 วรรณคดีและวรรณกรรม

มาตรฐาน ท 5.1 เข้าใจและแสดงความคิดเห็น วิเคราะห์วรรณคดีและวรรณกรรมไทยอย่าง เห็นคุณค่าและนำมาประยุกต์ใช้ในชีวิตจริง

คุณภาพผู้เรียน

จบชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3

อ่านออกเสียงบทร้อยแก้วและบทร้อยกรองเป็นทำนองเสนาะได้ถูกต้อง เข้าใจ ความหมายโดยตรงและความหมายโดยนัย จับใจความสำคัญและรายละเอียดของสิ่งที่อ่าน แสดงความคิดเห็นและข้อโต้แย้งเกี่ยวกับเรื่องที่อ่าน และเขียนกรอบแนวคิด ผังความคิด ย่อความ เขียนรายงานจากสิ่งที่อ่านได้ วิเคราะห์ วิวิจารณ์อย่างมีเหตุผล ลำดับความอย่างมีขั้นตอนและ ความเป็นไปได้ของเรื่องที่อ่าน รวมทั้งประเมินความถูกต้องของข้อมูลที่ใช้สนับสนุนจากเรื่อง ที่อ่าน

เขียนสื่อสารด้วยลายมือที่อ่านง่ายชัดเจน ใช้ถ้อยคำได้ถูกต้องเหมาะสมตามระดับภาษา
เขียนคำขวัญ คำคม คำอวยพรในโอกาสต่าง ๆ โฆษณา คติพจน์ สุนทรพจน์ ชิวประวัติ
อัตชีวประวัติและประสบการณ์ต่าง ๆ เขียนย่อความ จดหมายกิจธุระ แบบกรอกสมัครงาน
เขียนวิเคราะห์ วิจารณ์ และแสดงความรู้ความคิดหรือโต้แย้งอย่างมีเหตุผล ตลอดจนเขียนรายงาน
การศึกษาค้นคว้าและเขียนโครงการ

พูดแสดงความคิดเห็น วิเคราะห์ วิจารณ์ ประเมินสิ่งที่ได้จากการฟังและดู นำข้อคิด
ไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน พูดรายงานเรื่องหรือประเด็นที่ได้จากการศึกษาค้นคว้าอย่าง
เป็นระบบ มีศิลปะในการพูด พูดในโอกาสต่าง ๆ ได้ตรงตามวัตถุประสงค์ และพูดโน้มน้าวอย่างมี
เหตุผลน่าเชื่อถือ รวมทั้งมีมารยาทในการฟัง ดู และพูด

เข้าใจและใช้คำราชาศัพท์ คำบาลีสันสกฤต คำภาษาต่างประเทศอื่น ๆ คำทับศัพท์
และศัพท์บัญญัติในภาษาไทย วิเคราะห์ความแตกต่างในภาษาพูด ภาษาเขียน โครงสร้างของ
ประโยครวม ประโยคซ้อน ลักษณะภาษาที่เป็นทางการ กึ่งทางการและไม่เป็นทางการ และแต่ง
บทร้อยกรองประเภทกลอนสุภาพ กาพย์ และโคลงสี่สุภาพ

สรุปเนื้อหาวรรณคดีและวรรณกรรมที่อ่าน วิเคราะห์ตัวละครสำคัญ วิถีชีวิตไทย
และคุณค่าที่ได้รับจากวรรณคดีวรรณกรรมและบทอาขยาน พร้อมทั้งสรุปความรู้ข้อคิดเพื่อนำไป
ประยุกต์ใช้ในชีวิตจริง

หลักสูตรสถานศึกษา โรงเรียนพนมสารคาม “พนมอดุลวิทยา” ฉบับปรับปรุง 2561

โรงเรียนพนมสารคาม “พนมอดุลวิทยา” ได้จัดทำหลักสูตรโรงเรียนของตนเอง
ซึ่งประกอบด้วยหน่วยการเรียนรู้ของกลุ่มสาระและมวลประสบการณ์อื่น ๆ ในท้องถิ่นที่โรงเรียน
วางแผนเพื่อพัฒนาคุณภาพของผู้เรียน โดยยึดหลักการ จุดหมายของหลักสูตรแกนกลางการศึกษา
ขั้นพื้นฐานเป็นกรอบแนวทางในการจัดทำหลักสูตร โรงเรียน

ท21101 ภาษาไทย 1

รายวิชาพื้นฐาน

กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1

ภาคเรียนที่ 1

เวลา 60 ชั่วโมง

จำนวน 1.5 หน่วยกิต

คำอธิบายรายวิชา

ศึกษาวิธีอ่านออกเสียงร้อยแก้วและร้อยกรอง การอ่านทำนองเสนาะ การอ่านจับใจความ
สำคัญจากเรื่องเล่า เรื่องสั้น บทสนทนา นิทานชาดก สารคดี บันเทิงคดี งานเขียนเชิงสร้างสรรค์
บทความ เข้าใจความหมายคำที่เปรียบเทียบบ คำที่มีหลายความหมาย ตีความคำยากจากบริบท

วิเคราะห์คุณค่าจากการอ่านงานเขียนประเภทต่าง ๆ การคัดลายมือ การเขียนแนะนำตนเอง การเขียนแนะนำสถานที่สำคัญ ๆ การเขียนบรรยายประสบการณ์ การเขียนเรียงความ การเขียนย่อความ การเขียนจดหมายส่วนตัว การพูดสรุปใจความสำคัญ การพูดเล่าเรื่อง การพูดแสดงความคิดเห็น มีมารยาทในการฟัง ดู พูด ศึกษาเรื่องเสียงในภาษาไทย ศึกษาคำประสม คำซ้ำ คำซ้อน คำพ้อง คำที่มีความหมายใกล้เคียงกัน ระดับภาษา ภาษาพูด ภาษาเขียน การแต่งร้อยกรอง ประเภทกาพย์ การสรุปเนื้อหาวรรณคดีและวรรณกรรม การวิเคราะห์วรรณคดีและวรรณกรรม การอธิบายคุณค่าของวรรณคดีและวรรณกรรม การนำความรู้และข้อคิดจากการอ่านไปประยุกต์ใช้ในชีวิตจริง การท่องจำบทอาขยานตามที่กำหนดและบทร้อยกรองที่มีคุณค่าตามความสนใจ

โดยใช้กระบวนการอ่าน กระบวนการทางภาษา กระบวนการกลุ่ม กระบวนการคิด การสาธิต การฝึกปฏิบัติ การสืบค้นข้อมูล กระบวนการสื่อสาร การรายงาน การแลกเปลี่ยนเรียนรู้ การอภิปราย

เพื่อให้สามารถใช้ภาษาในการสื่อสารและแสวงหาความรู้ จากแหล่งเรียนรู้ต่าง ๆ อย่างเห็นคุณค่าของการเรียนรู้ การอ่าน การเขียน การฟังและการดู มีนิสัยรักการอ่าน มีมารยาทในการอ่าน การเขียน การพูด การฟังและดู มีความสามารถในการตัดสินใจนำความรู้ไปใช้ใน ชีวิตประจำวันอย่างมีประสิทธิภาพ มีวิจรรย์ญาณ มีความคิดสร้างสรรค์ รักษาภาษาไทยไว้เป็นมรดกของชาติ มีคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยมที่เหมาะสม รักชาติ ศาสน์ กษัตริย์ ซื่อสัตย์สุจริต มีวินัย ใฝ่เรียนรู้ อยู่อย่างพอเพียง มุ่งมั่นในการทำงาน มีจิตสาธารณะ และรักความเป็นไทย

รหัสตัวชีวิต

ท 1.1 ม.1/1 ท 1.1 ม.1/2 ท 1.1 ม.1/3 ท 1.1 ม.1/4 ท 1.1 ม.1/5 ท 1.1 ม.1/6

ท 1.1 ม.1/7 ท 1.1 ม.1/8 ท 1.1 ม.1/9

ท 2.1 ม.2/1 ท 2.1 ม.2/2 ท 2.1 ม.2/3 ท 2.1 ม.2/4 ท 2.1 ม.2/5 ท 2.1 ม.2/6

ท 2.1 ม.2/7 ท 2.1 ม.2/8 ท 2.1 ม.2/9

ท 3.1 ม.1/1 ท 3.1 ม.1/2 ท 3.1 ม.1/3 ท 3.1 ม.1/4 ท 3.1 ม.1/5 ท 3.1 ม.1/6

ท 4.1 ม.1/1 ท 4.1 ม.1/2 ท 4.1 ม.1/3 ท 4.1 ม.1/4 ท 4.1 ม.1/5 ท 4.1 ม.1/6

ท 5.1 ม.1/1 ท 5.1 ม.1/2 ท 5.1 ม.1/3 ท 5.1 ม.1/4 ท 5.1 ม.1/5

รวมทั้งหมด 35 ตัวชีวิต

ทั้งนี้ ในหลักสูตรของโรงเรียนพนมสารคาม “พนมอดุลวิทยา” ปรางค์ท้าวชีวิตและสาระการเรียนรู้แกนกลางระดับมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่สอดคล้องกับการพัฒนาทักษะการอ่านจับใจความ ดังนี้

สาระที่ 1 การอ่าน มาตรฐาน ท 1.1 ใช้กระบวนการอ่านสร้างความรู้และความคิดเพื่อนำไปใช้ตัดสินใจ แก้ปัญหาในการดำเนินชีวิต และมีนิสัยรักการอ่าน

ตารางที่ 1 สาระการเรียนรู้ที่ 1 การอ่าน

ชั้น	ตัวชี้วัด	สาระการเรียนรู้แกนกลาง
ม.1	1. สรุปเนื้อหาวรรณคดีและวรรณกรรมที่อ่าน	วรรณคดีและวรรณกรรมเกี่ยวกับ <ul style="list-style-type: none"> - ศาสนา - ประเพณี - พิธีกรรม - สุภาษิตคำสอน - เหตุการณ์ประวัติศาสตร์ - บันเทิงคดี - บันทึกการเดินทาง - วรรณกรรมท้องถิ่น
	2. จับใจความสำคัญจากเรื่องที่อ่าน	การอ่านจับใจความจากสื่อต่าง ๆ เช่น - เรื่องเล่าจากประสบการณ์ <ul style="list-style-type: none"> - เรื่องสั้น - บทสนทนา - นิทานชาดก - วรรณคดีในบทเรียน - งานเขียนเชิงสร้างสรรค์ - บทความ - สารคดี - บันเทิงคดี - เอกสารทางวิชาการที่มีคำประโยคและข้อความที่ต้องใช้บริบทช่วยพิจารณา ความหมาย - งานเขียนประเภทชักจูงโน้มน้าวใจเชิงสร้างสรรค์

สาระที่ 5 วรรณคดีและวรรณกรรม

มาตรฐาน ท 5.1 เข้าใจและแสดงความคิดเห็น วิเคราะห์วรรณคดีและวรรณกรรมไทยอย่างเห็นคุณค่า และนำมาประยุกต์ใช้ในชีวิตจริง

ตารางที่ 2 สาระการเรียนรู้ที่ 5 วรรณคดีและวรรณกรรม

ชั้น	ตัวชี้วัด	สาระการเรียนรู้แกนกลาง
ม.1	1. สรุปเนื้อหาวรรณคดีและวรรณกรรมที่อ่าน	วรรณคดีและวรรณกรรมเกี่ยวกับ <ul style="list-style-type: none"> - ศาสนา - ประเพณี - พิธีกรรม - สุภาษิตคำสอน - เหตุการณ์ประวัติศาสตร์ - บันเทิงคดี - บันทึกการเดินทาง - วรรณกรรมท้องถิ่น
	2. วิเคราะห์วรรณคดีและวรรณกรรม ที่อ่านพร้อมยกเหตุผลประกอบ	การวิเคราะห์คุณค่าและข้อคิดจากวรรณคดีและวรรณกรรม
	3. อธิบายคุณค่าของวรรณคดีและ วรรณกรรมที่อ่าน	
	4. สรุปความรู้และข้อคิดจากการอ่าน เพื่อประยุกต์ใช้ในชีวิตจริง	

นอกจากนี้ โรงเรียนพนมสารคาม “พนมอดุลวิทยา” (2563, หน้า 12) ได้กำหนดเกณฑ์การประเมินผลด้านการเรียนรู้ไว้ที่ร้อยละ 70 ซึ่งกล่าวไว้ในมาตรฐานสถานศึกษาว่า ผู้เรียนตั้งแต่ร้อยละ 70 ขึ้นไป มีระดับผลการเรียนในกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยอยู่ในระดับดี (ระดับ 3 ขึ้นไป)

งานวิจัยในครั้งนี้ได้กำหนดหน่วยการเรียนรู้และสาระการเรียนรู้โดยอ้างอิงจากหลักสูตรกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนพนมสารคาม “พนมอดุลวิทยา” ฉบับปรับปรุง 2561 ไว้ดังนี้

ตารางที่ 3 ตารางแสดงหน่วยการเรียนรู้และสาระการเรียนรู้

หน่วยการเรียนรู้	สาระการเรียนรู้	คาบ
หน่วยการเรียนรู้ที่ 1 สุภาภิตพระร่วง	หลักการอ่านจับใจความ	2
	จับใจความจากกวีนิพนธ์	2
หน่วยการเรียนรู้ที่ 2 ราชาธิราช	คติธรรมแห่งชาติ	2
	สารคดีมีเรื่องให้ค้นหา	2
หน่วยการเรียนรู้ที่ 3 กาพย์พระไชยสุริยา	ท่องโลกวรรณคดี	2
	บทความบนความน่าค้นหา	2
	การอ่านตามแนว PISA	2

แนวคิดเกี่ยวกับการอ่าน

ความหมายของการอ่าน

ฟองจันทร์ สุขยิ่งและคณะ (2553, หน้า 7) กล่าวถึงความหมายของการอ่านไว้ว่า การอ่านคือ กระบวนการถ่ายทอดความหมายของตัวอักษร หรือ สัญลักษณ์ออกมาในรูปของความคิดและความเข้าใจ ซึ่งตรงกับจุดมุ่งหมายของตัวอักษรที่ผู้เขียนต้องการให้ผู้อ่านทราบ แล้วสามารถนำความคิดเหล่านั้นไปใช้ได้อย่างถูกต้องและเกิดประโยชน์กับผู้อ่านต่อไป ซึ่งการอ่านไม่ใช่แต่เพียงอ่านสะกดตัวถูกและรู้เท่าที่อ่านเท่านั้น หากยังต้องสามารถวินิจฉัย พินิจพิจารณาความหมายที่ได้จากการอ่านนั้นได้อย่างลึกซึ้ง และแตกฉานในข้อคิดที่อ่าน เกิดความคิดสร้างสรรค์และสามารถนำความคิดจากการอ่านนั้นไปใช้ให้เป็นประโยชน์ในชีวิตประจำวัน

บันลือ พลฤกษ์วัน (2556, หน้า 6-8) กล่าวถึงความหมายของการอ่าน ดังนี้

1. การอ่านที่ใช้การผสมเสียงของตัวอักษรหรือสะกดตัวผสมคำซึ่งระยะหนึ่งเราใช้กันมาก เรียกว่า อ่านออก เพื่อมุ่งให้อ่านหนังสือได้ถูกต้องแตกฉาน ขยายประสบการณ์ในการอ่านคำโดยตรง
2. การอ่านที่ใช้ความสามารถในการผสมผสานของตัวอักษรออกเสียงเป็นคำเป็นประโยค ทำให้เกิดความเข้าใจความหมายของสิ่งที่อ่าน ซึ่งผู้ฟังฟังแล้วรู้เรื่อง เรียกว่า อ่านได้
3. การอ่านที่เหนือกว่า (ข้อ 2 อ่านได้) สามารถใช้เทคนิคการจำรูปคำ (word's figuration) เข้าใจรูปประโยคแล้วสรุปเรื่องราว เข้าใจเรื่องราวที่ผู้เขียนสื่อความคิดมายังผู้อ่าน คืออ่านแล้วสามารถประเมินผลของสิ่งที่อ่านได้ เรียกว่า อ่านเป็น

4. การอ่านเป็น เป็นการพัฒนาความคิด โดยผู้อ่านใช้ความสามารถหลาย ๆ ด้าน นับตั้งแต่การสังเกต การจำรูปคำ การใช้ประสบการณ์เดิมมาแปลความ ตีความ หรือถอดความ ให้เกิดความเข้าใจเรื่องราวที่อ่านได้ดี ตลอดจนนำสิ่งที่อ่านมาใช้ประโยชน์ เป็นแนวคิดแนวปฏิบัติ ได้ดี

จากแนวคิดในความหมายของการอ่านเดิม ๆ มักใช้คำพูดที่พูดว่ามุ่งให้อ่านออกเขียนได้ นั้น เป็นการให้ความหมายของการอ่านที่ไม่บรรลุเป้าหมายของการสอนอ่าน คือ จำเป็นต้องมุ่งไปสู่ การอ่านเป็นและเขียนเป็น นับตั้งแต่เริ่มสอน

จิรวัดน์ เพชรรัตน์และอัมพร ทองใบ (2556, หน้า 6) ได้ให้ความหมายของการอ่านไว้ว่า การอ่านเป็นพฤติกรรมสนทนาโต้ตอบระหว่างผู้อ่านกับผู้เขียน เป็นกระบวนการของการรับรู้และ เข้าใจสาระที่เขียนขึ้น เป็นการรวบรวมความคิด ตีความ ทำความเข้าใจในสิ่งที่อ่าน เพื่อพัฒนา ตนเองทั้งในด้านสติปัญญา อารมณ์ และสังคม

ดังนั้น การอ่าน จึงหมายถึง กระบวนการทางสมองที่จะต้องมีการแปลความหมายของ สัญลักษณ์ออกมาเป็นถ้อยคำและความคิดแล้วนำความคิดไปใช้ให้เป็นประโยชน์ การอ่านจึงเสมือน เครื่องรวบรวมเรื่องราวความรู้ความคิดวิทยาการทุกด้านทุกอย่าง ซึ่งมนุษย์ได้เรียนรู้ได้คิดอ่านและ พากเพียรพยายามบันทึกไว้เป็นความคิด รวมทั้งนำความคิดไปใช้ให้ก่อเกิดประโยชน์แก่ตนเองและ สังคมโดยส่วนรวม

ความสำคัญของการอ่าน

พระราชนิพนธ์ของสมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา (2521, หน้า 125-126) ในหนังสือเฉลิมพระเกียรติและรวมพระราชนิพนธ์ พ.ศ. 2521 ได้กล่าวถึงความสำคัญของการอ่านหนังสือไว้ดังนี้

หนังสือนี้มีมากมายหลายชนิด	นำดวงจิตเร่ร่อนขึ้นสู่นครไส
ให้ความรู้รื่นเริงบันเทิงใจ	ฉันจึงใส่ใจสมานอ่านทุกวัน
มีวิชาหลายอย่างต่างจำพวก	ว่าสะดวกคนได้ให้สุขสันต์
วิชาการสรรมาสารพัน	ช่วยชีวันฉันอ่านได้ไม่เบื่อเลย

อัจฉรา ประดิษฐ์ (2550, หน้า 19-21) ได้กล่าวถึงความสำคัญของการอ่านไว้ว่า

1. การอ่านเป็นทักษะพื้นฐานที่จำเป็นในการดำรงชีวิต

องค์การสหประชาชาติได้เสนอให้ประเทศสมาชิกทุกประเทศช่วยกันรณรงค์ให้ ทุกคนในโลกอ่านหนังสือให้ออกทั้งหมด ในปี พ.ศ.2553 เพราะ ตระหนักถึงความสำคัญของการอ่าน ผู้ที่อ่านหนังสือไม่ออกมักจะเสียเปรียบ กลายเป็นคนล้าหลัง ไม่ทันโลก ไม่ทันเหตุการณ์ อาจจะถูกหลอก เสียรู้ได้ง่าย และไม่เชื่อมั่นตนเอง ไม่มีความสุขในการเข้าสังคม

ประเทศที่เจริญแล้วจำนวนประชากรที่อ่านออกเขียนได้จะมีมาก ในชีวิตประจำวัน เราต้องอาศัยการอ่านเพื่อการดำรงชีวิตแทบทุกเรื่องราว เช่น อ่าน เครื่องมือเครื่องใช้ในการทำงาน อ่านรายละเอียดสินค้าอุปโภคบริโภค ตลอดจน ข้าราชการโรค เป็นต้น การไปติดต่อหน่วยงานราชการต่าง ๆ ซึ่งจำเป็นต้องอ่านหนังสือออกจึงจะช่วยเหลือตัวเองได้

2. การอ่านเป็นเครื่องมือสำคัญในการเรียนรู้

การอ่านเป็นรากฐานสำคัญของการศึกษา เพราะทำให้นักเรียน นักศึกษา ได้เรียนรู้สิ่งต่าง ๆ ได้อย่างรวดเร็ว กว้างขวางยิ่งขึ้น เนื่องจากการเรียนวิชาต่าง ๆ ไม่ว่าจะเป็นในห้องเรียนหรือนอกห้องเรียน ล้วนแต่ใช้การอ่านเป็นสื่อในการ เรียนรู้ทั้งสิ้น กิจกรรมในสถานศึกษา 80-90% ต้องอาศัยการอ่าน ผู้เรียนจะ ต้องมีความสามารถในการอ่าน จึงจะสามารถร่วมกิจกรรมการเรียนการสอนได้ เป็นอย่างดี การอ่านทำให้นักเรียนมีความคิดกว้างขวางขึ้น การอ่านหนังสือเพียงอย่างเดียวก็สามารถทำให้นักเรียนคิดไปตามลำดับขั้นได้

3. การอ่านเป็นสื่อสำคัญในการพัฒนา และแก้ปัญหาสังคม

การพัฒนาสังคมที่ดีนั้น เครื่องมือสำคัญอย่างหนึ่ง คือ “การอ่าน” ดังคำกล่าวของคุณหญิงแม้นมาส ชวลิต (อ้างถึงใน ไพพวรรณ อินทนิล, 2546 หน้า 8) ว่าสิ่งหนึ่งที่ใช้วัดระดับความสามารถของบุคคล และระดับการพัฒนาของสังคม คือ การรู้หนังสือ และการรู้จักใช้ประโยชน์จากหนังสืออย่างเต็มที่ การอ่านหนังสือจะทำให้เกิดการพัฒนาคำคิด สติปัญญา จริยธรรม ศีลธรรม และเชาวน์ปัญญาได้เป็นอย่างดี เพราะในหนังสือที่ดีย่อมมีการสอดแทรกสิ่งที่มีคุณค่าอื่น ๆ นอกจากความรู้ เช่น การปลูกฝังค่านิยมที่ดี การกระตุ้นให้ใช้ ความคิด และการกระตุ้นให้ประเมินค่าการกระทำของตัวเอง เป็นต้น

หากผู้อ่านหนังสือรู้จักนำความรู้ที่ได้จากการอ่านมาพัฒนาตนเองทั้งด้านสติปัญญา และจิตใจ ผลที่ตาม คือ สามารถใช้ความรู้ที่ได้รับให้เป็นประโยชน์ แก่สังคม แก่ส่วนรวม สามารถวินิจฉัยความถูกต้องของเรื่องต่าง ๆ ได้อย่างฉับไว นอกจากนี้ ประสบการณ์จากการอ่าน ยังทำให้เป็นผู้ที่เข้าใจสถานการณ์ ที่เผชิญได้อย่างรวดเร็ว และสามารถแก้ไขเหตุการณ์ได้อย่างทันที่ ทำให้เกิดการพัฒนาคูณภาพชีวิต

ผู้ที่อ่านมากย่อมมีมุมมองและวิสัยทัศน์ที่กว้างไกล รวมทั้งเป็นคนยืดหยุ่น สามารถปรับตัวเข้ากับสังคมและพัฒนาสังคมได้ เมื่อทุกคนมีคุณภาพชีวิตที่ดี สังคมนั้นก็ย่อมจะดีไปด้วย ถ้าเกิดปัญหาต่าง ๆ ก็ย่อมรู้จักใช้สติปัญญาร่วมกัน แก้ปัญหา ซึ่งจะทำให้สังคมนั้นอยู่กันอย่างมีความสุข

4. การอ่านเป็นเครื่องมือในการคลายเครียด

ผู้คนในยุคปัจจุบันประสบกับความเครียดสูง เพราะสภาวะเศรษฐกิจ หน้าที่ การงาน ความรับผิดชอบต่อครอบครัวและสังคม ตลอดจนสภาพสิ่งแวดล้อม อากาศ การจราจร ล้วนทำให้เกิดความเครียด ซึ่งจะก่อให้เกิดปัญหาทางสุขภาพ จิตใจ และสังคมตามมา หากเป็นผู้รักการอ่านก็จะสามารถหาทางออกในการลดความเครียดได้ด้วยการอ่านหนังสือที่ตนชอบ (ไพพรรณ อินทนิล, 2546, หน้า 3-4)

ฟองจันทร์ สุขยิ่งและคณะ(2553, หน้า 7-8) กล่าวถึงความสำคัญของการอ่านไว้ว่าเป็นที่ยอมรับกันแล้วว่า โลกเราทุกวันนี้ก้าวหน้าทางด้านวิทยาการเป็นอันมาก และมีส่วนหนึ่งที่จะช่วยให้เราก้าวทันโลกก็คือ “หนังสือ” ดังนั้นจึงถือว่า การอ่านเป็นเรื่องที่สำคัญอันดับหนึ่ง มีค่าวิญญูเนื่องในงานสัปดาห์หนังสือประจำปี พ.ศ. 2520 ได้ช่วยเน้นให้เห็นความสำคัญของการอ่านไว้ว่า “รากฐานของตึกคืออิฐ รากฐานของชีวิตคือหนังสือ”

คณาจารย์สาขาวิชาศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช (2553, หน้า 7-8) กล่าวถึงความสำคัญของการอ่านไว้ดังนี้

1. จะช่วยสร้างความคิดให้เกิดขึ้นกับผู้อ่าน ทั้งนี้เพราะสารแต่ละประเภท ผู้เขียนได้สอดแทรกเรื่องราว ต่าง ๆ ที่ต้องการนำเสนอให้ผู้อ่านรู้จัก นอกจากนั้นยังได้สอดแทรกความคิดเห็นของผู้เขียนลงไปในเรื่องหา นอกจากจะได้รับความรู้และความคิดของผู้เขียนแล้วยังทำให้ผู้อ่านเกิดความคิดใหม่ที่เป็นของตนเองโดยอาศัยแนวทางการคิดของผู้เขียนเป็นพื้นฐาน
2. จะช่วยส่งเสริมและพัฒนาความรู้ให้กับผู้อ่าน สารแต่ละประเภทจะสอดแทรกความรู้ที่แตกต่างกัน บางเรื่องอาจเกี่ยวข้องกับการเรียน บางเรื่องอาจเกี่ยวกับชีวิตประจำวัน รวมทั้งอาจมีความรู้ใหม่ที่ช่วยให้ผู้อ่านเป็นผู้รอบรู้ทันต่อเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นในสังคมที่อยู่ใกล้ตัวหรือสังคมที่อยู่ไกลออกไปล้วนแล้วแต่มีความสำคัญด้วยกันทั้งสิ้น
3. จะช่วยทำให้เกิดทักษะการสรุปข้อมูลที่ได้จากการอ่าน กล่าวคือ ข้อมูลที่ปรากฏในสารมักจะมีกระจัดกระจาย ดังนั้นการอ่านจะช่วยให้ผู้อ่านจัดข้อมูลเป็นหมู่พวก แล้วสรุปแต่ละพวกให้เหลือแต่แก่นหรือแนวคิดเพื่อสะดวกต่อการนำไปใช้ประโยชน์ต่อไป
4. จะช่วยทำให้เข้าใจสังคมเพราะสารแต่ละยุคสมัยเปรียบเสมือนเป็นตัวแทนของสังคม ดังนั้นการอ่านจึง มีคุณค่าที่ช่วยทำให้เห็นฉากของสังคมในอดีต ปัจจุบัน และรวมถึงอนาคต ซึ่งต้องการบุคคลที่มีความสามารถมาช่วย ตัดสินความถูกต้องในเหตุการณ์เหล่านั้น ทั้งนี้โดยอาศัยข้อมูลที่ได้จากการอ่านเป็นพื้นฐานในการตัดสินใจ
5. จะช่วยให้เห็นรูปแบบของสารประเภทต่าง ๆ สารแต่ละประเภทย่อมมีรูปแบบของการนำเสนอที่แตกต่างกัน เช่น การนำเสนอสารวิชาการให้ความรู้ย่อมมีรูปแบบของการนำเสนอที่

แตกต่างจากสารบันเทิงซึ่งมีรูปแบบของการนำเสนอที่แตกต่างออกไป การอ่านสารหลายประเภทย่อมเห็นข้อที่แตกต่างกันอันจะนำไปสู่การพัฒนาอัตราเร็วในการอ่านให้สูงขึ้น ดังนั้น ความสำคัญของการอ่าน คือ เป็นสิ่งจำเป็นและให้ประโยชน์แก่นมนุษย์ทุกด้าน ทุกโอกาส ทั้งในด้านการศึกษาค้นคว้าความรู้และการพักผ่อนหย่อนใจ การอ่านช่วยส่งเสริมความรู้ความคิดให้เพิ่มพูนขึ้น หากผู้อ่านการรู้จักฝึกฝนการอ่านอย่างสม่ำเสมอก็จะช่วยให้ผู้อ่านมีพื้นฐานในการอ่านที่ดี ทำให้ผู้อ่านได้เกิดความคิดสร้างสรรค์ ความคิดริเริ่ม และนำความคิดต่าง ๆ ไปพัฒนาตนและประเทศชาติให้เกิดประโยชน์อย่างสูงสุด

สรุปความสำคัญของการอ่านได้ว่า การอ่านทำให้ผู้อ่านมีความคิดที่แตกฉาน มองการณ์ไกล รู้ทันต่อเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นในสังคม สามารถนำความรู้ที่ได้ไปพัฒนาให้เกิดประโยชน์ต่อสังคมและประเทศชาติ นอกจากนี้ การอ่านยังทำให้ผู้อ่านผ่อนคลายความเครียด เพลิดเพลินไปกับตัวอักษรในหนังสือ

ประโยชน์ของการอ่าน

กัลยา ขวนมาลัย (2539, หน้า 8-9) ได้กล่าวถึงคุณค่าและประโยชน์ของการอ่านหนังสือไว้ว่า การอ่านหนังสือ นอกจากจะทำให้ผู้อ่านมีความรู้ ความคิด มีข้อเตือนใจและให้ความเพลิดเพลินบันเทิงใจแล้ว การอ่านยังมีความจำเป็นต่อชีวิตของทุกคน ทุกเพศ ทุกวัย ไม่ว่าจะเป็นนักเรียน นักศึกษา ซึ่งอยู่ในวัยที่ต้องศึกษาหาความรู้หรือวัยผู้ใหญ่ วัยชราก็ตาม ผู้ที่อ่านหนังสือย่อมได้รับประโยชน์อย่างกว้างขวาง ซึ่งพอสรุปคุณค่าและประโยชน์ที่ได้จากการอ่านหนังสือเป็นข้อ ๆ ดังต่อไปนี้

1. ช่วยให้เข้าใจชีวิตมากขึ้น โดยศึกษาชีวิตในหลายแบบจากหนังสือ เป็นการเรียนรู้ชีวิตทางอ้อม
2. ช่วยให้เป็นผู้รอบรู้ เป็นคนทันสมัย ทันเหตุการณ์ เพราะหนังสือจะบันทึกเรื่องราวของอดีต ปัจจุบัน บางเรื่องยังทำนายเหตุการณ์ในอนาคตด้วย เรื่องราวที่บันทึกไว้มีหลายเรื่อง เช่น ประเพณี วัฒนธรรม สังคม การเมืองและศาสนา รวมทั้งสภาพความเป็นอยู่ของคนในสมัยก่อน ดังมีคำกล่าวที่ว่าวรรณคดีหรือวรรณกรรมเปรียบเหมือนกระจกที่สะท้อนภาพของสังคมแต่ละสมัยให้เราอ่าน ได้เรียนรู้ว่าคนในสมัยนั้นมีวิถีชีวิตและความเป็นอยู่ตลอดจนขนบธรรมเนียมประเพณีอย่างไร
3. ช่วยให้เป็นผู้เฉลียวฉลาดในการตอบโต้หรือหาเหตุผลสนับสนุน ซึ่งได้มาจากการที่มีความรู้กว้างขวางด้วยการอ่านนั่นเอง

4. ช่วยให้เป็นผู้ที่มีความคิดกว้างไกล มีเหตุมีผล เนื่องจากหนังสือส่วนใหญ่ได้บันทึกความคิดเห็นของผู้เขียนไว้ ซึ่งจะช่วยขยายความคิดของเราให้กว้างขวางยิ่งขึ้น ทำให้เป็นคนที่มีเหตุมีผลดี

5. เป็นการใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์และทำให้เกิดความสนุกสนานเพลิดเพลิน เพิ่มรสชาติให้กับชีวิต

6. ช่วยพัฒนาตนเองและสังคมให้ดีขึ้น การอ่านทำให้เป็นคนทันโลก ทันเหตุการณ์ รู้ถึงความเปลี่ยนแปลงต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นและสามารถปรับตัวได้ดี สามารถเผชิญสถานการณ์ใหม่ ๆ ได้ด้วยความมั่นใจ

7. เป็นการสนองความต้องการความอยากรู้อยากเห็นของมนุษย์ ทำให้ได้รู้ในสิ่งที่อยากรู้ ทั้งยังช่วยยกระดับความคิดจิตใจภูมิปัญญาให้สูงขึ้น

8. เป็นแนวทางที่ช่วยพัฒนาทักษะทางภาษาให้ดีขึ้น การอ่านมากก็ทำให้รอบรู้มีข้อมูลต่าง ๆ มากย่อมมีส่วนพัฒนาทักษะการเขียนการพูดให้ดีขึ้นได้

9. ทำให้ผู้อ่านเกิดความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ ทั้งยังสร้างเสริมบุคลิกภาพให้เป็นผู้ที่สามารถเผชิญสถานการณ์ใหม่ ๆ ได้ด้วยความมั่นใจ

10. ช่วยเร้าความสนใจ เราสามารถเลือกอ่านหนังสือที่เหมาะสมกับอารมณ์และรสนิยมของเราได้ ซึ่งทำให้ได้รับความสุขและเป็นเครื่องมือให้เราพอใจโลกที่เราอาศัยอยู่นี้

สมบัติ จำปาเงินและสำเนียง มณีกาญจน์ (2550, หน้า 30-31) ได้กล่าวถึงประโยชน์ของการอ่านไว้ว่า ประโยชน์เฉพาะหน้าจากการอ่าน

1. ช่วยให้เป็นคนเรียนเก่ง เพราะเมื่ออ่านเก่งแล้วจะเรียนวิชาต่าง ๆ ได้ดี

2. ช่วยให้เป็นผู้ประสบความสำเร็จในการประกอบอาชีพ เพราะได้อ่านเอกสารที่ให้ความรู้ในการปรับปรุงงานของตนอยู่เสมอ

3. ช่วยให้ได้ความบันเทิงในชีวิตมากขึ้น เพราะการได้อ่านวรรณกรรมดี ๆ ย่อมทำให้เกิดความเพลิดเพลินในยามว่าง

4. ช่วยทำให้เป็นผู้ที่สังคมยอมรับ เพราะผู้ที่อ่านมากจะรู้จักปรับตัวให้เข้ากับสังคมได้ดี

5. ช่วยทำให้เป็นคนที่น่าสนใจ เพราะผู้ที่อ่านหนังสือมากจะมีความคิดลึกซึ้งและกว้างขวาง สามารถแสดงความรู้ ความคิดเห็นดี ๆ มีประโยชน์ได้ทุกแห่งทุกเวลา

กระทรวงศึกษาธิการ (2552, หน้า 8) กล่าวถึงประโยชน์ที่ได้รับจากการอ่านไว้ว่า

1. ช่วยให้มีความรู้เพิ่มเติม รู้กว้าง

2. ช่วยพัฒนาความคิด เพราะประสบการณ์ในการอ่านจะช่วยเสริมความคิดให้พัฒนาขึ้น

3. ช่วยทำให้เป็นผู้ที่สังคมยอมรับ เพราะผู้ที่อ่านมากจะรู้จักปรับตัวให้เข้ากับสังคมได้ดี

4. ช่วยให้เป็นผู้สำเร็จในการประกอบอาชีพ
5. ช่วยให้ได้รับความบันเทิงในชีวิตมากขึ้น
6. ช่วยให้เป็นคนที่น่าสนใจเพราะผู้ที่อ่านหนังสือมากจะมีความคิดลึกซึ้งและกว้างขวาง สามารถแสดงความรู้และความคิดที่ดีได้เสมอ

7. เป็นการใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์

คณาจารย์สาขาวิชาศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช (2553, หน้า 8) กล่าวว่า ประโยชน์ของการอ่านเกิดขึ้นจากองค์ประกอบสองประการคือ ผู้อ่านกับผลที่ได้จากการอ่าน ดังนั้นผู้อ่านจะเป็นบุคคลใดก็ได้ที่สามารถใช้การอ่านให้เกิดผลตามจุดประสงค์และผลที่ได้ถือว่าเป็นประโยชน์ที่ได้รับ ดังนี้

1. ความรู้ที่ได้รับจากการอ่านสามารถพัฒนาอาชีพการงานและการศึกษาให้กว้างขวาง ท้นต่อเหตุการณ์ ช่วย ให้เจริญก้าวหน้าตามเป้าหมายที่วางไว้ ด้วยเหตุที่ความรู้ต่าง ๆ มีการเปลี่ยนแปลงและเคลื่อนไหวอยู่ตลอดเวลา ในแต่ละวันถ้ามิได้มีการติดตามข่าวสาร ตลอดจนเหตุการณ์ต่าง ๆ ก็เหมือนกับบุคคลผู้นั้น ได้ก้าวถอยหลังไปวันละ 1 ก้าว
2. ผลของการอ่านสารจะช่วยให้ผู้อ่านเข้าใจสังคม ยิ่งอ่านมากก็จะเห็นความแตกต่างของสภาพของสังคมต่าง ๆ บนพื้น โลก การอ่านจึงช่วยสร้างมโนธรรม ความเมตตา กรุณา ช่วยเหลือ และเห็นอกเห็นใจผู้อื่น เช่น สภาพ สังคมที่มีปัญหาอันเนื่องมาจากเกิดสงคราม ยาเสพติด และ โรคติดต่อเหล่านี้ เป็นต้น ความรู้ลึกของผู้อ่านสารช่วย สร้างความเข้าใจบุคคลในสังคมให้ดีขึ้น
3. ผู้อ่านที่อ่านสารอย่างสม่ำเสมอในช่วงเวลาที่ผ่านไปสามารถเห็นความเปลี่ยนแปลงของภาษาที่แตกต่างกันตามช่วงเวลานั้น การเก็บรวบรวมข้อมูลทางภาษาสามารถนำไปใช้ ประโยชน์เพื่อแสดงให้เห็นถึงพัฒนาการทางภาษา อันเป็นหลักฐานทางประวัติศาสตร์ที่มีคุณค่าอย่างยิ่ง สำหรับชาวชนรุ่นหลัง
4. ผู้อ่านที่อ่านสารประเภทต่าง ๆ ได้พบว่าระดับการใช้ภาษาของผู้เขียนสารแตกต่างกัน แม้ในฉบับเดียวกัน เช่น หนังสือพิมพ์ ซึ่งมีการใช้ภาษาในข่าว บทความ และ โฆษณาก็แตกต่างกัน ดังนั้นสารต่าง ๆ จึงเป็นแหล่งรวมภาษาเขียนที่ใช้หลากหลาย ผู้อ่านสามารถวิเคราะห์ความแตกต่าง เหล่านั้นเพื่อเลือกภาษาที่เหมาะสมไปใช้ในการปฏิบัติงานของตนได้
5. การติดตามข่าวสารต่าง ๆ ด้วยการอ่านอย่างสม่ำเสมอทุกวัน นอกจากจะทำให้ผู้อ่าน มีพัฒนาการในการอ่านสูงขึ้นแล้ว ยังสามารถติดตามความก้าวหน้าที่เปลี่ยนแปลงไป ใน ทางการพัฒนาทั้งในด้านการศึกษา เศรษฐกิจ การเมือง และสังคมซึ่งสามารถนำส่วนที่เห็นว่า เหมาะสมกับสังคมไทยมาปรับใช้ให้เกิดประโยชน์ต่อไป

6. การอ่านช่วยผ่อนคลายความเครียดได้ทางหนึ่ง โดยการอ่านสารที่ให้ความเพลิดเพลิน อีกทั้งยังเป็นการส่งเสริมให้ผู้อ่านใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์ต่อตนเอง

ดังนั้น ประโยชน์ของการอ่านมีมากมายหลายอย่างทั้ง ช่วยทำให้ผู้อ่านมีสมาธิ ช่วยพักผ่อนหย่อนใจ ทำให้ผู้อ่านมีความรู้กว้างขวางเป็นที่ยอมรับของสังคมและสามารถอยู่ในสังคมได้อย่างทัดเทียมการอ่านทำให้ผู้อ่านได้เพิ่มพูนประสบการณ์ ยิ่งอ่านมากก็ยิ่งรู้มาก การอ่านหนังสือเป็นสิ่งที่มีความสำคัญผู้อ่านจะได้รับประโยชน์จากการอ่าน สามารถติดตามความเคลื่อนไหวความก้าวหน้าต่าง ๆ ให้ทันต่อเหตุการณ์ ความนึกคิดลึกซึ้งและกว้างขวางสามารถแสดงความรู้ความคิดเห็นได้ในทุกที่ทุกแห่งทุกเวลา

จุดประสงค์ของการอ่าน

Lapp and Flood (อ้างถึงในพรทิพย์ สุทธิพันธ์, 2529, หน้า 9-11) กล่าวว่า หากกล่าวอย่างเป็นทางการแล้วการอ่านจะแบ่งจุดประสงค์ออกเป็น 3 ประเภท คือ จุดประสงค์ทางพุทธิพิสัย (Cognitive Domain) จุดประสงค์ทางจิตพิสัย (Affective Domain) และจุดประสงค์ทางทักษะพิสัย (Psycho-motor Domain) จุดประสงค์ทั้ง 3 ประเภทเป็นเป้าหมายสำคัญที่ผู้อ่านควรปฏิบัติให้ได้เพื่อความสำเร็จในการอ่าน

1. จุดประสงค์ทางพุทธิพิสัย

จุดประสงค์ทางพุทธิพิสัยเป็นจุดประสงค์ทางความรู้ เมื่อผู้อ่านอ่านสารแล้วควรได้รับความรู้ตามระดับชั้นต่าง ๆ ดังนี้

1.1 รู้และจำ ในขั้นนี้ผู้อ่านสามารถจำคำสำคัญที่ปรากฏในสาร รู้จักคำต่าง ๆ ที่อ่านโดยบอกความหมายได้ถูกต้อง

1.2 เข้าใจ ในขั้นนี้ผู้อ่านสามารถเข้าใจเรื่องราวที่อ่าน โดยเล่าเรื่องและสรุปเรื่องเป็นแนวคิดได้

1.3 นำไปใช้ ในขั้นนี้ผู้อ่านสามารถนำประโยชน์ที่ได้จากการอ่านเนื้อเรื่องไปใช้ในชีวิตประจำวันได้

1.4 วิเคราะห์ ในขั้นนี้เป็นการแยกองค์ประกอบย่อยที่ปรากฏในเรื่อง เช่น นิสัยของตัวละคร คุณลักษณะ บางอย่างที่ปรากฏในเรื่องซึ่งต้องอาศัยการพิจารณาอย่างละเอียดถี่ถ้วน

1.5 สังเคราะห์ในขั้นนี้ผู้อ่านสามารถสร้างสถานการณ์ที่คล้ายกับแนวคิดของเรื่อง ค้นหาเปรียบเทียบสำนวน และสุภาษิตที่คล้ายกับแนวคิดได้ถูกต้อง

1.6 ประเมินค่า เป็นขั้นที่ผู้อ่านสามารถค้นหาเหตุผล ข้อเท็จจริงตลอดจนการคาดคะเนเหตุการณ์ต่อไปได้ถูกต้อง

จุดประสงค์ทั้งหกข้อจะเป็นระดับของความรู้โดยอาศัยการคิดจากขั้นต่ำสุดมาสู่ขั้นสูงสุด ระดับความรู้ขั้นที่ 1-3 เป็นการอ่านขั้นพื้นฐานสำหรับบุคคลทั่วไป แต่ขั้นที่ 4-6 ถือเป็นการอ่านขั้นสูงซึ่งใช้ในการศึกษาค้นคว้าที่ใช้การคิดวิเคราะห์ สังเคราะห์ และประเมินค่า จึงเป็นการอ่านอย่างมีวิจารณญาณ

2. จุดประสงค์ทางจิตพิสัย

จุดประสงค์ทางจิตพิสัยเป็นเป้าหมายของการอ่านที่เกี่ยวข้องกับความรู้สึที่เกิดขึ้นภายในจิตใจ เป็นความสามารถที่จะควบคุมความรู้สึกให้ปฏิบัติตนไปในทิศทางที่ถูกต้อง ในทางการอ่านจะมี 5 ขั้นดังนี้

- 2.1 เป็นผู้่านที่ดี มีสมาธิในการอ่านเพื่อการรับสาร ได้ถูกต้อง
- 2.2 เป็นผู้ตอบสนองที่ดี สามารถถ่ายทอดเรื่องให้อ่านให้ผู้อื่นได้รับรู้อย่างถูกต้อง
- 2.3 เห็นคุณค่าของเรื่องให้อ่านและนำไปใช้ประโยชน์ในการศึกษาและการทำงานได้ถูกต้อง
- 2.4 เห็นความสำคัญและประโยชน์ของสารที่เป็นวรรณคดีและวรรณกรรมอันทรงคุณค่ารวมทั้งคำต่าง ๆ ด้วยการถ่ายทอดให้ผู้อื่นได้รับรู้เพื่อช่วยกันสงวนรักษาให้คงอยู่ต่อไป
- 2.5 จัดแยกข้อมูลที่ได้จากการอ่านให้เป็นหมู่พวกเพื่อสะดวกต่อการนำไปใช้

3. จุดประสงค์ทางทักษะพิสัย

ทักษะพิสัยเป็นความสามารถที่เกี่ยวข้องกับการทำงานของอวัยวะทางการอ่าน ได้แก่ ตา และสมอง ในบางครั้งอาจมีการเขียนเข้ามาเกี่ยวข้องด้วยถ้ามีการจดบันทึกจากการอ่าน ทักษะพิสัยทางการอ่านจะประกอบด้วยการทำงานในด้านต่อไปนี้

- 3.1 การเคลื่อนตาจากซ้ายไปขวาโดยผู้อ่านไม่ต้องเคลื่อนใบหน้า เพราะจะทำให้เกิดอาการเมื่อยล้า
- 3.2 สายตารับรู้ตัวอักษร ในขณะที่เคลื่อนตาผ่านไป แล้วส่งไปให้สมองโดยผ่านจักษุประสาท
- 3.3 สมองจะทำหน้าที่แปลความหมายของสัญลักษณ์ต่อไป ทักษะพิสัยทางการเขียนจะประกอบด้วยการทำงานในด้านต่อไปนี้
- 3.4 การเขียนตัวอักษรตามอักขรวิธีและสะกดคำถูกต้อง
- 3.5 เขียนประโยคถูกต้องตามหลักภาษา
- 3.6 เว้นวรรคตอนถูกต้อง ทำงานสะอาดและเป็นระเบียบ

ทักษะพิสัยทางการอ่านและการเขียนเกี่ยวข้องกับการฝึกฝน ถ้ามีการปฏิบัติอย่างสม่ำเสมอทุกวันก็จะเกิด ความชำนาญอ่านได้รวดเร็ว เพราะตาและสมองทำงานประสานสัมพันธ์

กัน การเคลื่อนไหว การรับรู้และการแปลความ จะกระทำติดต่อกันและพัฒนาขึ้นเป็นลำดับ เช่นเดียวกันกับทักษะพิสัยทางการเขียนที่จะพัฒนาขึ้นถ้าได้ฝึกปฏิบัติอย่างสม่ำเสมอทุกวัน สมบัติ จำปาเงินและสำเนียง มณีกาญจน์ (2550, หน้า 22) กล่าวถึงจุดประสงค์ของการอ่านไว้ว่า

1. อ่านเพื่อให้รู้ อาจแบ่งออกเป็น

- ก. เพื่อหาคำตอบในสิ่งที่ต้องการ ได้แก่ การอ่านคำแนะนำ อ่านเพื่อตอบปัญหา ซึ่งยังข้องใจอยู่
- ข. อ่านเพื่อศึกษาหาความรู้เรื่องราวต่าง ๆ ทั้งโดยย่อและโดยละเอียด
- ค. อ่านเพื่อต้องการข่าวสาร ข้อเท็จจริง
- ง. อ่านเพื่อศึกษาค้นคว้าเป็นพิเศษ เพื่อต้องการประโยชน์เรื่องใดเรื่องหนึ่ง โดยเฉพาะหรือเพื่อทำคำรับตำราทั่ว ๆ ไป
- จ. อ่านเพื่อหาข้อมูลประมวลเข้าเอามาทำวิจัยเผยแพร่ในหมู่นักวิชาการ อันจะเป็นประโยชน์แก่ชาติในส่วนรวม

2. อ่านเพื่อความสนุกสนานบันเทิงใจให้เกิดความเพลิดเพลินเป็นการพักผ่อนคลายความเคร่งเครียดจากงานประจำ ได้แก่ การอ่านหนังสือประเภทบันเทิงคดี นวนิยาย เรื่องสั้น หรือเรื่องระดับถึงขนาดเป็นวรรณกรรมและวรรณคดีต่าง ๆ

3. อ่านเพื่อสังคม หรือให้สังคมยอมรับ เรื่องนี้เป็นที่รู้จักกันอย่างกว้างขวางแล้วว่า คนรักหนังสือหรือผู้รักการอ่านเป็นคนที่น่าคบ อาจเข้ากับคนต่างชั้นต่างระดับได้ง่าย ยิ่งเป็นคนที่มีความรู้จริง ๆ จกการอ่าน การฟัง และไม่มึนสับสนเลวร้ายอย่างอื่นอยู่ในกมลสันดานแล้วยิ่งเป็นที่นิยมเข้าไหนเข้าได้ ไม่มีใครรังเกียจ การสนใจอ่าน โดยเฉพาะเรื่องที่เกี่ยวข้องกับตัวจะทำให้มีความรู้กว้างขวาง มีทัศนคติทันสมัย คุยกับใคร ๆ ก็รู้เรื่องอาจแสดงความคิดเห็นให้เป็นที่น่าเชื่อถือ เป็นคนมีคุณค่าต่อหมู่คณะ และต่อสังคมทั้งสังคมเฉพาะกลุ่มและสังคมในประชาชาติอีกด้วย

ฟองจันทร์ สุขยิ่งและคณะ (2553, หน้า 8-9) กล่าวถึงจุดประสงค์ในการอ่านไว้ว่า การตั้งจุดมุ่งหมายในการอ่าน จะช่วยให้ผู้อ่านอ่านหนังสือไปในทิศทางที่ถูกต้องตรงกับความต้องการ เป็นการอ่านที่เรียกว่า “อ่านเป็น” ซึ่งเป็นลักษณะของผู้มีความสามารถในการอ่าน คือจะต้องมีทักษะ 4 ประการ ดังนี้

- 1. มีความเข้าใจศัพท์ หมายถึง เข้าใจความหมายของคำที่ปรากฏอยู่ ตามคำฟังและที่ปรากฏอยู่ในข้อความ
- 2. มีความเข้าใจเนื้อเรื่อง หมายถึง สามารถแปลความ ตีความ และขยายความ จากข้อความหรือเรื่องราวที่อ่าน

3. ความคิดเชิงวิจารณ์ หมายถึง ความสามารถในการพิจารณาเหตุผล จากข้อความที่อ่าน เข้าใจความคิดหรือความมุ่งหมายของผู้เขียน และสามารถที่จะอภิปรายได้

4. ความคิดเชิงสร้างสรรค์ หมายถึง ความสามารถในการรวบรวม ความคิดจากการอ่าน เชื่อมโยงเข้ากับประสบการณ์เดิมให้เป็นความคิดใหม่ของตนเอง แล้วนำไปใช้ให้เกิดประโยชน์ต่อตนเองและต่อสังคม

นอกจากนี้ ฟองจันทร์ สุขยิ่งและคณะ (2553, หน้า 10) กล่าวไว้ว่า การที่เราต้องอ่าน หนังสือเล่มนั้นมีจุดมุ่งหมาย ดังนี้

1. ศึกษาหาความรู้ในเรื่องราวต่าง ๆ โดยละเอียด เพราะบางครั้งการได้ยินได้ฟังจากผู้อื่น โดยย่อ ทำให้เราอยากทราบเรื่องราวนั้น ๆ โดยละเอียด ไป จึงจำเป็นต้องไปศึกษาหาหนังสือ ประเภทนั้นมาอ่านเพิ่มเติม

2. อ่านเพื่อฆ่าเวลา ผู้ที่อ่านหนังสือเพื่อฆ่าเวลาไม่ได้มีจุดมุ่งหมายอย่างอื่นนอกเหนือจาก ขจัดความเบื่อหน่ายในการรอคอย เช่น อ่านหนังสือขณะรอรถ อ่านหนังสือขณะรอพบแพทย์ใน โรงพยาบาล หรืออ่านหนังสือในรถไฟ เป็นต้น

3. เพื่อศึกษาหาความรู้ในเรื่องต่าง ๆ โดยย่อ บางครั้งเราไม่ทราบ เรื่องราวบางอย่างได้ ละเอียดนักเพราะมีเวลาจำกัด ในกรณีนี้จะต้องหาหนังสือที่ย่อ เรื่องราวต่าง ๆ เหล่านั้นมาอ่าน เช่น สารานุกรม หนังสือคู่มือต่าง ๆ เป็นต้น

4. อ่านเพื่อความบันเทิง นักอ่านจำนวนมากที่อ่านหนังสือเพื่อความ เพลิดเพลิน ความสนุกสนานจากการติดตามเนื้อเรื่อง นอกจากนี้ยังเป็นการพักผ่อนหย่อนใจ และคลาย ความตึงเครียดได้อีกด้วย หนังสือที่ให้ความเพลิดเพลิน เช่น นวนิยาย เรื่องสั้น เรื่องขำขัน ปกิณกคดี เป็นต้น

5. อ่านเพื่อทราบข้อเท็จจริง เป็นการอ่านที่ต้องการทราบคำตอบสั้น ๆ โดยอ่านอย่างรวดเร็ว การอ่านประเภทนี้จึงเป็นการอ่านคร่าว ๆ ใช้เวลาสั้น ๆ เพื่อต้องการสรุปใจความสำคัญที่เด่น ๆ เท่านั้น เช่น อ่านประกาศ อ่านป้ายโฆษณา อ่านพาดหัวข่าวหนังสือพิมพ์ เป็นต้น

6. อ่านเพื่อศึกษาค้นคว้า การอ่านนี้ไม่ใช่เพื่อให้จำได้หรือให้รู้เท่านั้น แต่เป็นการอ่าน เพื่อให้เข้าใจ สามารถวิพากษ์วิจารณ์ ตีความ และประเมินค่าได้ เช่น อ่านตำราวิชาการ อ่านบทความ จากวารสาร หรืออ่านหนังสือพิมพ์ เป็นต้น

7. อ่านเพื่อให้เป็นที่ยอมรับในสังคม การอ่านช่วยให้คนเป็นคนโดยสมบูรณ์ สามารถ ปรับตัวได้ วางตัวเป็น เข้าสังคมได้ ทั้งนี้หนังสือช่วยให้เรารู้จัก และคนอื่น ๆ ได้ดี ช่วยให้มีความคิด กว้างขวาง ทันทต่อเหตุการณ์ต่าง ๆ ในสังคมทำให้สามารถเข้ากับคนอื่น ๆ ได้ดี จึงถือว่าหนังสือเป็น

สิ่งที่จะช่วยสร้างความสัมพันธ์ของคน ก่อให้เกิดการยอมรับนับถือในสังคม อันเป็นผลทำให้สามารถ
ในสังคมอย่างมีความสุข

จิรวัดน์ เพชรรัตน์และอัมพร ทองใบ (2556, หน้า 9-10) ได้กล่าวถึงจุดมุ่งหมายของ
การอ่านว่า มีจุดประสงค์ที่กำหนดขึ้นตามความต้องการของผู้อ่าน ซึ่งอาจต้องการศึกษาค้นคว้า
ข้อมูลเพื่อประโยชน์เชิงวิชาการหรืออ่านเพื่อการพักผ่อนหย่อนใจการอ่านของแต่ละคนมี
จุดมุ่งหมายแตกต่างกันออกไป อาจจำแนกได้กว้าง ๆ ดังนี้

1. อ่านเพื่อหาความรู้หรือเพิ่มพูนความรู้
2. อ่านเพื่อให้ทราบข่าวสาร ความคิด
3. อ่านเพื่อความเพลิดเพลินหรือเพื่อความบันเทิง
4. อ่านเพื่อพัฒนาวิจารณ์และค่านิยม
5. การอ่านเพื่อกิจธุระหรือประโยชน์อื่น ๆ

พิรุณเทพ เพชรบุรี (2559, หน้า 12) กล่าวถึง จุดประสงค์ในการอ่านไว้ดังนี้

- 1) ระดับค้นหาสาระสำคัญและจดจำข้อมูลของเรื่องที่อ่านได้

ขั้นที่ 1 จำ (Remember) เป็นขั้นแรกของการอ่านที่จะต้องจำเรื่องราว ตัวละคร
ความหมายคำ และ เหตุการณ์สำคัญ การที่ครูจะรู้ว่าผู้เรียนมีความจำเรื่องที่อ่านได้มากหรือน้อย
ก็อาจจะใช้วิธีการตั้งคำถามจาก เรื่องที่อ่าน หรืออาจให้สะกดคำ บอกความหมายและคำจำกัดความ

ขั้นที่ 2 เข้าใจ (Understand) เป็นขั้นที่ผู้เรียนสามารถสรุปเรื่องราวเป็นมโนทัศน์ด้วย
คำพูดของตนเอง เข้าใจความคิด ถ้อยคำ ประโยค การที่ครูจะรู้ว่านักเรียนเข้าใจหรือไม่ จึงควรให้
นักเรียนเล่าเรื่อง สรุปเรื่อง และเรียงลำดับเหตุการณ์ของเรื่อง

- 2) ระดับตีความ แปลความและวิเคราะห์เนื้อหาจากเรื่องที่อ่าน

ขั้นที่ 3 ประยุกต์ใช้ (Apply) เป็นขั้นที่ผู้เรียนสามารถนำถ้อยคำ ประโยค เรื่องราว
และเหตุการณ์ที่ได้ จากการอ่าน ไปใช้ในสถานการณ์อื่น ๆ หรือใช้แก้ปัญหาในวิชาอื่น ๆ คำถามที่
ใช้จึงต้องกำหนดสถานการณ์และให้ นักเรียนพิจารณานำความรู้มาใช้ประโยชน์

ขั้นที่ 4 วิเคราะห์ (Analyze) เป็นขั้นที่ผู้เรียนสามารถแยกองค์ประกอบย่อยของแนวคิดที่
ได้จากการ อ่าน แยกความหมายของคำที่มีความหมายหลายอย่าง และบอกได้องค์ประกอบใด
สัมพันธ์กันหรือไม่

- 3) ระดับสะท้อนความคิดเห็นและประเมินคุณค่าจากเรื่องที่อ่านได้

ขั้นที่ 5 ประเมินค่า (Evaluate) เป็นขั้นสูงสุดของการอ่านจับใจความ ที่ให้ผู้เรียนสามารถ
บอกได้ว่า อะไรคือส่วนที่เป็นจริง และอะไรคือส่วนที่เป็นเท็จ พิจารณาและค้นหาคุณค่าที่ปรากฏ

ในเรื่อง และยังรวมไปถึง ความเป็นเหตุเป็นผลด้วย เป็นการฝึกให้นักเรียนรู้จักสังเกตการณ์ใช้ ถ้อยคำ การบรรยายที่ทำให้เกิดภาพจน์ ตลอดจนความประทับใจอื่น ๆ ที่ได้จากการอ่านเรื่อง

ขั้นที่ 6 สร้างสรรค์ (Create) เป็นขั้นที่ให้ผู้เรียนรู้จักสรุปแนวคิดของเรื่องค้นหาลักษณะ โครงเรื่อง ที่ คล้ายคลึงกับเรื่องที่อ่าน สุภาษิตหรือคำพังเพย ที่มีความหมายใกล้เคียงกัน อีกทั้งยังสามารถสรุปแนวคิดที่ เหมือนกันและต่างกันได้ด้วย

สรุปได้ว่า จุดประสงค์ของการอ่านเป็นสิ่งที่ผู้อ่านคาดหวังไว้ก่อนที่จะลงมืออ่าน หนังสือ ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับความต้องการ ความจำเป็นและความสนใจของแต่ละบุคคล ในการวิจัยครั้งนี้ ได้กำหนดจุดประสงค์ของการอ่านไว้ 3 ขั้น คือ ค้นหาสาระสำคัญ เข้าใจและตีความสาระสำคัญ ประเมินเนื้อหาและสาระสำคัญ

การพัฒนาสมรรถภาพการอ่าน

ฐะปะนีย์ นาครทรรพ (2546, หน้า 928) กล่าวว่า การพัฒนาสมรรถภาพการอ่าน โดยต่อเนื่อง ควรมุ่งฝึกฝนตนเองให้รู้จักอ่านวิเคราะห์ สามารถวินิจฉัยสาร และสามารถแสดงความคิดเห็น เชิงวิจารณ์ได้ นอกจากนี้ยังให้แนวคิดว่า บุคคลอาจใช้การอ่านเป็นเครื่องมือพัฒนาตนเองได้ในด้าน ความรู้ อารมณ์ และคุณธรรม โดยมีแนวปฏิบัติที่พึงกระทำเพื่อเสริมสร้างพัฒนาการด้านสติปัญญา ดังนี้

1. ใช้หลัก ส. จ. ป. ลี อันเป็นหัวใจนักปราชญ์ ตามที่พระยาอุปกิตศิลปสาร ได้กล่าวไว้ ทั้งนี้ โดยพยายามให้เชื่อมโยงกับเรื่องที่ได้อ่านไปแล้วด้วย กล่าวคือ

ส คือ สุตตะ การฟัง เมื่ออ่านข้อความหรือเรื่องราวใด ๆ แล้ว หากมีการบรรยายหรือ อภิปรายในเรื่องที่สัมพันธ์กับข้อความนั้น ๆ เราควรรหาโอกาสไปฟังเพื่อเพิ่มพูนความรู้ความเข้าใจ ในเรื่องนั้น ๆ ให้แจ่มแจ้ง และลึกซึ้งยิ่งขึ้น

จ คือ จินตนะ การคิด ในขณะที่อ่าน เราก็ใช้ความคิดไปด้วย มีการคิดหลายลักษณะ เกิดขึ้น ได้แก่ การคิดตีความ การคิดวิเคราะห์ การคิดเชิงวิจารณ์ การคิดหาเหตุผล การคิด เปรียบเทียบ การคิดสังเคราะห์ เป็นต้น การคิดเหล่านี้มีส่วนช่วยพัฒนาสติปัญญาให้เจริญยิ่งขึ้น

ป คือ ปุจฉา การถาม เมื่อได้อ่านเรื่องราวหรือข้อความใด ๆ แล้ว หากยังมีข้อสงสัย ไม่กระจ่าง ก็ควรไต่ถามครูบาอาจารย์ ผู้ทรงคุณวุฒิ มิตรสหาย เพื่อให้ได้มีโอกาสแลกเปลี่ยน ความคิดเห็นซึ่งกันและกัน จะทำให้เกิดความเข้าใจในเรื่องต่าง ๆ แจ่มแจ้งขึ้น

ลี คือ ลิขิต การเขียน หลังจากที่ได้อ่านหนังสือไปจนจบตอน จบเรื่อง หรือจบเล่ม เราควรเขียนบันทึกข้อความต่าง ๆ ไว้เพื่อช่วยความจำ เมื่อได้อ่านทบทวนสิ่งที่ได้บันทึกไว้ ก็จะสามารถจำสาระสำคัญได้ดี ในบางครั้งเมื่อได้อ่านสิ่งที่บันทึกไว้นั้น เราอาจมีความคิดบางอย่าง ซึ่งเป็นความคิดใหม่ อันก่อให้เกิดประโยชน์ ก็นับเป็นการพัฒนาปัญญาได้อีกทางหนึ่ง

2. การใช้การอ่าน เป็นเครื่องมือพัฒนาตนเองในด้านต่าง ๆ ดังนี้

2.1 ด้านความรู้ เมื่อได้อ่านจนมีความรู้หลายประเภท เช่น รู้ข่าวเหตุการณ์ต่าง ๆ รู้ข้อมูลเกี่ยวกับการงานและอาชีพ รู้วิธีการที่จะทำสิ่งต่าง ๆ ให้สำเร็จ รู้ทฤษฎีของวิชาทั้งหลายแล้วก็ใช้ความรู้ที่ได้นั้น ๆ ไปพัฒนาทั้งตนเองและสังคมไปใน 4 แนว คือ กั้น แยก ก่อ และก้าว ซึ่งอาจเรียกว่าแนว 4 ก. ก็ได้ กล่าวคือ

แนวกั้น หมายถึง การป้องกันมิให้เกิดภัยอันตราย หรือความผิดพลาดเสียหายขึ้นแก่ตนและแก่หมู่คณะ

แนวแยก หมายถึง การแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นแล้ว ให้คลี่คลายไปในทางดี เป็นการระงับเหตุ มิให้เกิดผลเสียหายลุกลามออกไป

แนวก่อ หมายถึง การใช้ความรู้เพื่อก่อให้เกิดความเจริญ ทั้งในด้านวัตถุและจิตใจเป็นการสร้างสรรค์สิ่งที่ดีงามมีคุณค่า

แนวก้าว หมายถึง การก้าวหน้าโดยใช้ความรู้ที่มีไปพัฒนางานทั้งงานส่วนตัวและงานส่วนรวมให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

2.2 ด้านอารมณ์ เมื่อได้อ่านหนังสือประเภทบันเทิงคดี ทั้งร้อยแก้วและร้อยกรอง จะก่อให้เกิดความเพลิดเพลินเจริญใจไปกับเรื่องราวและรสของวรรณกรรมนั้น ๆ บางทีเราก็เกิดอารมณ์ร่วมไปกับตัวละครในเรื่อง เมื่อถึงบทที่ตัวละครมีความสุขเราก็พลอยสุขใจไปด้วย เมื่อถึงบทตลกขบขันหัวเราะ เป็นที่สนุกสนาน นี่ก็แสดงว่าหนังสือวรรณกรรมประเภทบันเทิงคดีมีส่วนช่วยพัฒนาอารมณ์ของคนเราได้มากทีเดียว และพัฒนาการด้านอารมณ์นี้ มีส่วนสัมพันธ์กับพัฒนาการด้านปัญญาอยู่มาก

2.3 ด้านคุณธรรม งานประพันธ์บางเรื่องมีเนื้อหาเกี่ยวกับธรรมะ เมื่อเราได้อ่านงานประพันธ์นั้น เราย่อมเกิดความรู้สึกมั่นใจในการทำมาหากินดียิ่งขึ้น ถ้อยคำที่เรียบเรียงเป็นเนื้อความเกี่ยวกับธรรมะ มีส่วนช่วยพัฒนาจิตใจคนเราให้มีคุณธรรมสูงขึ้นได้ตามควรแก่อัธยาศัย

จิรวัดน์ เพชรรัตน์และอัมพร ทองใบ (2556, หน้า 36-37) แสดงความคิดเห็นว่าการอ่านเป็นกิจกรรมที่ช่วยเสริมสร้างพัฒนาการด้านสติปัญญาของคนเราได้มาก การพัฒนาสมรรถภาพการอ่านควรมุ่งให้ถึงขั้นที่เรียกว่าอ่านอย่างมีประสิทธิภาพและสามารถอ่านค้นคว้าความรู้ได้อย่างถูกต้องด้วย สมรรถภาพการอ่านพึงประสงค์นั้นคือ สามารถอ่านเข้าใจเรื่องราวได้อย่างถูกต้องรวดเร็ว รู้จักจับประเด็นสำคัญ รู้จักแยกข้อเท็จจริงออกจากข้อคิดเห็น สามารถตีความได้ถูกต้องสามารถอ่านหนังสือได้หลายประเภท และสามารถแสดงความคิดเห็นเชิงวิจารณ์เกี่ยวกับหนังสือที่อ่านได้อย่างมีหลักเกณฑ์

สมรรถภาพในการอ่านสามารถเพิ่มพูนได้ หากผู้อ่านตระหนักถึงความสำคัญของการอ่าน อ่านให้มาก อ่านให้บ่อย อ่านให้แตกฉาน ใช้ความรู้ที่ได้จากการอ่านและไตร่ตรองแล้วไปสนทนาแลกเปลี่ยนแนวคิดกับผู้อื่น หรือนำไปปฏิบัติด้วยวิธีการต่าง ๆ เช่น การเขียนบันทึก การเขียนบทความ การพูด เป็นต้น ก็จะช่วยให้มีทักษะการอ่านได้อย่างมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

ฉวีลักษณ์ บุญยะกาญจน์ (2557, หน้า 29-30) กล่าวถึงวิธีส่งเสริมการอ่านไว้ว่า วิธีส่งเสริมเด็กให้อ่านหนังสือและรักการอ่านหนังสือนั้น เราควรระวังและแนะนำให้อ่านด้วยวิธีการที่เหมาะสม ขึ้นแรกควรให้เด็กได้อ่านหนังสือที่ง่าย สั้น และตรงกับความสนใจของเด็ก เมื่อเด็กเกิดทัศนคติที่ดีต่อการอ่านแล้ว เด็กก็จะค่อย ๆ แสวงหาหนังสือชนิดอื่น ๆ มาอ่านเอง แต่หนังสือ นั้นต้องไม่ใช่หนังสือที่ครูหรือผู้ปกครองเลือกตามความนึกคิด หรือความพอใจของคน ให้แก่เด็ก วิธีที่จะส่งเสริมให้เด็กรักการอ่านหนังสือมีดังนี้

1. ให้เด็กได้อ่านหนังสือพร้อมกับมีกิจกรรม (Active Experience) เชิญให้อ่านหนังสือให้ ช่วยกันหาคำคิด ให้แก่ใจศัพท์สแลง เล่าเรื่องหนังสือ เป็นต้น
2. ให้อ่านหนังสืออ่านเล่น โดยยังไม่คำนึงถึงเนื้อเรื่อง อาจจะเป็นการยิงปืน ชกต่อยกัน บ้างก็ได้ แต่ควรเป็นหนังสือที่เด็กชอบ
3. อย่าปล่อยให้เด็กอ่านเฉย ๆ ผู้ใหญ่ต้องติดตามชี้แจงในสิ่งที่ถูกผิดเสมอในการอ่านของเด็กด้วย 4 ให้เด็กเลือกอ่านได้โดยเสรี ทั้งนี้ ต้องคำนึงถึงหลักจิตวิทยาว่าเด็กแต่ละเพศแต่ละวัยย่อมมีความชอบไม่ชอบไม่เหมือนกัน

สรุปได้ว่า วิธีการพัฒนาศักยภาพในการอ่านหนังสือของเด็ก คือ การจัดหาหนังสือที่ตรงกับความสนใจ เหมาะสมกับวัยและประสบการณ์ของเด็ก ส่งเสริมให้มีการอ่านต่อเนื่องกันไป เพื่อให้เด็กสามารถวินิจฉัย และนำการอ่านไปเป็นเครื่องมือในการพัฒนาชีวิตของตนเอง

แนวคิดเกี่ยวกับการอ่านจับใจความ

ความหมายของการอ่านจับใจความ

ผกาศรี เย็นบุตร (2542, หน้า 137) ระบุว่า การอ่านจับใจความ หมายถึง การอ่านเพื่อเก็บสาระสำคัญของเรื่องที่อ่าน เช่น เก็บจุดมุ่งหมายสำคัญของเรื่อง เก็บเนื้อเรื่อง เก็บแนวคิดหรือทัศนคติของผู้เขียน เก็บข้อเท็จจริงหรือความรู้สึก อารมณ์ของผู้เขียน เป็นต้น สาระสำคัญต่าง ๆ นี้ บางครั้งผู้อ่านก็สามารถจะเห็นได้ชัดเจน เพราะผู้เขียนบอกออกมาตรง ๆ แต่บางครั้งผู้อ่านก็ต้องใช้ความสามารถในการอ่านเชิงตีความ หรือการใช้วิจารณ์ญาณ ตลอดจนประสบการณ์ ช่วยด้วยจึงจะค้นพบ เพราะผู้เขียนไม่ได้บอกมาตรง ๆ การจับใจความผู้อ่านต้องบอกได้ว่า ประโยค

ใจความสำคัญ (Topic Sentence) อยู่ที่ใด บอกใจความสำคัญ (Main Idea) ได้ และรู้จักผลความ (Details) ในย่อหน้าได้

คณาจารย์สาขาวิชาศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช(2553, หน้า 270) กล่าวถึงความหมายของการอ่านจับใจความไว้ว่า การอ่านเก็บสาระสำคัญเป็นส่วนสำคัญที่สุดของการวิเคราะห์ข้อมูลจากข้อความที่อ่านเพื่อนำไปใช้ต่อไป เพราะผู้อ่านจะต้องอ่านละเอียด ใช้สมาธิ และมีวิจารณญาณในการทำความเข้าใจกับสิ่งที่อ่านจับประเด็นของบทที่อ่านได้เข้าใจว่า สาระสำคัญของบทอ่านคืออะไร แยกแยะความคิดและความเห็นของผู้เขียนได้ อธิบายทฤษฎีที่ผู้เขียนนำมาใช้ และสามารถวิจารณ์บทอ่านนั้นได้ บางครั้งการอ่านขั้นตอนนี้อาจจะต้องอ่านหลายเที่ยว ผู้อ่านอาจทำเครื่องหมายกำกับ ข้อความที่เห็นว่าสำคัญ และเหมาะจะนำไปอ้างอิงต่อไป การอ่านเก็บสาระสำคัญนี้ต้องอาศัยกระบวนการอ่านเพื่อจับใจความสำคัญ ซึ่งมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

การอ่านจับใจความสำคัญเป็นการอ่านอย่างพิถีพิถันเพื่อค้นหา “สาร” (Message) ที่ผู้เขียนต้องการสื่อ มายังผู้อ่าน เป็นการอ่านเพื่อจับประเด็นให้ได้ว่าผู้เขียนกำลังเสนอข้อคิดเห็นหรือข้อมูลอะไร เนื่องจากข้อความที่อ่าน มักแบ่งออกเป็นหลายย่อหน้าเพื่อผ่อนคลายผู้อ่าน และเพื่อแยกแยะประเด็นที่ต้องการกล่าวถึงให้ชัดเจน ดังนั้น ในการจับประเด็นสำคัญของแต่ละย่อหน้า ผู้อ่านสามารถพิจารณาจากประโยคที่แสดงใจความสำคัญที่สุดของย่อหน้านั้น ใจความสำคัญของเรื่องอาจหาได้ง่าย เพราะผู้เขียนระบุไว้อย่างชัดเจน โดยมากมักจะเป็นประโยคใดประโยคหนึ่งของข้อความที่อ่านแต่ละย่อหน้า ประโยคใจความสำคัญอาจปรากฏเป็นประโยคต้น กลาง ท้าย หรือทั้งต้นและท้ายของย่อหน้านั้นก็ได้ ส่วนประโยคอื่น ๆ ในย่อหน้าเดียวกันจะเป็นข้อความที่นำมาสนับสนุนหรืออธิบายขยายความใจความ สำคัญนั้นให้ชัดเจนขึ้น โดยให้รายละเอียด แสดงเหตุผล หรือยกตัวอย่างเปรียบเทียบ ลองสังเกตประโยคที่มักขึ้นต้น ด้วยคำว่า เพราะฉะนั้น, ดังนั้น, ด้วยเหตุนี้, สรุปได้ว่า, อาจกล่าวได้ว่า, สิ่งนี้แสดงให้เห็นว่า เป็นต้น จะพบว่าเป็นประโยคที่กล่าวถึงประเด็นสำคัญของเรื่องราวที่น่าเสนอ

ฟองจันทร์ สุขยิ่งและคณะ (2553, หน้า 30-31) กล่าวถึงความหมายการอ่านจับใจความว่า การอ่านจับใจความเป็นทักษะสำคัญที่ต้องอาศัยการฝึกฝน ซึ่งมีขั้นตอนดังนี้

- 1) กวาดสายตา เป็นการใช้ค้นหารายละเอียดอย่างรวดเร็ว โดยฝึกอ่านสื่อที่ผ่านสายตาอย่างรวดเร็ว เช่น แผ่นป้ายโฆษณา พาดหัวข่าวหนังสือพิมพ์ และสื่อโฆษณาทางโทรทัศน์ เป็นต้น
- 2) เคลื่อนสายตาย้อนซ้ำ บางครั้งผู้อ่านอาจไม่แน่ใจ หรือไม่เข้าใจความหมายของข้อความ อาจต้องเคลื่อนสายตาคลับมาค้นหาคำสำคัญหรือข้อความบ่งชี้ความหมาย แต่พึงระลึกไว้เสมอว่า การเคลื่อนสายตาคลับแสดงว่า ประสิทธิภาพในการอ่านจับใจความลดลง

3) ฝึกอ่านสำรวจ โดยสำรวจบทอ่านหรือเนื้อความคร่าว ๆ เพื่อทำความเข้าใจเรื่องราว โดยสังเขปเฉพาะใจความสำคัญ หรือมุ่งแสวงหาจุดมุ่งหมาย ของสารหรือของผู้เขียน และพยายามตอบคำถามว่าได้รับรู้อะไรบ้างจากบทอ่าน หรือสารนั้น การอ่านสำรวจมีขั้นตอน ดังนี้

- (1) อ่านย่อหน้าแรกและย่อหน้าสุดท้ายก่อน เพื่อจับประเด็นเริ่ม เรื่องและประเด็นปิดท้าย
- (2) สำรวจหัวข้อซึ่งมีหมายเลขกำกับ เป็นการศึกษากรอบเนื้อหา
- (3) อ่านประโยคแรกและประโยคสุดท้ายของแต่ละย่อหน้า เพื่อหา ประเด็นหลัก

ในแต่ละย่อหน้า

- (4) อ่านข้อความตัวเน้น ตัวเอน ข้อความที่ขีดเส้นใต้ เพื่อสังเกต เจตนาของผู้เขียน
- (5) อ่านแผนภูมิ ตาราง ภาพประกอบ คำบรรยายภาพ ข้อมูลเหล่านี้ ช่วยประหยัดเวลาในการอ่าน

การอ่าน

4) ปรับกระบวนการอ่านให้เหมาะกับประเภทของเรื่อง หรือจุด มุ่งหมายในการอ่าน นักอ่านที่ดีต้องรู้จักปรับกระบวนการอ่านให้เหมาะกับประเภทของสื่อที่อ่าน หรือจุดมุ่งหมายในการอ่าน

5) ฝึกทักษะการอ่านจับใจความ โดยทั่วไปคนมักจะ “อ่านได้” พาให้นึกว่าตน “อ่านเป็น” แท้จริงการ “อ่านได้” เป็นเพียงการออกเสียงหรืออ่านสะกดคำรันต์ได้ถูกต้อง แต่การอ่านเป็น คือ การอ่านที่ถูกต้อง อ่านได้รวดเร็วและอ่านได้อย่างมีประสิทธิภาพ การพัฒนาทักษะการอ่านจับใจความมีลำดับขั้นการฝึกฝนดังนี้

(1) ฝึกแปลความหมายของคำ วลี และประโยค รู้หน้าที่ของบทต่าง ๆ ในประโยค รู้ความหมายของคำซึ่งมีหลายลักษณะ เช่น ความหมาย โดยอรรถ ความหมายตามรูปศัพท์ หรือตามพจนานุกรม และความหมาย นัยประหวัด เป็นต้น คำที่มีความหมายไม่ตรงตามรูปคำ เป็นความหมายที่แฝง ความรู้สึกเชิงเปรียบเทียบ

(2) ความหมายโดยปริบท เป็นความหมายของคำที่ขึ้นอยู่กับถ้อยคำ แวดล้อม

(3) ฝึกสังเกตนัยของเครื่องหมายวรรคตอน นัยของวรรคตอน และนัยของการแบ่งวรรคตอน

(4) ฝึกสังเกตความสัมพันธ์เชื่อมโยงของหัวข้อในเรื่องที่อ่าน หัวข้อ ในเรื่องที่อ่าน ก็คือ โครงเรื่อง

(5) ขณะอ่านให้ทำแผนภาพโครงเรื่องตามไปด้วย จะทำให้เข้าใจภาพของเรื่อง จึงกล่าวโดยสรุปได้ว่า การอ่านจับใจความ คือ การอ่านเพื่อให้เข้าใจจุดประสงค์ที่ผู้เขียนต้องการนำเสนอข้อคิดเห็นอะไร โดยผู้อ่านจะต้องใช้ความสามารถในการอ่านเชิงตีความ หรือการใช้วิจารณ์ญาณ ตลอดจนประสบการณ์ช่วยด้วยจึงจะค้นพบ

ดังนั้น การอ่านจับใจความจึงหมายถึง การอ่านเพื่อหาแก่นแท้ของเนื้อหา ศึกษาเจตนาในการสื่อสารของผู้เขียนว่าต้องการนำเสนอทัศนะเรื่องใด ประโยคใจความสำคัญจะปรากฏในส่วนต้น ส่วนกลาง หรือส่วนท้ายของเนื้อหา การอ่านเพื่อจับใจความสำคัญจะต้องมีความสามารถในการฝึกแปลความ ฝึกสังเกตความสัมพันธ์เชื่อมโยงของหัวข้อในเรื่องที่อ่าน ผู้อ่านจึงจะสามารถเข้าใจเรื่องที่คุณเขียนต้องการจะสื่อได้

เป้าหมายของการอ่านจับใจความ

สมบัติ จำปาเงินและสำเนียง มณีกาญจน์ (2550, หน้า 93) กล่าวว่าไว้ว่า การอ่านจับใจความมีจุดมุ่งหมายเพื่อให้สามารถจับใจความสำคัญในแต่ละย่อหน้าหรือหลาย ๆ ย่อหน้าได้อย่างรวดเร็วและแม่นยำ

คณาจารย์สาขาวิชาศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช (2553, หน้า 167-168) กล่าวว่าไว้ว่าเป้าหมายของการอ่านจับใจความมี 3 ระดับ ดังนี้

1. ระดับต้น

ระดับต้น เป็นระดับพื้นฐานของการอ่านจับใจความ ผู้อ่านจะต้องทำความเข้าใจ คำ กลุ่มคำ ประโยค และข้อความที่ปรากฏอยู่ในสาร โดยจะต้องมีความรู้ความเข้าใจในเรื่องต่อไปนี้

1.1 เข้าใจความหมายของภาพที่ปรากฏอยู่ในสารที่อ่าน นอกจากนั้น ยังต้องเข้าใจความหมายของคำ กลุ่มคำ และประโยคที่สำคัญได้ด้วย

1.2 บ่งชี้ประเด็นสำคัญตลอดจนหลักสำคัญที่ปรากฏอยู่ในเรื่องที่อ่านได้ถูกต้อง

1.3 จำรายละเอียดปลีกย่อยที่เป็นส่วนประกอบของเรื่อง

1.4 จำขั้นตอนและเหตุการณ์สำคัญได้

1.5 บ่งชี้ความสัมพันธ์ระหว่างเหตุและผลที่ปรากฏในเรื่อง

1.6 บอกการกระทำหรือการปฏิบัติตนของตัวละครในเรื่อง

1.7 บอกความหมายของอักษรย่อ และสัญลักษณ์ที่ปรากฏในเรื่องได้

1.8 บอกทิศทางและเวลาตามเหตุการณ์ในเนื้อเรื่อง

1.9 แยกประเภทของสารที่อ่านได้ถูกต้อง

ระดับต้นเป็นระดับพื้นฐานของผู้อ่านที่จะต้องทำความเข้าใจและสามารถตอบคำถามทั้ง 9 ข้อได้ถูกต้อง อย่างไรก็ตามในบางครั้งอาจตอบคำถามได้ไม่ครบ 9 ข้อ ทั้งนี้เพราะเนื้อเรื่องไม่ครอบคลุมคำถามทั้ง 9 ข้อ เช่น ไม่มีอักษรย่อและสัญลักษณ์ปรากฏในเรื่อง จึงขึ้นอยู่กับประเภทของสารที่อ่าน ผู้อ่านจึงจำเป็นต้องพิจารณาและวินิจฉัยด้วยตนเองโดยเลือกสรรให้ตรงตามวัตถุประสงค์ที่ต้องการ

2. ระดับกลาง

ระดับกลาง เป็นความคิดระดับกลาง กล่าวคือ เมื่อผู้อ่านได้อ่านเรื่องจบ แล้วตอบคำถามในระดับต้นถูกต้อง ก็จะตอบคำถามในระดับกลาง โดยอาจมีความคิดเห็นของผู้อ่านปะปนอยู่ในคำตอบของแต่ละข้อเพื่อช่วยในการตัดสินใจ สำหรับความคิดในระดับกลางจะประกอบด้วยคำถามต่อไปนี้

- 2.1 ทำนายผลที่อาจจะเกิดขึ้น โดยใช้ความรู้ที่ได้จากการอ่านเรื่องเป็นพื้นฐานในการทำนาย หรืออาจเรียกอีกอย่างหนึ่งว่าเป็นการตั้งสมมติฐานเป็นคุณลักษณะส่วนตัวที่ต้องอาศัยเนื้อเรื่อง
 - 2.2 บอกลักษณะนิสัยของบุคคลที่ปรากฏในเรื่อง หรืออาจเป็นคุณลักษณะส่วนตัวที่ต้องอาศัยเนื้อเรื่องในการทำนาย
 - 2.3 บอกแนวคิดหรือแก่นของเรื่องที่ได้จากการอ่านจับใจความ
 - 2.4 ใช้เนื้อหาที่อ่านเป็นแนวทางในการกำหนดกฎเกณฑ์
 - 2.5 เข้าใจเหตุและผล
 - 2.6 แปลความ คำอุปมาอุปไมย และคำที่สะกดเหมือนกันแต่ใช้ในความหมายต่างกัน
 - 2.7 บอกคำที่แสดงอารมณ์หรือให้ความรู้สึกทางประสาทสัมผัส
 - 2.8 เข้าใจจุดมุ่งหมายของผู้เขียน
 - 2.9 บอกเครื่องหมายวรรคตอนทางภาษาที่ปรากฏในเนื้อเรื่องใด
 - 2.10 ย่อหรือสรุปความเรื่องที่อ่านได้
 - 2.11 ใช้บริบทช่วยในการตัดสินใจความหมายของคำ กลุ่มคำ และประโยค
 - 2.12 เลือกใช้สุภาษิต คำพังเพย หรือสถานการณ์เพื่อเปรียบเทียบกับแนวคิดของเรื่อง
- ระดับกลางเป็นระดับที่ผู้อ่านควรตอบคำถามให้ได้ทั้ง 12 คำถาม ซึ่งบางข้ออาจไม่ต้องใช้ความคิดเห็นเข้ามาช่วยในการตัดสินใจ เพราะมีคำตอบปรากฏในเรื่อง แต่คำถามบางข้ออาจต้องพิจารณาค้นหาคำตอบโดยใช้ความคิด เห็นเข้าไปช่วยในการตัดสินใจ

3. ระดับสูง

ระดับสูงหรือระดับวิจารณ์ญาณเป็นส่วนหนึ่งของการอ่านจับใจความ ซึ่งจำเป็นต้องใช้ความคิด ในระดับ ผู้อ่านที่สามารถใช้ความคิดวิจารณ์ญาณได้ต้องมีพื้นฐานการพัฒนาจากระดับต้นและระดับกลาง สำหรับความคิด ในระดับวิจารณ์ญาณจะประกอบด้วยคำถามต่อไปนี้

- 3.1 บอกความเกี่ยวข้องและไม่เกี่ยวข้องของเหตุการณ์ในเรื่อง
- 3.2 เข้าใจความหมายของถ้อยคำที่เป็น โฆษณาชวนเชื่อ
- 3.3 บอกความเที่ยงตรงและความอคติของผู้เขียน

3.4 แยกความจริงออกจากความคิดเห็น

3.5 แยกข้อจริงและข้อเท็จออกจากเนื้อหา

3.6 บอกเหตุผลที่ผิดหลักความจริง

ระดับสูงเป็นระดับคิวิจาร์ณญาณ ผู้อ่านต้องใช้การพิจารณาค้นหาคำตอบโดยอาศัยพื้นฐานความรู้จากระดับต้นและระดับกลาง ผู้อ่านควรตอบคำถามให้ครบทั้ง 6 ข้อ บางข้อ อาจต้องอ่านเนื้อเรื่องหลายครั้งจึงจะได้คำตอบที่ถูกต้อง

การอ่านจับใจความมีเป้าหมายเพื่อมุ่งหาใจความสำคัญของแต่ละย่อหน้าได้อย่างรวดเร็ว เมื่ออ่านแล้ว ผู้อ่านสามารถจดจำลำดับเหตุการณ์ก่อนหลังได้ สามารถตอบคำถามที่สงสัยได้ และทราบถึงสารที่ผู้เขียนต้องการจะสื่อออกมาผ่านตัวหนังสือ

การสอนอ่านจับใจความ

สมบัติ จำปาเงินและสำเนียง มณีกาญจน์ (2550, หน้า 94) กล่าวถึงการสอนอ่านจับใจความไว้ว่า ใจความสำคัญ ได้แก่ ข้อความที่ทำหน้าที่ครอบคลุมใจความของข้อความอื่น ๆ ในตอนนั้น ๆ ไว้หมด ข้อความที่เหลือเป็นเพียงรายละเอียดหรือส่วนขยายใจความสำคัญเท่านั้น ใจความสำคัญส่วนมากมีลักษณะเป็นประโยค อาจเป็นประโยคเดี่ยวหรือซ้อนก็ได้แล้วแต่กรณี และมักปรากฏอยู่ตอนต้นข้อความส่วนที่เหลือเป็นใจความแฝงหรือรายละเอียด เป็นที่น่าสังเกตว่า ในหนึ่งข้อความหรือย่อหน้าหนึ่ง ๆ จะมีใจความสำคัญเพียงประการเดียวการพิจารณาใจความสำคัญ ผู้อ่านจะต้องเข้าใจอย่างถ่องแท้เสียก่อนว่า ใจความสำคัญอยู่ตรงไหน ความเข้าใจจะช่วยบอก ว่าใจความสำคัญนั้นจะเป็นข้อความตอนที่ทำให้เรื่องต่าง ๆ ดำเนินไม่ได้ ถ้าขาดใจความสำคัญแล้ว เรื่องอื่น ๆ ก็จะไม่ได้เกิดตามมา มีข้อสังเกตว่า ใจความสำคัญนอกจากปรากฏอยู่ในแต่ละย่อหน้าแล้ว อาจสังเกตได้ก็กว่าบางครั้งอยู่ตอนต้น (ซึ่งมีส่วนมาก) บางทีอยู่ตอนท้าย บางครั้งอยู่ตอนกลาง และบางครั้งอยู่ตอนต้นและท้าย นอกนั้นเป็นความสำคัญรองและรายละเอียด

ฉวีลักษณ์ บุญยะกาญจน์ (2557, หน้า 26-27) กล่าวถึงกลวิธีการอ่านจับใจความสำคัญไว้ดังนี้

1. การอ่านจับใจความสำคัญของเรื่องใดเรื่องหนึ่งควรเริ่มต้นจากการอ่านจับใจความสำคัญ ในแต่ละย่อหน้าให้ได้ถูกต้องแม่นยำเสียก่อน เพราะข้อความตอนหนึ่งหรือย่อหน้าหนึ่ง แม้มีใจความ สำคัญหลายอย่าง แต่จะมีใจความสำคัญที่สุดย่อหน้านั้นเพียงอย่างเดียว ถ้าเรื่องหนึ่ง มีหลายย่อหน้าย่อมแสดงว่ามีความสำคัญหลายประเด็น เมื่อนำประเด็นสำคัญในแต่ละย่อหน้ามา พิจารณาร่วมกันแล้ว จะทำให้สามารถจับแก่นเรื่อง หรือแนวคิดสำคัญที่สุดของเรื่องทั้งหมด ได้ง่ายขึ้น

2. ใจความสำคัญในแต่ละย่อหน้า หมายถึง ข้อความที่มีสาระคลุมข้อความอื่น ๆ

3. ใจความสำคัญในแต่ละย่อหน้า ส่วนมากมักอยู่ในประโยคใดประโยคหนึ่ง โดยมีข้อสังเกตได้ดังนี้

3.1 ประโยคตอนต้นย่อหน้า

3.2 ประโยคตอนท้ายย่อหน้า

3.3 ประโยคตอนกลางย่อหน้า

3.4 ไม่ปรากฏในประโยคใดอย่างชัดเจน ต้องใช้วิธีการตอบคำถามแล้วตอบตนเองให้ได้ว่า ใคร ทำอะไร ที่ไหน เมื่อใด

4. การอ่านจับใจความสำคัญในแต่ละย่อหน้า นอกจากการพยายามค้นหาประโยคหรือข้อความที่มีสาระคลุมข้อความอื่น ๆ ในย่อหน้าไว้ทั้งหมดแล้ว หรือข้อความที่เป็นส่วนขยายหรือไม่จำเป็นในแต่ละย่อหน้าออกไปให้หมด ในที่สุดก็จะเหลือส่วนที่เป็นใจความสำคัญของย่อหน้าส่วนที่ไม่ใช่ใจความสำคัญซึ่งควรตัดออกไปในแต่ละย่อหน้า ได้แก่

4.1 ส่วนขยายหรือรายละเอียดต่าง ๆ

4.2 ข้อเปรียบเทียบต่าง ๆ

4.3 ตัวอย่างประกอบ

4.4 คำศัพท์ สำนวน หรือ โวหารที่ยกมาประกอบ

4.5 ตัวเลข สถิติที่เป็นรายละเอียด

4.6 คำถามและคำอธิบายของผู้เขียน

4.7 ชื่อบุคคลผู้เขียนอ้างอิงโดยไม่เน้นความสำคัญ

4.8 ย่อหน้าพิเศษบางย่อหน้าที่เป็นส่วนขยายความหรือตัวอย่างของเรื่อง

กล่าวโดยสรุปได้ว่า การสอนอ่านจับใจความนั้น ผู้สอนจะต้องมีเทคนิควิธีการสอนที่น่าสนใจและไม่น่าเบื่อ โดย เรื่องที่จะนำมาให้นักเรียนฝึกอ่านจับใจความควรเป็นเรื่องที่เหมาะสมกับระดับชั้นและความสามารถของนักเรียน ควรนำเรื่องง่าย ๆ สั้น ๆ ให้ฝึกอ่านก่อน แล้วเพิ่มความยาวขึ้นตามลำดับ ให้ปฏิบัติกิจกรรมต่อเนื่องหลักจากอ่าน เช่น ตอบคำถาม สรุปเรื่อง เพื่อทดสอบความเข้าใจ ซึ่งใจความสำคัญมักอยู่ตอนต้น ตอนกลาง ตอนท้ายของย่อหน้า ผู้อ่านจะต้องหาใจความรองเพื่อมาสนับสนุนใจความนั้น ๆ

การวัดความสามารถในการอ่านจับใจความ

ศิริวรรณ วนิชวัฒน์วรชัย (2547, หน้า 32) กล่าวว่า การประเมินความสามารถในการอ่านจับใจความสำคัญที่นิยมใช้มี 2 วิธี คือ

1. แบบทดสอบวัดผลการเรียนรู้มาตรฐาน (Standardized Test) ข้อสอบนี้นำไปให้นักเรียนทำเพื่อเปรียบเทียบความสามารถในการอ่านกับเกณฑ์ปกติ (Norm) แบบทดสอบนี้ประกอบด้วยข้อความเป็นตอน ๆ หรือเรื่องสั้น ๆ ให้นักเรียนอ่านแล้วเลือกคำตอบ เรียงจากเรื่องง่าย ๆ ไปหาเรื่องยาก จำกัดเวลา นักเรียนได้คะแนนตามความสามารถความเข้าใจในการอ่านแบบสอบ คะแนนออกมาในรูปคะแนนดิบ (Raw Score) เปอร์เซ็นไทล์ (Percentile) หรือ ระดับ (Grade Equivalents)

2. แบบทดสอบวัดผลการเรียนรู้ชนิดอิงเกณฑ์ (Criterion Referenced Test) ลักษณะของแบบทดสอบนี้คล้ายกับแบบทดสอบแรก คือ มีข้อความเป็นตอน ๆ หรือเรื่องสั้น ๆ ให้นักเรียนอ่านและเลือกตอบ แต่ไม่เปรียบเทียบความสามารถในการอ่านกับเกณฑ์ปกติหรือนักเรียนกลุ่มอื่น คะแนนของนักเรียนขึ้นอยู่กับผลสัมฤทธิ์การอ่าน เกณฑ์นี้ถือว่านักเรียนมีความสำเร็จอยู่ระหว่างเกณฑ์ร้อยละ 80 - 90

สุนันทา มั่นเศรษฐวิทย์ (2554, หน้า 148-150) ได้เสนอการประเมินการอ่านจับใจความโดยใช้เกณฑ์มาตรฐานพิจารณาเนื้อเรื่องที่ผู้อ่านจับใจความไว้ 2 วิธี คือ

1. การใช้เครื่องมือที่เป็นแบบทดสอบ ผู้อ่านจะต้องตอบคำถามได้ร้อยละ 70 ขึ้นไป การขีดเกณฑ์ นักการศึกษาที่มีความเห็นผู้อ่านได้พลาตเนื้อเรื่องบางตอนไปร้อยละ 30 แล้วหากขีดเกณฑ์ประเมินที่ต่ำกว่านี้จะทำให้มีความเข้าใจคลาดเคลื่อนในเหตุการณ์สำคัญของเรื่องโดยเสนอแนะเกณฑ์ในการประเมินการอ่านจับใจความไว้ดังนี้

1.1 ผู้อ่านที่สามารถตอบคำถามหรือเล่าเรื่องได้ถูกต้องในขอบเขตร้อยละ 90 - 100 มีความสามารถในการอ่านจับใจความอยู่ในระดับที่ 1

1.2 ผู้อ่านที่ตอบคำถามหรือเล่าเรื่องได้ถูกต้องในขอบเขตร้อยละ 75 - 89 มีความสามารถในการอ่านจับใจความอยู่ในระดับที่ 2

1.3 ผู้อ่านที่ตอบคำถามหรือเล่าเรื่องได้ถูกต้องต่ำกว่าร้อยละ 70 แสดงว่า ยังมีข้อบกพร่องในการอ่านจับใจความ พลาตประเด็นสำคัญของเนื้อเรื่อง ควรมีการอ่านทบทวน ลักษณะการประเมินการอ่านจับใจความของภาษาไทยควรใช้เกณฑ์การจับใจความได้ร้อยละ 70 เป็นอย่างน้อย แล้วใช้หลักส่งเสริมให้ผู้อ่านมีการพัฒนาในการจับใจความให้มากขึ้นควบคู่กับการพัฒนาอัตราเร็วในการอ่าน

2. การใช้แบบประเมินค่า โดยใช้ระดับตัวอักษรแล้วตีค่าออกมาเป็นคะแนน เช่น เมื่อผู้อ่านประเมินการอ่านจับใจความของตนแล้วรวมคะแนนทั้งหมดในแต่ละช่องสมมติให้แบบประเมินมีทั้งหมด 20 ข้อคำถาม ทำเครื่องหมายในช่อง "มาก" ทุกช่องจะได้คะแนนเต็ม 80 คะแนน ระดับคะแนนที่ได้มีขอบเขตดังนี้ $82 - 100 = 5$ แปลความว่า ดีมาก $72 - 81 = 4$ แปลความว่า ดี

52 - 71 = แปลความว่า ก่อนข้างดี 32 - 51 = 2 แปลความว่า พอใช้ 0 - 31 = 1 แปลความว่า ปรับปรุง
 ผู้อ่านที่ประเมินการอ่านจับใจความของตน หากรวมคะแนนแล้ว อยู่ในระดับ 4 และ 3 แสดงว่า
 มีความสามารถในการอ่านจับใจความที่น่าพอใจ แต่ถ้าผลที่ได้อยู่ในระดับ 2 หรือ 1 ผู้อ่าน
 ควรปรับปรุงเพื่อพัฒนาคุณภาพการอ่านจับใจความสำคัญให้ดีขึ้น

บันทึก พฤหัสบดี (2556, หน้า 9) อธิบายถึงการตรวจสอบความเข้าใจในการอ่าน
 จับใจความสำคัญ ดังนี้

1. ตอบคำถามจากเรื่องที่อ่านได้ถูกต้อง
 - 1.1 ตอบคำถามจากข้อเท็จจริงของท้องเรื่อง
 - 1.2 ตอบคำถามโดยการวิเคราะห์หาเหตุผลของเรื่อง
 - 1.3 ตอบคำถามจากการสรุปเรื่อง หรือวิจารณ์ได้ตรง
 2. เล่าเรื่องและสรุปเรื่องที่อ่านได้อย่างมีประสิทธิภาพ
 3. ประเมินและเลือกแบบจากตัวละคร ให้เหตุผลประกอบการเลือกหรือไม่เลือก
 4. แสดงประกอบนิทาน แสดงทำใบประกอบประโยชน์หรือคำศัพท์ได้
 5. หาความสัมพันธ์ของคำ เช่น กระต่าย - กระโดด เต่า - คลาน
 6. หาคำตรงข้ามเชิงความหมาย เช่น หิว - อิ่ม - ยิ้ม - บึ้ง
 7. อธิบายคำคม คำพังเพย แล้วแต่นิทานประกอบ
 8. ต่อนิทานที่เล่าไม่จบอย่างมีความต่อเนื่องและสมเหตุสมผล
 9. สรุป ตั้งชื่อเรื่องได้ครอบคลุมเนื้อเรื่อง พร้อมอธิบาย
 10. ปฏิบัติตามขั้นตอนการประกอบอาหาร ประดิษฐ์หรือดำเนินการทดลองทาง
 วิทยาศาสตร์
 11. นำความเข้าใจจากสิ่งที่อ่านมาใช้ในการพยากรณ์แนวโน้มเกี่ยวกับสภาพแวดล้อม
 ทางธรรมชาติ สังคม เศรษฐกิจ
 12. วิจารณ์ให้ข้อคิดและเสนอแนะแก้ไขเชิงยอมรับ ไม่ยอมรับได้ แยกด้วยเหตุผลของตน
 การอ่านจับใจความเป็นกระบวนการอ่านเพื่อทำความเข้าใจความหมายของข้อความหรือ
 เนื้อเรื่องเพื่อระบุเรื่องที่อ่านว่าเป็นเรื่องเกี่ยวกับอะไร เนื้อหาเป็นอย่างไร ใคร ทำอะไรที่ไหน
 อย่างไร ส่วนประกอบของเรื่องและจัดลำดับเหตุการณ์ของเรื่องได้ ดังนั้นการประเมินผลการอ่าน
 จับใจความจำเป็นต้องประเมินผลความเข้าใจในการอ่านของผู้เรียนด้วย
- สรุปได้ว่า ในการวิจัยครั้งนี้มีการวัดความสามารถในการอ่านจับใจความ โดยใช้
 แบบทดสอบวัดผลการเรียนรู้ชนิดอิงเกณฑ์ คือ มีข้อความเป็นตอน ๆ หรือเรื่องสั้น ๆ ให้นักเรียน
 อ่านและเลือกตอบ โดยนักเรียนจะต้องตอบคำถามจากเรื่องที่อ่านได้ร้อยละ 70 ขึ้นไป

การจัดการเรียนรู้ตามแนวคิดทฤษฎีคอนสตรัคติวิสต์

ความหมายของการจัดการเรียนรู้

สุวิทย์ มูลคำและคณะ (2554, หน้า 54) การจัดการเรียนรู้ คือ สภาพการเรียนรู้ที่กำหนดขึ้น ซึ่งอาจจะเป็นเทคนิควิธีการหรือ กิจกรรมต่าง ๆ เพื่อนำผู้เรียนไปสู่เป้าหมายหรือจุดประสงค์การเรียนรู้ที่กำหนดไว้

ชนาธิป พรกุล (2555, หน้า 7) ได้ให้ความหมายไว้ว่า กิจกรรมการเรียนรู้ คืองานที่ผู้เรียนทำแล้วเกิดการเรียนรู้ ในเรื่องใดเรื่องหนึ่ง โดยแสดงเป็นพฤติกรรมที่ผู้สอนกำหนดไว้ในจุดประสงค์การเรียนรู้ กิจกรรมการเรียนรู้ที่ดีควรมีความหลากหลาย เปิดโอกาสให้ผู้เรียนเข้ามามีส่วนร่วมในการเรียนรู้ได้ 4 ด้าน ดังนี้

1. ด้านร่างกาย คือการที่ผู้เรียนใช้ส่วนต่าง ๆ ของร่างกาย ทำกิจกรรม ผู้เรียนได้เคลื่อนไหวร่างกายประสาทการรับรู้ตื่นตัว ทำให้ รับข้อมูลได้ดี
2. ด้านสติปัญญา คือการที่ผู้เรียนใช้สมองหรือกระบวนการ คิดในการทำกิจกรรม
3. ด้านสังคม คือการที่ผู้เรียนได้ปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่นขณะทำกิจกรรม ทำให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ทักษะทางสังคม
4. ด้านอารมณ์ คือการที่ผู้เรียนรู้สึกต้องการ และยินดี ทำกิจกรรมเพื่อแสวงหาความรู้ที่มีความหมายต่อตนเอง การมีส่วนร่วมด้านอารมณ์มักจะดำเนินควบคู่ไปกับกิจกรรมการเรียนรู้ ด้านร่างกาย สติปัญญา และสังคม

ศศิธร เวียงวาลย์ (2556, หน้า 2) ได้กล่าวไว้ว่าการจัดการเรียนรู้เป็นตัวจักรในการสอนให้นักเรียนมี ความรู้ ความสามารถ และเกิดทักษะชีวิตตามจุดประสงค์ของการศึกษา

กุลิศรา จิตรชญาณิช (2562, หน้า 2) การจัดการเรียนรู้หมายถึง กระบวนการต่าง ๆ ในการดำเนินงานของผู้สอนตั้งแต่ การวางแผนการจัดการเรียนรู้จนถึงสิ้นสุดการประเมินผล การเรียนรู้เพื่อให้ผู้เรียนมีความรู้ความสามารถ มีคุณธรรมจริยธรรมและเกิดทักษะหรือสมรรถนะต่าง ๆ ตามจุดประสงค์ที่กำหนดไว้

โดยสรุปแล้ว การจัดการเรียนรู้ หมายถึง กระบวนการเรียนรู้ที่กำหนดขึ้นเพื่อให้ผู้เรียนมีความรู้ ความสามารถเป็นไปตามจุดประสงค์การเรียนรู้ มีความพร้อมทั้งทางร่างกาย สติปัญญา สังคม และอารมณ์ รวมทั้งมีทักษะในการใช้ชีวิตควบคู่ไปด้วยกัน

ลักษณะของการจัดการเรียนรู้ที่ดี

อาภรณ์ ใจเที่ยง (2553, หน้า 11-13) ได้กล่าวถึงลักษณะการจัดการเรียนรู้หรือการสอนที่ดีและมีประสิทธิภาพที่ผู้สอนสามารถนำไปใช้ได้ดังนี้

1. เป็นการสอนที่มีการเตรียมการสอนเป็นอย่างดี ครอบคลุมประกอบของการสอน อันได้แก่ การตั้งจุดประสงค์ของการสอน การจัดเนื้อหาสาระ การจัดกิจกรรมการเรียนการสอน การใช้สื่อการสอน และการวัดผลประเมินผล
2. เป็นการสอนที่ผู้สอนจัดกิจกรรมการเรียนการสอนได้สอดคล้องกับจุดประสงค์กับเนื้อหา และกับผู้เรียน โดยใช้กิจกรรมในรูปแบบต่าง ๆ ที่เหมาะสม
3. เป็นการสอนที่ผู้เรียน ได้ลงมือกระทำกิจกรรมด้วยตนเอง หรือได้มีส่วนร่วมในกิจกรรม การเรียนการสอน ทำให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ได้ดี และเกิดความกระตือรือร้นในการเรียน
4. เป็นการสอนที่สอดคล้องกับเจตนารมณ์ของหลักสูตร เช่น หลักสูตรการศึกษา ขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 มุ่งพัฒนาคนไทยให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ เป็นคนดี มีปัญญา มีความสุข และมีความ เกิดคุณลักษณะดังที่หลักสูตรกำหนดไว้ เป็นไทย มีศักยภาพในการศึกษาต่อ และประกอบอาชีพ ผู้สอนก็ต้องจัดการเรียนการสอนให้ผู้เรียน
5. เป็นการสอนที่คำนึงถึงประโยชน์ที่ผู้เรียนจะนำไปใช้ในชีวิตประจำวันและตลอดไป เช่น การสอนโดยให้ผู้เรียนได้คิดวิเคราะห์หาคำตอบได้ รู้จักวิธีแสวงหาความรู้ ได้ฝึกคิดแก้ปัญหา ย่อมดีกว่า วิธีสอนโดยบอกความรู้ให้ หรือกระทำให้ดูแต่เพียงอย่างเดียว การให้ผู้เรียน ได้นำ ประสบการณ์ทั้ง ความรู้ ความคิด ไปใช้ในชีวิตประจำวันปัจจุบันและอนาคตได้ ย่อมเป็นการสอน ที่มีคุณค่าแก่ผู้เรียน
6. เป็นการสอนที่เร้าความสนใจผู้เรียนทำให้ผู้เรียนสนใจเรียนตลอดจนจบกระบวนการ สอน เช่น ผู้สอนใช้สื่อการสอนที่น่าสนใจ ใช้คำถามกระตุ้นให้คิด ใช้วิธีการสอนหลายรูปแบบที่ เหมาะสม ให้ผู้เรียนได้ลงมือกระทำ (Learning by Doing) ได้ทดลอง ได้คิดค้นคว้า ย่อมทำให้ผู้เรียน เรียนด้วยความสนใจ
7. เป็นการสอนที่มีบรรยากาศส่งเสริมการเรียนรู้ ทั้งบรรยากาศด้านวัตถุและด้านจิตใจ บรรยากาศด้านวัตถุ หมายถึง การมีสภาพห้องเรียน อุปกรณ์การเรียน และสิ่งแวดล้อมที่ดี เอื้ออำนวยให้เกิดความสบายตาสบายใจในการเรียน ส่วนด้านจิตใจ หมายถึง การที่ผู้สอนมี ปฏิสัมพันธ์กับผู้เรียน ด้วยดีให้ความเป็นกันเอง ให้ความเมตตา ความรัก ความอบอุ่นแก่ผู้เรียน ทำให้ผู้เรียนเรียนด้วยความ สุข มีชีวิตชีวา และไม่ตึงเครียด
8. เป็นการสอนที่ผู้สอนรู้จักใช้จิตวิทยาการเรียนรู้ได้อย่างเหมาะสม เช่น การให้รางวัล การลงโทษที่พอดี การให้คำชม การจูงใจ เร้าใจให้ผู้เรียนเกิดแรงกระตุ้นภายใน การให้ผู้เรียน ได้ รับทราบผลงานของตนโดยทันที การให้ผู้เรียนเกิดความภูมิใจในความสำเร็จของตน การคำนึงถึงความ แตกต่างระหว่างบุคคล และการให้เรียนรู้จากสิ่งที่ยากไปหายาก ฯลฯ สิ่งเหล่านี้ เป็นปัจจัยช่วย ส่งเสริมการเรียนรู้ได้ดี

9. เป็นการสอนที่ส่งเสริมการปกครองระบอบประชาธิปไตย เช่น ให้ผู้เรียนมีอิสระในการแสดงความคิดเห็น ผู้เรียนได้ฝึกการทำงานกลุ่มร่วมกัน ได้ฝึกการเป็นผู้นำผู้ตาม ฝึกการทำตามข้อกำหนดของกลุ่ม และฝึกระเบียบวินัยในตนเอง สิ่งเหล่านี้จะเป็นการปูพื้นฐานการเป็นสมาชิกที่ดีของสังคม และการเป็นพลเมืองที่ดีของประเทศชาติต่อไป

10. เป็นการสอนที่มีกระบวนการ หมายถึง มีลำดับขั้นตอนการสอนไม่สับสนในการสอน จำเป็นต้องมีการเตรียมการสอน เตรียมจัดลำดับการสอนให้สอดคล้องต่อเนื่องกันอย่างเหมาะสมตั้งแต่ ขั้นนำ ขั้นสอน และขั้นสรุป กระบวนการสอนจะมีขั้นตอนแตกต่างกันไปตามลักษณะของวิธีสอนที่นำมาใช้ เช่น วิธีสอนแบบสาธิต ย่อมมีขั้นตอนการสอนแตกต่างจากวิธีสอนแบบทดลอง ผู้สอนต้อง วางแผนจัดลำดับขั้นตอนการสอนให้ถูกต้อง

สุวิทย์ มูลคำและคณะ (2554, หน้า 54) กล่าวว่า การเลือกวิธีการจัดการเรียนรู้ให้เหมาะสมควรมีเกณฑ์ในการพิจารณาดังนี้

1. เหมาะสมกับความรู้ในเนื้อหาวิชา
2. เหมาะสมกับวัย ความสามารถ และความสนใจของผู้เรียน
3. สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของบทเรียน และความคิดรวบยอดที่ครูต้องการให้เกิดแก่ผู้เรียน
4. เหมาะสมกับเวลา สถานที่และจำนวนผู้เรียน
5. เป็นวิธีที่เสนอแนะแนวทางให้ผู้เรียนได้รับความรู้ ความเข้าใจต่อบทเรียนได้เป็นอย่างดี โดยไม่ต้องใช้เวลามาก และสามารถนำความรู้ไปใช้ได้จริง
6. เป็นวิธีการที่ก่อให้เกิดทักษะต่าง ๆ แก่ผู้เรียน เช่น ทักษะการแสวงหาความรู้ ทักษะการแก้ปัญหา ทักษะการแสดงออกทางสังคม เป็นต้น
7. เป็นวิธีการที่ก่อให้เกิดเจตคติที่ดี ถูกต้องกับสภาพความต้องการของสังคมและเป็นที่ยอมรับ
8. เป็นวิธีการที่ก่อให้เกิดแนวทางที่จะนำความรู้ ทักษะ และเจตคติที่ได้รับไปใช้และปฏิบัติในชีวิตประจำวันได้

กุลิศรา จิตรชญาวนิช (2562, หน้า 10) ระบุว่า การจัดการเรียนรู้ที่ดีควรมีลักษณะดังต่อไปนี้

1. เป็นการจัดการเรียนรู้ที่มองเห็นได้ (Visible Learning) โดยผู้สอนอาจใช้วิธีการหรือมาตรการต่าง ๆ มาช่วยในการจัดการเรียนรู้ให้มีประสิทธิภาพที่สูง เช่น การให้ผู้เรียนบอกความคาดหวัง และให้เกรดตนเอง การจัดการเรียนรู้ที่เหมาะสมกับวัย การอภิปรายในชั้นเรียน

การมีความสัมพันธ์ ที่ีระหว่างผู้สอนกับผู้เรียน การให้ข้อมูลป้อนกลับแก่ผู้เรียน การฝึกคิดเกี่ยวกับการใช้ความคิดของ ตนเอง (Think about Thinking) การจัดการห้องเรียนและการมีส่วนร่วมของพ่อแม่ผู้ปกครอง

2. ใช้หลักจิตวิทยาในการจัดการเรียนรู้ กล่าวคือ การจัดการเรียนรู้ที่ดีต้องคำนึงถึงหลัก จิตวิทยาและปัจจัยต่าง ๆ ที่ส่งผลให้ผู้เรียนและผู้สอนบรรลุตามจุดประสงค์ได้ เช่น วัสดุภาวะของ ผู้เรียน ความยากง่ายของเนื้อหาที่เรียน การใช้แรงเสริม การจัดบรรยากาศในชั้นเรียน

3. จัดการเรียนรู้โดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ การจัดการเรียนรู้ที่ดีจะต้องเปิดโอกาสให้ผู้เรียน มีส่วนร่วมในการจัดการเรียนรู้ เน้นให้ผู้เรียนได้ลงมือฝึกปฏิบัติค้นพบความรู้ด้วยตนเอง และจะต้องส่งเสริมพัฒนาการผู้เรียนทั้งทางด้านร่างกาย อารมณ์ สังคม และสติปัญญา

4. ใช้เทคนิควิธีการจัดการเรียนรู้ที่หลากหลายทันสมัย การจัดการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพและทำให้ผู้เรียนมีความสุขสนุกในการเรียนรู้ ผู้สอนจะต้องพยายามใช้เทคนิค วิธีการจัดการเรียนรู้นวัตกรรมการเรียนรู้ที่หลากหลายมีความน่าสนใจและทันสมัยมาใช้พัฒนาผู้เรียนเพื่อให้บรรลุจุดประสงค์ตามที่กำหนดไว้

5. มีการวัดผลและประเมินผล การจัดการเรียนรู้ที่ดีจะต้องสามารถบรรลุผลตามจุดประสงค์ที่กำหนดไว้ ซึ่งปัจจุบันการวัดผลประเมินผลสามารถใช้วิธีการได้หลายรูปแบบ เช่น การวัดผลตามสภาพจริง ทั้งนี้ การวัดผลและประเมินผลการเรียนรู้ของผู้เรียนจะต้องอยู่บนจุดมุ่งหมายพื้นฐานสองประการ คือ การวัดผลและประเมินผลเพื่อพัฒนาผู้เรียน การวัดผลและประเมินผลเพื่อตัดสินผลการเรียน

ดังนั้น ลักษณะของการจัดการเรียนรู้ที่ดีจะต้องมีความเหมาะสมกับเนื้อหาวิชา แต่ละเรื่องที่จะสอน มีเทคนิคที่ความหลากหลายเพื่อให้สอดคล้องกับความหลากหลายของนักเรียน เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ เพื่อให้ผู้เรียนเกิดทักษะใหม่ ๆ และมีเจตคติที่ดีสามารถนำไปใช้ใน ชีวิตประจำวัน และจะต้องมีการวัดและประเมินผลที่หลากหลายรูปแบบ

ความเป็นมาของแนวคิดทฤษฎีคอนสตรัคติวิสต์

แนวคิดคอนสตรัคติวิสต์มีพื้นฐานมาจากทฤษฎีการพัฒนาการทางสติปัญญาของทั้ง Piaget และ Vygotsky ที่เชื่อว่าความรู้ คือสิ่งที่ผู้เรียนแต่ละคนต้องสร้างขึ้นเองแทนที่จะรับความรู้จากครูหรือแหล่งข้อมูลที่มีอยู่แล้ว (Sally อ้างถึงใน วัชรวิภา เล่าเรียนดี, 2560, หน้า 142)

เพียเจต์ อธิบายว่า พัฒนา การทางเขาวุ่นปัญญาของบุคคลมีการปรับตัวผ่านทางกระบวนการซึมซาบหรือดูดซึม (Assimilation) และกระบวนการปรับโครงสร้างทางปัญญา (Accommodation) พัฒนาการเกิดขึ้น เมื่อบุคคลรับและซึมซาบข้อมูลหรือประสบการณ์ใหม่เข้าไป สัมพันธ์กับความรู้หรือ โครงสร้าง ทางปัญญาที่มีอยู่เดิม หากไม่สามารถสัมพันธ์กันได้ จะเกิดภาวะ

ไม่สมดุลขึ้น (Disequilibrium) บุคคลจะพยายามปรับสภาวะให้อยู่ในภาวะสมดุล (Equilibrium) โดยใช้กระบวนการ ปรับโครงสร้างทางปัญญา (Accommodation) (ทิสนา แคมมณี, 2562, หน้า 90-91)

วิกิอทสกี ให้ความสำคัญกับวัฒนธรรมและสังคมมาก เขาอธิบายว่า มนุษย์ได้รับอิทธิพลจากสิ่งแวดล้อมตั้งแต่แรกเกิด ซึ่งนอกจากสิ่งแวดล้อมทางธรรมชาติแล้ว ก็ยังมีสิ่งแวดล้อมทางสังคมซึ่งก็คือวัฒนธรรมที่แต่ละสังคมสร้างขึ้น ดังนั้นสถาบันสังคม ต่าง ๆ เริ่มตั้งแต่สถาบันครอบครัวจะมีอิทธิพลต่อการพัฒนาทางเชาวน์ปัญญาของแต่ละบุคคล นอกจากนั้น ภาษายังเป็นเครื่องมือสำคัญของการคิดและการพัฒนาเชาวน์ปัญญาขั้นสูง พัฒนาการทางภาษาและทางความคิดของเด็กเริ่มด้วยการพัฒนาที่แยกจากกัน แต่เมื่ออายุมากขึ้น พัฒนาการทั้ง 2 ด้านจะเป็นไปพร้อมกัน (ทิสนา แคมมณี, 2562, หน้า 91)

ความหมายของแนวคิดทฤษฎีคอนสตรัคติวิสต์

สุวิทย์ มูลคำ และอรทัย มูลคำ (2550, หน้า 126) กล่าวว่า ทฤษฎีสร้างองค์ความรู้ด้วยตนเองเป็นกระบวนการเรียนรู้ที่ผู้สอนจัดสถานการณ์ให้ผู้เรียนสร้างองค์ความรู้ใหม่ของตนเอง โดยให้ผู้เรียนได้ศึกษา คิด ค้นคว้า ทดลอง ระดมสมอง ศึกษาจากใบความรู้ สื่อหรือแหล่งเรียนรู้ต่าง ๆ ซึ่งจะเชื่อมโยงความรู้ใหม่เกิดขึ้นกับความรู้เดิมที่ผู้เรียนมีอยู่แล้ว โดยผู้สอนเป็นผู้ช่วยเหลือ มีการตรวจสอบความรู้ใหม่ ซึ่งสามารถกระทำได้ทั้งการตรวจสอบกันเอง ระหว่างกลุ่ม หรือผู้สอนช่วยเหลือในการตรวจสอบความรู้ใหม่

ทิสนา แคมมณี (2562, หน้า 93-94) กล่าวว่า ทฤษฎีการสร้างองค์ความรู้ด้วยตนเองเป็นกระบวนการในการ “Action On” ไม่ใช่ “Taking In” กล่าวคือ เป็นกระบวนการที่ผู้เรียนจะต้องจัดกระทำกับข้อมูลไม่ใช่เพียงรับข้อมูลเข้ามา และนอกจากกระบวนการเรียนรู้จะเป็นกระบวนการปฏิสัมพันธ์ภายในสมอง (Internal Mental Interaction) แล้ว ยังเป็นกระบวนการทางสังคมอีกด้วย การสร้างความรู้จึงเป็นกระบวนการทั้งทางสติปัญญาและสังคมควบคู่กันไป

ดังนั้น แนวคิดคอนสตรัคติวิสต์ เป็นแนวคิดที่มุ่งให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้และสร้างองค์ความรู้ได้ด้วยตนเอง โดยการเชื่อมโยงความรู้ใหม่เข้ากับประสบการณ์เดิม และผู้สอนคอยให้ความช่วยเหลือ และอำนวยความสะดวกในการเรียนรู้ให้แก่ผู้เรียน

การนำแนวคิดทฤษฎีคอนสตรัคติวิสต์ไปใช้ในการเรียนการสอน

สุมาลี ชัยเจริญ (2557, หน้า 142) การนำทฤษฎีคอนสตรัคติวิสต์มาใช้ในการออกแบบการเรียนรู้สามารถอธิบายได้ ดังนี้ การกิจการเรียนตามแนวทฤษฎีคอนสตรัคติวิสต์ที่ให้ความสำคัญกับการเปลี่ยนจากบทบาทครูเป็นผู้เรียน จากการสอนที่กระทำโดยครู มาสู่การเรียนรู้ที่ลงมือ

กระทำโดยผู้เรียนที่เรียกว่าการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ สาเหตุของการเปลี่ยนแปลงดังกล่าวได้แก่

1. เพิ่มแรงจูงใจกิจกรรมในการเรียนรู้ตามแนวทฤษฎีคอนสตรัคติวิสต์โดยให้ความสำคัญต่อผู้เรียนและสภาพจริง (Authentic) ซึ่งถือกำเนิดจากความสนใจที่มาจากภายใน ดังนั้น จึงเป็นแรงจูงใจที่มาจากภายในของผู้เรียน
 2. ส่งเสริมการคิดอย่างมีวิจารณญาณ (Encourages Critical Thinking) โดยมีการออกแบบภารกิจการเรียนรู้ตามแนวทฤษฎีคอนสตรัคติวิสต์ที่ผ่านการลงมือกระทำของผู้เรียนอย่างต้นตัว ภารกิจการเรียนรู้ตามสภาพจริงและความรู้เกี่ยวกับการรู้คิดของตนเองหรือเมตะคอกนิชัน (Metacognition) และส่งเสริมการคิดอย่างมีวิจารณญาณ ตลอดจนการสร้างความรู้ด้วยตนเองการสร้างความหมายในการเรียนรู้ของตนเอง รวมทั้งมีหรือใช้ในบริบทอื่น ๆ ได้ความสามารถในการถ่ายโยงความรู้คือสามารถนำความรู้ที่ได้รับ ไปใช้ในการแก้ปัญหา
 3. ส่งเสริมแบบหรือสไตล์การเรียนรู้ที่หลากหลาย (Accommodate Diverse Learning styles) สิ่งแวดล้อมทางการเรียนรู้ตามแนวทฤษฎีคอนสตรัคติวิสต์โดยทั่วไปจะเปิดโอกาสให้ผู้เรียนเรียนรู้เป็นรายบุคคล สร้างความหมายจากแหล่งการเรียนรู้ที่เป็นปัจเจกภายนอก รวมทั้งเปิดโอกาสให้ผู้เรียนทำการควบคุมหรือกำกับการเรียนรู้ของตนเองมากขึ้น ดังนั้น ผู้เรียนสามารถปรับแบบการเรียนรู้ตามความสามารถหรือความต้องการได้มากยิ่งขึ้น
 4. สนับสนุนการเสาะแสวงหาความรู้ (Supports Natural Inquiry) เนื่องจากทฤษฎีคอนสตรัคติวิสต์เป็นกระบวนการที่สนับสนุนในการพัฒนากระบวนการเสาะแสวงหาการแก้ปัญหาการสร้างความรู้และประเมินผลที่เกิดจากการสร้างความรู้
- วิชา เล่าเรียนดี (2553, หน้า 71-73) กล่าวว่า การจัดการเรียนรู้ที่ผู้เรียนเป็นผู้สร้างองค์ความรู้ด้วยตนเองนั้น ผู้เรียนจะเรียนรู้ด้วยความ กระตือรือร้น สร้างความหมายของความรู้ด้วยตนเองและความรู้ของตนเองด้วยกระบวนการคิด ไตร่ตรอง ผู้เรียนจะเป็นผู้มีส่วนร่วมในการเรียนรู้ อย่างกระตือรือร้น แทนที่จะเป็นผู้คอยรับความรู้ จากครูเพียงฝ่ายเดียว ดังที่ กายอนและคอลลารี (Gagnon & Collery, 2005 อ้างถึงในวิชา เล่าเรียนดี, 2553) ได้เสนอองค์ประกอบสำคัญของการเรียนรู้ด้วยการสร้างองค์ความรู้ด้วยตนเองไว้ 6 ประการดังนี้
1. การจัดสถานการณ์ (Situation) การจัดสถานการณ์หรือการสร้างสถานการณ์เพื่อการเรียนรู้หรือการนำเข้าสู่วิธีการเรียนรู้ ครูจะต้องคิดพิจารณาและจัดสถานการณ์ให้นักเรียนได้ทำความเข้าใจกับเรื่องที่จะเรียน มีการอธิบาย เช่น ให้ตั้งชื่อสถานการณ์พร้อมคำอธิบายกระบวนการในการแก้ปัญหา การตอบคำถาม สร้างคำพูดเปรียบเทียบ ตัดสินใจหาข้อสรุป การกำหนดเป้าหมาย

สถานการณ์ที่ประกอบด้วยสิ่งเร้าคาดหวังให้นักเรียนปฏิบัติ และสร้างความหมายและความเข้าใจด้วยตนเอง

2. การจัดกลุ่มผู้เรียนและสื่อการเรียนรู้ (Grouping) การจัดกลุ่มแบ่งได้ 2 ประเภท คือ

2.1 การจัดกลุ่มผู้เรียน จะจัดกลุ่มผู้เรียนในลักษณะใด เช่น เป็นกลุ่มทั้งชั้น

เป็นรายบุคคลหรือให้ช่วยกันคิดเป็นกลุ่ม กลุ่มละ 2 - 6 คน หรือมากกว่า ใช้ระบบการจัดกลุ่มอย่างไร เช่น ใช้เพศ ใช้สีของเสื้อผ้าที่ใส่ ผลไม้ที่ชอบ สีที่ชอบมาเป็นเกณฑ์ในการจัดกลุ่ม ซึ่งครูจะต้องตัดสินใจ อย่างเหมาะสม ขึ้นอยู่กับสถานการณ์ที่ได้วางไว้

2.2 การจัดสื่อวัสดุอุปกรณ์สำหรับการเรียนรู้ จะจัดอย่างไรสำหรับนักเรียนได้ใช้เพื่อ

อธิบายสถานการณ์โดยการแสดงให้เห็น ได้ชัดเจน เช่น เสนอภาพ กราฟ หรือตัวอย่างงานเขียน จะใช้สื่อที่ชุดสำหรับนักเรียนแต่ละกลุ่ม เป็นต้น

3. การเชื่อมโยง (Bridge) การสร้างความเชื่อมโยงเป็นกิจกรรมแรกที่ครูใช้ เพื่อ

ตรวจสอบความรู้เดิมของนักเรียน กระตุ้นให้เห็นภาพเชื่อมโยง โยงเรื่องที่นักเรียนรู้แล้วกับ สิ่งที่จะต้องให้นักเรียนรู้ด้วยการถามคำถามนักเรียน อธิบายสถานการณ์ซึ่งจะประกอบด้วย การให้ แก่ปัญหาต่าง ๆ ให้นักเรียนทั้งชั้นอภิปรายผลร่วมกัน กระตุ้นให้แสดงความคิด คิดไตร่ตรอง ให้นักเรียนเล่นเกมเขียนรายการย่อย ซึ่งกิจกรรมนี้จะเหมาะสมที่สุด ถ้าหากดำเนินการก่อน การจัด กลุ่มนักเรียนหรือภายหลังการจัดกลุ่มนักเรียน ครูจะต้องคิดพิจารณาว่าจัดกิจกรรมอย่างไร วิธีใด จะเหมาะสม

4. การถามคำถาม/ ใช้คำถาม (Questions) การถามคำถามควรจะดำเนินการในทุกขั้นตอน

เช่น จะใช้คำถามนำอย่างไรเพื่อแนะนำสถานการณ์ เพื่อจัดกลุ่ม เพื่อจัดกิจกรรมเชื่อมโยงเพื่อสร้างความร่วมมือ เพื่อให้กิจกรรมการเรียนรู้เป็นไปอย่างกระตือรือร้นมีชีวิตชีวาหรือให้แสดงออก และกระตุ้นส่งเสริมการไตร่ตรองความคิดเห็นและความรู้สึกของตนเอง เป็นต้น

5. การให้แสดงผลงาน (Exhibit) เป็นขั้นตอนที่ให้นักเรียน ได้บันทึกผลที่เกิดขึ้นจาก

การเรียนและแสดงออกซึ่งความสามารถ นักเรียนจะแสดงออกซึ่งความสามารถให้ผู้อื่นได้เห็นในเรื่อง ที่ตนเองรู้ ตนเองปฏิบัติ ซึ่งจะแสดงในลักษณะการเขียนอธิบายสั้น ๆ ในแผ่นกระดาษ นำเสนอด้วย ปากเปล่า แสดงด้วยแผนภูมิแบบต่าง ๆ แสดงบทบาทสมมติ แสดงแบบ โดยการใช้ วัสดุทัศน ภาพถ่าย หรือเทปบันทึกเสียง

6. การไตร่ตรองสะท้อนความคิด (Reflections) นักเรียนจะไตร่ตรองสะท้อนความคิด

ของตนเอง โดยการอธิบายว่าสถานการณ์ของตนเองหรือสิ่งที่ตนเองคิด ผลของการปฏิบัติหรือ การได้ฟังเพื่อนพูดสิ่งที่ทำได้จากกระบวนการคิด ความรู้สึก ภาพจินตนาการ เจตคติ ทักษะ ความคิด ที่เกิดขึ้น ได้เรียนรู้อะไรไปบ้าง เรียนรู้เรื่องด้วยวิธีใด และเรื่องใดที่อยากรู้อีก เป็นต้น การเรียนรู้

จะมีความหมายยิ่งขึ้น และมีขอบเขตกว้างขวาง ลึกซึ้งมากขึ้น ถ้านักเรียนได้ร่วมกันคิด แสดงความคิด ไตร่ตรองความคิดของตนเองกับเพื่อน

กล่าวโดยสรุปได้ว่า ลักษณะของผู้สอนตามแนวคิดคอนสตรัคติวิสต์จะมีลักษณะกระตุ้นให้ผู้เรียนคิด เพื่อให้ผู้เรียนเรียนรู้ด้วยความเข้าใจ ไม่ใช่แค่การท่องจำ การเรียนรู้เป็นกระบวนการของการสร้างความรู้ไม่ได้เป็นการรับความคิดของผู้สอนมาตรง ๆ การเรียนรู้จะขึ้นอยู่กับความรู้อิ่เดิม ซึ่งเป็นปัจจัยที่สำคัญของการสร้างความรู้ใหม่ สิ่งสำคัญคือผู้สอนจะต้องจัดสิ่งแวดล้อมและสถานการณ์ให้เอื้อต่อการสร้างองค์ความรู้ของผู้เรียน

รูปแบบการสอนตามแนวคิดทฤษฎีคอนสตรัคติวิสต์

กรมวิชาการ (2543, หน้า 7) กล่าวถึงแนวการจัดการเรียนการสอนตามปรัชญาแห่งการสร้างองค์ความรู้ไว้ว่า

1. กำหนดการเรียนการสอนให้เห็นเรื่องหรือปัญหาที่มีขอบเขตกว้าง ผู้เรียนควรจะ สามารถมองเห็นความสัมพันธ์ของกิจกรรมการเรียนในแต่ละครั้งกับเนื้อหาที่สมบูรณ์กว่า
2. ส่งเสริมให้ผู้เรียนเป็นเจ้าของหัวข้อการเรียนการสอนและสามารถจะปรับเปลี่ยนหัวข้อการเรียนการสอนได้เท่าที่เขามองเห็นว่าจำเป็น นำปัญหาหรือหัวข้อการเรียนมาจากผู้เรียน และใช้ปัญหานั้นเป็นแรงกระตุ้นการเรียนการสอน หรือกำหนดปัญหาที่ผู้เรียนสามารถยอมรับว่าปัญหานั้นเป็นปัญหาของเขา
3. ออกแบบการเรียนการสอนที่มีลักษณะสมจริง (Authentic) บริบทการเรียนการสอนที่มีความสมจริง คือ บริบทที่ใช้พลังสติปัญญาที่มีลักษณะเดียวกันกับพลังสติปัญญาที่ผู้เรียนต้องนำไปใช้ในอนาคต ผู้เรียนที่เสนอความคิดต่างกันออกมาจำนวนมากในการอภิปรายจะก่อให้เกิดความขัดข้องที่นำไปสู่ความคิดเกิดขึ้นภายในตัวคน นักปรัชญา กลุ่มนี้มีความเห็นว่า “จิตใจนั้นมีอยู่ที่บุคคลในกิจกรรมของกลุ่มและ เชื่อว่ากระบวนการทางพุทธิปัญญานั้นเป็นกระบวนการย่อยภายในกระบวนการแนวทางสังคม และให้มีความสำคัญกับการมีส่วนร่วมของกลุ่ม ผู้เรียน และกระบวนการปฏิสัมพันธ์ทางสังคมในการเรียนรู้และพัฒนา”
4. ผู้สอนอาจเสนอแนะให้ผู้เรียน ใช้ข้อมูลเดิมหรือข้อมูลจากแหล่งปฐมภูมิแทนที่จะมอบให้อ่านแนวคิดที่คนอื่นเขียนไว้
5. กำหนดกิจกรรมและบริบทของการเรียนการสอนและบริบทของการเรียนการสอนให้มีความละเอียดอ่อนในลักษณะเดียวกันกับผู้เรียนจะออกไปใช้ในชีวิตประจำวัน

สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา (2550, หน้า 3)กล่าวถึงขั้นตอนการจัดการเรียนรู้ตาม ทฤษฎีการสร้างองค์ความรู้ด้วยตนเอง ดังนี้

1. ขั้นแนะนำ (Orientation) เป็นขั้นที่ผู้เรียนจะรับรู้ถึงจุดมุ่งหมายของบทเรียน และมี แรงจูงใจในการเรียนรู้
2. ขั้นทบทวนความรู้เดิม (Elicitation of The Prior Knowledge) เป็นขั้นที่ผู้เรียน แสดงออก ถึงความรู้ความเข้าใจเดิมที่มีอยู่ในเรื่องที่กำลังจะเรียนรู้
3. ขั้นปรับเปลี่ยนความคิด (Turning Restructuring of Ideas) เป็นขั้นตอนที่สำคัญของการจัดการเรียนรู้ตามแนว Constructivism ซึ่งประกอบด้วย ขั้นตอนย่อยดังนี้
 - 3.1 ทำความกระจ่างและแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างกัน (Clarification and Exchange of Ideas) เป็นการกระตุ้นให้ผู้เรียนใช้ทักษะการคิดเพื่อให้เกิดองค์ความรู้
 - 3.2 การสร้างความคิดใหม่ (Constructivism of New Ideas)จากการอภิปรายร่วมกัน และสาธิต ทำให้ผู้เรียนสามารถกำหนดความคิดใหม่หรือความรู้ใหม่ขึ้น ได้
 - 3.3 ประเมินความคิดใหม่ (Evaluation of New Ideas) โดยการทดลองหรือ การคิดอย่างลึกซึ้ง
4. ขั้นนำความคิดไปใช้ (Application of Ideas) เป็นขั้นตอนที่ผู้เรียนมีโอกาสในแนวคิด หรือความรู้ความเข้าใจมาพัฒนาทำให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้อย่างมีความหมาย
5. ขั้นทบทวน (Review) เป็นขั้นตอนสุดท้าย ผู้เรียนจะได้ทบทวน ความคิด ความเข้าใจ โดยการเปรียบเทียบความคิด ระหว่างความคิดเดิมกับความคิดใหม่ แผนภาพ แสดงขั้นตอนการ จัดการเรียนรู้แบบสร้างองค์ความรู้

รูปแบบการสอนตามทฤษฎีการสร้างองค์ความรู้ด้วยตนเองของ ไตรเวอร์ และเบล (Driver & Bel, 1986 อ้างถึงใน วัชรรา เล่าเรียนดี, 2553, หน้า 79) ประกอบด้วยดังนี้

1. ขั้นนำเข้าสู่เรื่อง (Orientation) ให้ผู้เรียนรู้จุดมุ่งหมายการเรียน เรื่องที่จะเรียนและ ความสำคัญ
2. ขั้นแสดงความคิด (Elicitation) ให้ผู้เรียนได้แสดงความรู้ความเข้าใจที่มีอยู่เดิมที่ เกี่ยวกับเรื่องที่จะเรียนด้วยการอภิปรายกลุ่ม ให้แสดงความคิดเห็นหลายมุมมองที่แตกต่างกันและ คล้ายกัน
3. ขั้นปรับเปลี่ยนความคิด (Restructuring of Ideas) ปรับเปลี่ยนแนวคิดจากขั้นที่ 2 เพื่อให้มีความคิดเห็นใหม่ที่สอดคล้องกัน อาจทำด้วยการให้รวมกัน การทดลองร่วมกัน
4. ขั้นนำความคิดไปใช้ (Application of Ideas) ให้ผู้เรียนนำแนวคิดใหม่นั้น ไปใช้ใน สถานการณ์อื่น ๆ ที่ไม่คุ้นเคย

5. ขั้นทบทวน (Review) เป็นขั้นสุดท้ายที่ผู้เรียนจัดกระบวนการคิดความเข้าใจที่เปลี่ยนแปลงไป วิธีใช้ความรู้ใหม่ที่เกิดขึ้น สำหรับเกิดการเรียนรู้ที่มีความหมาย จำได้และสามารถถ่ายโยงได้

รูปแบบการสอนตามแนวทฤษฎีการสร้างองค์ความรู้ของเยเกอร์ (Yager, 1991 อ้างถึง ใน วัชรรา เล่าเรียนดี, 2553, หน้า 80) ดังนี้

1. ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน (Invitation) เร้าความสนใจด้วยการให้สังเกตเหตุการณ์ ถามคำถาม บันทึกปรากฏการณ์ ผลที่เกิดขึ้น ซึ่งให้เห็นถึงการเปลี่ยนแปลง
 2. ขั้นการสำรวจ (Exploration) ให้สืบเสาะหาข้อมูลข่าวสาร จากแหล่งข้อมูลต่าง ๆ หรือ ทำการทดลอง สังเกตผล บันทึก และจัดการกับข้อมูล อภิปรายปัญหา วางแผนการแก้ปัญหา เลือกวิธีแก้ปัญหา ระบุเหตุผล ข้อดี ข้อจำกัด
 3. ขั้นการนำเสนอรายละเอียดของปัญหา และวิธีแก้ปัญหา (Proposal Explanation and Solution) ให้นำเสนออธิบายให้ชัดเจน วิพากษ์ปัญหาและวิธีแก้ปัญหา
 4. ขั้นการปฏิบัติ (Taking Action) นำแผนสู่การปฏิบัติ ประยุกต์ใช้ความรู้ ทักษะ ในการแก้ปัญหา พัฒนาผลที่เกิดขึ้น ให้การสนับสนุนแนวคิด วิธีดำเนินการ และนำเสนอผลงาน
- ดังนั้น รูปแบบการสอนตามแนวคิดคอนสตรัคติวิสต์ จะมุ่งเน้นการสร้างองค์ความรู้ของผู้เรียนจากภายในและส่งผลสู่ภายนอก กล่าวคือ ผู้เรียนจะนำความรู้เดิมและประสบการณ์เดิมของตนเองมาเชื่อมโยงเข้ากับความรู้ใหม่ ประสบการณ์ใหม่ที่ผู้สอนจัดกระทำมี 5 ขั้น ดังนี้
- ขั้นนำเข้าสู่เรื่อง ขั้นทบทวนความรู้เดิม ขั้นปรับเปลี่ยนความคิด ขั้นนำความคิดไปใช้ ขั้นทบทวน จะทำให้ผู้เรียน ได้เรียนรู้ที่จะแก้ปัญหาซึ่งการเรียนรู้ที่เกิดขึ้นในห้องเรียนนี้จะเป็นพื้นฐานที่ขยายออกสู่การรู้จักแก้ปัญหาในชีวิตจริงของผู้เรียน

เทคนิคอุปมา/เปรียบเทียบ

ลักษณะของเทคนิคอุปมา/เปรียบเทียบ

สุวิทย์ มูลคำ (2553, หน้า 36) กล่าวว่าไว้ว่า การวิเคราะห์ความสัมพันธ์เชิงเหตุผลประเภท ความคล้ายคลึง แสดงความสัมพันธ์ในลักษณะที่มีความหมายอย่างเดียวกันหรือคล้ายคลึงกัน

ทศ : สิบ

พักตร์ : หน้า

ธนบัตร : เงิน

การวิเคราะห์ความสัมพันธ์เชิงเหตุผลประเภทความขัดแย้งหรือตรงกันข้าม แสดงความสัมพันธ์ในลักษณะที่เป็นความขัดแย้งหรือตรงกันข้าม หรือมีความหมายตรงกันข้าม

กลางวัน : กลางคืน

ร้อน : เย็น

ใจร้าย : ใจดี

ฉันทน์ ชาติทอง (2554, หน้า 308-310) กล่าวว่า สอนเปรียบเทียบเป็นการสอน
ความสามารถในการพิจารณาความเหมือน ความต่าง เพื่อให้ได้ผลลัพธ์ที่พึงประสงค์ ตอบสนอง
เป้าหมายที่ต้องการ โดยที่สมองจะเกิดความทรงจำ ความคิดและอารมณ์

ลักษณะการคิดเปรียบเทียบ มี 2 ลักษณะ คือ

ลักษณะที่ 1 การเทียบเคียงความเหมือน ความต่าง หาทางเลือก มีตัวเลือก
มากกว่า 1 อย่าง ซึ่งจะช่วยให้เห็นความชัดเจน ความตรงกัน ความคล้ายคลึง รวมทั้งทำให้ทราบ
การเปลี่ยนแปลง

ลักษณะที่ 2 การเปรียบเทียบ อุปมาอุปไมย ทำให้เข้าใจง่ายขึ้น อธิบายได้ชัดเจน สร้าง
ความรู้สึกให้ผู้รับ จุดประกายความคิด และเกิดการสร้างสรรค์สิ่งใหม่ ๆ

วิธีการสอนเปรียบเทียบ

1. ฝึกเปรียบเทียบ

1.1 แจกแจงแล้วดึงความเหมือน

1.2 การดึงลักษณะเด่น แล้วเปรียบเทียบ เช่น หาตัวแทน หาลักษณะเด่น การตั้งคำถาม

เป็นต้น

1.3 แก้ปัญหาโดยใช้ตัวแทนจากธรรมชาติ จากพฤติกรรมต่าง ๆ จากการทำงานของ

สิ่งต่าง ๆ

2. ฝึกเปรียบเทียบเพื่อสื่อสาร

2.1 กำหนดสิ่งที่ต้องการเปรียบเทียบ

2.2 การหาตัวแทน

2.3 การกำหนดกลุ่มที่ต้องการจะสื่อสารด้วย

2.4 การพิจารณาความชัดเจน ความเข้าใจ

2.5 การประเมินผล

2.6 การนำไปใช้ประโยชน์

3. เปรียบเทียบเพื่อสร้างสรรค์

3.1 กำหนดขอบเขตปัญหา

3.2 จินตนาการทางออก

3.3 กำหนดลักษณะเด่น

3.4 หาสิ่งที่มีลักษณะคล้ายกับที่จินตนาการไว้

3.5 เปรียบเทียบความเหมือน ความแตกต่าง

3.6 หาความสัมพันธ์เชิงเหตุผล ดึงมาใช้ประโยชน์

- 3.7 นำไปใช้ประโยชน์
 4. แก้ปัญหาโดยใช้จินตภาพ ได้แก่
 - 4.1 การตั้งคำถาม
 - 4.2 อย่างหาคำตอบโดยตรง
 - 4.3 เห็นอะไร บอกตามนั้น
 - 4.4 กลับตา นึกใหม่
 - 4.5 เชื่อมโยง แก้ปัญหา
 5. ฝึกนิสัณัฏกประคิยฐั
 6. ฝึกนิสัณัฏกสั
 7. ฝึกนิสัณัฏกวิทยาศาสตรั
 8. ฝึกนิสัณัฏกเจีย
 9. ฝึกวิเคราะห์ทางเลือกที่ดีกว่า ได้แก่
 - 9.1 กำหนดเป้าหมาย
 - 9.2 กำหนดเกณฑ์การเทียบ
 - 9.3 นำข้อมูลมาเปรียบเทียบ กับเกณฑ์มาตรฐาน แจกแจงตามเกณฑ์ วิเคราะห์เปรียบเทียบ ยึดหยุ่นความคิด
 - 9.4 ประเมินผล โดยประเมินทางเลือก ประเมินความเสี่ยง ประเมินเงื่อนไขสำเร็จ และตรวจสอบก่อนตัดสินใจ
 - 9.5 สรุป
 - 9.6 นำไปใช้ประโยชน์
 - 10 ฝึกสร้างสรรค์ทางเลือกที่ดีกว่า ดังนี้
 - 10.1 ดึงลักษณะเด่นออกมา
 - 10.2 ห้ามโน้ตสนัร่วม
 - 10.3 หาความเหมาะสม
 - 10.4 หาสิ่งแทนที่
 - 10.5 นำไปใช้ประโยชน์
- จุดเด่นของการคิดเปรียบเทียบ
1. เห็นความต่างในความคล้าย
 2. ลดเวลาในการอธิบาย
 3. ชูงใจให้เกิดการคล้อยตาม

4. ลดความผิดพลาดในการอ้างเหตุผลเปรียบเทียบ
5. เข้าใจตรงกันในมาตรฐานที่แตกต่าง
6. จุดประกายความคิดสร้างสรรค์สิ่งใหม่ ๆ
7. ค้นพบข้อเท็จจริงที่เป็นประโยชน์
8. ทำให้เข้าใจเรื่องที่ยากและซับซ้อนได้ง่ายขึ้น
9. เข้าใจง่าย ชัดเจน มีเหตุผล ช่างสังเกตคิดสร้างสรรค์ เฉียบคม เห็นภาพ และสื่อสารได้

ลึกซึ้ง

ขั้นตอนการสอนของเทคนิคอุปมา/เปรียบเทียบ

ทิสนา เขมมณี (2562, หน้า 252-253) ได้เสนอแนวคิดเกี่ยวกับเทคนิคอุปมา/เปรียบเทียบไว้ว่า เทคนิคอุปมา/เปรียบเทียบเป็นหนึ่งในรูปแบบการเรียนการสอนกระบวนการคิดสร้างสรรค์ มีวิธีการคิดเปรียบเทียบแบบอุปมาอุปไมยเพื่อใช้ในการกระตุ้นความคิดใหม่ ๆ 3 แบบ คือ การเปรียบเทียบแบบตรง (Direct Analogy) การเปรียบเทียบบุคคลกับสิ่งของ (Personal Analogy) และการเปรียบเทียบคำคู่ขัดแย้ง (Compressed Conflict) โดยมีกระบวนการเรียนการสอนของรูปแบบ 5 ขั้นตอน ดังนี้

ขั้นที่ 1 ขั้นนำ ผู้สอนให้ผู้เรียนทำงานต่าง ๆ ที่ต้องการให้ผู้เรียนทำ เช่น ให้เขียน เล่า ทำ แสดง วาดภาพ สร้าง ปั้น เป็นต้น ผู้เรียนทำงานนั้น ๆ แล้วเก็บผลงานไว้ก่อน

ขั้นที่ 2 ขั้นการสร้างอุปมาแบบตรงหรือเปรียบเทียบแบบตรง (Direct Analogy) ผู้สอนนำเสนอคำคู่ให้ผู้เรียนเปรียบเทียบความเหมือนและความแตกต่างหลาย ๆ คู่ เช่น ลูกบอลกับมะนาว และจำคำตอบของผู้เรียนไว้บนกระดาน

ขั้นที่ 3 ขั้นการสร้างอุปมาบุคคลหรือเปรียบเทียบบุคคลกับสิ่งของ (Personal Analogy) ผู้สอนให้ผู้เรียนสมมติตัวเองเป็นสิ่งใดสิ่งหนึ่ง และแสดงความรู้สึกออกมา เช่น ถ้าเปรียบเทียบผู้เรียนเป็นเครื่องซักผ้า จะรู้สึกอย่างไร ผู้สอนจดคำตอบของผู้เรียนไว้บนกระดาน

ขั้นที่ 4 ขั้นการสร้างอุปมาคำคู่ขัดแย้ง (Compressed Conflict) ผู้สอนให้ผู้เรียนนำคำหรือวลีที่ได้จากการเปรียบเทียบในขั้นที่ 2 และ 3 มาประกอบกันเป็นคำใหม่ที่มีความหมายขัดแย้งกันในตัวเอง เช่น ไฟเย็น น้ำผึ้งขม เป็นต้น

ขั้นที่ 5 ขั้นการอธิบายความหมายของคำคู่ขัดแย้ง ผู้สอนให้ผู้เรียนช่วยกันอธิบายความหมายของคำคู่ขัดแย้งที่ได้

ขั้นที่ 6 ขั้นการนำความคิดใหม่มาสร้างสรรค์งาน ผู้สอนให้ผู้เรียนนำงานที่ทำไว้เดิมในขั้นที่ 1 ออกมาทบทวนใหม่ และลองเลือกนำความคิดที่ได้มาใหม่จากกิจกรรมขั้นที่ 5 มาใช้ในงานของตน ทำให้งานตนมีความคิดสร้างสรรค์มากขึ้น

Harrison & Coll (2008, p. 3) ได้เสนอแนะถึงขั้นตอนการคิดเปรียบเทียบไว้ดังนี้ ขั้นที่ 1 การสร้างจุดสนใจ (Focus) ก่อนการเริ่มต้นบทเรียนจะต้องยกตัวอย่างที่ใกล้เคียงกับ การรับรู้ของผู้เรียนเพื่อให้นักเรียนเกิดการเปรียบเทียบ ขั้นที่ 2 การลงมือทำ (Action) ให้ผู้เรียนได้อภิปราย แลกเปลี่ยนความคิดเห็นเพื่อเปรียบเทียบสิ่งที่ผู้สอนยกตัวอย่างกับบทเรียน และขั้นที่ 3 การสะท้อน การเรียนรู้ (Reflection) ผู้สอนและผู้เรียนสนทนากันเพื่อตรวจทานความเข้าใจของผู้เรียนว่าถูกต้อง และชัดเจนหรือไม่

Glynn (2007, p. 53) กล่าวถึงการสอน โดยใช้การอุปมา/เปรียบเทียบไว้ ดังนี้ ขั้นที่ 1 แนะนำวิธีการอุปมา ขั้นที่ 2 ให้ผู้เรียนตระหนักถึงเทคนิคอุปมา/เปรียบเทียบ ขั้นที่ 3 มองหารายละเอียดของสองสิ่งเพื่อนำมาอุปมา/เปรียบเทียบ ขั้นที่ 4 เชื่อมโยงความคล้ายกันของสองสิ่ง ขั้นที่ 5 ระบุความคล้ายคลึงกัน โดยแยกเป็นส่วน ๆ ให้ชัดเจน ขั้นที่ 6 วาดภาพสรุปอุปมา/เปรียบเทียบ

การจัดการเรียนการสอนด้วยเทคนิคอุปมา/เปรียบเทียบมีวัตถุประสงค์ คือ มุ่งพัฒนาความคิดสร้างสรรค์ของผู้เรียน ช่วยให้ผู้เรียนเกิดแนวคิดที่ใหม่ แตกต่างไปจากเดิม และสามารถนำความคิดใหม่นั้น ไปใช้ให้เป็นประโยชน์ได้ โดยการเรียนรู้จักเชื่อมโยงความเหมือนความแตกต่างและนำมาอุปมา/เปรียบเทียบเพื่อให้ได้ข้อสรุปที่ชัดเจน โดยนำมาใช้ในการวิจัยครั้งนี้ 3 ขั้นตอน ได้แก่ ขั้นที่ 1 การสร้างจุดสนใจ (Focus) ขั้นที่ 2 การลงมือทำ (Action) และขั้นที่ 3 การสะท้อนการเรียนรู้ (Reflection)

ในการจัดการเรียนรู้ตามแนวคิดทฤษฎีคอนสตรัคติวิสม์ร่วมกับเทคนิคอุปมา/เปรียบเทียบมีขั้นตอน ดังนี้ ขั้นนำเข้าสู่เรื่องและขั้นทบทวนความรู้เดิม ผู้วิจัยจะใช้เทคนิคอุปมา/เปรียบเทียบขั้นที่ 1 การสร้างจุดสนใจ (Focus) ดำเนินการสอนโดยเร้าความสนใจของผู้เรียน ให้ทดลองอุปมา/เปรียบเทียบสิ่งที่ใกล้ตัวกับสิ่งที่ไกลตัวจากสื่อการเรียนรู้ ขั้นปรับเปลี่ยนความคิด และขั้นนำความคิดไปใช้ เดิม ผู้วิจัยจะใช้เทคนิคอุปมา/เปรียบเทียบขั้นที่ 2 การลงมือทำ (Action) ผู้สอนและผู้เรียนแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างกัน สร้างความคิดใหม่จากการอภิปรายร่วมกันผู้เรียน ฝึกเปรียบเทียบอย่างสร้างสรรค์ หากความสัมพันธ์เชิงเหตุผล และขั้นทบทวน ผู้วิจัยจะใช้เทคนิคอุปมา/เปรียบเทียบขั้นที่ 3 การสะท้อนการเรียนรู้ (Reflection) ผู้เรียนและผู้สอนร่วมกันทบทวนความคิด ความเข้าใจ โดยการเชื่อมโยงความรู้เดิมกับความรู้ใหม่เพื่อสร้างเป็นข้อสรุปของสาระสำคัญของเรื่องของบทอ่าน

แนวคิดเกี่ยวกับแผนการจัดการเรียนรู้

ความหมายของแผนการจัดการเรียนรู้

ชนาธิป พรกุล (2555, หน้า 85) ระบุว่า แผนการจัดการเรียนรู้เป็นแนวทางการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ การสอนที่เขียนไว้ล่วงหน้า ทำให้ผู้สอนมีความพร้อม และมั่นใจว่าจะสามารถสอนได้บรรลุจุดประสงค์ที่กำหนดไว้ และดำเนินการสอนได้ราบรื่น

วัชรวิภา เล่าเรียนดี และคณะ (2560, หน้า 244) ได้ให้ความหมายไว้ว่า แผนการจัดการเรียนรู้เป็นเอกสารที่แสดงให้เห็นการเตรียมการจัดการเรียนรู้ไว้ล่วงหน้าอย่างเป็นระบบของครู เพื่อใช้เป็นแนวทางในการดำเนินการจัดการเรียนรู้ตามรายวิชาที่ได้ออกแบบไว้ นอกจากนี้แล้วยังเป็นเอกลักษณ์เฉพาะของงานวิชาชีพครู และสามารถใช้เป็นหลักฐานสำหรับการพิจารณาผลงานทางวิชาการ และคุณภาพในการปฏิบัติการเรียนการสอน

กุลิศรา จิตรชญาวนิช (2562, หน้า 169) กล่าวว่า แผนการจัดการเรียนรู้เปรียบเสมือนเข็มทิศที่เป็นเครื่องมือสำคัญของผู้สอนในการกำหนด ทิศทางการจัดการเรียนรู้ให้กับผู้เรียนอย่างมีประสิทธิภาพ และทำให้การจัดการเรียนรู้แต่ละครั้งบรรลุ เป้าหมายตามแผนที่วางไว้ นอกจากนี้แผนการจัดการเรียนรู้ยังเป็นสิ่งที่ช่วยให้ผู้สอน ได้เตรียมความพร้อมในการวางแผนการจัดการเรียนรู้ล่วงหน้าได้เป็นอย่างดี ทำให้ผู้สอนเกิดความมั่นใจในการจัดการ เรียนรู้ และทำให้ทราบว่าในการจัดการเรียนรู้แต่ละครั้งจะสอนเนื้อหาอะไร มีจุดประสงค์เพื่ออะไร สอนอย่างไร ใช้สื่อการเรียนรู้อะไร และจะใช้วิธีการวัดผลประเมินผลอย่างไร ส่งผลให้การจัดการเรียนรู้มีเป้าหมายที่ชัดเจน ดังนั้นในการจัดการเรียนรู้ที่จะทำให้ผู้สอนประสบความสำเร็จและผู้เรียนได้รับการพัฒนาอย่างมีคุณภาพ ผู้สอนจำเป็นต้องมีการวางแผนการจัดการเรียนรู้ไว้เป็นลายลักษณ์อักษร ทั้งนี้ เพื่อให้ผู้สอนมีความรู้เข้าใจและแนวทางเกี่ยวกับการวางแผนการจัดการเรียนรู้ที่ชัดเจน

ดังนั้น แผนการจัดการเรียนรู้จึงหมายถึง การนำเนื้อหาและกิจกรรมที่จะต้องสอนตลอดทั้งภาคเรียนมากำหนดกิจกรรมการเรียนรู้ไว้ล่วงหน้าอย่างมีแบบแผนและเป็นระบบ ซึ่งจะต้องสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของหลักสูตร สภาพความพร้อมของผู้เรียน โรงเรียนและท้องถิ่น

ความสำคัญของแผนการจัดการเรียนรู้

สุริน ชุมสาย ณ อยุธยา (2552, หน้า 20) กล่าวถึงความสำคัญของแผนการจัดการเรียนรู้ไว้ว่า แผนการจัดการเรียนรู้มีความสำคัญกับครู ทุกระดับ ทุกกลุ่มสาระ เพราะจะเป็นแนวทางที่จะทำให้ครูจัดการเรียนรู้ได้ตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้

กุลิศรา จิตรชญาวนิช (2562, หน้า 171-172) กล่าวถึงความสำคัญของแผนการจัดการเรียนรู้ไว้หลายประการด้วยกัน ดังต่อไปนี้

1. เป็นเข็มทิศในการจัดการเรียนรู้ให้ผู้สอน กล่าวคือ การวางแผนการจัดการเรียนรู้เปรียบเสมือนเข็มทิศนำทางที่ทำให้ผู้สอนสามารถใช้เป็นแนวทางในการจัดการเรียนรู้ ทำให้ผู้สอนรู้ว่าในการจัดการเรียนรู้แต่ละครั้งมีจุดประสงค์อะไร จะใช้เนื้อหาอะไร จะจัดกิจกรรมอย่างไร จะใช้สื่อการเรียนรู้ อะไร และจะมีการวัดประเมินผลอย่างไร

2. ทำให้ผู้สอนมีความมั่นใจในการจัดการเรียนรู้ เพราะได้มีการวางแผนเตรียมความพร้อม ล่วงหน้าในการจัดการเรียนรู้ให้กับผู้เรียน เช่น มีการเตรียมจุดประสงค์การเรียนรู้ เนื้อหาหรือสาระการเรียนรู้ กิจกรรมการเรียนรู้ สื่อการเรียนรู้ การวัดผลและประเมินผล

3. ทำให้ผู้เรียนได้รับประโยชน์ในการจัดการเรียนรู้ เพราะผู้สอนมีการวางแผนการจัดการเรียนรู้อย่างเป็นระบบล่วงหน้า จึงทำให้การจัดการเรียนรู้มีประสิทธิภาพส่งผลให้ผู้เรียนได้รับความสุขและประสบการณ์ต่าง ๆ ที่มีค่า รวมทั้งมีความสุขสนุกกับการเรียนรู้

4. ทำให้ผู้เรียนศรัทธาในตัวผู้สอน เพราะผู้สอนมีการเตรียมพร้อมในการจัดการเรียนมาก่อนล่วงหน้า จึงทำให้การจัดการเรียนรู้ดำเนินไปด้วยความราบรื่นและมีเป้าหมาย ทำให้ผู้มาเรียนแล้วไม่รู้สึกลังเลและเบื่อหน่ายในการจัดการเรียนรู้

5. ทำให้การจัดการเรียนรู้เป็น ไปตามลำดับขั้นตอน เพราะผู้สอนมีการวางแผนการจัดการเรียนรู้ไว้อย่างเป็นระบบทำให้สามารถใช้เวลาในการจัดการเรียนรู้เป็นไปอย่างคุ้มค่าและบรรลุจุดประสงค์ที่กำหนดไว้

6. ผู้สอนสามารถสอนหรือจัดการเรียนรู้แทนกันได้ ในกรณีที่ผู้สอนประจำชั้นหรือสาระการเรียนรู้ไม่อยู่ ผู้สอนคนอื่นสามารถที่จะดำเนินการจัดการเรียนรู้แทนได้โดยไม่ต้องปล่อยให้ผู้เรียนเสียโอกาสในการเรียนรู้ เพราะผู้สอนแทนสามารถที่จะศึกษาแผนการจัดการเรียนรู้ที่ได้จัดทำไว้เป็นลายลักษณ์อักษรเป็นแนวทางในการจัดการเรียนรู้ได้

7. ช่วยให้ผู้สอนสามารถนำข้อบกพร่องที่พบจากการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ไปปรับปรุงแก้ไขในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ในครั้งต่อไปให้ดียิ่งขึ้น

ดังนั้นจึงสรุปความสำคัญของแผนการจัดการเรียนรู้ได้ว่า แผนการจัดการเรียนรู้จะทำให้ครูทราบได้ว่าการสอนของตนเองเป็นไปในทิศทางใดจึงจะสามารถจัดการเรียนรู้ได้ตรงตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ รวมทั้งสามารถนำข้อดีจากการสอนมาพัฒนาให้มีประสิทธิภาพสูงขึ้น เพื่อเตรียมความพร้อมสำหรับการสอนในเรื่องต่อไป

ลักษณะของแผนการจัดการเรียนรู้ที่ดี

ชนาธิป พรกุล (2555, หน้า 86) กล่าวว่าไว้ว่า แผนการจัดการเรียนรู้ที่ดีควรมีองค์ประกอบที่สำคัญครบถ้วน ทุกองค์ประกอบมีความสอดคล้องเกี่ยวข้องสัมพันธ์กันอย่างเหมาะสม ผู้สอนสามารถตรวจสอบความถูกต้องและความสอดคล้องขององค์ประกอบต่าง ๆ ได้ด้วยตนเอง

ความถูกต้อง หมายถึง ข้อความในแต่ละองค์ประกอบ มีความถูกต้องตามลักษณะขององค์ประกอบนั้น

ความสอดคล้อง หมายถึง ความสัมพันธ์ระหว่างองค์ประกอบที่มีความเกี่ยวข้องต่อเนื่องอย่างสมเหตุสมผลเป็นเรื่องเดียวกัน

กฤษรา จิตรชญาวิช (2562, หน้า 187) ระบุว่า แผนการจัดการเรียนรู้ที่ดี ต้องสามารถใช้เป็นแนวทางในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพ สามารถพัฒนาผู้เรียนให้เปลี่ยนแปลงไปในทางที่พึงประสงค์บรรลุจุดประสงค์ที่กำหนดไว้ แผนการจัดการเรียนรู้ที่ดีควรมีลักษณะการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่สำคัญดังต่อไปนี้

1. เป็นแนวทางที่ดีและชัดเจนให้ผู้สอนสามารถใช้จัดกิจกรรมการเรียนรู้ได้บรรลุจุดประสงค์
 2. เป็นกิจกรรมการเรียนรู้ที่เปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้ลงมือปฏิบัติหรือมีส่วนร่วมในกิจกรรม การเรียนรู้มากที่สุดในลักษณะเป็นการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ โดยผู้สอนทำหน้าที่เป็นผู้คอยให้คำแนะนำ ส่งเสริมการเรียนรู้ให้บรรลุจุดประสงค์ที่กำหนดไว้
 3. เป็นกิจกรรมที่ส่งเสริมพัฒนาการด้านต่าง ๆ ของผู้เรียนทั้งด้านร่างกาย อารมณ์ สังคม และสติปัญญา
 4. เป็นกิจกรรมที่จัดไว้อย่างเป็นระบบ มีจุดประสงค์การเรียนรู้ เนื้อหา กิจกรรม การเรียนรู้ สื่อการเรียนรู้ และการวัดผลและประเมินผล ความเหมาะสมกับวัยและความสามารถของผู้เรียน
 5. เป็นกิจกรรมที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถนำความรู้และประสบการณ์ที่ได้รับจากการเรียนรู้ ไปประยุกต์ใช้ได้จริงในชีวิตประจำวัน
- จากแนวคิดข้างต้น จึงสรุปได้ว่า แผนการจัดการเรียนรู้ที่ดีจะต้องเปิดโอกาสให้นักเรียนได้ได้เรียนรู้ด้วยตนเองอย่างเป็นระบบ เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ไม่ใช่ให้ผู้สอนถ่ายทอดความรู้ด้วยการบรรยายและผู้เรียนมีหน้าที่ท่องจำและนำไปสอบเพียงอย่างเดียว แต่จะต้องสามารถนำความรู้ที่ได้จากการเรียนไปใช้ในชีวิตจริง

การทำแผนการจัดการเรียนรู้

สุริน ชุมสาย ณ อยุธยา (2552, หน้า 20-21) กล่าวถึงการจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ไว้ว่า การจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียน เป็นศูนย์กลางและพัฒนากระบวนการคิดของผู้เรียน นั้นจะต้องหารูปแบบการสอน วิธีสอนหรือเทคนิคการ สอนให้เหมาะสมกับเนื้อหาแต่ละเรื่องและเหมาะสม แต่ละรูปแบบจะมีความเหมาะสมกับเนื้อหาที่ต่างกัน บางรูปแบบเหมาะกับเนื้อหาที่เน้นด้านความรู้ บางรูปแบบเหมาะกับเนื้อหาที่เน้นการพัฒนาทักษะ นิสัย บางรูปแบบเหมาะกับ

เนื้อหาที่เน้นการพัฒนา ทักษะต่าง ๆ บางรูปแบบเหมาะกับเนื้อหาที่เน้นการพัฒนาทักษะ กระบวนการ ครูจะต้องวิเคราะห์เนื้อหาว่า ต้องการพัฒนาด้านใด แล้วเลือกรูปแบบหรือวิธีสอน หรือเทคนิคการสอนให้เหมาะสม เช่น ในระดับการศึกษา ขั้นพื้นฐาน โดยเฉพาะโรงเรียนขนาดเล็ก ต้องสอนแบบ บูรณาการเพราะมีครูน้อย ครูจำเป็นต้องใช้รูปแบบ การสอนที่เน้นการบูรณาการ เป็นต้น

ชนาธิป พรกุล (2555, หน้า 85) ได้กล่าวไว้ว่า การเขียนแผนการจัดการเรียนรู้เป็น ขั้นตอนหนึ่งของการวางแผน จัดการเรียนรู้ ผู้สอนควรดำเนินการอย่างน้อย 3 ขั้นตอน เพื่อให้การสอน ในชั้นเรียนมีความราบรื่น และบรรลุเป้าหมายอย่างมีประสิทธิภาพ ขั้นตอนการวางแผนจัดการ เรียนรู้ มี 3 ขั้นตอนนี้ 1. ขั้นตอนการเขียนแผนการจัดการเรียนรู้ 2. ขั้นตอนการเขียนแผนการจัดการเรียนรู้ 3. ขั้นตอนหลังการเขียนแผนการจัดการเรียนรู้

กฤษรา จิตรชญาวัฒน์ (2562, หน้า 188) กล่าวถึงขั้นตอนการจัดทำแผนการเรียนรู้เอาไว้ ว่าการจัดทำแผนการเรียนรู้ในปัจจุบันเป็นหน้าที่ของสถานศึกษาหรือผู้สอนเป็นผู้จัดทำ เพราะเป็นผู้ ที่จะต้องนำแผนการจัดการเรียนรู้ไปสู่การปฏิบัติ ดังนั้น สถานศึกษาหรือผู้สอนจะต้องเป็นผู้ วางแผนในการจัดทำแผนการเรียนรู้ โดยการจัดทำแผนการเรียนรู้อาจมีลำดับขั้นตอน ดังต่อไปนี้

1. วิเคราะห์คำอธิบายรายวิชา เพื่อกำหนดหน่วยการเรียนรู้และรายละเอียดย่อยของ เนื้อหาที่จะนำมาทำเป็นแผนการจัดเรียนรู้ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แต่ละครั้ง
2. วิเคราะห์จุดประสงค์รายวิชาและมาตรฐานรายวิชา เพื่อนำมาเขียนเป็นจุดประสงค์ การเรียนรู้โดยให้ครอบคลุมพฤติกรรมทั้งด้านความรู้ ทักษะ/กระบวนการ เจตคติและค่านิยม
3. วิเคราะห์สาระการเรียนรู้หรือเนื้อหา โดยเลือกและขยายสาระที่เรียนรู้ให้สอดคล้องกับ ผู้เรียน ชุมชน ท้องถิ่น และคำนึงถึงประโยชน์ที่ผู้เรียนจะได้รับ
4. วิเคราะห์กิจกรรมการเรียนรู้ หรือกระบวนการจัดการเรียนรู้ โดยเลือกรูปแบบ การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่เหมาะสมกับบทเรียน โดยกิจกรรมจะต้องมีความหลากหลายและเน้น ผู้เรียนเป็นสำคัญ
5. วิเคราะห์กระบวนการวัดผลและประเมินผล โดยเลือกใช้วิธีการวัดผลและประเมินผล ที่สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้และสาระการเรียนรู้
6. วิเคราะห์สื่อการเรียนรู้และแหล่งการเรียนรู้ โดยคัดเลือกสื่อการเรียนรู้และ แหล่งการเรียนรู้ ทั้งในชั้นเรียนและนอกชั้นเรียนให้มีความเหมาะสมสอดคล้องกับสาระการเรียนรู้ และกิจกรรมการเรียนรู้

ดังนั้นจึงสรุปการทำแผนการจัดการเรียนรู้ได้ว่า การทำแผนการจัดการเรียนรู้จะต้อง ศึกษาหลักสูตร วิเคราะห์จุดประสงค์ หารูปแบบ กลวิธีการสอนให้เหมาะสมกับเนื้อหาแต่ละเรื่อง

สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลางและต้องพัฒนากระบวนการคิดของผู้เรียน เพื่อให้การเรียนการสอนในชั้นเรียนมีประสิทธิภาพ

องค์ประกอบของแผนการจัดการเรียนรู้

สุริน ชุมสาย ณ อยุธยา (2552, หน้า 21-24) อธิบายองค์ประกอบการเขียนแผนการจัดการเรียนรู้ ดังนี้

1. การเขียนแผนการจัดการเรียนรู้ควรบอก รายละเอียดที่สำคัญของแผนการจัดการเรียนรู้ ส่วนที่จำเป็นต้องบอก คือ กลุ่มสาระการเรียนรู้ หน่วยการเรียนรู้ เรื่องที่สอน วัน เดือน ปีที่สอน เวลาที่ใช้ในการสอน ชั้นที่สอน รายละเอียดของแผนการจัดการเรียนรู้จะแตกต่างกันบ้างขึ้นอยู่กับโรงเรียนจะกำหนดแบบฟอร์มขึ้นมา

2. มาตรฐานการเรียนรู้ ต้องมาจากหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ที่กำหนดไว้ในแต่ละสาระ แผนการจัดการเรียนรู้ แต่ละแผนต้องบอกได้ว่าเชื่อมโยงกับมาตรฐานการเรียนรู้ในข้อใด จะเชื่อมั่นได้ว่าแผนการจัดการเรียนรู้แผนนั้นสอดคล้องกับมาตรฐานของหลักสูตร

3. การเขียนสาระสำคัญหรือความคิดรวบยอด (Concept) ต้องสรุปให้เห็นสาระที่เป็นแก่นของความรู้ในเรื่อง ที่สอนอย่างครบถ้วนและถูกต้องสมบูรณ์ ครูจะต้องวิเคราะห์ก่อนว่าเนื้อหาที่จะสอนนั้น อะไรคือสิ่งที่สำคัญที่ผู้เรียนจะต้องมีความรู้ความเข้าใจ

4. จุดประสงค์การเรียนรู้มีสองประเภท คือจุดประสงค์การเรียนรู้ทั่วไปและจุดประสงค์เชิงพฤติกรรม การเขียนจุดประสงค์ทั้งสองประเภทนี้ต้องสอดคล้องกัน เพราะจุดประสงค์ทั่วไปจะบอกจุดประสงค์หรือเป้าหมายของแผนการจัดการเรียนรู้แผนนั้นว่าต้องการให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ อะไร จุดประสงค์เชิงพฤติกรรมที่จะต้องเขียนให้สอดคล้องกันว่า พฤติกรรมใดที่แสดงว่านักเรียนมีความรู้ความเข้าใจ

การเขียนจุดประสงค์เชิงพฤติกรรม ตามหลักการที่ถูกต้องจะต้องประกอบด้วย องค์ประกอบ สามอย่างคือ สถานการณ์ พฤติกรรมและเกณฑ์ เช่น เมื่อกำหนดคำให้ 10 คำ นักเรียนสามารถบอกลักษณะคำคล้องจองได้ถูกต้อง 5 คำ สถานการณ์ คือ เมื่อ กำหนดให้ 5 คำ พฤติกรรม คือบอกลักษณะคำ คล้องจอง เกณฑ์คือถูกต้อง 5 คำ แต่ผู้สอนมักจะ ไม่เขียนสถานการณ์และเกณฑ์ ส่วนใหญ่จะเขียนแต่พฤติกรรมเท่านั้น ผู้เขียนมีความเห็นว่าควรเขียนพฤติกรรมกับเกณฑ์ เพราะการเขียนเกณฑ์ไว้ให้ชัดเจน จะมีประโยชน์ตรงที่ครูจะวัดและประเมินผลได้ตรงตามเกณฑ์ที่กำหนด ส่วนสถานการณ์จะละไว้ในความ เข้าใจก็ได้ แต่ต้องรู้ว่ากำหนดจุดประสงค์เชิงพฤติกรรม ภายใต้อาณัติอะไรหรือมีเงื่อนไขอย่างไร

5. สารการเรียนรู้หรือเนื้อหาที่จะสอน คือเนื้อหาที่เป็นข้อมูลและกระบวนการ ความคิด และหลักการเบื้องต้น ความคิดรวบยอดและระบบความคิด เนื้อหาแต่ละประเภทจะใช้วิธีการจัดการเรียนรู้ที่แตกต่างกัน การเลือกเนื้อหาต้องเลือกเนื้อหาที่จำเป็นหรือเนื้อหาที่สำคัญ ที่จะขาดไม่ได้ก่อน ครูต้องวิเคราะห์ว่าจะอะไรคือแก่นของสาระที่จะสอน

6. การเขียนกิจกรรมหรือกระบวนการเรียนรู้ ควรเขียนให้ละเอียด ชัดเจน ให้เห็นบทบาทของผู้เรียน และบทบาทของครู อธิบายกิจกรรมต่าง ๆ เป็นลำดับขั้นตอนให้เข้าใจ ที่นิยมกันจะแบ่งกิจกรรมเป็นสามขั้น คือ ขั้นการนำเข้าสู่บทเรียน ขั้นการสอน และขั้นการสรุป

7. หลักการเขียนในหัวข้อสื่อและแหล่งเรียนรู้ในแผนการจัดการเรียนรู้ ต้องดูจากกระบวนการหรือกิจกรรมการเรียนรู้ที่เขียนไว้ในแต่ละชั้น พิจารณาว่า ต้องใช้สื่อการสอนอะไรที่จะทำให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ได้อย่างรวดเร็วและเรียนรู้อย่างมีประสิทธิภาพ และเห็นศักยภาพของผู้เรียนแต่ละคน แหล่งเรียนรู้ประเภทใดที่สามารถทำให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ได้ดี

8. ในการเขียนการวัดผลและการประเมินผล คือ ต้องดูที่จุดประสงค์การเรียนรู้ที่กำหนดไว้ในแผนการจัดการเรียนรู้นั้น แล้ววัดให้ตรงกับจุดประสงค์ทุกข้อที่กำหนดไว้ ควรบอกวิธีการวัดผล เครื่องมือที่ใช้ในการวัดผล และเกณฑ์ในการประเมินผล

9. หลังจากการใช้แผนการจัดการเรียนรู้ ครูควรบันทึกผลการใช้แผนการจัดการเรียนรู้ว่า เป็นอย่างไรบ้าง ประเด็นที่ควรบันทึกคือเกี่ยวกับตัวผู้เรียนเป็นอย่างไร การจัดการเรียนรู้อบรมตามจุดประสงค์การเรียนรู้หรือไม่ การวัดและประเมินผลเป็นอย่างไร ในการจัดการเรียนรู้อุปสรรคและอุปสรรคอะไรบ้าง จะปรับปรุงการจัดการเรียนรู้อย่างไร ข้อสังเกตที่พบในขณะที่จัดการเรียนรู้ และอื่น ๆ ที่ครูเห็นว่ามิใช่ประโยชน์

10. ภาคผนวกในแผนการจัดการเรียนรู้ คือ สิ่งที่ครูไม่ต้องการใส่ไว้ในส่วนของแผนการจัดการเรียนรู้ให้กรงูรัง เช่น เนื้อหา ใบงาน ใบความรู้ เครื่องมือวัดและประเมินผล เกณฑ์การวัดและประเมินผล กิจกรรมแบ่งกลุ่มที่ต้องใช้คำอธิบายยืดยาวจึงจะเข้าใจ เป็นต้น สิ่งเหล่านี้ควรใส่ไว้ในภาคผนวกของแต่ละแผนการจัดการเรียนรู้ เพราะเป็นสิ่งที่มิใช่ประโยชน์ต่อผู้สอนเอง และต่อผู้ที่ตรวจแผน รวมทั้งผู้ที่ต้องสอนแทน เมื่อแผนการจัดการเรียนรู้ถูกเผยแพร่ก็จะเป็นประโยชน์ต่อผู้อ่านเป็นอันมาก

ชนาธิป พรกุล (2555, หน้า 87-93) ระบุถึงการเขียนองค์ประกอบของแผนการจัดการเรียนรู้ไว้ดังนี้

1. เรื่อง เป็นคำที่เฉพาะเจาะจงแสดงให้ทราบว่าเป็น การสอนกลุ่มสาระการเรียนรู้ใดใน ชั่วโมงนั้น ดังตัวอย่าง

ตัวนำไฟฟ้า

กลุ่มสาระการเรียนรู้วิทยาศาสตร์

ป่าไม้เบญจพรรณ	กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา
การเขียนกราฟ	กลุ่มสาระการเรียนรู้คณิตศาสตร์
การเขียนบทความ	กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย
การอ่านจับใจความ	กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาอังกฤษ

การเขียนชื่อเรื่องที่มักมีความสับสน ส่วนใหญ่เป็นกลุ่มสาระการเรียนรู้ทางภาษา เนื่องจากเป็นวิชาทักษะ ผู้เรียนต้องฝึกทักษะ การฟัง การพูด การอ่านและการเขียน ในการฝึก ต้องอาศัยเนื้อหาหรือเนื้อเรื่องต่าง ๆ มาเป็นสื่อการเรียนรู้ การระบุชื่อเรื่องให้ตรงกับสาระการเรียนรู้ จะทำให้ผู้สอนเขียนจุดประสงค์การเรียนรู้ไม่คลาดเคลื่อนไปจากผลการเรียนรู้ที่คาดหวังและ มาตรฐานการเรียนรู้

เวลาที่ใช้สอน การกำหนดเวลาในการสอนจะช่วยให้ผู้สอน กำหนดเนื้อหาและกิจกรรม ได้อย่างเหมาะสมครบถ้วน

2. จุดประสงค์การเรียนรู้ เป็นข้อความที่ระบุพฤติกรรมของผู้เรียนภายหลังการเรียน ประกอบด้วย

- 2.1 สถานการณ์ที่ผู้เรียนแสดงพฤติกรรม
- 2.2 พฤติกรรมที่สามารถสังเกตเห็น หรือวัดได้
- 2.3 เกณฑ์ที่ผู้สอนยอมรับว่าผู้เรียนมีความรู้ในเรื่องนั้น

3. สาระสำคัญ เป็นข้อความแสดงใจความสำคัญของเรื่อง คล้ายคำจำกัดความ มีการระบุลักษณะเฉพาะของเรื่องนั้น

4. เนื้อหา เป็นข้อความที่ขยายสาระสำคัญ มีคำอธิบาย และตัวอย่างเพื่อให้เกิด ความเข้าใจยิ่งขึ้น วิธีเขียนเนื้อหาให้ง่ายควรนำ สาระสำคัญมาวิเคราะห์แยกเป็นหัวข้อย่อยเสียก่อน แล้วจึงเขียนข้อความขยาย วิธีนี้จะทำให้เขียนเนื้อหาได้ครบถ้วน

5. กิจกรรมการเรียนรู้เป็นส่วนที่แสดงวิธีดำเนินการสอน หรือกิจกรรมการเรียนรู้ที่ ผู้เรียนทำเป็นลำดับ ขั้นตอนที่เป็นควรมี อย่างน้อย 4 ขั้น คือ

5.1 ขั้นผู้สอนนำเข้าสู่บทเรียน เป็นกิจกรรมที่จัดขึ้น เพื่อเตรียมผู้เรียนให้มีความพร้อม ที่จะเรียนรู้ (ดูเทคนิคการสอน)

5.2 ขั้นผู้เรียนทำกิจกรรม เป็นกิจกรรมให้ผู้เรียน เรียนเนื้อหา โดยผ่านกระบวนการ เรียนรู้ต่าง ๆ เป็นลำดับ พึงระลึกว่ากิจกรรมที่ผู้เรียนทำนั้น ผู้เรียนต้องใช้กระบวนการคิด การจัดการ การเผชิญสถานการณ์ การศึกษาหาความรู้ด้วยตนเอง การลงมือปฏิบัติ การสร้างความรู้ และการประยุกต์ใช้ความรู้ เป็นต้น ผู้สอนจำเป็นต้องเลือกรูปแบบการสอน วิธีสอน และเทคนิค

การสอนที่เหมาะสม มาผสมผสานออกแบบร่วมกับกระบวนการการเรียนรู้ต่าง ๆ เพื่อให้ ผู้เรียน บรรลุจุดประสงค์การเรียนรู้ ดังตัวอย่าง

5.2.1 การบรรยายประกอบการสาธิต และการ ลงมือปฏิบัติ หรือ

5.2.2 การค้นคว้า การอภิปรายกลุ่มย่อย การถามคำถาม และการสรุปเป็นแผนภาพ

5.2.3 การคู่วิดีทัศน์ ศึกษาเอกสารเพิ่มเติม การอภิปราย การลงมือปฏิบัติ

และการจัดนิทรรศการ

5.2.4 การดูตัวอย่าง ตั้งข้อสังเกตรวบรวมข้อมูล สรุปเป็นกฎ และนำไปใช้

5.3 ชั้นผู้เรียนสรุป เป็นกิจกรรมที่ให้ผู้เรียนสรุปความรู้ จากการทำกิจกรรม ชั้น 5.2

เป็นการเข้าใจความสำคัญของเรื่องที่เรียน ผู้เรียนอาจสรุปเป็นแผนภาพ รายงาน (เรียงความ หรือย่อความ) การแสดง หรือผลงาน

5.4 ชั้นวัดผล เป็นกิจกรรมตรวจสอบผู้เรียนมีพฤติกรรม ตามที่ระบุไว้ในจุดประสงค์การเรียนรู้หรือไม่ ผู้สอนใช้สถานการณ์ที่กำหนดให้ ผู้เรียนแสดงพฤติกรรม และผู้สอนใช้เกณฑ์ประเมิน การเรียนรู้

6. สื่อการเรียนรู้ และแหล่งการเรียนรู้

สื่อการเรียนรู้ เป็นสื่อประเภทต่าง ๆ ที่ใช้ประกอบการสอน ควรระบุประเภทหรือข้อความให้ชัดเจน ดังตัวอย่าง

6.1 บัตรคำประเภทของสารอาหาร : โปรตีน ไขมัน คาร์โบไฮเดรต เกลือแร่ วิตามิน

6.2 ของจริง : น้ำมันพืช นมกล่อง ข้าวสาร ส้ม ผักกาด ขาว หมูทอด ไข่ไก่

6.3 วัสดุทัศน เรื่องโรคที่เกิดจากการขาดสารอาหารแหล่งการเรียนรู้ ควรระบุชื่อ

สถานที่ที่ผู้เรียนไปศึกษาเรียนรู้

7. การวัดผลและประเมินผล เป็นกระบวนการที่เกี่ยวข้องกัน และต่อเนื่องกัน

การวัดผล เป็นกระบวนการรวบรวมข้อมูลเชิงปริมาณของพฤติกรรม สิ่งของ หรือเหตุการณ์ต่าง ๆ โดยการให้ค่าของสิ่งที่ ต้องการวัดเป็นตัวเลข ในการวัดผลควรระบุสิ่งต่อไปนี้

ก. สิ่งที่วัด เช่น ความรู้ ทักษะการทำงาน เจตคติ เป็นต้น

ข. วิธีการวัด เช่น ทดสอบ สังเกตการณ์ทำงาน สังเกต พฤติกรรม เป็นต้น

ค. เครื่องมือที่ใช้ เช่น แบบทดสอบ แบบสังเกตการทำงาน แบบสังเกตพฤติกรรม

เป็นต้น

การประเมินผล เป็นกระบวนการที่ใช้ในการตัดสิน คุณภาพของพฤติกรรม สิ่งของ หรือเหตุการณ์ โดยนำตัวเลขที่วัดได้ มาเทียบกับเกณฑ์หรือมาตรฐานในการตัดสินคุณค่า เกณฑ์ที่ใช้แตกต่างกันไปตามสิ่งที่วัด

ศศิธร เวียงวะลัย (2556, หน้า 54) กล่าวว่า แผนการจัดการเรียนรู้มีองค์ประกอบที่สำคัญ ดังนี้

1. สาระสำคัญ
2. จุดประสงค์การเรียนรู้ ซึ่งเป็นจุดประสงค์เชิงพฤติกรรม
3. สาระการเรียนรู้
4. กิจกรรมการเรียนรู้
5. สื่อ
6. การวัดประเมินผลการเรียนรู้
7. กิจกรรมเสนอแนะ
8. ความคิดเห็นผู้บริหาร
9. บันทึกหลังสอน

วัชรรา เล่าเรียนดี และคณะ (2560, หน้า 244) กล่าวว่า องค์ประกอบของแผนการจัดการเรียนรู้ที่ใช้กันอยู่ในประเทศไทยตามที่หน่วยงานทางการศึกษา นักวิชาการ และสถานศึกษาใช้กันอยู่ในปัจจุบัน พบว่ามีองค์ประกอบที่สำคัญดังที่จะอธิบายในรายละเอียด ต่อไปนี้

1. ส่วนนำ ประกอบด้วยข้อมูลสำคัญดังต่อไปนี้ คือ ลำดับที่ของแผน ชื่อรายวิชา ระดับชั้น ชื่อหน่วยการเรียนรู้ ชื่อเรื่อง และ/หรือ ชื่อหน่วยย่อย – ชื่อเรื่องย่อย ระยะเวลา และข้อมูลที่เกี่ยวข้องอื่น ๆ เช่น ชื่อครูผู้สอน และวันเดือนปีที่สอน

2. ส่วนเนื้อหา ประกอบด้วยข้อมูลสำคัญดังต่อไปนี้ คือ มาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัดที่เกี่ยวข้องสาระสำคัญจุดประสงค์การเรียนรู้เนื้อหาสาระ/สาระการเรียนรู้ หลักฐานการเรียนรู้ และการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ กระบวนการจัดการเรียนรู้ และสื่อการเรียนรู้/แหล่งเรียนรู้

3. เอกสารประกอบ ประกอบด้วย ใบความรู้ ใบงาน ใบกิจกรรม เครื่องมือวัด และประเมินผล และบันทึกผล การจัดการเรียนรู้

กฤษรา จิตรชญาวณิช (2562, หน้า 173-174) ระบุว่า แผนการจัดการเรียนรู้ที่จัดทำในสถานศึกษาแต่ละแห่งอาจมีลักษณะขององค์ประกอบที่เหมือนและแตกต่างกันออกไป แต่สิ่งสำคัญที่ควรมีในแผนการจัดการเรียนรู้โดยทั่วไปโดยภาพรวมมีดังนี้

1. ส่วนที่เป็นหัวแผนการจัดการเรียนรู้เป็นองค์ประกอบต่าง ๆ ที่อยู่บนส่วนหัวหรือส่วนบนของแผนการจัดการเรียนรู้ ซึ่งประกอบด้วยหัวข้อหรือองค์ประกอบดังนี้

- 1.1 กลุ่มสาระการเรียนรู้หรือชื่อวิชาเรียน
- 1.2 หน่วยการเรียนรู้และเรื่องที่สอน
- 1.3 ระดับชั้นที่สอน ปีการศึกษาที่สอน

- 1.4 จำนวนชั่วโมงที่สอนหรือจำนวนคาบเวลาที่สอน
2. ส่วนที่เป็นตัวแผนการจัดการเรียนรู้เป็นองค์ประกอบต่าง ๆ ที่อยู่ในส่วนของแผนการจัดการเรียนรู้ทั้งหมด โดยมีองค์ประกอบที่สำคัญดังนี้

- 2.1 สาระสำคัญ
- 2.2 จุดประสงค์การเรียนรู้
- 2.3 สาระการเรียนรู้
- 2.4 กิจกรรมการเรียนรู้หรือกระบวนการจัดการเรียนรู้
- 2.5 สื่อการเรียนรู้
- 2.6 แหล่งการเรียนรู้
- 2.7 การวัดผลและประเมินผล
- 2.8 บันทึกผลการจัดการเรียนรู้ หรือบันทึกหลังสอน

ดังนั้นจึงสรุปได้ว่า องค์ประกอบของแผนการจัดการเรียนรู้ประกอบด้วย มาตรฐาน ตัวชี้วัด จุดประสงค์การเรียนรู้ สาระสำคัญ สาระการเรียนรู้ สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน คุณลักษณะอันพึงประสงค์ กิจกรรมการเรียนรู้ สื่อการเรียนรู้ การวัดและประเมินผล

เกณฑ์การกำหนดประสิทธิภาพของแผนการจัดการเรียนรู้

รัตนะ บัวสนธ์ (2562, หน้า 37-38) กล่าวถึงการหาประสิทธิภาพของแผนการจัดการเรียนรู้ไว้ ดังนี้

1. การประเมินแบบหนึ่งต่อหนึ่ง (1:1) หมายถึง การนำนวัตกรรมไปทดลองใช้กับบุคคลที่มีลักษณะคล้ายคลึงกับกลุ่มเป้าหมาย โดยที่บุคคลดังกล่าวนี้จะคัดเลือกมาจากผู้ที่มี คุณลักษณะตัวแทนกลุ่มเป้าหมาย 3 คน ได้แก่ ผู้ที่คุณลักษณะสูง ปานกลาง และต่ำกว่าปานกลาง การทดลองใช้นวัตกรรมที่เรียกว่าการประเมินแบบหนึ่งต่อหนึ่งมีวัตถุประสงค์สำคัญเพื่อตรวจสอบ ว่า นวัตกรรมนั้นมีความเกี่ยวข้องสร้างแรงจูงใจให้กับบุคคลที่มีลักษณะเป็นตัวแทนของ กลุ่มเป้าหมายเพียงไร คำสั่ง คำชี้แจง และรายละเอียดที่มีอยู่ในนวัตกรรมนั้นบุคคลเหล่านี้มีความรู้และความเข้าใจหรือไม่ ทั้งนี้เพื่อนำข้อมูลที่ได้ไปปรับปรุงนวัตกรรมให้มีความเหมาะสมในการนำไปใช้งานจริงกับกลุ่มเป้าหมายต่อไป การประเมินประสิทธิภาพแบบหนึ่งต่อหนึ่งนั้นจึงมุ่งไปที่การค้นหาข้อจำกัดที่ได้จากคำแนะนำบอกเล่าของบุคคลที่มีคุณลักษณะเป็นตัวแทนของ คุณลักษณะกลุ่มเป้าหมาย ส่วนใหญ่เป็นสำคัญ เพื่อที่จะนำคำแนะนำที่ได้นี้มาปรับปรุงนวัตกรรม ตามที่กล่าวนั่นเอง
2. การประเมินประสิทธิภาพแบบกลุ่มเล็ก หมายถึง นำนวัตกรรมที่ผ่านการปรับปรุงแก้ไขจากการประเมินประสิทธิภาพแบบหนึ่งต่อหนึ่งมาทดลองใช้กับกลุ่มบุคคลที่มีคุณลักษณะคล้ายกับกลุ่มเป้าหมายที่มีจำนวนมากขึ้น เช่น อาจจะใช้การประเมินแบบหนึ่งต่อสาม (1 : 3)

หรือแบบหนึ่งต่อสี่ (1: 4) ก็ได้ ซึ่งก็หมายถึงต้องใช้กลุ่มบุคคลจำนวน 9 คน แบ่งเป็นมีคุณลักษณะสูงกว่าปานกลาง 3 คน ปานกลาง 3 คน ต่ำกว่าปานกลาง 3 คน ในกรณีการประเมิน แบบหนึ่งต่อสาม แต่ถ้าเป็นการประเมินแบบหนึ่งต่อสี่ก็ต้องใช้จำนวนกลุ่มบุคคลทั้งสิ้น 12 คน การประเมินประสิทธิภาพแบบกลุ่มเล็กนี้จะมีการวิเคราะห์หาค่าบ่งบอกดัชนีหรือเกณฑ์ ประสิทธิภาพของนวัตกรรมที่เรียกว่าค่า E_1/E_2 โดยที่เกณฑ์ประสิทธิภาพ (E_1/E_2) ของนวัตกรรม การศึกษาเท่าที่นิยมใช้จะมี 3 เกณฑ์ได้แก่ 75/75 หรือ 80/80 และ 90/90 การจะใช้เกณฑ์ประสิทธิภาพนวัตกรรม การศึกษาเกณฑ์ใดเกณฑ์หนึ่งจากสามเกณฑ์นี้ มีหลักพิจารณาว่าถ้านวัตกรรมการศึกษานั้น ๆ มุ่งแก้ไขปัญหาหรือพัฒนาความสามารถของผู้เรียนที่มีลักษณะซับซ้อนหรือมีเนื้อหาสาระค่อนข้างยากก็จะใช้เกณฑ์ประสิทธิภาพ 75/75 แต่ถ้าเนื้อหาสาระไม่ยากมากนัก มุ่งแก้ไขปัญหาหรือพัฒนาความสามารถของผู้เรียนที่มีลักษณะปานกลางจะนิยมใช้เกณฑ์ประสิทธิภาพ 80/80 มากที่สุด ในทำนองเดียวกัน ถ้าเป็นนวัตกรรมที่มีเนื้อหาสาระมุ่งปฏิบัติหรือมุ่งพัฒนาจุดประสงค์การเรียนรู้ ด้านทักษะการปฏิบัติหรือมุ่งพัฒนาจุดประสงค์การเรียนรู้ ด้านทักษะการปฏิบัติ (Psychomotor Domain) จะใช้เกณฑ์ประสิทธิภาพ 90/90 นอกจากนี้จะใช้เกณฑ์ประสิทธิภาพตามหลักการที่กล่าวแล้วสิ่งที่นำมาพิจารณาประกอบในการเลือกใช้เกณฑ์ก็คือ พื้นฐานความรู้เดิมหรือความสามารถทางการเรียนรู้ของกลุ่มผู้ได้รับการทดลองใช้และกลุ่มเป้าหมายด้วยเช่นกัน

ชัยยงค์ พรหมวงศ์ (2556, หน้า 8) อธิบายเกณฑ์การกำหนดประสิทธิภาพของสื่อว่าการตั้งเกณฑ์ต้องตั้งไว้ครั้งแรกครั้งเดียว เพื่อจะปรับปรุงคุณภาพให้ถึงเกณฑ์ขั้นต่ำที่ตั้งไว้ จะตั้งเกณฑ์การทดสอบประสิทธิภาพไว้ต่างกันไม่ได้ เช่น เมื่อมีการทดสอบประสิทธิภาพแบบเดียว ตั้งเกณฑ์ไว้ 60/60 แบบกลุ่ม ตั้งไว้ 70/70 ส่วนแบบสนาม ตั้งไว้ 80/80 ถือว่าเป็นการตั้งเกณฑ์ที่ไม่ถูกต้อง อนึ่งเนื่องจากเกณฑ์ที่ตั้งไว้เป็นเกณฑ์ต่ำสุด ดังนั้นหากการทดสอบคุณภาพของสิ่งใดหรือพฤติกรรมใดได้ผลสูงกว่าเกณฑ์ที่ตั้งไว้อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 หรืออนุโลมให้มีความคลาดเคลื่อนต่ำหรือสูงกว่าค่าประสิทธิภาพที่ตั้งไว้เกิน 2.5 ก็ให้ปรับเกณฑ์ขึ้นไปอีกหนึ่งขั้น แต่หากได้ค่าต่ำกว่าค่าประสิทธิภาพที่ตั้งไว้ ต้องปรับปรุงและนำไปทดสอบประสิทธิภาพใช้หลายครั้งในภาคสนามจนได้ค่าถึงเกณฑ์ที่กำหนด

เกณฑ์ประสิทธิภาพหมายถึง ระดับประสิทธิภาพของสื่อหรือชุดการสอนที่จะช่วยให้ผู้เรียนเกิดการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรม เป็นระดับที่ผลิตสื่อหรือชุดการสอนจะพึงพอใจว่า หากสื่อหรือชุดการสอนมีประสิทธิภาพถึงระดับนั้นแล้ว สื่อหรือชุดการสอนนั้นก็มีความค่าที่จะนำไปสอนนักเรียนและคุ้มแก่การลงทุนผลิตออกมาเป็นจำนวนมาก การกำหนดเกณฑ์ประสิทธิภาพกระทำได้โดยการประเมินผลพฤติกรรมของผู้เรียน 2 ประเภทคือ พฤติกรรมต่อเนื่อง (กระบวนการ) กำหนดค่าประสิทธิภาพเป็น $E_1 = \text{Efficiency of Process}$ (ประสิทธิภาพของกระบวนการ

และพฤติกรรมสุดท้าย (ผลลัพธ์) กำหนดค่าประสิทธิภาพ เป็น $E_2 = \text{Efficiency of Product}$ (ประสิทธิภาพของผลลัพธ์)

1) ประเมินพฤติกรรมต่อเนื่อง (Transitional Behavior) คือประเมินผลต่อเนื่อง ซึ่งประกอบด้วยพฤติกรรมย่อยของผู้เรียน เรียกว่า "กระบวนการ" (Process) ที่เกิดจากการประกอบกิจกรรมกลุ่ม ได้แก่ การทำโครงการ หรือทำรายงานเป็นกลุ่ม และรายงานบุคคล ได้แก่ งานมอบหมาย และกิจกรรมอื่นใดที่ผู้สอนกำหนดไว้

2) ประเมินพฤติกรรมสุดท้าย (Terminal Behavior) คือประเมินผลลัพธ์ (Product) ของผู้เรียน โดยพิจารณาจากการสอบหลังเรียนและการสอบไล่ ประสิทธิภาพของสื่อหรือชุดการสอน จะกำหนดเป็นเกณฑ์ที่ผู้สอนคาดหมายว่าผู้เรียนจะเปลี่ยนพฤติกรรมเป็นที่พึงพอใจ โดยกำหนดให้ของผลเฉลี่ยของคะแนนการทำงานและการประกอบกิจกรรมของผู้เรียนทั้งหมดต่อร้อยละของผลการประเมินหลังเรียนทั้งหมด นั่นคือ $E_1/E_2 =$ ประสิทธิภาพ ของกระบวนการ/ประสิทธิภาพของผลลัพธ์ ตัวอย่าง 80/80 หมายความว่าเมื่อเรียนจากสื่อ หรือชุดการสอนแล้ว ผู้เรียนจะสามารถทำแบบฝึกปฏิบัติ หรืองานได้ผลเฉลี่ย 80.59 และ ประเมินหลังเรียนและงานสุดท้ายได้ผลเฉลี่ย 80.50 การที่จะกำหนดเกณฑ์ E_1/E_2 ให้มีค่าเท่าใดนั้น ให้ผู้สอนเป็นผู้พิจารณาตามความพอใจโดยพิจารณาพิสัยการเรียนรู้ที่จำแนกเป็นวิทย์พิสัย (Cognitive Domain) จิตพิสัย (Affective Domain) และ ทักษะพิสัย (Skill Domain) ในขอบข่ายวิทย์พิสัย (เดิมเรียกว่าพุทธิพิสัย) เนื้อหาที่เป็นความรู้ความจำ มักจะตั้งไว้สูงสุดแล้วลดค่าลงมาคือ 90/90 75/75 80/80 ส่วนเนื้อหาสาระที่เป็นจิตพิสัย จะต้องใช้เวลาไปฝึกฝนและพัฒนา ไม่สามารถทำให้ถึงเกณฑ์ระดับสูงได้ในห้องเรียนหรือ ในขณะที่เรียน จึงอนุโลมให้ตั้งไว้ต่ำลงนั่นคือ 80/80 75/75 แต่ไม่ต่ำกว่า 75/75 เพราะเป็นระดับความพอใจต่ำสุด จึงไม่ควรตั้งเกณฑ์ไว้ต่ำกว่านี้ หากตั้งเกณฑ์ไว้เท่าใด ก็มักได้ผลเท่านั้น

โดยสรุปแล้ว การหาประสิทธิภาพเป็นกระบวนการตรวจสอบของแผนการจัดการเรียนรู้ ที่จะช่วยให้ผู้เรียนเกิดการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรม โดยสามารถตั้งเกณฑ์ไว้ที่ 70/70 80/80 หรือ 90/90 อย่างใดอย่างหนึ่งก็ได้ โดยต้องพิจารณาพื้นฐานความรู้เดิมหรือความสามารถทางการเรียนรู้ของกลุ่มผู้ได้รับการทดลองใช้และกลุ่มเป้าหมายด้วยเช่นกัน

ความพึงพอใจ

ความหมายของความพึงพอใจ

สุรางค์ ไก่ดวง (2541, หน้า 9) ให้ความหมายของความพึงพอใจไว้ว่า ความรู้สึกทางบวก ความรู้สึกทางลบ และความสุขที่มีความสัมพันธ์กันอย่างสลับซับซ้อนโดยความพึงพอใจจะเกิดขึ้นเมื่อความรู้สึกทางบวกมากกว่าทางลบ

พรณี ชูทัยเจนจิต (2550, หน้า 14) กล่าวว่า ความพึงพอใจเป็นความรู้สึกในทางบวก ความรู้สึกที่ดีที่ประทับใจต่อสิ่งเร้าต่าง ๆ

เกริก ท่วมกลางและจินตนา ท่วมกลาง (2555, หน้า 273) กล่าวถึงความหมายของความพึงพอใจต่อการเรียนรู้โดยใช้สื่อ/นวัตกรรม คือความรู้สึกพอใจ ประทับใจความรู้สึกที่ดี ชอบใจในการร่วมปฏิบัติกิจกรรมการเรียนรู้โดยมีสื่อ/นวัตกรรมที่สร้างขึ้นเป็นองค์ประกอบในการดำเนินกิจกรรมการเรียนรู้จนบรรลุผลสำเร็จในการจัดการเรียนรู้

พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ.2554 (2556, หน้า 840) กล่าวว่า พึงพอใจ หมายถึง รัก ชอบใจ

โดยสรุปแล้วความพึงพอใจหมายถึง ความรู้สึกนึกคิด เจตคติ ความประทับใจที่มีต่อการจัดการเรียนรู้ในเชิงบวก มีความต้องการเข้าร่วมกิจกรรมการเรียนรู้และต้องการดำเนินกิจกรรมให้บรรลุถึงความต้องการ

ทฤษฎีเกี่ยวกับความพึงพอใจ

มาสโลว์ (Maslow, 1970, อ้างถึงใน (สุรางค์ โคว์ตระกูล, 2553, หน้า 161-162) ได้จัดลำดับขั้นของความต้องการจากต่ำไปสูง เริ่มจากความต้องการทางสรีระ ซึ่งมาสโลว์เชื่อว่าเป็นความต้องการพื้นฐานที่มีแรงผลักดันรุนแรงที่สุด ถ้าความต้องการนี้ขาดจะเป็นแรงผลักดันให้บุคคลนั้นมีพฤติกรรมตอบสนองจนเป็นที่พอใจจึงมีความต้องการขั้นสูงต่อไป โดยมีความต้องการพื้นฐาน 5 ชนิดตามทฤษฎีของมาสโลว์ดังนี้

1. ความต้องการทางสรีระ (Physiological Needs) หมายถึง ความต้องการพื้นฐานของร่างกาย เช่น ความหิว ความกระหาย ความต้องการทางเพศและการพักผ่อน เป็นต้น ความต้องการเหล่านี้เป็นความต้องการจำเป็นสำหรับมีชีวิตอยู่ มนุษย์ทุกคนมีความต้องการทางสรีระอยู่เสมอจะขาดเสียไม่ได้ ถ้าอยู่ในสภาพที่ขาดจะกระตุ้นให้ตนมีกิจกรรม ขวนขวายที่จะสนองความต้องการ

2. ความต้องการความมั่นคงปลอดภัยหรือสวัสดิภาพ (Safety Needs) หมายถึง ความต้องการ มั่นคงปลอดภัยทั้งทางด้านร่างกายและจิตใจ เป็นอิสระจากความกลัว ขู่เข็ญ บังคับจากผู้อื่นและสิ่งแวดล้อมเป็นความต้องการที่จะได้รับการปกป้องคุ้มกัน ความต้องการประเภทนี้เริ่มตั้งแต่วัยทารกจนกระทั่งวัยชรา ความต้องการที่จะมีงานทำเป็นหลักแหล่งก็เป็นความต้องการเพื่อสวัสดิภาพของผู้ใหญ่อย่างหนึ่ง

3. ความต้องการความรักและเป็นส่วนหนึ่งของหมู่ (Love and Belonging Needs) มนุษย์ทุกคนมีความปรารถนาจะให้เป็นที่รักของผู้อื่น และมีความต้องการมีความสัมพันธ์กับผู้อื่นและเป็นส่วนหนึ่งของหมู่ ทราบว่าทุกคนยอมรับตนเป็นสมาชิก คนที่รู้สึกเหงาไม่มีเพื่อน มีชีวิตไม่สมบูรณ์ เป็นที่จะต้องซ่อมความต้องการประเภทนี้ คนที่รู้สึกว่าเป็นที่รักและยอมรับของหมู่

จะเป็นผู้ที่สมปรารถนาในความต้องการความรักและเป็นส่วนหนึ่งของหมู่

4. ความต้องการที่จะรู้สึกว่าคุณค่า (Esteem Needs) ความต้องการนี้ประกอบด้วย ความต้องการที่จะประสบความสำเร็จ มีความสามารถต้องการที่จะให้ผู้อื่นเห็นว่าตนมีความสามารถ มีคุณค่าและมีเกียรติต้องการได้รับความยกย่องนับถือจากผู้อื่น ผู้ที่มีความสมปรารถนาในความต้องการนี้จะเป็นผู้ที่มีความมั่นใจในตนเอง เป็นคนมีประโยชน์และมีค่า ตรงข้ามกับผู้ที่ขาดความ ต้องการประเพณี จะรู้สึกว่าคุณค่าไม่มีความสามารถและมีปมด้อย มองโลกในแง่ร้าย

5. ความต้องการที่จะรู้จักตนเอง ตามสภาพที่แท้จริงและพัฒนาตามศักยภาพของตน (Need for Self Actualization) เป็นความต้องการที่จะรู้จักตนเองตามสภาพที่แท้จริงของตน จะกล้าที่จะตัดสินใจเลือกทางเดินของชีวิต รู้จักค่านิยมของตนเอง มีความจริงใจต่อตนเอง ปรารถนาที่จะเป็นคนดีที่สุดเท่าที่จะมีความสามารถทำได้ ทั้งทางด้านสติปัญญา ทักษะ และอารมณ์ความรู้สึกยอมรับตนเองทั้งส่วนดีส่วนเสียของตน ที่สำคัญที่สุดก็คือ การมีสติที่จะยอมรับว่าตนใช้กลไกในการป้องกันตนในการปรับตัวและพยายามที่จะเลิกใช้เปิดโอกาสให้ตนเผชิญกับความจริงของชีวิตเผชิญกับสิ่งแวดล้อมใหม่ ๆ โดยคิดว่าเป็นสิ่งที่ “ท้าทาย” “น่าตื่นเต้น” และมีความหมาย กระบวนการที่จะพัฒนาตนเองเต็มตามศักยภาพของตน เป็นกระบวนการที่ไม่มีจุดจบ ตลอดเวลาที่มีชีวิตอยู่ มนุษย์ทุกคนมีความต้องการที่จะพัฒนาตนเองเต็มตามศักยภาพของตน เพราะมีน้อยคนที่จะได้ถึงขั้น “Self Actualization”

สรุปแนวคิดของมาสโลว์ได้ว่า มนุษย์ทุกคนมีความต้องการพื้นฐานตามธรรมชาติเป็นลำดับขั้น หากความต้องการพื้นฐานได้รับการตอบสนองอย่างเพียงพอ มนุษย์จะสามารถพัฒนาตนเองไปสู่ขั้นที่สูงขึ้นได้

แนวคิดเกี่ยวกับความพึงพอใจปรากฏในทฤษฎีการเรียนรู้กลุ่มมนุษยนิยม (Humanism) นักคิดกลุ่มมนุษยนิยม ให้ความสำคัญของความเป็นมนุษย์ และมองมนุษย์ว่า มีคุณค่า มีความสามารถ มีความต้องการ และมีแรงจูงใจภายในที่จะพัฒนา ศักยภาพของตน หากบุคคลได้รับอิสรภาพและเสรีภาพ มนุษย์จะพยายามพัฒนาตนเองไปสู่ ความเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์

รอเจอร์สเชื่อว่า มนุษย์จะสามารถพัฒนาตนเองได้ดีหากอยู่ในสภาพการณ์ที่ผ่อนคลาย และเป็นอิสระการจัดบรรยากาศการเรียนที่ผ่อนคลายและเอื้อต่อการเรียนรู้ (Supportive Atmosphere) และเน้นให้ผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง (Student - Centered Teaching) โดยครูใช้วิธีการสอนแบบชี้แนะ (Non-Directive) และทำหน้าที่อำนวยความสะดวกในการเรียนรู้ให้แก่ผู้เรียน (Facilitator) และการเรียนรู้จะเน้นกระบวนการ (Process Learning) เป็นสำคัญ

โคมส์ (Combs) กล่าวว่าความรู้สึกของผู้เรียนมีความสำคัญต่อการเรียนรู้มาก

เพราะความรู้สึกและเจตคติของผู้เรียนมีอิทธิพลต่อกระบวนการเรียนรู้ของผู้เรียน

กล่าวได้ว่า มนุษย์จะเรียนรู้ได้ดีที่สุดก็ต่อเมื่อได้รับความต้องการพื้นฐานตามธรรมชาติ จะสามารถพัฒนาตนเองได้ดีหากมีความผ่อนคลายและเป็นอิสระ ความรู้สึกของผู้เรียน จึงมีความสำคัญต่อการเรียนรู้มาก

การสร้างแบบสอบถามความพึงพอใจ

ล้วน สายยศและอังคณา สายยศ (2543, หน้า 66) กล่าวว่า เครื่องมือที่จะนำมาวัด ความรู้สึกของบุคคล จะมีความเป็นปรนัย สะดวกในการสร้าง และการนำไปใช้วัดและได้รับความนิยม คือแบบสอบถามสามารถสร้างได้หลายลักษณะ ดังนี้

1. การสร้างแบบเทอร์สโตน (Thurstone) เป็นลักษณะมีข้อความให้อ่านแล้วผู้ตอบแสดงความคิดเห็นว่า มีความคิดเห็นเชิงบวกกลาง หรือมีความคิดเห็นเชิงลบ โดยไม่มีตัวเลข
2. การสร้างแบบลิเคิร์ต (Likert) เป็นลักษณะเป็นข้อความที่แสดงความรู้สึก ซึ่งมีลักษณะทางบวก ทางลบ หรือผสมกันได้โดยกำหนดค่าเป็นเชิงปริมาณในรูปของตัวเลข
3. การสร้างแบบออสกู๊ด (Osgood) เป็นลักษณะมีข้อความโดยพิจารณาพร้อมกับคำตอบ ซึ่งเป็นคำคุณศัพท์แล้วผู้ตอบพิจารณาว่า ความรู้สึกของผู้ตอบโน้มเอียงไปทางใด

เกริก ท่วมกลางและจินตนา ท่วมกลาง (2555, หน้า 274) กล่าวว่าหลังจากการจัดการเรียนรู้ โดยใช้สื่อ/นวัตกรรมสิ้นสุดลงเพื่อนำผลไปใช้เป็นข้อมูลในการปรับปรุงสื่อ/นวัตกรรม ในครั้งต่อไปให้เป็นที่พอใจมากที่สุด ในการประเมินความพึงพอใจในการใช้สื่อ/นวัตกรรม จะทำโดยศึกษาหลักการ แนวคิด ทฤษฎีการสร้างแบบสอบถามความพึงพอใจ เพื่อใช้เป็นองค์ความรู้ในการสร้างและพัฒนาแบบสอบถามความพึงพอใจได้ถูกต้อง ตรงกับความสนใจและหลักจิตวิทยาของผู้เรียน สร้างแบบสอบถามความพึงพอใจโดยทั่วไปจะแยกประเด็นที่จะสร้างความพึงพอใจออกเป็นด้านเนื้อหา ด้านกิจกรรม ด้านภาษา ด้านรูปภาพประกอบ ด้านรูปเล่มด้านประโยชน์ที่ได้รับจากเรียนรู้ ด้านแสง เสียง ถ้าเป็นสื่อประเภทมัลติมีเดีย จากนั้นกำหนดแบบสอบถามทั้งหมดจำนวนข้อ เพื่อให้ครอบคลุมทุกด้านเกี่ยวกับการสอบถามความพึงพอใจ ส่วนมากนิยมสร้างแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ หรือ 3 ระดับสำหรับผู้เรียนที่เป็นเด็กเล็ก ๆ

วิษณุ ทรัพย์สมบัติและคณะ (2559, หน้า 112) ระบุถึงการสร้างแบบสอบถามความพึงพอใจไว้ ดังนี้

1. กำหนดเป้าหมายของความพึงพอใจว่า คืออะไร มีโครงสร้างลักษณะใด ซึ่งควรกำหนดเป้าหมายให้ชัดเจนเป็นเรื่อง ๆ ลงไปว่าจะประเมินความพึงพอใจด้านใดบ้าง จากนั้นให้ความหมายของความพึงพอใจว่าหมายถึงอะไรบ้าง ต่อไปจึงกำหนดโครงสร้างของความพึงพอใจว่าประกอบด้วยด้านใดบ้าง แต่ละด้านจะประกอบด้วยตัวแปรอะไรบ้าง ซึ่ง

อาจกำหนดประเด็นกว้าง ๆ เป็นข้อ ๆ

2. รวบรวมข้อคำถามเกี่ยวกับความพึงพอใจที่มีต่อเป้าหมาย หลีกเลียงข้อความกำกวม ไม่น้อยกว่า 20 ข้อโดยกำหนดข้อคำถามจากโครงสร้างความพึงพอใจที่ได้กำหนดไว้แล้ว แบ่งเป็น ด้าน ๆ แล้วสร้างและรวบรวมข้อคำถามแต่ละด้านตามประเด็นที่กำหนดไว้

3. นำข้อคำถามที่สร้างแล้วไปทดลองใช้เพื่อตรวจสอบความชัดเจนของข้อคำถามว่า ตรงตามโครงสร้างของการประเมินความพึงพอใจตามที่ได้กำหนดไว้แล้วในแต่ละด้านและในแต่ละประเด็นย่อยหรือไม่ หากมีความคลุมเครือหรือไม่ชัดเจนจะได้แก้ไขก่อนสร้างเป็นแบบสอบถาม จากนั้นทดลองใช้กับผู้ตอบแบบสอบถาม จำนวน 10 เท่าของจำนวนข้อในพื้นที่ที่คล้ายคลึงกันหรือใกล้เคียงกับพื้นที่ในการเก็บข้อมูลจริง

4. กำหนดน้ำหนักในการตอบตัวเลือก โดยกำหนดน้ำหนักคะแนนเป็น 5, 4, 3, 2, 1 แบบสอบถามความพึงพอใจมีหลายลักษณะ แบบสอบถามความพึงพอใจที่นำมาใช้ในการวิจัยในครั้งนี้คือการสร้างแบบลิเคิร์ต แบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating scale) 5 ระดับ กำหนดน้ำหนักในการตอบแต่ละตัวเลือก มีการประเมินความพึงพอใจในองค์ประกอบหลัก คือ ด้านเนื้อหา ด้านการจัดการเรียนรู้ ด้านการวัดและประเมินผล เพื่อต้องการทราบเกี่ยวกับความพึงพอใจที่มีต่อการจัดการเรียนรู้

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

งานวิจัยในประเทศ

เพ็ญพัตรา ไชยบัง (2555) วิจัยเรื่อง การพัฒนาแผนการจัดการเรียนรู้การอ่าน โดยใช้วิธี SQ3R สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนเขาไร่ศึกษาการวิจัยครั้งนี้มีความมุ่งหมายเพื่อ 1) พัฒนาแผนการจัดการเรียนรู้การอ่าน โดยใช้วิธี SQ3R สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 80/80 2) หาค่าดัชนีประสิทธิผลของแผนการจัดการเรียนรู้การอ่าน โดยใช้วิธี SQ3R สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 และ 3) เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์การอ่านระหว่างก่อนเรียนและหลังเรียนของนักเรียนที่เรียนด้วยแผนการจัดการเรียนรู้การอ่าน โดยใช้วิธี SQ3R ผลการวิจัย พบว่า 1. แผนการจัดการเรียนรู้การอ่านโดยใช้วิธี SQ3R สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 มีประสิทธิภาพ 82.32 / 84.19 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ที่ตั้งไว้ 2. ดัชนีประสิทธิผลของแผนการจัดการเรียนรู้การอ่านโดยใช้วิธี SQ3R สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 มีค่าเท่ากับ 0.6446 แสดงว่านักเรียนมีความก้าวหน้าในการเรียนร้อยละ 64.46 3. นักเรียนที่เรียนด้วยแผนการจัดการเรียนรู้การอ่านโดยใช้วิธี SQ3R มีผลสัมฤทธิ์การอ่านหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ชิตยา คำควร (2558) ศึกษาเรื่องการพัฒนาความคิดสร้างสรรค์ทางวิทยาศาสตร์และเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างเพศที่ส่งผลต่อความคิดสร้างสรรค์ทางวิทยาศาสตร์ โดยใช้การจัดการเรียนรู้แบบสืบเสาะร่วมกับเทคนิคอุปมาอุปไมย เรื่องพันธะเคมีของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 การวิจัยปฏิบัติการนี้มีจุดประสงค์ 1) เพื่อศึกษาความคิดสร้างสรรค์ทางวิทยาศาสตร์ของนักเรียนใน ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 เมื่อใช้การจัดการเรียนรู้แบบสืบเสาะร่วมกับเทคนิคอุปมาอุปไมย ในเรื่องพันธะ เคมี 2) ศึกษาความแตกต่างระหว่างเพศที่ส่งผลต่อความคิดสร้างสรรค์ทางวิทยาศาสตร์ และ 3) เพื่อศึกษาแนวทางการจัดการเรียนรู้แบบสืบเสาะร่วมกับเทคนิคอุปมาอุปไมย เรื่อง พันธะเคมี ที่ช่วยพัฒนาความคิด สร้างสรรค์ทางวิทยาศาสตร์ ผลการวิจัยพบว่า การจัดการเรียนรู้แบบสืบเสาะร่วมกับเทคนิคอุปมาอุปไมยสามารถพัฒนาความคิดสร้างสรรค์ทางวิทยาศาสตร์ของนักเรียน โดยรวมได้ โดยกลุ่มตัวอย่างมีคะแนนเฉลี่ยสูงขึ้น จาก 2.10 เป็น 2.23 โดยนักเรียนชายมีความคิดสร้างสรรค์ทางวิทยาศาสตร์สูงกว่านักเรียนหญิง

นิตยา ฤทธิ (2559) ศึกษาการเปรียบเทียบมโนคติ เรื่อง การสืบพันธุ์และการเจริญเติบโตของสัตว์และความสามารถในการคิดวิเคราะห์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ที่เรียนด้วยการเรียนแบบซิปปาเสริมด้วยเทคนิคการอุปมาและการเรียนแบบปกติ การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อ 1) ศึกษาและเปรียบเทียบมโนคติ และความสามารถในการคิดวิเคราะห์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ก่อนเรียนและหลังเรียนของทั้งกลุ่มที่เรียน โดยการเรียนแบบซิปปาเสริมด้วยเทคนิคการอุปมาและกลุ่มที่เรียน โดยการเรียนแบบปกติ และ 2) เพื่อศึกษาและเปรียบเทียบมโนคติและความสามารถในการคิดวิเคราะห์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 หลังเรียนระหว่างกลุ่มที่เรียน โดยการเรียนแบบซิปปาเสริมด้วยเทคนิคการอุปมาและกลุ่มที่เรียน โดยการเรียนแบบปกติ ผลการวิจัยพบว่า 1. นักเรียนที่ด้วยการเรียน แบบซิปปาเสริมด้วยเทคนิคการอุปมาและนักเรียนที่เรียนแบบปกติ มีคะแนนเฉลี่ยมโนคติ และความสามารถในการคิดวิเคราะห์ เฉลี่ยหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน และ 2. นักเรียนที่เรียนด้วยการเรียนแบบซิปปาเสริมด้วยเทคนิค การอุปมามีคะแนนเฉลี่ยมโนคติ และความสามารถในการคิดวิเคราะห์สูงกว่านักเรียนที่เรียนจากการเรียนแบบ ปกติอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

พิรุณเทพ เพชรบุรี (2559) ศึกษาผลของการใช้กระบวนการสอนอ่านแบบ SQ4R ร่วมกับเทคนิคอุปมา/เปรียบเทียบเพื่อส่งเสริมทักษะการอ่านจับใจความของนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อพัฒนากระบวนการสอนอ่านแบบ SQ4R ร่วมกับเทคนิคอุปมา/เปรียบเทียบเพื่อส่งเสริมทักษะการอ่านจับใจความ และ 2) เพื่อศึกษาผลของการใช้กระบวนการสอนอ่านแบบ SQ4R ร่วมกับเทคนิคอุปมา/เปรียบเทียบที่มีต่อทักษะการอ่านจับใจความ ผลการวิจัยสรุปว่า 1. รูปแบบกระบวนการสอนอ่านแบบ SQ4R ร่วมกับเทคนิค

อุปมา/เปรียบเทียบมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากค่าเฉลี่ยโดยรวมเท่ากับ 3.60 ซึ่งอยู่ในระดับดี มากเป็นไปตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้ 2. ค่าเฉลี่ยของคะแนนทักษะการอ่านจับใจความของกลุ่มทดลอง ที่ได้รับการจัดการเรียนการสอนด้วยกระบวนการสอนอ่านแบบ SQ4R ร่วมกับเทคนิคอุปมา/ เปรียบเทียบสูงกว่าก่อนการทดลองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ปริญภรณ์ แสงปัญญา (2561) ศึกษาผลการใช้คอมพิวเตอร์ช่วยสอน เรื่อง การอ่าน จับใจความสำคัญ โดยใช้ทฤษฎีการสร้างองค์ความรู้ด้วยตนเองสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 การวิจัยครั้งนี้ มีความมุ่งหมาย 1) เพื่อศึกษาประสิทธิภาพของบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน เรื่อง การอ่านจับใจความสำคัญ โดยใช้ทฤษฎีการสร้างองค์ความรู้ด้วยตนเองสำหรับนักเรียน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 80/80 2) เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ระหว่างก่อนเรียนของนักเรียนหลังเรียนด้วยบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน เรื่อง การอ่าน จับใจความสำคัญ โดยใช้ทฤษฎีการสร้างองค์ความรู้ด้วยตนเอง 3) เพื่อศึกษาค้นคว้าประสิทธิผลของ การเรียนของนักเรียนที่เรียนด้วยบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน เรื่อง การอ่านจับใจความสำคัญ โดยใช้ทฤษฎีการสร้างองค์ความรู้ด้วยตนเอง 4) เพื่อศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อ การเรียนด้วยบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน เรื่อง การอ่านจับใจความสำคัญ โดยใช้ทฤษฎีการสร้าง องค์ความรู้ด้วยตนเอง ผลการวิจัยพบว่า 1. บทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน เรื่อง ทฤษฎีการสร้าง องค์ความรู้ด้วยตนเอง มีประสิทธิภาพ (E_1/E_2) เท่ากับ 81.05183.44 ซึ่งผ่านเกณฑ์ 80/80 ที่ตั้งไว้ 2. บทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน เรื่อง การสร้างองค์ความรู้ด้วยตนเอง โดยใช้ทฤษฎี การสร้าง องค์ความรู้ด้วยตนเอง มีดัชนีประสิทธิผลเท่ากับ 0.6518 แสดงว่านักเรียนมีความรู้เพิ่มขึ้น 0.6518 หรือคิดเป็นร้อยละ 65.18 3. นักเรียนที่เรียนด้วยบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน เรื่อง การอ่าน จับใจความสำคัญ โดยใช้ทฤษฎีการสร้างองค์ความรู้ด้วยตนเอง มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียน สูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 4. ความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการเรียน ด้วยบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน เรื่อง การอ่านจับใจความสำคัญ โดยใช้ทฤษฎีการสร้าง องค์ความรู้ด้วยตนเอง โดยรวมมีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก

ณัฐวรรณ พลเจริญ (2562) ศึกษาการพัฒนาทักษะการอ่านวรรณคดีไทยโดยใช้เทคนิค SQ3R ในรายวิชาภาษาไทยพื้นฐานของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 การวิจัยครั้งนี้มี วัตถุประสงค์เพื่อ 1) สร้างแผนการจัดการเรียนรู้การอ่านวรรณคดีไทย โดยใช้เทคนิค SQ3R ใน รายวิชาภาษาไทยพื้นฐาน ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 2) ประเมินทักษะด้านการอ่าน วรรณคดีไทยจากการเรียน โดยใช้เทคนิค SQ3R กลุ่มตัวอย่างคือ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 จำนวน 20 คน จาก 1 ห้องเรียนที่ได้จากการสุ่มแบบเฉพาะเจาะจง เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ได้แก่ แผนการจัดการเรียนรู้การอ่านวรรณคดีไทย โดยใช้เทคนิค SQ3R และแบบประเมินทักษะการอ่านวรรณคดีไทย ผลการวิจัย พบว่า 1) แผนการจัดการเรียนรู้การอ่านวรรณคดีไทย โดยใช้เทคนิค SQ3R ในรายวิชาภาษาไทยพื้นฐานมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.52$, $SD = 0.09$) แผนการจัดการเรียนรู้ประกอบด้วย ชื่อแผนการจัดการเรียนรู้ ชื่อหน่วยการเรียนรู้ จำนวนชั่วโมง ภาคเรียน มาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัดสาระสำคัญ จุดประสงค์ กิจกรรมการเรียนรู้ สื่อและแหล่งเรียนรู้ และการวัดการประเมินผล 2) ทักษะการอ่านวรรณคดีไทยของนักเรียนผ่านเกณฑ์ร้อยละ 80 โดยคิดเป็นร้อยละ 85.00

ชัญญลักษณ์ ตั้งขลิขันธ์ (2564) ศึกษาเรื่อง การพัฒนาการอ่านจับใจความด้วยแบบฝึกทักษะร่วมกับเทคนิคการอ่านแบบ SQ6R สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 จุดมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้คือ 1) เพื่อสร้างและหาประสิทธิภาพของแผนการจัดการเรียนรู้ เรื่องการพัฒนาทักษะการอ่านจับใจความ ด้วยแบบฝึกทักษะร่วมกับเทคนิคการอ่าน แบบ SQ6R สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ตามเกณฑ์มาตรฐาน 80/80 2) เพื่อเปรียบเทียบความสามารถในการอ่านจับใจความ ระหว่างก่อนเรียนและหลังเรียนด้วยการจัดการเรียนรู้ โดยใช้แบบฝึกทักษะร่วมกับเทคนิคการอ่านแบบ SQ6R สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 3) เพื่อศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการจัดการเรียนรู้ด้วยแบบฝึกทักษะร่วมกับเทคนิคการอ่านแบบ SQ6R สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ผลการศึกษาค้นคว้าพบว่า 1) การสร้างและหาประสิทธิภาพของแผนการจัดการเรียนรู้ เรื่องการพัฒนาทักษะการอ่าน จับใจความ ด้วยแบบฝึกทักษะร่วมกับเทคนิคการอ่านแบบ SQ6R สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 จากการประเมินของผู้เชี่ยวชาญ 5 ท่าน มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.79$, $SD = 0.41$) และมีประสิทธิภาพเท่ากับ 89.15/36.44 ซึ่งเป็นไปตามเกณฑ์มาตรฐานที่กำหนด คือ 80/80 2) ความสามารถในการอ่านจับใจความของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่เรียกด้วยการจัดการเรียนรู้ โดยใช้แบบฝึกทักษะร่วมกับเทคนิคการอ่านแบบ SQ6R หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่าง มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 3) นักเรียนความพึงพอใจต่อการจัดการเรียนรู้ด้วยแบบฝึกทักษะร่วมกับเทคนิคการอ่านแบบ SQ6R โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.57$, $SD = 0.68$)

งานวิจัยต่างประเทศ

Coll, France, & Taylor (2005) ทำวิจัยเรื่องผลของการใช้แบบจำลองเพื่ออุปมา/เปรียบเทียบในการสอนวิทยาศาสตร์ ผลการวิจัยพบว่า การใช้แบบจำลองและการเปรียบเทียบในการสอนการศึกษาศาสตร์อาจเป็นช่องทางให้นักเรียนได้เข้าใจธรรมชาติของวิทยาศาสตร์ การเรียนการสอนที่เกี่ยวข้องกับการสร้างแบบจำลองประเภทต่าง ๆ จะมีประสิทธิภาพมากที่สุดเมื่อนักเรียนสามารถสร้างและวิจารณ์แบบจำลองของตนเองและของนักวิทยาศาสตร์ได้

Bajanski (2006) ได้ทำวิจัยเกี่ยวกับการใช้กลยุทธ์ และแนวทางในการอ่านเพื่อความเข้าใจสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษา โดยมีจุดมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้าเพื่อตรวจสอบความเข้าใจการรับรู้และการใช้กลยุทธ์ในการอ่าน กลุ่มตัวอย่างคือนักเรียนระดับประถมศึกษาโดยใช้แนวคิด Metacomprehension ตรวจสอบความเข้าใจระหว่างการอ่านและใช้แบบสอบถามการอ่านเชิงกลยุทธ์เป็นตัวชี้วัดในการใช้การรับรู้ของกลยุทธ์ระหว่างการอ่าน ผลวิจัยพบว่า นักเรียนหญิงมีทักษะการอ่านเพื่อความเข้าใจที่ดีกว่านักเรียนชาย อย่างมีนัยสำคัญที่เกี่ยวข้องกับการเข้าใจในการอ่าน

Kintsch (2009) บทบาทเชิงรุกที่ผู้เรียนมีในการได้มาซึ่งความรู้ต้องเข้าใจอย่างชัดเจน ผู้เรียนไม่เพียงแต่ได้รับข้อมูลหรือได้มาซึ่งความรู้โดยการออสโมซิสเท่านั้น แต่ยังคงมีส่วนร่วมอย่างแข็งขันในการสร้างความรู้ บทบาทของการสอนคือการจำกัดและชี้นำกิจกรรมของพวกเขา วิธีการสอนจะมีประสิทธิภาพมากที่สุดเมื่อพวกเขาเคารพมุมมองของการเรียนรู้ที่เป็นกระบวนการที่กระตือรือร้น

YusfarinaMohdYussof, Abdul RasidJamian, SamsilahRoslan, Zaitul Azma Zainon Hamzah, & Muhammad KamarulKabilan (2012) ศึกษาเรื่อง ผลของการใช้กลยุทธ์แบบกราฟิกและกลยุทธ์ทางปัญญาหลายแบบตามหลักคอนสตรัคติวิสต์ที่มีต่อความเข้าใจในการอ่านของนักเรียน จำนวน 45 คน ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนในกลุ่มทดลองที่ได้รับการสอนตามหลักคอนสตรัคติวิสต์มีคะแนนเฉลี่ยในการอ่านมากกว่ากลุ่มควบคุมที่ได้รับการสอนแบบทั่วไปในห้องเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

Shany& Biemiller (2009) วิจัยเกี่ยวกับความแตกต่างของแต่ละบุคคลในการอ่านเพื่อความเข้าใจ ซึ่งให้นักเรียนหาคำศัพท์จากบทอ่าน โดยการเปรียบเทียบกับบทอ่านที่ง่ายกว่า พบว่านักเรียนมีทักษะการอ่านเพื่อความเข้าใจสูงขึ้นอย่างมีนัยสำคัญ และพบว่าหาคำศัพท์จากบทอ่านที่เกี่ยวข้องส่งผลที่เป็นประโยชน์อย่างมากต่อการอ่านจับใจความและนักเรียนได้รับรู้คำศัพท์มากขึ้นอย่างมีนัยสำคัญ

Hossein Karami (2014) ทำวิจัยเรื่องผลกระทบจากการสอนแบบเปรียบเทียบที่มีต่อการอ่านจับใจความภาษาอังกฤษเป็นภาษาที่ 3 ผลการวิจัยพบว่านักศึกษามหาวิทยาลัยตุรกีที่ใช้ภาษาอังกฤษเป็นภาษาต่างประเทศ สามารถอ่านจับใจความโดยการเปรียบเทียบภาษาที่ 3 อย่างภาษาอังกฤษเข้ากับภาษาที่ 2 อย่างภาษาฟาซีได้โดยไม่คำนึงถึงระดับความสามารถ และค่าเฉลี่ยของนักศึกษาที่อ่านจับใจความในข้อความที่มีการเปรียบเทียบนั้นมีประสิทธิภาพสูงกว่าการอ่านจับใจความในข้อที่ไม่ได้มีการเปรียบเทียบ

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อสร้างและหาประสิทธิภาพของแผนการจัดการเรียนรู้ตามแนวคิดทฤษฎีคอนสตรัคติวิสม์ร่วมกับเทคนิคอุปมา/เปรียบเทียบสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ให้มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 80/80 เพื่อเปรียบเทียบทักษะการอ่านจับใจความภาษาไทยก่อนเรียนและหลังเรียน เปรียบเทียบกับเกณฑ์ร้อยละ 70 และเพื่อศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่มีต่อการจัดการเรียนรู้ตามแนวคิดทฤษฎีคอนสตรัคติวิสม์ร่วมกับเทคนิคอุปมา/เปรียบเทียบ ผู้วิจัยได้ศึกษาค้นคว้าจากเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง โดยดำเนินการดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
3. การสร้างและหาคุณภาพเครื่องมือ
4. รูปแบบการวิจัย
5. การเก็บรวบรวมข้อมูล
6. การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้ในการการวิจัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร

ประชากร ที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนพนมสารคาม “พนมอดุลวิทยา” สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาละเชิงเทรา ปีการศึกษา 2566 จำนวน 15 ห้องเรียน 555 คน

กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่าง ที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1/1 โรงเรียนพนมสารคาม “พนมอดุลวิทยา” สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาละเชิงเทรา ปีการศึกษา 2566 จำนวน 1 ห้อง 40 คน ได้มาโดยการสุ่มตัวอย่างแบบกลุ่ม (Cluster Random Sampling)

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ประกอบด้วย

1. แผนการจัดการเรียนรู้ตามแนวคิดทฤษฎีคอนสตรัคติวิสม์ร่วมกับเทคนิคอุปมา/เปรียบเทียบของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 จำนวน 7 แผน เวลา 14 คาบ
2. แบบวัดทักษะการอ่านจับใจความ มีลักษณะเป็นแบบปรนัยชนิดเลือกตอบ 4 ตัวเลือก จำนวน 30 ข้อ ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น
3. แบบสอบถามความพึงพอใจของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่มีต่อการจัดการเรียนรู้ตามแนวคิดทฤษฎีคอนสตรัคติวิสม์ร่วมกับเทคนิคอุปมา/เปรียบเทียบ จำนวน 20 ข้อ ซึ่งมีเกณฑ์การพิจารณาและแปลความหมายแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ ตามวิธีของลิเคิร์ต (Likert)

การสร้างและหาคุณภาพเครื่องมือ

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยจะดำเนินการสร้างและหาคุณภาพเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ดังนี้

1. แผนการจัดการเรียนรู้ตามแนวคิดทฤษฎีคอนสตรัคติวิสม์ร่วมกับเทคนิคอุปมา/เปรียบเทียบของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 จำนวน 7 แผน รวมเวลา 14 คาบ
 - 1.1 ศึกษาบริบทพื้นฐานของสถานศึกษา ได้แก่ โรงเรียน ครูผู้สอน ผู้เรียน กิจกรรมพัฒนาผู้เรียน สื่อการเรียนรู้ และสภาพบริบทสังคม
 - 1.2 ศึกษาเอกสารหลักสูตร คู่มือครูตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 แผนการจัดการเรียนรู้วิชาภาษาไทย เอกสารเกี่ยวกับการสอนภาษาไทย
 - 1.3 ศึกษาหลักสูตรสถานศึกษา โรงเรียนพนมสารคาม “พนมอดุลวิทยา” จังหวัดฉะเชิงเทรา ปีการศึกษา 2564 ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย
 - 1.3.1 ศึกษาทฤษฎี หลักการและแนวคิดที่เกี่ยวข้องกับการสอน โดยใช้แนวคิดทฤษฎีคอนสตรัคติวิสม์ และวิเคราะห์จากเอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้องแล้วนำ หลักการจัดกิจกรรมการเรียนรู้มาประยุกต์ใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนในครั้งนี้
 - 1.4 ศึกษาวิธีการจัดการเรียนรู้ตามแนวคิดทฤษฎีคอนสตรัคติวิสม์ร่วมกับเทคนิคอุปมา/เปรียบเทียบ เพื่อพัฒนาทักษะการอ่านจับใจความภาษาไทย และนำข้อมูลที่ได้มาวิเคราะห์เพื่อกำหนดขั้นตอนการจัดกิจกรรม
 - 1.5 วิเคราะห์มาตรฐาน ตัวชี้วัด และสาระการเรียนรู้แกนกลาง ซึ่งเนื้อหาที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้อยู่ในสาระที่ 1 การอ่านและสาระที่ 5 วรรณคดีและวรรณกรรม

1.6 กำหนดจุดประสงค์การเรียนรู้ กิจกรรมการเรียนรู้ สื่อการเรียนการสอนของแต่ละเนื้อหา รวมทั้งวิธีการวัดและประเมินผล

1.7 ดำเนินออกแบบการจัดทำกิจกรรมการเรียนรู้ โดยใช้การจัดการเรียนรู้ตามแนวคิดทฤษฎีคอนสตรัคติวิสม์ร่วมกับเทคนิคอุปมา/เปรียบเทียบ ซึ่งมี 5 ขั้นตอน ได้แก่

ขั้นนำเข้าสู่เรื่องเป็นการสอนที่ผู้สอนสร้างความสนใจของผู้เรียน

ขั้นทบทวนความรู้เดิมเป็นขั้นตอนที่ผู้สอนให้ผู้เรียนทดลองอุปมา/เปรียบเทียบสิ่งที่ใกล้ตัวกับสิ่งที่ไกลตัวจากสื่อการเรียนรู้

ขั้นนำเข้าสู่เรื่องและ ขั้นทบทวนความรู้เดิมจะใช้เทคนิคอุปมา/เปรียบเทียบ

ขั้นที่ 1 การสร้างจุดสนใจ (Focus)ดำเนินการสอนโดยสร้างความสนใจของผู้เรียน ให้ทดลองอุปมา/เปรียบเทียบสิ่งที่ใกล้ตัวกับสิ่งที่ไกลตัวจากสื่อการเรียนรู้

ขั้นปรับเปลี่ยนความคิดเป็นการสอนที่ผู้สอนและผู้เรียนแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างกัน สร้างความคิดใหม่จากการอภิปรายร่วมกันผู้เรียนฝึกเปรียบเทียบอย่างสร้างสรรค์ หากความสัมพันธเชิงเหตุผล

ขั้นนำความคิดไปใช้ ผู้สอนให้ผู้เรียนอุปมา/เปรียบเทียบความเหมือนและความแตกต่างระหว่างแนวคิดของเรื่องที่อ่านและมโนทัศน์เดิมของผู้เรียน

ขั้นปรับเปลี่ยนความคิดและขั้นนำความคิดไปใช้ จะใช้เทคนิคอุปมา/เปรียบเทียบ ขั้นที่ 2 การลงมือทำ (Action) ผู้สอนและผู้เรียนแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างกัน สร้างความคิดใหม่จากการอภิปรายร่วมกันผู้เรียนฝึกเปรียบเทียบอย่างสร้างสรรค์ หากความสัมพันธเชิงเหตุผล

ขั้นทบทวนเป็นขั้นตอนการสอนที่ผู้เรียนและผู้สอนร่วมกันทบทวนความคิด ความเข้าใจ โดยการเชื่อมโยงความรู้เดิมกับความรู้ใหม่เพื่อสร้างเป็นข้อสรุปของสาระสำคัญของเรื่องของบทอ่าน ในขั้นนี้จะใช้เทคนิคอุปมา/เปรียบเทียบ ขั้นที่ 3 การสะท้อนการเรียนรู้ (Reflection) ผู้เรียนและผู้สอนร่วมกันทบทวนความคิด ความเข้าใจ โดยการเชื่อมโยงความรู้เดิมกับความรู้ใหม่เพื่อสร้างเป็นข้อสรุปของบทอ่าน

1.8 ดำเนินการสร้างแผนการจัดการเรียนรู้ตามแนวคิดทฤษฎีคอนสตรัคติวิสม์ร่วมกับเทคนิคอุปมา/เปรียบเทียบ จำนวน 7 แผน เป็นเวลา 14 คาบ รายละเอียดดังตารางที่ 4

ตารางที่ 4 การกำหนดจุดประสงค์การเรียนรู้

ชื่อหน่วย การเรียนรู้	แผนการ จัดการ เรียนรู้	สาระการ เรียนรู้	จุดประสงค์การเรียนรู้	มาตรฐาน/ตัวชี้วัด	ชั่วโมง
สุภายิต พระร่วง	1	หลักการ อ่านจับ ใจความ	1. นักเรียนสามารถอธิบาย คุณค่าของเนื้อเรื่องได้ (K) 2. นักเรียนสามารถอธิบาย คำเปรียบเทียบ และคำที่มี หลายความหมายในบริบท ต่าง ๆ ได้ (K) 3. นักเรียนสามารถ เรียงลำดับเหตุการณ์จาก เรื่องที่อ่านได้ (P) 4. นักเรียนสามารถจับ ใจความจากเรื่องที่อ่านได้ (P) 5. นักเรียนมีส่วนร่วมใน ชั้นเรียน (A)	ท 1.1 ม. 1/2 จับ ใจความสำคัญของ เรื่องราวที่อ่าน ท 1.1 ม.1/4 ระบุ และอธิบายคำ เปรียบเทียบ และ คำที่มีหลาย ความหมายใน บริบทต่าง ๆ จาก การอ่าน ท 5.1 ม.1/2 วิเคราะห์วรรณคดี และวรรณกรรมที่ อ่านพร้อมยก เหตุผลประกอบ ท 5.1 ม.1/3 อธิบายคุณค่าของ วรรณคดีและ วรรณกรรมที่อ่าน	2
	2	จับ ใจความ จากกวี นิพนธ์	1. นักเรียนสามารถอธิบาย คุณค่าของเนื้อเรื่องได้ (K) 2. นักเรียนสามารถอธิบาย คำเปรียบเทียบ และคำที่มี หลายความหมายในบริบท ต่าง ๆ ได้ (K)	ท 1.1 ม. 1/2 จับ ใจความสำคัญของ เรื่องราวที่อ่าน ท 1.1 ม.1/4 ระบุ และอธิบายคำ เปรียบเทียบ และ	2

ตารางที่ 4 (ต่อ)

ชื่อหน่วย การเรียนรู้	แผนการ จัดการ เรียนรู้	สาระการ เรียนรู้	จุดประสงค์การเรียนรู้	มาตรฐาน/ตัวชี้วัด	ชั่วโมง
			3. นักเรียนสามารถ เรียงลำดับเหตุการณ์จาก เรื่องที่อ่านได้ (P)	คำที่มีหลาย ความหมายใน บริบทต่าง ๆ จาก การอ่าน	
			4. นักเรียนสามารถจับ ใจความจากเรื่องที่อ่านได้ (P)	ท 5.1 ม.1/2 วิเคราะห์วรรณคดี และวรรณกรรมที่ อ่านพร้อมยก เหตุผลประกอบ	
			5. นักเรียนมีส่วนร่วมใน ชั้นเรียน (A)	ท 5.1 ม.1/3 อธิบายคุณค่าของ วรรณคดีและ วรรณกรรมที่อ่าน	
ราชาธิราช	3	คติธรรม แห่ง ชาดก	1. นักเรียนสามารถอธิบาย คุณค่าของเนื้อเรื่องได้ (K) 2. นักเรียนสามารถอธิบาย คำเปรียบเทียบ และคำที่มี หลายความหมายในบริบท ต่าง ๆ ได้ (K) 3. นักเรียนสามารถ เรียงลำดับเหตุการณ์จาก เรื่องที่อ่านได้ (P) 4. นักเรียนสามารถจับ ใจความจากเรื่องที่อ่านได้ (P)	ท 1.1 ม. 1/2 จับ ใจความสำคัญของ เรื่องราวที่อ่าน ท 1.1 ม.1/4 ระบุ และอธิบายคำ เปรียบเทียบ และ คำที่มีหลาย ความหมายใน บริบทต่าง ๆ จาก การอ่าน ท 5.1 ม.1/2 วิเคราะห์วรรณคดี	2

ตารางที่ 4 (ต่อ)

ชื่อหน่วย การเรียนรู้	แผนการ จัดการ เรียนรู้	สาระการ เรียนรู้	จุดประสงค์การเรียนรู้	มาตรฐาน/ตัวชี้วัด	ชั่วโมง
			5. นักเรียนมีส่วนร่วมใน ชั้นเรียน (A)	และวรรณกรรมที่ อ่านพร้อมยก เหตุผลประกอบ ท 5.1 ม.1/3 อธิบายคุณค่าของ วรรณคดีและ วรรณกรรมที่อ่าน	
4	สารคดีมี เรื่องให้ ค้นหา	1. นักเรียนสามารถอธิบาย คุณค่าของเนื้อเรื่องได้ (K) 2. นักเรียนสามารถอธิบาย คำเปรียบเทียบ และคำที่มี หลายความหมายในบริบท ต่าง ๆ ได้ (K) 3. นักเรียนสามารถ เรียงลำดับเหตุการณ์จาก เรื่องที่อ่านได้ (P) 4. นักเรียนสามารถจับ ใจความจากเรื่องที่อ่านได้ (P) 5. นักเรียนมีส่วนร่วมใน ชั้นเรียน (A)	ท 1.1 ม. 1/2 จับ ใจความสำคัญของ เรื่องราวที่อ่าน ท 1.1 ม.1/4 ระบุ และอธิบายคำ เปรียบเทียบ และ คำที่มีหลาย ความหมายใน บริบทต่าง ๆ จาก การอ่าน ท 5.1 ม.1/2 วิเคราะห์วรรณคดี และวรรณกรรมที่ อ่านพร้อมยก เหตุผลประกอบ ท 5.1 ม.1/3 อธิบายคุณค่าของ วรรณคดีและ	2	

ตารางที่ 4 (ต่อ)

ชื่อหน่วย การเรียนรู้	แผนการ จัดการ เรียนรู้	สาระการ เรียนรู้	จุดประสงค์การเรียนรู้	มาตรฐาน/ตัวชี้วัด	ชั่วโมง
				วรรณกรรมที่อ่าน	
กาพย์พระ ไชยสุริยา	5	ท่องโลก วรรณคดี	1. นักเรียนสามารถ อธิบายคุณค่าของเนื้อ เรื่องได้ (K) 2. นักเรียนสามารถ อธิบายคำเปรียบเทียบ และคำที่มีหลาย ความหมายในบริบท ต่าง ๆ ได้ (K) 3. นักเรียนสามารถ เรียงลำดับเหตุการณ์จาก เรื่องที่อ่านได้ (P) 4. นักเรียนสามารถจับ ใจความจากเรื่องที่อ่าน ได้ (P) 5. นักเรียนมีส่วนร่วมใน ชั้นเรียน (A)	ท 1.1 ม. 1/2 จับ ใจความสำคัญของ เรื่องราวที่อ่าน ท 1.1 ม.1/4 ระบุและ อธิบายคำ เปรียบเทียบ และคำ ที่มีหลายความหมาย ในบริบทต่าง ๆ จาก การอ่าน ท 5.1 ม.1/2 วิเคราะห์วรรณคดี และวรรณกรรมที่ อ่านพร้อมยกเหตุผล ประกอบ ท 5.1 ม.1/3 อธิบาย คุณค่าของวรรณคดี และวรรณกรรมที่ อ่าน	2
	6	บทความ บนความ น่าค้นหา	1. นักเรียนสามารถ อธิบายคุณค่าของเนื้อ เรื่องได้ (K) 2. นักเรียนสามารถ อธิบายคำเปรียบเทียบ และคำที่มี	ท 1.1 ม. 1/2 จับ ใจความสำคัญของ เรื่องราวที่อ่าน ท 1.1 ม.1/4 ระบุและ อธิบายคำ เปรียบเทียบ	2

ตารางที่ 4 (ต่อ)

ชื่อหน่วย การเรียนรู้	แผนการ จัดการ เรียนรู้	สาระการ เรียนรู้	จุดประสงค์การเรียนรู้	มาตรฐาน/ตัวชี้วัด	ชั่วโมง
			หลายความหมายในบริบท ต่าง ๆ ได้ (K) 3. นักเรียนสามารถ เรียงลำดับเหตุการณ์จาก เรื่องที่อ่านได้ (P) 4. นักเรียนสามารถจับ ใจความจากเรื่องที่อ่านได้ (P) 5. นักเรียนมีส่วนร่วมใน ชั้นเรียน (A)	และคำที่มีหลาย ความหมายใน บริบทต่าง ๆ จาก การอ่าน ท 5.1 ม.1/2 วิเคราะห์วรรณคดี และวรรณกรรมที่ อ่านพร้อมยก เหตุผลประกอบ ท 5.1 ม.1/3 อธิบายคุณค่าของ วรรณคดีและ วรรณกรรมที่อ่าน	
7	การอ่าน ตามแนว PISA	การอ่าน	1. นักเรียนสามารถอธิบาย คุณค่าของเนื้อเรื่องได้ (K) 2. นักเรียนสามารถอธิบาย คำเปรียบเทียบ และคำที่มี หลายความหมายในบริบท ต่าง ๆ ได้ (K) 3. นักเรียนสามารถ เรียงลำดับเหตุการณ์จาก เรื่องที่อ่านได้ (P)	ท 1.1 ม. 1/2 จับ ใจความสำคัญของ เรื่องราวที่อ่าน ท 1.1 ม.1/4 ระบุ และอธิบายคำ เปรียบเทียบ และ คำที่มีหลาย ความหมายใน บริบทต่าง ๆ จาก การอ่านท	2

ตารางที่ 4 (ต่อ)

ชื่อหน่วย การเรียนรู้	แผนการ จัดการ เรียนรู้	สาระการ เรียนรู้	จุดประสงค์การเรียนรู้	มาตรฐาน/ตัวชี้วัด	ชั่วโมง
			4. นักเรียนสามารถจับ ใจความจากเรื่องที่อ่านได้ (P)	5.1 ม.1/2 วิเคราะห์วรรณคดี และวรรณกรรมที่	
			5. นักเรียนมีส่วนร่วมใน ชั้นเรียน (A)	อ่านพร้อมยก เหตุผลประกอบ ท 5.1 ม.1/3 อธิบายคุณค่าของ วรรณคดีและ วรรณกรรมที่อ่าน	

1.9 นำแผนการจัดการเรียนรู้ที่สร้างขึ้น เสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาเพื่อตรวจสอบ
ความถูกต้องให้ข้อเสนอแนะในด้านต่าง ๆ แล้วนำมาปรับปรุงแก้ไขในด้านความเหมาะสมของ
กิจกรรม ขั้นตอนการจัดกิจกรรม และวิธีการวัดและประเมินผล

1.10 นำแผนการจัดการเรียนรู้ตามแนวคิดทฤษฎีคอนสตรัคติวิสม์ร่วมกับเทคนิค
อุปมา/เปรียบเทียบ ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นเสนอผู้เชี่ยวชาญ 5 ท่าน เพื่อตรวจสอบ ความถูกต้องเหมาะสม
ในเรื่องมาตรฐาน ตัวชี้วัด จุดประสงค์การเรียนรู้ สาระสำคัญ สาระการเรียนรู้ สมรรถนะสำคัญของ
ผู้เรียน คุณลักษณะอันพึงประสงค์ กิจกรรมการเรียนรู้ สื่อการเรียนรู้ การวัดและประเมินผล ซึ่งมี
เกณฑ์การพิจารณาและแปลความหมาย ตามวิธีการของลิเคิร์ต (Likert) ดังนี้ (เกริก ท่วมกลางและ
จินตนา ท่วมกลาง, 2555, หน้า 100)

ระดับการประเมิน 5 หมายถึง มีความเหมาะสมมากที่สุด

ระดับการประเมิน 4 หมายถึง มีความเหมาะสมมาก

ระดับการประเมิน 3 หมายถึง มีความเหมาะสมปานกลาง

ระดับการประเมิน 2 หมายถึง มีความเหมาะสมน้อย

ระดับการประเมิน 1 หมายถึง มีความเหมาะสมน้อยที่สุด

เกณฑ์การแปลความหมายค่าเฉลี่ยจากแบบประเมินแผนการจัดการเรียนรู้ มีดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด, 2553, หน้า 100)

คะแนนเฉลี่ย 4.51 - 5.00 หมายความว่า มีความเหมาะสมในระดับมากที่สุด

คะแนนเฉลี่ย 3.51 - 4.50 หมายความว่า มีความเหมาะสมในระดับมาก

คะแนนเฉลี่ย 2.5 - 3.50 หมายความว่า มีความเหมาะสมในระดับปานกลาง

คะแนนเฉลี่ย 1.51 - 2.50 หมายความว่า มีความเหมาะสมในระดับน้อย

คะแนนเฉลี่ย 1.00 - 1.50 หมายความว่า มีความเหมาะสมในระดับน้อยที่สุด

โดยกำหนดให้คะแนนเฉลี่ยระดับคุณภาพความเหมาะสม 3.51 ขึ้นไป เป็นเกณฑ์พิจารณาและยอมรับว่า เป็นแผนการจัดการเรียนรู้ที่นำไปใช้ได้ ซึ่งแผนการจัดการเรียนรู้ตามแนวคิดทฤษฎีคอนสตรัคติวิสม์ร่วมกับเทคนิคอุปมา/เปรียบเทียบมีค่าเฉลี่ยจากการประเมินครั้งนี้ อยู่ระหว่าง 4.83 - 5.00 ดังรายละเอียดที่ปรากฏในภาคผนวก ข

1.11 ปรับปรุง แก้ไข กิจกรรมในแผนการจัดการเรียนรู้ให้เหมาะสมกับเวลาตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญ

1.12 นำแผนการจัดการเรียนรู้ตามแนวคิดทฤษฎีคอนสตรัคติวิสม์ร่วมกับเทคนิคอุปมา/เปรียบเทียบที่ปรับปรุงแก้ไขแล้วไปใช้ทดลองหาประสิทธิภาพของแผนการจัดการเรียนรู้ดังนี้

ครั้งที่ 1 การทดลองแบบเดี่ยว (1:1) กับนักเรียน จำนวน 3 คน ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง ใช้กับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2566 โรงเรียนพนมสารคาม “พนมอดุลวิทยา” ซึ่งมีผลการเรียนคละกัน (เก่ง ปานกลาง อ่อน) เพื่อหาประสิทธิภาพของแผนการจัดการเรียนรู้ทุกแผนตามเกณฑ์ 60/60 แล้วนำคะแนนมาวิเคราะห์ผลปรากฏว่าประสิทธิภาพของแผนการจัดการเรียนรู้เท่ากับ 62.86/72.22

ครั้งที่ 2 ทดลองแบบกลุ่ม (1:10) กับนักเรียน จำนวน 10 คน ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง ใช้กับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2566 โรงเรียนพนมสารคาม “พนมอดุลวิทยา” ซึ่งมีผลการเรียนคละกัน (เก่ง ปานกลาง อ่อน) เพื่อหาประสิทธิภาพของแผนการจัดการเรียนรู้ทุกแผนตามเกณฑ์ 70/70 แล้วนำคะแนนมาวิเคราะห์ผลปรากฏว่าประสิทธิภาพของแผนการจัดการเรียนรู้เท่ากับ 72.14/72

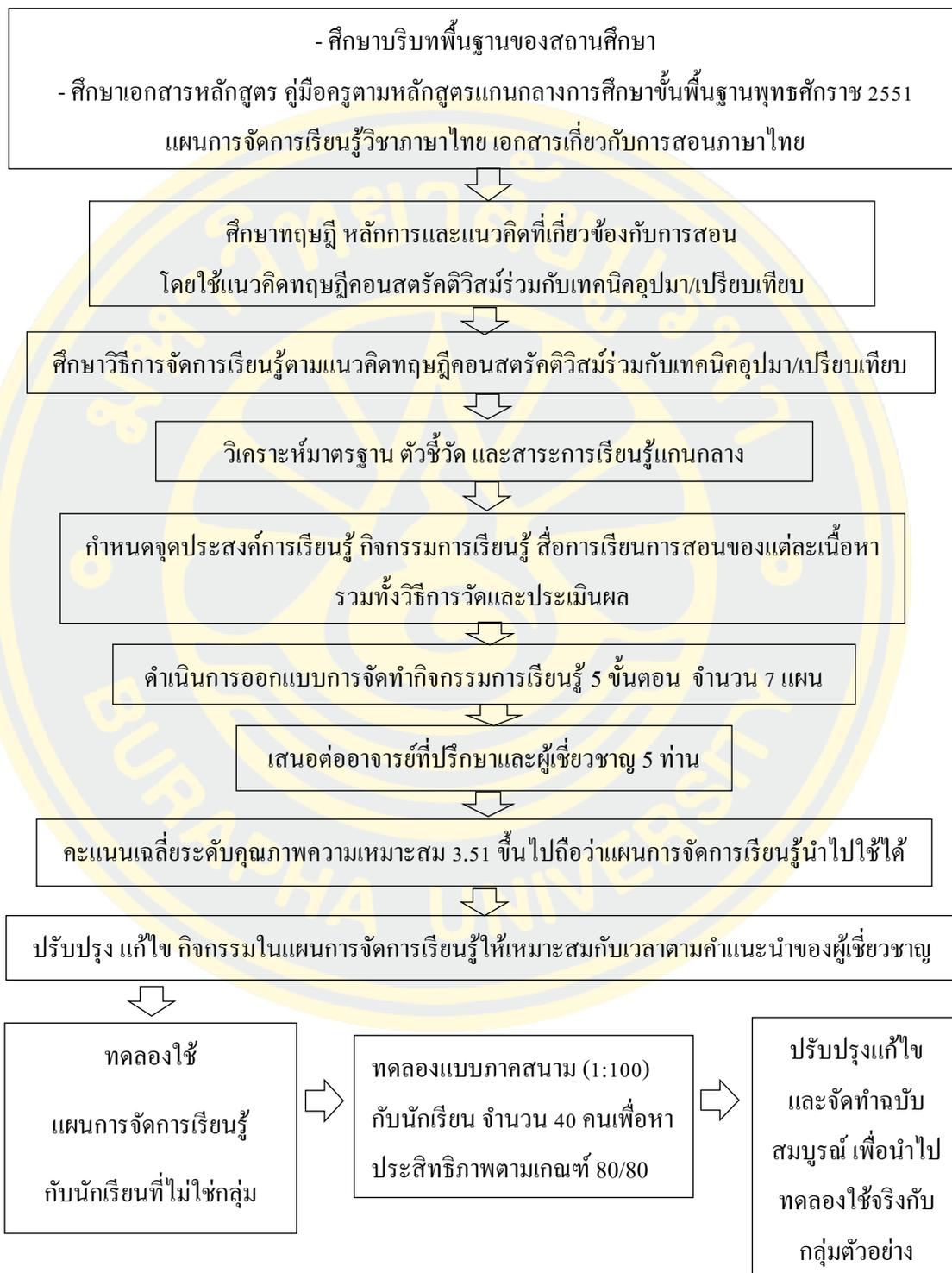
ครั้งที่ 3 ทดลองแบบภาคสนาม (1:100) กับนักเรียน จำนวน 40 คนที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง ใช้กับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2566 โรงเรียนพนมสารคาม “พนมอดุลวิทยา” เพื่อหาประสิทธิภาพของแผนการจัดการเรียนรู้ทุกแผนตามเกณฑ์ 80/80 แล้วนำคะแนนมาวิเคราะห์ผลปรากฏว่าประสิทธิภาพของแผนการจัดการเรียนรู้แบบเท่ากับ 80.18/82.5

1.13 นำแผนการจัดการเรียนรู้ตามแนวคิดทฤษฎีคอนสตรัคติวิสม์ร่วมกับเทคนิคอุปมา/เปรียบเทียบที่ผ่านการทดลองใช้แล้วมาปรับปรุงแก้ไข และจัดทำแบบสมบูรณ์ เพื่อนำไปทดลองใช้จริงกับกลุ่มทดลอง ซึ่งเป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1/1 โรงเรียนพนมสารคาม “พนมอดุลวิทยา” ต่อไป

รายละเอียดและขั้นตอนการสร้างแผนการจัดการเรียนรู้ตามแนวคิดทฤษฎีคอนสตรัคติวิสม์ร่วมกับเทคนิคอุปมา/เปรียบเทียบและหาคุณภาพสรุปได้ในแผนภาพที่ 2

แผนภาพสรุปการสร้างแผนการจัดการเรียนรู้ตามแนวคิดทฤษฎีคอนสตรัคติวิสม์
ร่วมกับเทคนิคอุปมา/เปรียบเทียบ

ภาพที่ 2 แผนภาพสรุปรายละเอียดและขั้นตอนการสร้างแผนการจัดการเรียนรู้

2. แบบวัดทักษะการอ่านจับใจความ

แบบวัดทักษะการอ่านจับใจความ เป็นแบบปรนัย ชนิด 4 ตัวเลือก ซึ่งผู้วิจัยได้สร้างขึ้นตามขั้นตอน ดังนี้

2.1 ศึกษาแนวความคิด ทฤษฎี เอกสาร ตำราวิชาการ งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการอ่านจับใจความ

2.2 ศึกษาจุดประสงค์การเรียนรู้ จากแผนการจัดการเรียนรู้ หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2551 กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย มาตรฐาน ท 1.1 สาระการอ่าน ใช้กระบวนการอ่านสร้างความรู้และความคิดเพื่อนำไปใช้ตัดสินใจ แก้ปัญหาในการดำเนินชีวิต และมีนิสัยรักการอ่าน และมาตรฐาน ท 5.1 เข้าใจและแสดงความคิดเห็น วิเคราะห์วรรณคดีและวรรณกรรมไทยอย่างเห็นคุณค่าและนำมาประยุกต์ใช้ในชีวิตจริง

2.3 ศึกษาเอกสารการสร้างข้อสอบแบบปรนัยชนิดตัวเลือก สร้างแบบวัดทักษะการอ่านจับใจความให้ครอบคลุมตามจุดประสงค์การเรียนรู้ของสาระการเรียนรู้ เป็นแบบปรนัยชนิด 4 ตัวเลือก จำนวน 50 ข้อ ต้องการใช้จริง 30 ข้อ สร้างตารางวิเคราะห์ ความสัมพันธ์ระหว่างจุดประสงค์การเรียนรู้กับระดับความเข้าใจในการอ่านจับใจความภาษาไทย 3 ชั้น คือ ค้นหาสาระสำคัญ เข้าใจและตีความสาระสำคัญ ประเมินเนื้อหาและสาระสำคัญ ดังตารางที่ 5

ตารางที่ 5 วิเคราะห์แบบวัดทักษะการอ่านจับใจความ

สาระการเรียนรู้	จุดประสงค์การเรียนรู้	ระดับความเข้าใจในการอ่าน			รวม
		ค้นหาสาระสำคัญ	เข้าใจและตีความสาระสำคัญ	ประเมินเนื้อหาและสาระสำคัญ	
หลักการอ่านจับใจความ	1. นักเรียนสามารถอธิบายคุณค่าของเนื้อเรื่องได้ (K) 2. นักเรียนสามารถอธิบายคำเปรียบเทียบ และคำที่มีหลายความหมายในบริบทต่าง ๆ ได้ (K) 3. นักเรียนสามารถเรียงลำดับเหตุการณ์จาก	2	3	2	7

ตารางที่ 5 (ต่อ)

สาระการ เรียนรู้	จุดประสงค์การเรียนรู้	ระดับความเข้าใจในการอ่าน			รวม
		ค้นหา สาระสำคัญ	เข้าใจและ ตีความ สาระสำคัญ	ประเมิน เนื้อหาและ สาระสำคัญ	
	เรื่องที่อ่านได้ (P) 4. นักเรียนสามารถจับ ใจความจากเรื่องที่อ่านได้ (P)				
จับ ใจความ จากกวี นิพนธ์	1. นักเรียนสามารถอธิบาย คุณค่าของเนื้อเรื่องได้ (K) 2. นักเรียนสามารถอธิบาย คำเปรียบเทียบ และคำที่มี หลายความหมายในบริบท ต่าง ๆ ได้ (K) 3. นักเรียนสามารถ เรียงลำดับเหตุการณ์จาก เรื่องที่อ่านได้ (P) 4. นักเรียนสามารถจับ ใจความจากเรื่องที่อ่านได้ (P)	2	2	3	7
คติธรรม แห่ง ชาดก	1. นักเรียนสามารถอธิบาย คุณค่าของเนื้อเรื่องได้ (K) 2. นักเรียนสามารถอธิบาย คำเปรียบเทียบ และคำที่มี หลายความหมายในบริบท ต่าง ๆ ได้ (K) 3. นักเรียนสามารถ เรียงลำดับเหตุการณ์จาก	2	3	3	8

ตารางที่ 5 (ต่อ)

สาระการ เรียนรู้	จุดประสงค์การเรียนรู้	ระดับความเข้าใจในการอ่าน			รวม
		ค้นหา สาระสำคัญ	เข้าใจและ ตีความ สาระสำคัญ	ประเมิน เนื้อหาและ สาระสำคัญ	
	เรื่องที่อ่านได้ (P) 4. นักเรียนสามารถจับ ใจความจากเรื่องที่อ่านได้ (P)				
สารคดีมี เรื่องให้ ค้นหา	1. นักเรียนสามารถอธิบาย คุณค่าของเนื้อเรื่องได้ (K) 2. นักเรียนสามารถอธิบาย คำเปรียบเทียบ และคำที่มี หลายความหมายในบริบท ต่าง ๆ ได้ (K) 3. นักเรียนสามารถ เรียงลำดับเหตุการณ์จาก เรื่องที่อ่านได้ (P) 4. นักเรียนสามารถจับ ใจความจากเรื่องที่อ่านได้ (P)	2	3	2	7
ท่องโลก วรรณคดี	1. นักเรียนสามารถอธิบาย คุณค่าของเนื้อเรื่องได้ (K) 2. นักเรียนสามารถอธิบาย คำเปรียบเทียบ และคำที่มี หลายความหมายในบริบท ต่าง ๆ ได้ (K) 3. นักเรียนสามารถ เรียงลำดับเหตุการณ์จาก	2	3	2	7

ตารางที่ 5 (ต่อ)

สาระการ เรียนรู้	จุดประสงค์การเรียนรู้	ระดับความเข้าใจในการอ่าน			รวม
		ค้นหา สาระสำคัญ	เข้าใจและ ตีความ สาระสำคัญ	ประเมิน เนื้อหาและ สาระสำคัญ	
	เรื่องที่อ่านได้ (P) 4. นักเรียนสามารถจับ ใจความจากเรื่องที่อ่านได้ (P)				
บทความ บนความ น่าค้นหา	1. นักเรียนสามารถอธิบาย คุณค่าของเนื้อเรื่องได้ (K) 2. นักเรียนสามารถอธิบาย คำเปรียบเทียบ และคำที่มี หลายความหมายในบริบท ต่าง ๆ ได้ (K) 3. นักเรียนสามารถ เรียงลำดับเหตุการณ์จาก เรื่องที่อ่านได้ (P) 4. นักเรียนสามารถจับ ใจความจากเรื่องที่อ่านได้ (P)	3	2	2	7
การอ่าน ตามแนว PISA	1. นักเรียนสามารถอธิบาย คุณค่าของเนื้อเรื่องได้ (K) 2. นักเรียนสามารถอธิบาย คำเปรียบเทียบ และคำที่มี หลายความหมายในบริบท ต่าง ๆ ได้ (K) 3. นักเรียนสามารถ เรียงลำดับเหตุการณ์จาก	2	3	2	7

ตารางที่ 5 (ต่อ)

สาระการ เรียนรู้	จุดประสงค์การเรียนรู้	ระดับความเข้าใจในการอ่าน			รวม
		ค้นหา สาระสำคัญ	เข้าใจและ ตีความ สาระสำคัญ	ประเมิน เนื้อหาและ สาระสำคัญ	
	เรื่องที่อ่านได้ (P) 4. นักเรียนสามารถจับ ใจความจากเรื่องที่อ่านได้ (P)				
	รวม	15	19	16	50

2.4 นำแบบวัดทักษะการอ่านจับใจความเสนออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ เพื่อตรวจสอบความถูกต้อง และแก้ไขตามข้อเสนอแนะ

2.5 นำแบบวัดทักษะการอ่านจับใจความที่ปรับปรุงแก้ไขแล้วเสนอต่อผู้เชี่ยวชาญ 5 ท่าน เพื่อตรวจสอบคุณภาพความเหมาะสมของคำถามและคำตอบ รวมทั้งประเมินความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามของแบบทดสอบกับจุดประสงค์

2.6 นำแบบวัดทักษะการอ่านจับใจความที่ได้รับการตรวจสอบจากผู้เชี่ยวชาญ มา คำนวณค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) เพื่อหาค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างแบบวัดทักษะการอ่านจับใจความกับจุดประสงค์การเรียนรู้ของแผนการจัดการเรียนรู้ ควรมีค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่าง 0.50 - 1.00

+1 หมายถึง แน่ใจว่าข้อสอบวัดความรู้ ตามจุดประสงค์การเรียนรู้ข้อนั้น

0 หมายถึง ไม่แน่ใจว่าข้อสอบวัดความรู้ ตามจุดประสงค์การเรียนรู้ข้อนั้น

- 1 หมายถึง แน่ใจว่าข้อสอบไม่ได้วัดความรู้ ตามจุดประสงค์การเรียนรู้ข้อนั้น

การศึกษาครั้งนี้ แบบวัดทักษะการอ่านจับใจความ มีค่าดัชนีความสอดคล้องเท่ากับ

0.95 ดังรายละเอียดที่ปรากฏในภาคผนวก ก

2.7 ดำเนินการปรับปรุงแก้ไขแบบวัดทักษะการอ่านจับใจความตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญ แล้วเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาเพื่อตรวจสอบความถูกต้องอีกครั้ง

2.8 นำแบบวัดทักษะการอ่านจับใจความ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1

ที่ปรับปรุงแก้ไขแล้วไปทดลองใช้ (Try out) กับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนพนมสารคาม “พนมอดุลวิทยา” ปีการศึกษา 2566 ที่มีลักษณะใกล้เคียงกับกลุ่มตัวอย่าง 42 คน นำผลมาวิเคราะห์หาค่าความยากง่าย (P) ควรมีค่าเท่ากับ .20 - .80 และค่าอำนาจจำแนก (B) มีค่าเท่ากับ .20 ขึ้นไป

2.9 นำแบบวัดทักษะการอ่านจับใจความมาตรวจให้คะแนนเป็นรายข้อ ข้อที่ตอบถูกให้ 1 คะแนน ข้อที่ตอบผิดให้ 0 คะแนน เพื่อหาค่าความยากง่ายและค่าอำนาจจำแนก

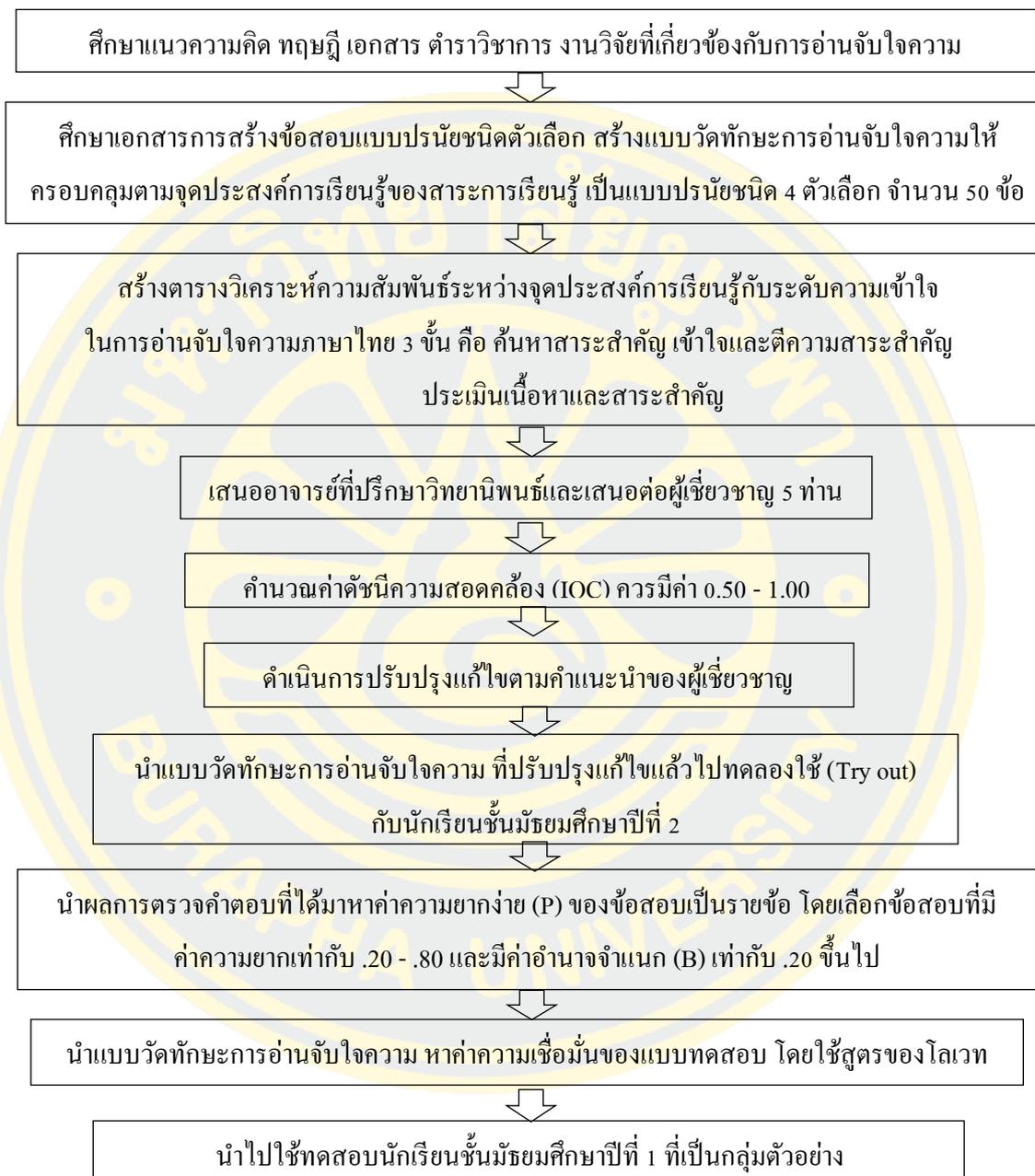
2.10 คัดเลือกข้อสอบเป็นรายข้อที่อยู่ในเกณฑ์ใช้ได้ คือ มีค่าความยากง่ายอยู่ระหว่าง .20 ถึง .80 และมีค่าอำนาจจำแนกตั้งแต่ .20 ขึ้นไป ได้ข้อสอบจำนวน 30 ข้อ ซึ่งมีค่าความยากง่ายระหว่าง .30 - .70 และ ค่าอำนาจจำแนก ระหว่าง .24 – .62 ดังรายละเอียดที่ปรากฏในภาคผนวก ค

2.11 นำแบบวัดทักษะการอ่านจับใจความ หาค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบ โดยใช้สูตรของโลเวท (Lovett) (บุญชม ศรีสะอาด, 2553, หน้า 104) ซึ่งมีความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.83 ดังรายละเอียดที่ปรากฏในภาคผนวก ค

2.12 จัดพิมพ์แบบวัดทักษะการอ่านจับใจความฉบับสมบูรณ์ นำไปใช้ทดสอบนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนพนมสารคาม “พนมอดุลวิทยา” สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา ตะนาวศรี ปีการศึกษา 2566 จำนวน 40 คน

รายละเอียดและขั้นตอนการสร้างแบบวัดทักษะการอ่านจับใจความภาษาไทยสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 สรุปได้ในแผนภาพที่ 3

แผนภาพสรุปการสร้างแบบวัดทักษะการอ่านจับใจความภาษาไทย

ภาพที่ 3 แผนภาพสรุปรายละเอียดและขั้นตอนการสร้างแบบวัดทักษะการอ่านจับใจความภาษาไทย

3. แบบสอบถามความพึงพอใจของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่มีต่อการจัดการเรียนรู้ตามแนวคิดทฤษฎีคอนสตรัคติวิสม์ร่วมกับเทคนิคอุปมา/เปรียบเทียบ มีขั้นตอนดังนี้

3.1. ศึกษากรอบแนวคิด ทฤษฎีหลักการและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการสร้างแบบสอบถามความพึงพอใจที่มีต่อการจัดการเรียนรู้ตามแนวคิดทฤษฎีคอนสตรัคติวิสม์ร่วมกับเทคนิคอุปมา/เปรียบเทียบ

3.2 ทำแบบสอบถาม จำนวน 30 ข้อ ใช้จริง 20 ข้อ โดยลักษณะของแบบสอบถามความพึงพอใจแบ่งวัดเป็น 3 ด้าน คือ ด้านเนื้อหา ด้านการจัดการรู้ ด้านการวัดและประเมินผล แบบสอบถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ ตามวิธีของลิเคิร์ต (Likert)

ระดับ 5 หมายถึง มากที่สุด

ระดับ 4 หมายถึง มาก

ระดับ 3 หมายถึง ปานกลาง

ระดับ 2 หมายถึง น้อย

ระดับ 1 หมายถึง น้อยที่สุด

เกณฑ์การแปลความหมายค่าเฉลี่ยจากแบบประเมินแบบสอบถามความพึงพอใจ มีดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด, 2553, หน้า 100)

คะแนนเฉลี่ย 4.51 - 5.00 หมายถึง มีความเหมาะสมในระดับมากที่สุด

คะแนนเฉลี่ย 3.51 - 4.50 หมายถึง มีความเหมาะสมในระดับมาก

คะแนนเฉลี่ย 2.5 - 3.50 หมายถึง มีความเหมาะสมในระดับปานกลาง

คะแนนเฉลี่ย 1.51 - 2.50 หมายถึง มีความเหมาะสมในระดับน้อย

คะแนนเฉลี่ย 1.00 - 1.50 หมายถึง มีความเหมาะสมในระดับน้อยที่สุด

3.3 นำแบบสอบถามความพึงพอใจไปให้ผู้เชี่ยวชาญจำนวน 5 ท่าน พิจารณาความสอดคล้องระหว่างคำถามกับวัตถุประสงค์การวิจัย ความชัดเจนถูกต้องทางภาษา ความตรงเชิงเนื้อหา โดยคำนวณค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) เพื่อหาค่าดัชนีความสอดคล้องตั้งแต่ 0.50 ขึ้นไป โดยใช้เกณฑ์การให้คะแนนดังนี้

+1 หมายถึง แน่ใจว่าแบบสอบถามความพึงพอใจตรงตามจุดประสงค์การเรียนรู้

ข้อนี้

0 หมายถึง ไม่แน่ใจว่าแบบสอบถามความพึงพอใจตรงตามจุดประสงค์การเรียนรู้

ข้อนี้

- 1 หมายถึง แน่ใจว่าแบบสอบถามความพึงพอใจไม่ได้วัดตามจุดประสงค์การเรียนรู้

ข้อนี้

การศึกษาครั้งนี้ แบบสอบถามความพึงพอใจมีค่าดัชนีความสอดคล้องของแบบทดสอบเท่ากับ 0.89 ดังรายละเอียดที่ปรากฏในภาคผนวก ง

3.4 ดำเนินการปรับปรุงแก้ไขแบบสอบถามความพึงพอใจตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญ

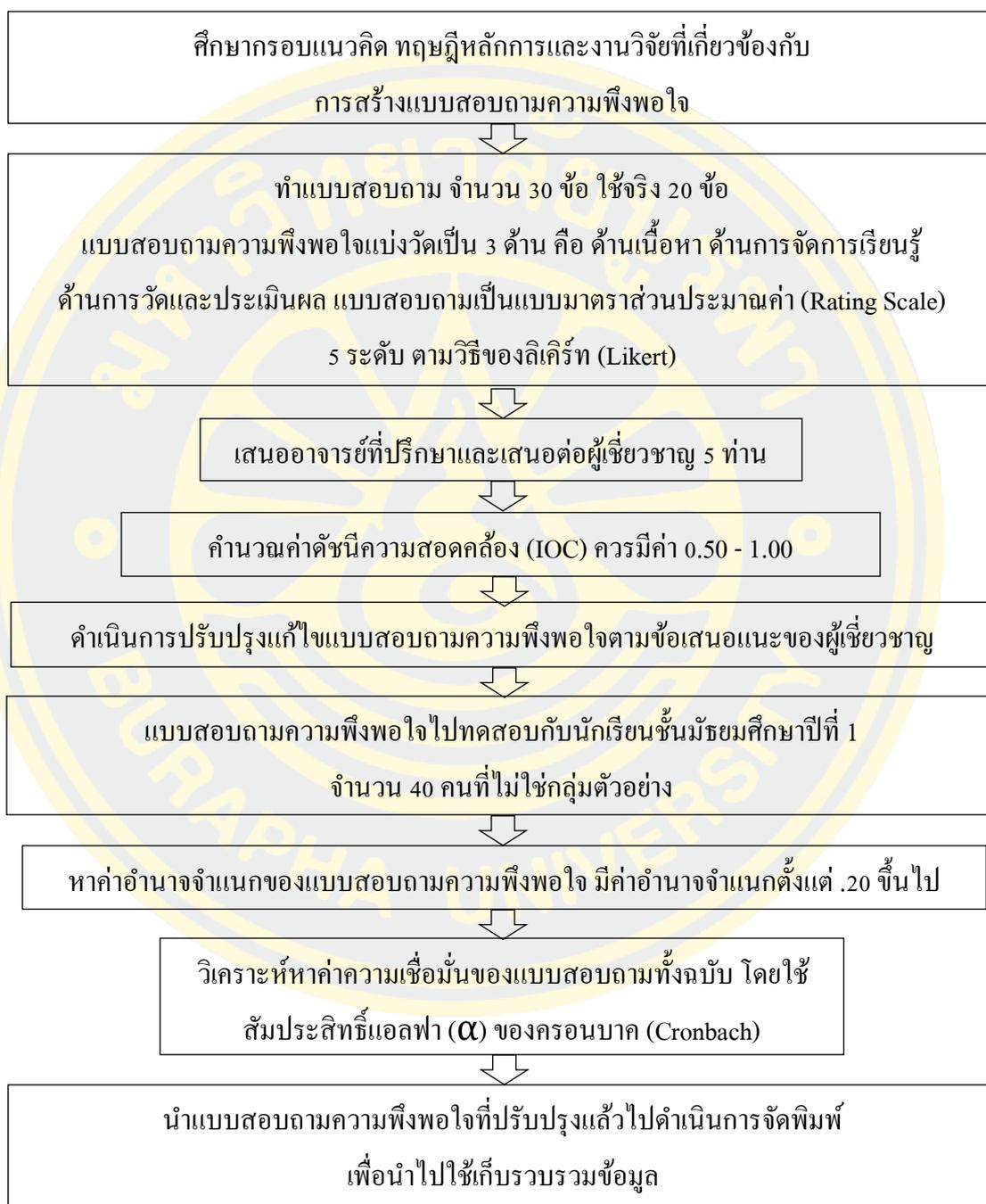
3.5 นำแบบสอบถามความพึงพอใจไปทดสอบกับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 จำนวน 40 คนที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง หาค่าอำนาจจำแนกของแบบสอบถามความพึงพอใจ มีค่าอำนาจจำแนกตั้งแต่ .20 ขึ้นไป ได้แบบสอบถามจำนวน 20 ข้อ ซึ่งมีค่าอำนาจจำแนก ระหว่าง 0.52-0.76

3.6 นำแบบสอบถามความพึงพอใจมาวิเคราะห์หาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งหมด โดยใช้สัมประสิทธิ์แอลฟา (α) ของครอนบาค (Cronbach) (บุญชม ศรีสะอาด, 2553, หน้า 101) ซึ่งมีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.94 ดังรายละเอียดที่ปรากฏในภาคผนวก ง

3.7 นำแบบสอบถามความพึงพอใจที่ปรับปรุงแล้วไปดำเนินการจัดพิมพ์เพื่อนำไปใช้เก็บรวบรวมข้อมูล

รายละเอียดและขั้นตอนการสร้างแบบสอบถามความพึงพอใจของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่มีต่อการจัดการเรียนรู้ตามแนวคิดทฤษฎีคอนสตรัคติวิสม์ร่วมกับเทคนิคอุปมา/เปรียบเทียบ สรุปได้ในแผนภาพที่ 4

แผนภาพสรุปการสร้างแบบสอบถามความพึงพอใจของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่มีต่อการจัดการเรียนรู้ตามแนวคิดทฤษฎีคอนสตรัคติวิสม์ร่วมกับเทคนิคอุปมา/เปรียบเทียบ

ภาพที่ 4 แผนภาพสรุปรายละเอียดและขั้นตอนการสร้างแบบสอบถามความพึงพอใจ

รูปแบบการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ เป็นการวิจัยแบบกึ่งทดลอง (Quasi –Experimental Research) จากกลุ่มตัวอย่าง 1 กลุ่ม วัดผลก่อนและหลังการทดลอง เป็นแบบแผนการวิจัยชนิด One group pretest-posttest design (ชูศรี วงศ์รัตน์ และองอาจ นัยวัฒน์, 2551, หน้า 34)

ทดสอบก่อนเรียน	ทดลอง	ทดสอบหลังเรียน
T1	X	T2

T1 หมายถึง การทดสอบก่อนเรียน

X หมายถึง การจัดการเรียนรู้อตามแนวคิดทฤษฎีคอนสตรัคติวิสม์ร่วมกับเทคนิค
อุปมา/เปรียบเทียบ

T2 หมายถึง การทดสอบหลังเรียน

การเก็บรวบรวมข้อมูล

หลังจากได้แผนการจัดการเรียนรู้อตามแนวคิดทฤษฎีคอนสตรัคติวิสม์ร่วมกับเทคนิคอุปมา/เปรียบเทียบที่มีประสิทธิภาพ ผู้วิจัยได้ดำเนินการทดลองใช้แผนการจัดการเรียนรู้อตามแนวคิดทฤษฎีคอนสตรัคติวิสม์ร่วมกับเทคนิคอุปมา/เปรียบเทียบ ตามขั้นตอนดังนี้

1. ดำเนินการยื่นขอรับการพิจารณาจริยธรรมการวิจัยในมนุษย์ ตามขั้นตอนของบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยบูรพาเพื่อดำเนินการวิจัยและเก็บข้อมูล
2. ทดสอบก่อนเรียน เพื่อวัดความสามารถในการอ่านจับใจความภาษาไทยก่อนการจัดการเรียนรู้อตามแนวคิดทฤษฎีคอนสตรัคติวิสม์ร่วมกับเทคนิคอุปมา/เปรียบเทียบ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ด้วยแบบวัดทักษะการอ่านจับใจความ จำนวน 30 ข้อ เป็นเวลา 1 คาบ
3. ดำเนินการสอนโดยใช้แผนการจัดการเรียนรู้อตามแนวคิดทฤษฎีคอนสตรัคติวิสม์ร่วมกับเทคนิคอุปมา/เปรียบเทียบ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 จำนวน 7 แผน ใช้เวลา 14 คาบ หลังจากสอนเสร็จในแต่ละครั้งจะมีแบบทดสอบหลังเรียนให้นักเรียนปฏิบัติ
4. ทดสอบความรู้หลังเรียน ด้วยแบบวัดทักษะการอ่านจับใจความสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ชุดเดียวกับแบบวัดทักษะการอ่านจับใจความก่อนเรียน จำนวน 30 ข้อ ใช้เวลา 1 คาบ หลังจากสิ้นสุดการจัดการเรียนรู้อโดยใช้การจัดการเรียนรู้อตามแนวคิดทฤษฎีคอนสตรัคติวิสม์ร่วมกับเทคนิคอุปมา/เปรียบเทียบ

5. สำรวจความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการจัดการเรียนรู้ตามแนวคิดทฤษฎีคอนสตรัคติวิสม์ร่วมกับเทคนิคอุปมา/เปรียบเทียบ
6. นำผลคะแนนที่ได้จากการทดสอบไปวิเคราะห์ผลทางสถิติ แปลผลการวิเคราะห์นำข้อมูลที่ได้มาอภิปรายและสรุปผลการวิจัย

การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้ในการวิจัย

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. การวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อหาประสิทธิภาพ 80/ 80 ผู้วิจัยนำข้อมูลที่ได้จากการทำแบบทดสอบหลังเรียน ในแต่ละครั้งและนำคะแนนจากแบบวัดทักษะการอ่านจับใจความหลังจากการจัดการเรียนรู้ตามแนวคิดทฤษฎีคอนสตรัคติวิสม์ร่วมกับเทคนิคอุปมา/เปรียบเทียบ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 สิ้นสุดลง มาวิเคราะห์หาประสิทธิภาพ ตามเกณฑ์ 80/ 80 ที่กำหนดไว้ โดยใช้สูตร E_1/E_2
2. การวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อเปรียบเทียบคะแนนก่อนหลังการจัดการเรียนรู้ตามแนวคิดทฤษฎีคอนสตรัคติวิสม์ร่วมกับเทคนิคอุปมา/เปรียบเทียบ ผู้วิจัยได้ทดสอบก่อนเรียนด้วยแบบทดสอบที่สร้างขึ้น จากนั้นจึงจัดการเรียนรู้ตามแนวคิดทฤษฎีคอนสตรัคติวิสม์ร่วมกับเทคนิคอุปมา/เปรียบเทียบ แล้วทำการทดสอบหลังเรียนอีกครั้งด้วยแบบทดสอบชุดเดิม นำคะแนนที่ได้มาวิเคราะห์ตามวิธีทางสถิติ ซึ่งสถิติที่ใช้คือ $t - test$ แบบ Dependent Sample
3. วิเคราะห์ทักษะการอ่านจับใจความภาษาไทยหลังเรียน โดยใช้การจัดการเรียนรู้ตามแนวคิดทฤษฎีคอนสตรัคติวิสม์ร่วมกับเทคนิคอุปมา/เปรียบเทียบกับเกณฑ์ร้อยละ 70 โดยใช้สถิติทดสอบสมมุติฐาน $t-test$ (One Samples $t-test$)
4. วิเคราะห์ระดับความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการจัดการเรียนรู้ตามแนวคิดทฤษฎีคอนสตรัคติวิสม์ร่วมกับเทคนิคอุปมา/เปรียบเทียบ โดยใช้ค่าเฉลี่ย (\bar{x}) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และนำค่าเฉลี่ยมาแปลความหมาย ดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด, 2553, หน้า 100)
 - คะแนนเฉลี่ย 4.51 - 5.00 หมายความว่า มีความพึงพอใจมากที่สุด
 - คะแนนเฉลี่ย 3.51 - 4.50 หมายความว่า มีความพึงพอใจมาก
 - คะแนนเฉลี่ย 2.5 - 3.50 หมายความว่า มีความพึงพอใจปานกลาง
 - คะแนนเฉลี่ย 1.51 - 2,50 หมายความว่า มีความพึงพอใจน้อย
 - คะแนนเฉลี่ย 1.00 - 1.50 หมายความว่า มีความพึงพอใจน้อยที่สุด

สถิติที่ใช้ในการวิจัย

1. สถิติพื้นฐาน

1.1 หาค่าเฉลี่ยของคะแนน (วิพร เกตุแก้ว, 2562, หน้า 101) คำนวณจากสูตร

$$\bar{x} = \frac{\sum x}{N}$$

เมื่อ	\bar{x}	แทน	ค่าเฉลี่ย
	$\sum x$	แทน	ผลรวมของคะแนน
	N	แทน	จำนวนของนักเรียน

1.2 หาส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

$$S = \sqrt{\frac{N\sum x^2 - (\sum x)^2}{N(N-1)}}$$

เมื่อ	S	แทน	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน
	$\sum x$	แทน	ผลรวมของคะแนนแต่ละตัว
	$\sum x^2$	แทน	ผลรวมของคะแนนแต่ละตัวยกกำลังสอง
	N	แทน	จำนวนนักเรียน

1.3 หาค่าความแปรปรวนของเครื่องมือ (วิจิต สุรัตน์เรืองชัย, 2540, หน้า 116) ใช้สูตร

$$st^2 = \frac{n\sum x^2 - (\sum x)^2}{N(N-1)}$$

เมื่อ	st^2	แทน	ค่าความแปรปรวนของเครื่องมือวัดทั้งฉบับ
	$\sum x^2$	แทน	ผลรวมของคะแนนแต่ละตัวยกกำลังสอง
	$(\sum x)^2$	แทน	ผลรวมของคะแนนทั้งหมดยกกำลังสอง
	N	แทน	จำนวนนักเรียน

2. สถิติในการหาคุณภาพของเครื่องมือ

2.1 ค่าความเที่ยงตรง (Validity) การหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ของแบบวัด

ทักษะการอ่านจับใจความ (พิสนุ ฟองศรี, 2553, หน้า 155) โดยใช้สูตร

$$IOC = \frac{\sum R}{N}$$

เมื่อ	IOC	แทน	ค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามแต่ละข้อกับจุดประสงค์การเรียนรู้
	$\sum R$	แทน	ผลรวมของคะแนนของผู้เชี่ยวชาญทั้งหมด
	N	แทน	จำนวนผู้เชี่ยวชาญทั้งหมด

2.2 การหาความยากง่าย (P) ของแบบวัดทักษะการอ่านจับใจความเป็นรายข้อ (ส่วน
สายศ และอังคณา สายศ, 2539, หน้า 183) โดยใช้สูตร

$$P = \frac{R}{N}$$

เมื่อ	P	แทน	ดัชนีค่าความยากง่าย
	R	แทน	จำนวนนักเรียนที่ทำข้อนั้นถูก
	N	แทน	จำนวนนักเรียนทั้งหมดที่ทำข้อสอบข้อนั้น

2.3 การหาค่าอำนาจจำแนก (B) ของแบบวัดทักษะการอ่านจับใจความเป็นรายข้อ
โดยใช้สูตรสัดส่วน (คณาจารย์ภาควิชาการประเมินและการวิจัย, 2553, หน้า 292)

$$B = \frac{H}{N_H} - \frac{L}{N_L}$$

เมื่อ	B	แทน	ดัชนีค่าอำนาจจำแนก
	H	แทน	จำนวนนักเรียนในกลุ่มผู้รอบรู้ที่ตอบข้อสอบข้อนั้นถูกต้อง
	L	แทน	จำนวนนักเรียนในกลุ่มไม่รอบรู้ที่ตอบข้อสอบข้อนั้นถูกต้อง
	N_H	แทน	จำนวนนักเรียนในกลุ่มผู้รอบรู้ทั้งหมด
	N_L	แทน	จำนวนนักเรียนในกลุ่มไม่รอบรู้ทั้งหมด

2.4 การหาค่าความเชื่อมั่นของแบบวัดทักษะการอ่านจับใจความ โดยใช้สูตรของ
โลเวท (Lovett) มีสูตร ดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด, 2553, หน้า 104)

$$r_{cc} = 1 - \frac{k \sum x_i - \sum x_i^2}{(k-1) \sum (x_i - c)^2}$$

เมื่อ	r_{cc}	แทน	ความเชื่อมั่นของแบบทดสอบอิงเกณฑ์
	k	แทน	จำนวนข้อสอบ
	x_i	แทน	คะแนนสอบของนักเรียนแต่ละคน
	c	แทน	คะแนนจุดตัด

2.5 การหาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามความพึงพอใจที่มีต่อการจัดการเรียนรู้
ตามแนวคิดทฤษฎีคอนสตรัคติวิสม์ร่วมกับเทคนิคอุปมา/เปรียบเทียบ สามารถหาได้จากการหา
สัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (Cronbach's Alpha Coefficient) ดังนี้

$$\alpha = \left[\frac{k}{k-1} \right] \left[1 - \frac{\sum s_i^2}{s_t^2} \right]$$

เมื่อ	α	แทน	เป็นสัมประสิทธิ์แอลฟา
	k	แทน	เป็นจำนวนข้อคำถามหรือข้อสอบ

s_t^2 แทน เป็นความแปรปรวนของคะแนนข้อที่ i

s_t^2 แทน เป็นความแปรปรวนของคะแนนรวม t

3. สถิติที่ใช้ในการหาประสิทธิภาพแผนการจัดการเรียนรู้

หาประสิทธิภาพแผนการจัดการเรียนรู้ตามแนวคิดทฤษฎีคอนสตรัคติวิสม์ร่วมกับเทคนิค
อุปมา/เปรียบเทียบ โดยใช้ประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 80/80 (ชัยยงค์ พรหมวงศ์, 2556, หน้า 10) โดย
ใช้สูตรดังนี้

80 ตัวแรก ได้มาจาก

$$E_1 = \frac{\sum x}{A} \times 100$$

เมื่อ E_1 แทน ประสิทธิภาพของกระบวนการ
 $\sum x$ แทน คะแนนรวมที่ได้จากการทำแบบทดสอบระหว่างเรียน
 A แทน คะแนนเต็มของแบบทดสอบระหว่างเรียน
 n แทน จำนวนนักเรียน

80 ตัวหลัง ได้มาจาก

$$E_2 = \frac{\sum F}{B} \times 100$$

เมื่อ E_2 แทน ประสิทธิภาพของผลลัพธ์
 $\sum F$ แทน คะแนนรวมของผลลัพธ์หลังเรียน
 B แทน คะแนนเต็มของการสอบหลังเรียน
 n แทน จำนวนนักเรียน

4. สถิติที่ใช้ทดสอบสมมติฐาน

4.1 เปรียบเทียบคะแนนทักษะการอ่านจับใจความภาษาไทยก่อนเรียนและหลังเรียน
โดยการทดสอบ ค่า t คำนวณจากสูตร (วิชิต สุรัตน์เรืองชัย, 2540, หน้า 151)

$$t = \frac{\sum D}{\sqrt{\frac{N\sum D^2 - (\sum D)^2}{N-1}}}$$

กำหนดให้ $df = n - 1,$

เมื่อ t แทน ค่าการทดสอบ t
 D แทน ผลต่างของคะแนนแต่ละคู่
 n แทน จำนวนนักเรียน

4.2 เปรียบเทียบทักษะการอ่านจับใจความภาษาไทยหลังเรียนโดยใช้การจัดการเรียนรู้ตามแนวคิดทฤษฎีคอนสตรัคติวิสม์ร่วมกับเทคนิคอุปมา/เปรียบเทียบกับเกณฑ์สูงกว่าเกณฑ์ร้อยละ 70 (บุญชม ศรีสะอาด, 2545, หน้า 112-113)

$$t = \frac{\bar{x} - \mu}{\frac{SD}{\sqrt{n}}}$$

เมื่อ	t	แทน	สถิติที่ใช้เปรียบเทียบเพื่อทราบความมีนัยสำคัญ
	\bar{x}	แทน	ค่าเฉลี่ยของคะแนนหลังเรียน
	μ	แทน	ค่าคงที่ (เกณฑ์มาตรฐาน)
	SD	แทน	ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน
	\sqrt{n}	แทน	ขนาดของกลุ่มตัวอย่าง

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะการอ่านจับใจความภาษาไทยของนักเรียน
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ตามแนวคิดทฤษฎีคอนสตรัคติวิสม์ร่วมกับเทคนิคอุปมาเปรียบเทียบในครั้งนี้
มีการนำเสนอผลการวิจัย ดังนี้

สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

n	แทน	จำนวนนักเรียน
\bar{X}	แทน	ค่าเฉลี่ย
SD	แทน	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน
df	แทน	ชั้นแห่งความเป็นอิสระ
E_1	แทน	ประสิทธิภาพของกระบวนการ
E_2	แทน	ประสิทธิภาพของผลลัพธ์
t	แทน	ค่าการทดสอบ t
p	แทน	ค่าความน่าจะเป็นของความคลาดเคลื่อน
*	แทน	ความมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

การเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล

1. ผลการหาประสิทธิภาพของแผนการจัดการเรียนรู้ตามแนวคิดทฤษฎีคอนสตรัคติวิสม์
ร่วมกับเทคนิคอุปมา/เปรียบเทียบสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ให้มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์
80/80
2. ผลการเปรียบเทียบทักษะการอ่านจับใจความภาษาไทยก่อนเรียนและหลังเรียน โดยใช้
การจัดการเรียนรู้ตามแนวคิดทฤษฎีคอนสตรัคติวิสม์ร่วมกับเทคนิคอุปมา/เปรียบเทียบ สำหรับ
นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1
3. ผลการเปรียบเทียบทักษะการอ่านจับใจความภาษาไทยหลังจากได้รับการจัดการ
เรียนรู้ตามแนวคิดทฤษฎีคอนสตรัคติวิสม์ร่วมกับเทคนิคอุปมา/เปรียบเทียบกับเกณฑ์ร้อยละ 70
4. ผลการศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่มีต่อการจัดการเรียนรู้
ตามแนวคิดทฤษฎีคอนสตรัคติวิสม์ร่วมกับเทคนิคอุปมา/เปรียบเทียบ

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

1. ผลการหาประสิทธิภาพของแผนการจัดการเรียนรู้ตามแนวคิดทฤษฎีคอนสตรัคติวิสม์ ร่วมกับเทคนิคอุปมา/เปรียบเทียบสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ให้มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 80/80 ปรากฏผลดังต่อไปนี้

ตารางที่ 6 คะแนนระหว่างเรียนของนักเรียนจำนวน 40 คน ซึ่งได้รับการจัดการเรียนการสอนเพื่อพัฒนาทักษะการอ่านจับใจความภาษาไทยด้วยแผนการจัดการเรียนรู้ตามแนวคิดทฤษฎีคอนสตรัคติวิสม์ร่วมกับเทคนิคอุปมา/เปรียบเทียบ

สาระการเรียนรู้	คะแนนระหว่างเรียน		ประสิทธิภาพของกระบวนการ (E_p)
	คะแนนเต็ม	คะแนนรวม	
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 1	10	306	76.5
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 2	10	304	76
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 3	10	334	83.5
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 4	10	315	78.75
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 5	10	323	80.75
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 6	10	321	85.5
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 7	10	342	80.25
รวม	70	2245	80.18

จากตารางที่ 6 พบว่า มีประสิทธิภาพของกระบวนการ E_p เท่ากับ 80.18 แสดงว่า แผนการจัดการเรียนรู้ตามแนวคิดทฤษฎีคอนสตรัคติวิสม์ร่วมกับเทคนิคอุปมา/เปรียบเทียบมีประสิทธิภาพผ่านเกณฑ์ที่กำหนดไว้

ตารางที่ 7 คะแนนการทำแบบทดสอบหลังเรียนของนักเรียนจำนวน 40 คน ซึ่งได้รับการจัดการเรียนรู้ตามแนวคิดทฤษฎีคอนสตรัคติวิสม์ร่วมกับเทคนิคอุปมา/เปรียบเทียบ

คะแนนการสอบ (คะแนนเต็ม 30 คะแนน)	จำนวนนักเรียน (40 คน)	คะแนนรวม
29	2	58
28	2	56
27	3	81
26	6	156
25	5	125
24	11	264
23	8	184
22	3	66
รวม	40	990
\bar{x}		24.75
SD		1.84
ค่าเฉลี่ยร้อยละ		82.5

จากตารางที่ 7 พบว่า ค่าเฉลี่ยของคะแนนหลังการจัดการเรียนการสอนเพื่อพัฒนาทักษะการอ่านจับใจความภาษาไทยด้วยแผนการจัดการเรียนรู้ตามแนวคิดทฤษฎีคอนสตรัคติวิสม์ร่วมกับเทคนิคอุปมา/เปรียบเทียบ เท่ากับ 24.75 และร้อยละของค่าเฉลี่ยเท่ากับ 82.5 แสดงว่ามีประสิทธิภาพของผลลัพธ์ E_2 เท่ากับ 82.5

ตารางที่ 8 ประสิทธิภาพของแผนการจัดการเรียนรู้ตามแนวคิดทฤษฎีคอนสตรัคติวิสม์ร่วมกับเทคนิคอุปมา/เปรียบเทียบสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ของนักเรียนกลุ่มตัวอย่างจำนวน 40 คน

คะแนน	คะแนน	คะแนน	จำนวน (n)	ประสิทธิภาพ
	รวม	เต็ม		
คะแนนการทำแบบทดสอบระหว่างบทเรียน (E_1)	2245	70	40	80.18
คะแนนการทำแบบทดสอบหลังบทเรียน (E_2)	990	30	40	82.5
ประสิทธิภาพ E_1/E_2 เท่ากับ 80.18/82.5				

จากตารางที่ 8 พบว่า แผนการจัดการเรียนรู้ตามแนวคิดทฤษฎีคอนสตรัคติวิสม์ร่วมกับเทคนิคอุปมา/เปรียบเทียบสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 มีประสิทธิภาพของกระบวนการ (E_1) เท่ากับ 80.18 และประสิทธิภาพของผลลัพธ์ (E_2) เท่ากับ 82.5 ซึ่งแสดงให้เห็นว่า ประสิทธิภาพ (E_1/E_2) เท่ากับ 80.18/82.5 ซึ่งผ่านเกณฑ์ที่กำหนดไว้

2. ผลการเปรียบเทียบทักษะการอ่านจับใจความภาษาไทยก่อนเรียนและหลังเรียน โดยใช้การจัดการเรียนรู้ตามแนวคิดทฤษฎีคอนสตรัคติวิสม์ร่วมกับเทคนิคอุปมา/เปรียบเทียบ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ปรากฏผลดังต่อไปนี้

ตารางที่ 9 การเปรียบเทียบความสามารถในการอ่านจับใจความก่อนและหลังเรียน โดยใช้การจัดการเรียนรู้ตามแนวคิดทฤษฎีคอนสตรัคติวิสม์ร่วมกับเทคนิคอุปมา/เปรียบเทียบ t-test (Dependent Sample)

การทดสอบ	n	คะแนน เต็ม	\bar{X}	SD	df	t	p(Sig)
หลังเรียน	40	30	24.05	2.49	39	13.658*	.00
ก่อนเรียน	40	30	18.23	4.28			

* $p < .05$

จากตารางที่ 9 พบว่า คะแนนเฉลี่ยหลังเรียนของนักเรียนที่เรียนโดยใช้การจัดการเรียนรู้ตามแนวคิดทฤษฎีคอนสตรัคติวิสม์ร่วมกับเทคนิคอุปมา/เปรียบเทียบอยู่ที่ 24.05 คะแนน ซึ่งสูงกว่าคะแนนเฉลี่ยก่อนเรียนที่เรียนโดยใช้การจัดการเรียนรู้ตามแนวคิดทฤษฎีคอนสตรัคติวิสม์ร่วมกับเทคนิคอุปมา/เปรียบเทียบที่ 18.23 คะแนน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้

3. ผลการเปรียบเทียบทักษะการอ่านจับใจความภาษาไทยหลังเรียนโดยใช้การจัดการเรียนรู้ตามแนวคิดทฤษฎีคอนสตรัคติวิสม์ร่วมกับเทคนิคอุปมา/เปรียบเทียบกับเกณฑ์ร้อยละ 70 ปรากฏผลดังต่อไปนี้

ตารางที่ 10 การเปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยทักษะการอ่านจับใจความภาษาไทยหลังเรียนกับเกณฑ์ร้อยละ 70

การทดสอบ	<i>n</i>	คะแนนเต็ม	μ	\bar{X}	<i>SD</i>	<i>df</i>	<i>t</i>	<i>p(Sig)</i>
หลังเรียน	40	30	21	24.05	2.49	39	7.745*	.00

* $p < .05$

จากตารางที่ 10 พบว่า คะแนนเฉลี่ยทักษะการอ่านจับใจความภาษาไทยหลังเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 มีค่าเท่ากับ 24.05 คะแนน คิดเป็นร้อยละ 80.17 และเมื่อทดสอบสมมติฐานพบว่า คะแนนเฉลี่ยทักษะการอ่านจับใจความภาษาไทยหลังเรียนโดยใช้การจัดการเรียนรู้ตามแนวคิดคอนสตรัคติวิสม์ร่วมกับเทคนิคอุปมา/เปรียบเทียบสูงกว่าเกณฑ์ร้อยละ 70 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้

4. ผลการศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่มีต่อการจัดการเรียนรู้ตามแนวคิดทฤษฎีคอนสตรัคติวิสม์ร่วมกับเทคนิคอุปมา/เปรียบเทียบ ปรากฏผลดังต่อไปนี้

ตารางที่ 11 ผลการวิเคราะห์ความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการจัดการเรียนรู้ตามแนวคิดทฤษฎีคอนสตรัคติวิสม์ร่วมกับเทคนิคอุปมา/เปรียบเทียบในภาพรวม

รายการที่ประเมิน	\bar{X}	SD	ระดับความพึงพอใจ
ด้านเนื้อหา	4.18	0.64	มาก
ด้านการจัดการเรียนรู้	4.35	0.72	มาก
ด้านการวัดและประเมินผล	4.47	0.76	มาก
รวม	4.33	0.71	มาก

จากตารางที่ 11 พบว่า ความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการจัดการเรียนรู้ตามแนวคิดทฤษฎีคอนสตรัคติวิสม์ร่วมกับเทคนิคอุปมา/เปรียบเทียบ มีภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.33$, $SD = 0.71$) เมื่อพิจารณาผลเป็นรายด้านพบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านการวัดและประเมินผล อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.47$, $SD = 0.76$) รองลงมาคือ ด้านการจัดการเรียนรู้ อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.35$, $SD = 0.72$) และด้านที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดคือ ด้านเนื้อหา อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.18$, $SD = 0.64$)

ตารางที่ 12 ผลการวิเคราะห์ความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการจัดการเรียนรู้ตามแนวคิดทฤษฎีคอนสตรัคติวิสม์ร่วมกับเทคนิคอุปมา/เปรียบเทียบ ด้านเนื้อหา

ข้อที่	รายการที่ประเมิน	\bar{X}	SD	ระดับความพึงพอใจ
1.	นักเรียนสามารถนำความรู้จากการอ่านจับใจความไปใช้บูรณาการในวิชาอื่น ๆ ได้	4.20	0.69	มาก
2.	นักเรียนคิดว่าการอ่านจับใจความทำให้พัฒนาด้านการคิดวิเคราะห์มากขึ้น	4.13	0.61	มาก
3.	นักเรียนคิดว่าเนื้อหาของบทอ่านจับใจความมีความน่าสนใจและเข้าใจได้ง่าย	4.18	0.64	มาก

ตารางที่ 12 (ต่อ)

4.	นักเรียนสามารถนำเทคนิคอุปมา/เปรียบเทียบไปใช้เป็นพื้นฐานในการอ่านบทอ่านอื่น ๆ ได้	4.18	0.64	มาก
5.	การได้ตั้งคำถามเกี่ยวกับเรื่องที่อ่านช่วยให้นักเรียนทราบเป้าหมายของการอ่านชัดเจน	4.23	0.62	มาก
6.	นักเรียนคิดว่าได้รับประโยชน์จากใบงาน ใบกิจกรรมที่หลากหลาย	4.28	0.60	มาก
7.	นักเรียนสามารถนำข้อคิดจากบทอ่านมาใช้ในชีวิตประจำวันได้	4.18	0.71	มาก
8.	นักเรียนคิดว่าเนื้อหาที่เรียนสอดคล้องกับชีวิต	4.23	0.66	มาก
9.	เนื้อหาที่เรียนสอดคล้องกับความสนใจของนักเรียน	4.05	0.64	มาก
	รวม	4.18	0.64	มาก

จากตารางที่ 12 พบว่า ความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการจัดการเรียนรู้ตามแนวคิด ทฤษฎีคอนสตรัคติวิสม์ร่วมกับเทคนิคอุปมา/เปรียบเทียบ ด้านเนื้อหา มีภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.18, SD = 0.64$) เมื่อพิจารณาผลเป็นรายข้อพบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ นักเรียนคิดว่า ได้รับประโยชน์จากใบงาน ใบกิจกรรมที่หลากหลาย อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.28, SD = 0.60$) รองลงมาคือ การได้ตั้งคำถามเกี่ยวกับเรื่องที่อ่านช่วยให้นักเรียนทราบเป้าหมายของการอ่านชัดเจน อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.23, SD = 0.62$) และข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดคือ เนื้อหาที่เรียนสอดคล้องกับความสนใจของนักเรียน อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.05, SD = 0.64$)

ตารางที่ 13 ผลการวิเคราะห์ความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการจัดการเรียนรู้ตามแนวคิดทฤษฎี
คอนสตรัคติวิสม์ร่วมกับเทคนิคอุปมา/เปรียบเทียบ ด้านการจัดการเรียนรู้

ข้อที่	รายการที่ประเมิน	\bar{X}	SD	ระดับ ความพึงพอใจ
1.	กิจกรรมมีความสอดคล้องกับเนื้อหาที่เรียน	4.33	0.69	มาก
2.	กิจกรรมทำให้นักเรียนสนุกและมีความสุข	4.18	0.59	มาก
3.	กิจกรรมทำให้นักเรียนสามารถจัดระบบความคิด อย่างมีจุดมุ่งหมาย	4.25	0.78	มาก
4.	กิจกรรมมีความท้าทาย	4.38	0.77	มาก
5.	กิจกรรมส่งเสริมให้นักเรียนมีความคิดริเริ่มและ รู้จักวิพากษ์วิจารณ์	4.43	0.68	มาก
6.	ครูเปิดโอกาสให้นักเรียนได้แสดงความคิดเห็น ร่วมกับเพื่อน	4.55	0.78	มากที่สุด
	รวม	4.35	0.72	มาก

จากตารางที่ 13 พบว่า ความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการจัดการเรียนรู้ตามแนวคิด
ทฤษฎีคอนสตรัคติวิสม์ร่วมกับเทคนิคอุปมา/เปรียบเทียบ ด้านการจัดการเรียนรู้ มีภาพรวมอยู่ใน
ระดับมาก ($\bar{X} = 4.35, SD = 0.72$) เมื่อพิจารณาผลเป็นรายข้อพบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือครูเปิด
โอกาสให้นักเรียนได้แสดงความคิดเห็นร่วมกับเพื่อน อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.55, SD = 0.78$)
รองลงมาคือ กิจกรรมส่งเสริมให้นักเรียนมีความคิดริเริ่มและรู้จักวิพากษ์วิจารณ์ อยู่ในระดับมาก
($\bar{X} = 4.43, SD = 0.68$) และข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดคือ กิจกรรมทำให้นักเรียนสนุกและ มีความสุข
อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.18, SD = 0.59$)

ตารางที่ 14 ผลการวิเคราะห์ความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการจัดการเรียนรู้ตามแนวคิดทฤษฎี
คอนสตรัคติวิซึมร่วมกับเทคนิคอุปมา/เปรียบเทียบ ด้านการวัดและประเมินผล

ข้อที่	รายการที่ประเมิน	\bar{X}	SD	ระดับ ความพึงพอใจ
1.	นักเรียนมีส่วนร่วมในการประเมินผลการเรียน	4.55	0.71	มากที่สุด
2.	การทบทวนความรู้ทำให้นักเรียนเข้าใจเนื้อหาที่ เพิ่งเรียนไปได้มากขึ้น	4.48	0.75	มาก
3.	การทำแบบวัดทักษะการอ่านจับใจความก่อนและ หลังเรียนทำให้นักเรียนได้ทราบว่าตนเอง พัฒนาขึ้นหรือไม่	4.53	0.72	มากที่สุด
4.	การประเมินผลการเรียนรู้มีความสอดคล้องกับ กิจกรรม	4.38	0.81	มาก
5.	เกณฑ์การประเมินผลชัดเจน ครอบคลุมทั้งด้าน ความรู้ ทักษะ และเจตคติ	4.40	0.81	มาก
	รวม	4.47	0.76	มาก

จากตารางที่ 14 พบว่า ความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการจัดการเรียนรู้ตามแนวคิด
ทฤษฎีคอนสตรัคติวิซึมร่วมกับเทคนิคอุปมา/เปรียบเทียบ ด้านการวัดและประเมินผล มีภาพรวมอยู่
ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.47, SD = 0.76$) เมื่อพิจารณาผลเป็นรายข้อพบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ
นักเรียนมีส่วนร่วมในการประเมินผลการเรียน อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.55, SD = 0.71$)
รองลงมาคือ การทำแบบวัดทักษะการอ่านจับใจความก่อนและหลังเรียนทำให้นักเรียนได้ทราบว่า
ตนเองพัฒนาขึ้นหรือไม่ อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.53, SD = 0.72$) และข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด
คือ การประเมินผลการเรียนรู้มีความสอดคล้องกับกิจกรรม อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.38, SD = 0.81$)

บทที่ 5

สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อสร้างและหาประสิทธิภาพของแผนการจัดการเรียนรู้ตามแนวคิดทฤษฎีคอนสตรัคติวิสม์ร่วมกับเทคนิคอุปมา/เปรียบเทียบ ให้มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 80/80 เพื่อเปรียบเทียบทักษะการอ่านจับใจความภาษาไทยก่อนเรียนและหลังเรียน เปรียบเทียบกับเกณฑ์ร้อยละ 70 และเพื่อศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่มีต่อการจัดการเรียนรู้ตามแนวคิดทฤษฎีคอนสตรัคติวิสม์ร่วมกับเทคนิคอุปมา/เปรียบเทียบ กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1/1 โรงเรียนพนมสารคาม “พนมอดุลวิทยา” สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา ฉะเชิงเทรา ปีการศึกษา 2566 จำนวน 1 ห้อง 40 คน ได้มาโดยการสุ่มตัวอย่างแบบกลุ่ม (Cluster Random Sampling)

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ประกอบด้วยแผนการจัดการเรียนรู้ตามแนวคิดทฤษฎีคอนสตรัคติวิสม์ร่วมกับเทคนิคอุปมา/เปรียบเทียบของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 จำนวน 7 แผน เวลา 14 คาบ มีค่าความเหมาะสมอยู่ระหว่าง 4.83-5.00 แบบวัดทักษะการอ่านจับใจความ มีลักษณะเป็นแบบปรนัยชนิดเลือกตอบ 4 ตัวเลือก จำนวน 30 ข้อ มีค่าความยากง่าย (P) อยู่ระหว่าง .30 - .70 ค่าอำนาจจำแนก (B) อยู่ระหว่าง .24 - .62 และค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.84 และแบบสอบถามความพึงพอใจของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่มีต่อการจัดการเรียนรู้ตามแนวคิดทฤษฎีคอนสตรัคติวิสม์ร่วมกับเทคนิคอุปมา/เปรียบเทียบ เป็นแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า (Rating scale) 5 ระดับ จำนวน 20 ข้อ มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.94

การวิจัยครั้งนี้ใช้แบบแผนการทดลองแบบทดสอบก่อนและหลังกับกลุ่มเดียว (One Group Pretest-Posttest Design) วิเคราะห์ข้อมูลโดยเปรียบเทียบความแตกต่างของคะแนนทักษะการอ่านจับใจความก่อนและหลังการจัดการเรียนรู้ของกลุ่มตัวอย่าง โดยใช้การทดสอบค่า t - test แบบ Dependent Sample เปรียบเทียบคะแนนทักษะการอ่านจับใจความหลังการจัดการเรียนรู้ตามแนวคิดทฤษฎีคอนสตรัคติวิสม์ร่วมกับเทคนิคอุปมา/เปรียบเทียบกับเกณฑ์ร้อยละ 70 ใช้การทดสอบค่า t-test แบบ One Samples และ ศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการจัดการเรียนรู้ตามแนวคิดทฤษฎีคอนสตรัคติวิสม์ร่วมกับเทคนิคอุปมา/เปรียบเทียบโดยใช้การคำนวณค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD)

สรุปผลการวิจัย

1. แผนการจัดการเรียนรู้ตามแนวคิดทฤษฎีคอนสตรัคติวิสม์ร่วมกับเทคนิคอุปมา/เปรียบเทียบสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 มีประสิทธิภาพเท่ากับ 80.18/82.5 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ 80/80 ที่ตั้งไว้
2. ผลการเปรียบเทียบทักษะการอ่านจับใจความภาษาไทย หลังจากรับการจัดการเรียนรู้ตามแนวคิดคอนสตรัคติวิสม์ร่วมกับเทคนิคอุปมา/เปรียบเทียบมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05
3. ผลการเปรียบเทียบทักษะการอ่านจับใจความภาษาไทยหลังจากรับการจัดการเรียนรู้ตามแนวคิดทฤษฎีคอนสตรัคติวิสม์ร่วมกับเทคนิคอุปมา/เปรียบเทียบมีค่าเท่ากับ 24.05 คะแนน คิดเป็นร้อยละ 80.17 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ร้อยละ 70 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05
4. ผลการศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่มีต่อการจัดการเรียนรู้ตามแนวคิดคอนสตรัคติวิสม์ร่วมกับเทคนิคอุปมา/เปรียบเทียบ ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก

อภิปรายผล

การวิจัยเรื่อง การจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะการอ่านจับใจความภาษาไทยของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ตามแนวคิดทฤษฎีคอนสตรัคติวิสม์ร่วมกับเทคนิคอุปมาเปรียบเทียบ อภิปรายผลการวิจัยได้ดังนี้

1. จากผลการวิจัยพบว่า ประสิทธิภาพของแผนการจัดการเรียนรู้ตามแนวคิดทฤษฎีคอนสตรัคติวิสม์ร่วมกับเทคนิคอุปมา/เปรียบเทียบสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 จำนวน 7 แผน มีประสิทธิภาพเท่ากับ 80.18/82.5 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์มาตรฐาน ที่กำหนดไว้ เนื่องจากเหตุผลดังต่อไปนี้

แผนการจัดการเรียนรู้ที่สร้างขึ้นได้ผ่านการวิเคราะห์หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ร่วมกับหลักสูตรกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนพนมสารคาม “พนมอดุลวิทยา” ฉบับปรับปรุง 2561 ซึ่งประกอบด้วยหน่วยการเรียนรู้ของกลุ่มสาระและมวลประสบการณ์อื่น ๆ ในท้องถิ่นที่โรงเรียนวางแผนเพื่อพัฒนาคุณภาพของผู้เรียน รวมทั้งศึกษาทฤษฎี หลักการและแนวคิดที่เกี่ยวข้องกับการสอน โดยใช้แนวคิดทฤษฎีคอนสตรัคติวิสม์ร่วมกับเทคนิคอุปมา/เปรียบเทียบ มีการกำหนดจุดประสงค์การเรียนรู้ กิจกรรมการเรียนรู้ สื่อการเรียนการสอนของแต่ละเนื้อหา รวมทั้งวิธีการวัดและประเมินผล นำแผนการจัดการเรียนรู้ไปให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบความถูกต้อง หลังจากนั้น

นำมาปรับปรุงแก้ไขตามคำแนะนำ และนำไปทดลองใช้กับนักเรียนที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จึงจะได้แผนการจัดการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพ มีขั้นตอนที่ชัดเจนและเป็นระบบ จากนั้นจึงนำไปทดลองใช้จริงกับกลุ่มตัวอย่าง สอดคล้องกับแนวคิดของชนาธิป พรกุล (2555, หน้า 85) ได้กล่าวไว้ว่า การเขียนแผนการจัดการเรียนรู้เป็นขั้นหนึ่งของการวางแผน จัดการเรียนรู้ ผู้สอนควรดำเนินการอย่างน้อย 3 ขั้นตอน เพื่อให้การสอนในชั้นเรียนมีความราบรื่น และบรรลุเป้าหมายอย่างมีประสิทธิภาพ ขั้นตอนการวางแผนจัดการเรียนรู้ มี 3 ขั้น คือ ขั้นก่อนการเขียนแผนการจัดการเรียนรู้ ขั้นการเขียนแผนการจัดการเรียนรู้ ขั้นหลังการเขียนแผนการจัดการเรียนรู้ และยังสอดคล้องกับ กุติสร จิตรขญาวิช (2562, หน้า 188) กล่าวถึงขั้นตอนการจัดทำแผนการเรียนรู้เอาไว้ว่าการจัดทำแผนการเรียนรู้ต้องมีลำดับขั้นตอนวิเคราะห์คำอธิบายรายวิชา เพื่อกำหนดหน่วยการเรียนรู้และรายละเอียดย่อยของเนื้อหาที่จะนำมาทำเป็นแผนการจัดการเรียนรู้ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ แต่ละครึ่ง วิเคราะห์จุดประสงค์รายวิชาและมาตรฐานรายวิชา เพื่อนำมาเขียนเป็นจุดประสงค์การเรียนรู้ โดยให้ครอบคลุมพฤติกรรมทั้งด้านความรู้ ทักษะ/กระบวนการ เจตคติและค่านิยม วิเคราะห์สาระการเรียนรู้หรือเนื้อหา โดยเลือกและขยายสาระที่เรียนรู้ให้สอดคล้องกับผู้เรียน ชุมชน ท้องถิ่น และคำนึงถึงประโยชน์ที่ผู้เรียนจะได้รับ นอกจากนี้การคัดเลือกเนื้อหาในบทอ่าน จะต้องสอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้ เพื่อให้เนื้อหาในบทอ่านมีความเหมาะสมกับนักเรียนมากที่สุด ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของจวิทย์กฤษณ์ บุญยะกาญจน์ (2557, หน้า 29-30) กล่าวถึงวิธีส่งเสริมการอ่านไว้ว่า วิธีส่งเสริมเด็กให้อ่านหนังสือและรักการอ่านหนังสือ นั้น เราควรจะต้องชักจูงและแนะนำให้อ่าน ด้วยวิธีการที่เหมาะสม ขั้นแรกควรให้เด็กได้อ่านหนังสือที่ง่าย สั้น และตรงกับความสนใจของเด็ก เมื่อเด็กเกิดทัศนคติที่ดีต่อการอ่านแล้ว เด็กก็จะค่อย ๆ แสวงหาหนังสือชนิดอื่น ๆ มาอ่านเอง

ลักษณะของแผนการจัดการเรียนรู้ตามแนวคิดทฤษฎีคอนสตรัคติวิสม์ร่วมกับเทคนิคอุปมา/เปรียบเทียบสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่สร้างขึ้นมามีลักษณะต่าง ๆ กัน โดยแยกเป็น 7 แผน ดังนี้

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 1 เรื่อง หลักการอ่านจับใจความ เป็นแผนการจัดการเรียนรู้ที่มุ่งให้นักเรียนได้เรียนรู้ หลักการอ่านจับใจความว่าเป็นการอ่านเพื่อเก็บเฉพาะข้อมูลหรือใจความของสื่อที่อ่าน ไม่ว่าจะเป็นนิทาน นิทานชาดก เรื่องสั้น บทกวี สารคดี และวรรณคดี โดยจะต้องตัดคำขยายความ คำบรรยาย และคำพรรณนาความรู้สึก จากนั้นนำข้อความสำคัญมาเรียบเรียงใหม่ให้มีความสั้น กระชับ แต่ได้ใจความที่สมบูรณ์ และต้องตอบได้ว่า ใคร ทำอะไร ทำไม และเพราะอะไร การจัดกิจกรรมจะเรียงลำดับจากง่ายไปหายาก โดยมีจุดประสงค์ให้นักเรียนสามารถอธิบาย คำเปรียบเทียบ และคำที่มีหลายความหมายในบริบทต่าง ๆ ได้ นักเรียนสามารถอธิบายคุณค่าของ

เนื้อเรื่อง และสามารถเรียงลำดับเหตุการณ์จากเรื่องที่อ่านได้ ในส่วนของเนื้อหาที่นำมาให้นักเรียนฝึกอ่านจับใจความนั้นเป็นบทอ่านเสริมสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ซึ่งมีความน่าสนใจและเหมาะสมกับวัยของนักเรียน จึงส่งผลให้นักเรียนทำแบบทดสอบหลังเรียนผ่านเกณฑ์คิดเป็นร้อยละ 76.5

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 2 เรื่อง จับใจความจากกวีนิพนธ์เป็นแผนการจัดการเรียนรู้ที่มุ่งให้นักเรียนได้ฝึกทักษะการอ่านจับใจความจากบทประพันธ์หลากหลายประเภททั้งโคลงสี่สุภาพ กาพย์ยานี ๑๑ และกลอนนิราศ ซึ่งล้วนเป็นลักษณะคำประพันธ์ที่ปรากฏในหนังสือเรียนวรรณคดีวิจักษ์ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 การอ่านจับใจความกวีนิพนธ์สามารถกระทำได้โดยการเปลี่ยนแปลงถ้อยคำจากภาษาร้อยกรองเป็นร้อยแก้วให้ได้ความชัดเจนตรงเนื้อความเดิมมากที่สุด นอกจากนี้กิจกรรมตามหาอีกครึ่งหนึ่งของฉันยังเป็นกิจกรรมที่ให้นักเรียนได้ใช้ทักษะอุปมา/เปรียบเทียบเพื่อจับคู่คำศัพท์ที่มีความหมายโดยนัยเข้าด้วยกัน ซึ่งเป็นกิจกรรมที่ทำทนายให้นักเรียนได้ฝึกใช้ความคิดจากการอ่านได้ดีขึ้น จึงส่งผลให้นักเรียนทำแบบทดสอบหลังเรียนผ่านเกณฑ์คิดเป็นร้อยละ 76

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 3 เรื่อง คติธรรมแห่งชาติ เป็นแผนการจัดการเรียนรู้ที่มุ่งให้นักเรียนได้ฝึกทักษะการอ่านจับใจความจากนิทานชาดกง่าย ๆ คือ เรื่องสุวรรณหงส์ชาดกหรือหงส์ทองคำ ไปสู่นิทานชาดกที่ยากขึ้น คือ เรื่องมหาวิฆชาดก ซึ่งชาดกทั้งสองเรื่องมีเนื้อหาน่าสนใจติดตาม และมีส่วนที่เหมือนกันคือข้อคิดที่ได้จากนิทานชาดก แต่มีรายละเอียดเนื้อหาที่แตกต่างกันไป ทำให้นักเรียนได้ฝึกเปรียบเทียบเนื้อหานิทานทั้งสองเรื่อง จึงส่งผลให้นักเรียนทำแบบทดสอบหลังเรียนผ่านเกณฑ์คิดเป็นร้อยละ 83.5

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 4 เรื่อง สารคดีมีเรื่องให้ค้นหา เป็นแผนการจัดการเรียนรู้ที่มุ่งให้นักเรียนได้ฝึกทักษะการอ่านจับใจความจากเรื่องราวของสารคดีต่าง ๆ ที่มีเนื้อหาน่าสนใจ อีกทั้งยังได้สาระความรู้และความเพลิดเพลิน นอกจากนี้บทอ่านยังมีรูปภาพประกอบอย่างชัดเจน ทำให้นักเรียนได้เห็นภาพที่ชัดเจนมากยิ่งขึ้น บทอ่านในแผนการจัดการเรียนรู้นี้มีกิจกรรมที่ทำทนายให้นักเรียนได้ฝึกใช้ความคิดจากการอ่าน มีการตั้งคำถามและหาคำตอบเอง ทำให้นักเรียนสามารถอ่านจับใจความสำคัญของได้ดีขึ้น จึงส่งผลให้นักเรียนทำแบบทดสอบหลังเรียนผ่านเกณฑ์คิดเป็นร้อยละ 78.75

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 5 เรื่อง ท่องโลกวรรณคดี เป็นแผนการจัดการเรียนรู้ที่มุ่งให้นักเรียนได้ฝึกทักษะการอ่านจับใจความจากวรรณคดีที่ประพันธ์โดย สุนทรภู่ คือ เรื่องกาพย์พระไชยสุริยา ซึ่งเป็นนิทานสำหรับสอนการเขียนอ่านการสะกดคำทำให้นักเรียนมี

คลังคำศัพท์มากขึ้น ได้รู้จักความหมายของคำ คำคล้องจอง ข้อความ และบทร้อยกรองง่าย ๆ นักเรียนยังได้เรียนรู้ลักษณะการประพันธ์แบบกาพย์ที่นอกเหนือจาก กาพย์ยานี ๑๑ คือ กาพย์ฉกัณฑ์ ๑๖ และกาพย์สุรางคนางค์ ๒๘ ซึ่งเป็นตัวกระตุ้นให้นักเรียนได้ฝึกถอดคำประพันธ์ เพื่อนำไปต่อยอดในการอ่านจับใจความต่อไป นอกจากนี้ยังมีกิจกรรมที่ให้นักเรียนได้เชื่อมโยง ความรู้ใหม่เข้ากับความรู้เดิมคือ มีการยกตัวอย่างเรื่องพระมหาชนกที่นักเรียนรู้จัก ซึ่งมีฉากสำคัญของเรื่องคล้ายกับกาพย์พระไชยสุริยา ส่งผลให้นักเรียนทำแบบทดสอบหลังเรียนผ่านเกณฑ์คิดเป็น ร้อยละ 80.75

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 6 เรื่อง บทความ บนความน่าค้นหา เป็นแผนการจัดการเรียนรู้ ที่มุ่งให้นักเรียน ได้ฝึกทักษะการอ่านจับใจความจากบทความ ซึ่งบทอ่านที่นำมาเป็น เรื่อง เกี่ยวกับงานประเพณีที่สำคัญของจังหวัด คือ งานนมัสการหลวงพ่อโสธรที่นักเรียนทุกคนคุ้นเคยกัน ดี โดยนำบทอ่านนั้นมาเปรียบเทียบกับบทอ่าน เรื่อง งานประเพณีรับบัว โยนบัว ซึ่งทั้งสองประเพณี นี้มีจุดกำเนิดที่คล้ายกัน นอกจากนี้ เมื่อนักเรียนอ่านจับใจความทั้งสองบทความจบแล้ว นักเรียน ยังได้จับคู่คำถามและคำตอบจากกิจกรรมที่ครูจัดขึ้น จึงส่งผลให้นักเรียนทำแบบทดสอบหลังเรียน ผ่านเกณฑ์คิดเป็นร้อยละ 85.5

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 7 เรื่อง การอ่านจับใจความตามแนว PISA เป็นแผนการจัดการ เรียนรู้ที่มุ่งให้นักเรียน ได้ฝึกทักษะการอ่านจับใจความจากบทอ่านของ PISA ซึ่งทำให้นักเรียน ได้พัฒนาศักยภาพในการอ่าน สามารถใช้การอ่านให้เป็นประโยชน์ในการเรียนรู้ สามารถขยายผล และคิดย้อนวิเคราะห์ความหมายของข้อความที่ได้อ่าน เพื่อใช้ตามวัตถุประสงค์ในสถานการณ์ที่ แตกต่างกันอย่างกว้างขวางทั้งใน โรงเรียนและในชีวิตจริงนอกโรงเรียน ฝึกให้นักเรียน ได้ เปรียบเปรยสิ่งต่าง ๆ ทั้งยังได้ฝึกตอบคำถามจากบทอ่านของ PISA จึงส่งผลให้นักเรียนทำ แบบทดสอบหลังเรียนผ่านเกณฑ์คิดเป็นร้อยละ 80.25

สรุปได้ว่า แผนการจัดการเรียนรู้ตามแนวคิดทฤษฎีคอนสตรัคติวิสม์ร่วมกับเทคนิค อุปมา/เปรียบเทียบ มีประสิทธิภาพ 80.18/82.5 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์มาตรฐานที่กำหนดไว้ อาจเนื่องมาจากแผนการจัดการเรียนรู้มีกระบวนการสร้างที่เป็นระบบ มีหลักแนวคิดที่ดี ทั้งนี้ได้ ผ่านการตรวจสอบคุณภาพโดยผู้เชี่ยวชาญ 5 ท่าน มีเนื้อหาที่สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้ มีบทอ่านที่เหมาะสมกับผู้เรียน มีการลำดับเนื้อหาจากเรื่องที่ย่อยใกล้ตัว ไปหาเรื่องที่ยากไกลตัว แสดงว่าการจัดการเรียนรู้ตามแนวคิดทฤษฎีคอนสตรัคติวิสม์ร่วมกับเทคนิคอุปมา/เปรียบเทียบใช้ได้ดีกับ เนื้อหาที่มีการเรียงลำดับจากง่ายไปหายาก เนื้อหาบทเรียนที่มีความน่าสนใจและเนื้อหาที่นักเรียน มีความคุ้นเคยหรือเคยมีประสบการณ์เดิมมาก่อน เช่น การอ่านจับใจความจากนิทานชาดกหรือ การอ่านจับใจความจากบทความที่เป็นเรื่องในจังหวัดของตน จะทำให้นักเรียนสามารถจับใจความ

สำคัญได้ดีหรือมีการยกตัวอย่างมาเปรียบเทียบกับเนื้อหาที่นักเรียนได้ศึกษา แต่เนื้อหาที่เป็นหลักการอ่านจับใจความหรือมีคำอธิบายคุณค่าของเนื้อเรื่องหรือเรียงลำดับเหตุการณ์ เช่น การอ่านจับใจความจากบทประพันธ์หลากหลายประเภท ทั้ง โคลงสี่สุภาพ กาพย์ยานี ๑๑ และบทกลอนนิราศ อาจจะทำให้ไม่ดีเท่าที่ควร ดังนั้น จึงควรมีการศึกษาวิจัยเพิ่มเติม ซึ่งสอดคล้องกับสุริน ชุมสาย ณ อยุธยา (2552, หน้า 20-21) กล่าวถึงการจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ไว้ว่า การจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียน เป็นศูนย์กลางและพัฒนากระบวนการคิดของผู้เรียนนั้น จะต้องหารูปแบบการสอน วิธีสอนหรือเทคนิคการสอนให้เหมาะสมกับเนื้อหาแต่ละเรื่อง และเหมาะสม แต่ละรูปแบบจะมีความเหมาะสมกับเนื้อหาที่ต่างกัน และยังสอดคล้องกับเพ็ญพัตรา ไชยบัง (2555) ที่วิจัยเรื่อง การพัฒนาแผนการจัดการเรียนรู้การอ่าน โดยใช้วิธี SQ3R สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนเขวาไร่ศึกษา ผลการวิจัย พบว่า แผนการจัดการเรียนรู้การอ่านโดยใช้วิธี SQ3R สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 มีประสิทธิภาพ 82.32 / 84.19 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ที่ตั้งไว้ สอดคล้องกับงานวิจัยของปริญญารัตน์ แสงปัญญา (2561) ที่ศึกษาผลการใช้คอมพิวเตอร์ช่วยสอน เรื่อง การอ่านจับใจความสำคัญโดยใช้ทฤษฎีการสร้างองค์ความรู้ด้วยตนเอง สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ผลการวิจัยพบว่า บทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน เรื่อง ทฤษฎีการสร้างองค์ความรู้ด้วยตนเอง มีประสิทธิภาพ (E_1/E_2) เท่ากับ 81.05/83.44 ซึ่งผ่านเกณฑ์ 80/80 ที่ตั้งไว้ และสอดคล้องกับงานวิจัยของอรุณญา รัตนพงษ์ (2563) ที่ศึกษาเรื่อง การพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนรู้โดยใช้แนวคิดคอนสตรัคติวิสต์ร่วมกับวิธีการสอนแบบ KWL เพื่อพัฒนาความสามารถในการอ่านจับใจความสำคัญที่เน้นการคิดวิเคราะห์สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ผลการวิจัยพบว่า รูปแบบการจัดการเรียนรู้โดยใช้แนวคิดคอนสตรัคติวิสต์ร่วมกับวิธีการสอนแบบ KWL เพื่อพัฒนาความสามารถในการอ่านจับใจความสำคัญที่เน้นการคิดวิเคราะห์สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 มีประสิทธิภาพ (E_1/E_2) เท่ากับ 82.32/83.62 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ที่ตั้งไว้ 80/80

2. จากผลการวิจัยพบว่านักเรียนที่เรียนที่ใช้การจัดการเรียนรู้ตามแนวคิดทฤษฎีคอนสตรัคติวิสต์ร่วมกับเทคนิคอุปมา/เปรียบเทียบมีคะแนนเฉลี่ยหลังเรียนสูงกว่าคะแนนเฉลี่ยก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เนื่องจากบทอ่านเป็นเรื่องราวที่น่าสนใจ ใกล้เคียงกับนักเรียน มีความเหมาะสมกับระดับการเรียนรู้ของนักเรียน จึงกระตุ้นความสนใจและความกระตือรือร้นของนักเรียนได้เป็นอย่างดี สอดคล้องกับใจทิพย์ เชื้อรัตนพงษ์ (2539, หน้า 22-29) กล่าวว่า การคัดเลือกบทอ่านควรคำนึงถึงความสำคัญต่อการเรียนรู้ ความถูกต้องทันสมัย ความน่าสนใจ เป็นสิ่งที่เรียนรู้ได้ และมีประโยชน์แก่นักเรียน และยังสอดคล้องกับกรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ (2543, หน้า 7) ที่กล่าวไว้ว่า ควรส่งเสริมให้ผู้เรียนเป็นเจ้าของหัวข้อการเรียน

การสอนและสามารถจะปรับเปลี่ยนหัวข้อการเรียนการสอนได้เท่าที่เขามองเห็นว่าจำเป็น นำปัญหาหรือหัวข้อการเรียนมาจากผู้เรียนและใช้ปัญหานั้นเป็นแรงกระตุ้นการเรียนการสอน หรือกำหนดปัญหาที่ผู้เรียนสามารถยอมรับว่าปัญหานั้นเป็นปัญหาของเขา ทั้งนี้ แผนการจัดการเรียนรู้แต่ละแผนมีการเตรียมพร้อมมาอย่างเป็นขั้นตอน โดยกำหนดกิจกรรมในแผนการจัดการเรียนรู้ อย่างชัดเจนและเรียงจากเรื่องที่ย่างไปสู่เรื่องที่ยาก ทำให้นักเรียนพัฒนาทักษะการอ่านจับใจความอย่างเป็นขั้นตอน ดังที่เกสร รองเดช (2544, หน้า 36-37) ได้ให้แนวทางในการสร้างแบบฝึกไว้ว่า การสร้างแบบฝึกให้เหมาะสมกับวัยของนักเรียน คือ ไม่ง่ายและไม่ยากจนเกินไป เรียงลำดับจากง่ายไปหายาก แบบฝึกที่สร้างขึ้นเป็นแบบฝึกสั้น ๆ ง่าย ๆ ใช้เวลาในการฝึกประมาณ 30-50 นาที และมีการสร้างแบบฝึกทักษะที่หลากหลายทั้งการอ่านจับใจความจากนิทาน การอ่านจับใจความจากสารคดี และการอ่านจับใจความจากบทร้อยกรอง และสอดคล้องกับทัศนีย์ สุขเมธี (2542, หน้า 107) ที่กล่าวว่า กระบวนการพัฒนาทักษะให้เกิดขึ้นกับผู้เรียนต้องเรียงลำดับเนื้อหา กิจกรรมจากง่ายไปหายาก

นอกจากนี้ วิธีสอนตามแนวคิดทฤษฎีคอนสตรัคติวิสม์เป็นวิธีที่เปิดโอกาสให้ผู้เรียนสร้างองค์ความรู้ด้วยตนเอง มีขั้นตอนการจัดการเรียนรู้ที่มุ่งเน้นให้ผู้เรียนเกิดกระบวนการคิดอยู่ตลอดเวลา และฝึกเชื่อมโยงความรู้ใหม่เข้ากับความรู้เดิม นักเรียนจะได้รับคำถามที่กระตุ้นความคิดจากครูผู้สอน เพื่อให้ให้นักเรียนได้นำความรู้เดิมมาใช้ จากนั้นนักเรียนจะได้รับการจัดกระทำข้อมูลใหม่ซึ่งก็คือบทอ่านสำหรับอ่านจับใจความซึ่งมีเนื้อหาบางส่วนที่คล้ายกับความรู้เดิมของนักเรียน จนเกิดเป็นความคิดรวบยอดในการสรุปใจความสำคัญ และเกิดเป็นองค์ความรู้ที่นักเรียนสามารถนำไปต่อยอดความรู้ใหม่ในอนาคตได้ จากวิธีดังกล่าวทำให้นักเรียนสามารถอ่านจับใจความได้อย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งสอดคล้องกับทิสนา แคมณี (2562, หน้า 93-94) กล่าวว่า ทฤษฎีการสร้างองค์ความรู้ด้วยตนเอง เป็นกระบวนการในการ “Action On” ไม่ใช่ “Taking In” กล่าวคือ เป็นกระบวนการที่ผู้เรียนจะต้อง จัดกระทำกับข้อมูลไม่ใช่เพียงรับข้อมูลเข้ามา และนอกจากกระบวนการเรียนรู้จะเป็นกระบวนการ ปฏิสัมพันธ์ภายในสมอง (Internal Mental Interaction) แล้ว ยังเป็นกระบวนการทางสังคมอีกด้วย การสร้างความรู้จึงเป็นกระบวนการทั้งทางสติปัญญา และสังคมควบคู่กันไป นอกจากนี้เทคนิคอุปมา/เปรียบเทียบ ยังเป็นวิธีการพิจารณาเทียบเคียงสิ่งต่าง ๆ ตั้งแต่สององค์ประกอบขึ้นไป เพื่อให้เห็นลักษณะที่เหมือนกันและแตกต่างกันระหว่างสิ่งเหล่านั้น ซึ่งช่วยในการอธิบายสิ่งที่ไม่รู้ โดยนำมาอุปมา/เปรียบเทียบเกิดเป็นภาพในความคิด ช่วยให้เข้าใจได้ง่ายขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับ Glynn (2007, p. 53) ที่กล่าวถึงการใช้อุปมา/เปรียบเทียบไว้ว่า มองหารายละเอียดของสองสิ่งเพื่อนำมาอุปมา/เปรียบเทียบ เชื่อมโยงความคล้ายกันของสองสิ่ง และระบุความคล้ายคลึงกัน โดยแยกเป็นส่วน ๆ ให้ชัดเจน

ผลการวิจัยดังกล่าวสอดคล้องกับงานวิจัยของชลิตา บุคาเล็ง (2554) ศึกษาเรื่อง ผลการใช้วิธีสอนตามแนวคอนสตรัคติวิซิม โดยใช้นิทานมุสลิมเป็นสื่อที่มีต่อความสามารถในการอ่านจับใจความและการเขียนเชิงสร้างสรรค์ภาษาไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ผลการศึกษาพบว่าความสามารถในการอ่านจับใจความโดยใช้นิทานมุสลิมเป็นสื่อของนักเรียนโดยใช้วิธีสอนตามแนวคอนสตรัคติวิซิมหลังการเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 นอกจากนี้วารุณี ศิริมาศ (2554) ได้ศึกษาผลการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้แบบฝึกทักษะการอ่านจับใจความ ตามทฤษฎีคอนสตรัคติวิสต์ร่วมกับเทคนิคการเรียนรู้แบบร่วมมือที่มีต่อความสามารถทางการคิดวิเคราะห์ เจตคติต่อวิชาภาษาไทยและผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนเทศบาล 4 ผลการวิจัยสรุปว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และความสามารถทางการคิดวิเคราะห์ หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และผลการวิจัยของพิรุณเทพ เพชรบุรี (2559) ได้ศึกษาผลของการใช้กระบวนการสอนอ่านแบบ SQ4R ร่วมกับเทคนิคอุปมา/เปรียบเทียบเพื่อส่งเสริมทักษะการอ่านจับใจความของนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ผลการวิจัยสรุปว่า ค่าเฉลี่ยของคะแนนทักษะการอ่านจับใจความของกลุ่มทดลองที่ได้รับการจัดการเรียนการสอนด้วยกระบวนการสอนอ่านแบบ SQ4R ร่วมกับเทคนิคอุปมา/เปรียบเทียบสูงกว่าก่อนการทดลองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนงานวิจัยของนิศยา ฤทธิ (2559) ศึกษาการเปรียบเทียบมโนคติ เรื่อง การสืบพันธุ์และการเจริญเติบโตของสัตว์และความสามารถในการคิดวิเคราะห์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ที่เรียนด้วยการเรียนแบบซิปปาเสริมด้วยเทคนิคการอุปมาและการเรียนแบบปกติ ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนที่ด้วยการเรียนแบบซิปปาเสริมด้วยเทคนิคการอุปมาและนักเรียนที่เรียนแบบปกติ มีคะแนนเฉลี่ยมโนคติ และความสามารถในการคิดวิเคราะห์ เฉลี่ยหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

3. จากผลการวิจัยพบว่าคะแนนเฉลี่ยทักษะการอ่านจับใจความภาษาไทยหลังเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 มีค่าเท่ากับ 24.05 คะแนน คิดเป็นร้อยละ 80.17 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ร้อยละ 70 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ เนื่องจากการจัดการเรียนรู้ตามแนวคอนสตรัคติวิซิมร่วมกับเทคนิคอุปมา/เปรียบเทียบ เป็นการจัดการเรียนการสอนที่ทำให้นักเรียนสร้างองค์ความรู้ด้วยตนเองโดยเรียนรู้จากการลงมือทำ และเชื่อมโยงความรู้ใหม่เข้ากับความรู้เดิม สามารถเปรียบเทียบความเหมือนและความแตกต่างของเรื่องที่อ่านและนำความรู้และข้อคิดที่ได้มาปรับประยุกต์ใช้เป็นองค์ความรู้ของตนเอง ซึ่งสอดคล้องกับ

สุวิทย์ มูลคำและอรทัย มูลคำ (2550, หน้า 126) กล่าวว่า ทฤษฎีสร้างองค์ความรู้ด้วยตนเองเป็นกระบวนการเรียนรู้ที่ผู้สอนจัดสถานการณ์ให้ผู้เรียนสร้างองค์ความรู้ใหม่ของตนเอง โดยให้ผู้เรียนได้ศึกษา คิด ค้นคว้า ทดลอง ระดมสมอง ศึกษาจากใบความรู้ สื่อหรือแหล่งเรียนรู้ต่าง ๆ ซึ่งจะเชื่อมโยงความรู้ใหม่เกิดขึ้นกับความรู้เดิมที่ผู้เรียนมีอยู่แล้ว โดยผู้สอนเป็นผู้ช่วยเหลือ มีการตรวจสอบความรู้ใหม่ ซึ่งสามารถกระทำได้ทั้งการตรวจสอบกันเอง ระหว่างกลุ่ม หรือผู้สอนช่วยเหลือในการตรวจสอบความรู้ใหม่ และยังสอดคล้องกับทฤษฎีของ เจมส์ (2562, หน้า 252-253) ได้เสนอแนวคิดเกี่ยวกับเทคนิคอุปมา/เปรียบเทียบไว้ว่า เทคนิคอุปมา/เปรียบเทียบเป็นหนึ่งในรูปแบบการเรียนการสอนกระบวนการคิดสร้างสรรค์ มีวิธีการคิดเปรียบเทียบแบบอุปมาอุปไมย เพื่อใช้ในการกระตุ้นความคิดใหม่ ๆ 3 แบบ คือ การเปรียบเทียบแบบตรง (Direct Analogy) การเปรียบเทียบบุคคลกับสิ่งของ (Personal Analogy) และการเปรียบเทียบคำคู่ขัดแย้ง (Compressed Conflict)

นอกจากนี้ การจัดการเรียนรู้ตามแนวคิดคอนสตรัคติวิสม์ร่วมกับเทคนิคอุปมา/เปรียบเทียบช่วยให้นักเรียนฝึกการคิดเชื่อมโยงอย่างเป็นระบบและมีขั้นตอนการจัดการเรียนรู้ที่ชัดเจนสามารถนำมาทำเป็นขั้นตอนในการจัดการเรียนรู้ตามแนวคิดทฤษฎีคอนสตรัคติวิสม์ร่วมกับเทคนิคอุปมา/เปรียบเทียบได้ 5 ขั้นตอน คือ ขั้นนำเข้าสู่เรื่องเป็นการสอนที่ผู้สอนสร้างความสนใจของผู้เรียนด้วยสื่อและกิจกรรมที่หลากหลาย เช่น เกม วิดีทัศน์ หรือนิทาน เป็นต้น ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของเยเกอร์ (Yager, 1991 อ้างถึง ในวัชรา เล่าเรียนดี (2553, หน้า 80)) ได้กล่าวถึงขั้นนำเข้าสู่บทเรียนว่า ควรสร้างความสนใจด้วยการให้สังเกตเหตุการณ์ ถามคำถาม บันทึกปรากฏการณ์ ผลที่เกิดขึ้น ซึ่งให้เห็นถึงการเปลี่ยนแปลง ขั้นทบทวนความรู้เดิมเป็นขั้นตอนที่ผู้สอนให้ผู้เรียนทดลองอุปมา/เปรียบเทียบสิ่งที่ใกล้ตัวกับสิ่งที่ไกลตัวจากสื่อการเรียนรู้ ซึ่งสอดคล้องกับสำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา (2550, หน้า 3) ที่กล่าวถึงขั้นทบทวนความรู้เดิมว่าเป็นขั้นที่ผู้เรียนแสดงออก ถึงความรู้ความเข้าใจเดิมที่มีอยู่ในเรื่องที่กำลังจะเรียนรู้ ในขั้นนำเข้าสู่เรื่องและขั้นทบทวนความรู้เดิมจะใช้เทคนิคอุปมา/เปรียบเทียบ ขั้นการสร้างจุดสนใจ (Focus) ดำเนินการสอนโดยสร้างความสนใจของผู้เรียน ให้ทดลองอุปมา/เปรียบเทียบสิ่งที่ใกล้ตัวกับสิ่งที่ไกลตัวจากสื่อการเรียนรู้ ดังที่กายอนและคอลลารี (Gagnon & Collery, 2005 อ้างถึงในวัชรา เล่าเรียนดี, 2553) กล่าวไว้ว่า การจัดสถานการณ์หรือการสร้างสถานการณ์เพื่อการเรียนรู้หรือการนำเข้าสู่วิธีการเรียนรู้ ครูจะต้องคิดพิจารณาและจัดสถานการณ์ให้นักเรียนได้ทำความเข้าใจกับเรื่องที่จะเรียน มีการอธิบาย และสร้างความหมายและความเข้าใจด้วยตนเอง ขั้นปรับเปลี่ยนความคิดเป็นขั้นที่ผู้สอนและผู้เรียนแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างกัน สร้างความคิดใหม่จากการอภิปรายร่วมกันผู้เรียนฝึกเปรียบเทียบอย่างสร้างสรรค์ หากความสัมพันธ์เชิงเหตุผล และสอดคล้องกับเหตุผล อังคณะภัทรจรรยา

(2555, หน้า 120) ที่กล่าวว่า ผู้สอนควรให้ความสำคัญในการฟังความคิดเห็นของผู้เรียน และให้ผู้เรียนได้ฝึกการรับฟังและทำความเข้าใจเหตุผลของผู้อื่น เพื่อให้ผู้เรียนเปรียบเทียบคำตอบที่ต่างกันของปัญหาและได้อธิบายเกี่ยวกับปัญหาเหล่านั้น และผู้สอนต้องสามารถปรับแนวการอภิปรายให้เข้ากับวิธีคิดของผู้เรียน ช่วยสรุปและชี้แจงให้ผู้เรียนเข้าใจว่า เหตุผลของผู้เรียนถูกต้องตามหลักเกณฑ์หรือไม่ขาดตกบกพร่องอย่างไร ชี้นำความคิดไปใช้ ผู้สอนให้ผู้เรียนอุปมา/เปรียบเทียบ ความเหมือนและความแตกต่างระหว่างแนวคิดของเรื่องที่อ่านและมโนทัศน์เดิมของผู้เรียน ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของสุวิทย์ มูลคำ (2553, หน้า 36) กล่าวว่าไว้ว่า การวิเคราะห์ความสัมพันธ์เชิงเหตุผลประเภทความคล้ายคลึง แสดงความสัมพันธ์ในลักษณะที่มีความหมายอย่างเดียวกันหรือคล้ายคลึงกัน การวิเคราะห์ความสัมพันธ์เชิงเหตุผลประเภทความขัดแย้งหรือตรงกันข้าม แสดงความสัมพันธ์ในลักษณะที่เป็นความขัดแย้งหรือตรงกันข้าม หรือมีความหมายตรงกันข้าม ขึ้นปรับเปลี่ยนความคิดและชี้นำความคิดไปใช้ จะใช้เทคนิคอุปมา/เปรียบเทียบ ขั้นการลงมือทำ (Action) ผู้สอนและผู้เรียนแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างกัน สร้างความคิดใหม่จากการอภิปรายร่วมกัน ผู้เรียนฝึกเปรียบเทียบเปรยอย่างสร้างสรรค์ หากความสัมพันธ์เชิงเหตุผล ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ ทิศนา แจมมณี (2562, หน้า 252-253) ได้กล่าวไว้ว่า การสร้างอุปมาแบบตรงหรือเปรียบเทียบแบบตรง (direct analogy) ผู้สอนนำเสนอคำคู่ให้ผู้เรียนเปรียบเทียบความเหมือนและความแตกต่างหลาย ๆ คู่ ขึ้นทบทวนเป็นขั้นตอนการสอนที่ผู้เรียนและผู้สอนร่วมกันทบทวนความคิด ความเข้าใจ โดยการเชื่อมโยงความรู้เดิมกับความรู้ใหม่เพื่อสร้างเป็นสาระสำคัญของบทอ่าน ในขั้นนี้จะใช้เทคนิคอุปมา/เปรียบเทียบ ขั้นการสะท้อนการเรียนรู้ (Reflection) ผู้เรียนและผู้สอนร่วมกันทบทวนความคิด ความเข้าใจ โดยการเชื่อมโยงความรู้เดิมกับความรู้ใหม่เพื่อสร้างเป็นข้อสรุปของสาระสำคัญของเรื่องของบทอ่าน ซึ่งสอดคล้องกับสำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา (2550, หน้า 3) ได้กล่าวถึงขั้นทบทวน เป็นขั้นตอนสุดท้าย ผู้เรียนจะได้ทบทวนความคิด ความเข้าใจ โดยการเปรียบเทียบความคิด ระหว่างความคิดเดิมกับความคิดใหม่ แผนภาพ แสดงขั้นตอนการจัดการเรียนรู้แบบสร้างองค์ความรู้

ผลการวิจัยดังกล่าวสอดคล้องกับงานวิจัยของ Shany & Biemiller (2009) ได้วิจัยเกี่ยวกับความแตกต่างของแต่ละบุคคลในการอ่านเพื่อความเข้าใจ ซึ่งให้นักเรียนหาคำศัพท์จากบทอ่าน โดยการเปรียบเทียบกับบทอ่านที่ง่ายกว่า พบว่า นักเรียนมีทักษะการอ่านเพื่อความเข้าใจสูงขึ้นอย่างมีนัยสำคัญ และพบว่าหาคำศัพท์จากบทอ่านที่เกี่ยวข้องส่งผลที่เป็นประโยชน์อย่างมากต่อการอ่านจับใจความและนักเรียนได้รับรู้คำศัพท์มากขึ้นอย่างมีนัยสำคัญ และสอดคล้องกับงานวิจัยของ ยุทธภรณ์ ก่อศิลป์ (2556) ที่ศึกษาและวิจัยการพัฒนาความสามารถในการสร้างองค์ความรู้

ด้วยตนเองและผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ตามแนวคิดทฤษฎีคอนสตรัคติวิสต์ โดยใช้เทคนิคแผนผังทางปัญญา พบว่า นักเรียนมีคะแนนความสามารถในการสร้างองค์ความรู้ด้วยตนเองตามทฤษฎีคอนสตรัคติวิสต์ โดยใช้เทคนิคแผนผังทางปัญญา ผ่านเกณฑ์ร้อยละ 80 ขึ้นไป และงานวิจัยของณัฐวรรณ พลเจริญและศุภฤกษ์ ทานาค (2562) ศึกษาการพัฒนาทักษะการอ่านวรรณคดีไทย โดยใช้เทคนิค SQ3R ในรายวิชาภาษาไทยพื้นฐาน ของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ทักษะการอ่านวรรณคดีไทยของนักเรียนผ่านเกณฑ์ร้อยละ 80 โดยคิดเป็นร้อยละ 85.00 และสอดคล้องกับงานวิจัยของกิ่งแก้ว จำรุง (2564) ที่ศึกษาผลของสิ่งแวดล้อมทางการเรียนรู้บนเครือข่ายตามแนวคอนสตรัคติวิสต์ที่ส่งเสริมการอ่านเพื่อความเข้าใจภาษาเกาหลีเบื้องต้น ผลการวิจัยพบว่าผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่เรียนด้วยสิ่งแวดล้อมทางการเรียนรู้บนเครือข่ายตามแนวคอนสตรัคติวิสต์ร้อยละ 90 ของผู้เรียนทั้งหมดผ่านเกณฑ์ร้อยละ 70 ที่กำหนดไว้ โดยมีคะแนนเฉลี่ยการทดสอบหลังเรียนร้อยละ 80.48

4. ผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถามความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการจัดการเรียนรู้ตามแนวคิดคอนสตรัคติวิสต์ร่วมกับเทคนิคอุปมา/เปรียบเทียบ พบว่า นักเรียนมีความพึงพอใจภาพรวมอยู่ในระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ย 4.33 ทั้งนี้เนื่องมาจากการจัดการเรียนรู้ที่ผู้วิจัยให้นักเรียนได้เรียนรู้และลงมือปฏิบัติกิจกรรมต่าง ๆ ด้วยตนเองทั้งงานเดี่ยวและงานกลุ่ม มีการใช้กิจกรรม สื่อ อุปกรณ์ที่หลากหลาย รวมทั้งสร้างบรรยากาศที่ผ่อนคลายและเหมาะสมต่อการเรียนรู้ของนักเรียน จึงทำให้นักเรียนกล้าตอบคำถามและซักถามข้อสงสัย ซึ่งเป็นไปตามแนวคิดของเกริก ท่วมกลางและจินตนา ท่วมกลาง (2555, หน้า 273) กล่าวถึงความหมายของความพึงพอใจต่อการเรียนรู้โดยใช้สื่อ/นวัตกรรม คือความรู้สึกพอใจ ประทับใจความรู้สึกที่ดีชอบใจในการร่วมปฏิบัติกิจกรรมการเรียนรู้โดยมีสื่อ/นวัตกรรมที่สร้างขึ้นเป็นองค์ประกอบในการดำเนินกิจกรรมการเรียนรู้จนบรรลุผลสำเร็จในการจัดการเรียนรู้ เมื่อพิจารณาผลการศึกษาความพึงพอใจเป็นรายด้านแล้วนั้น ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านการวัดและประเมินผล อยู่ในระดับมาก (\bar{X} = 4.47, SD = 0.76) เนื่องจาก นักเรียนได้มีส่วนร่วมในการวัดและประเมินผลความรู้ของตนเองและของผู้อื่น ครูผู้สอนเปิดโอกาสให้นักเรียนได้ตรวจชิ้นงานของเพื่อนร่วมชั้น ซึ่งทำให้เกิดการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างกัน รวมทั้งมีการเฉลยและแนะแนวทางคำตอบเพื่อให้ทราบผลการเรียนรู้ และการทำแบบทดสอบก่อนและหลังเรียนทำให้นักเรียนได้ทราบว่าตนเองได้ความรู้อะไรบ้างซึ่งนำไปสู่การสังเคราะห์องค์ความรู้ของตนเองขึ้น รองลงมาคือ ด้านการจัดการเรียนรู้ที่อยู่ในระดับมาก (\bar{X} = 4.35, SD = 0.72) ซึ่งครูผู้สอนเปิดโอกาสให้นักเรียนได้แสดงความคิดเห็นร่วมกับเพื่อน ในบรรยากาศที่ผ่อนคลายและให้อิสระทางความคิดกับนักเรียน โดยที่ครูผู้สอนไม่ได้เข้าไปตัดสินว่าความคิดของนักเรียนถูกหรือผิด แต่เป็นการให้คำแนะนำแก่นักเรียนทั้งยังให้

นักเรียนได้ทบทวนความรู้ของตนเองผ่านการทำกิจกรรมที่ทำทายและหลากหลาย เช่น การเล่นเกม การแข่งขันตอบปัญหา เป็นต้น จนนักเรียนสามารถพัฒนาทักษะการอ่านจับใจความของตนเองได้ และด้านที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดคือ ด้านเนื้อหาอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.18, SD = 0.64$) ทั้งนี้เพราะเนื้อหาในบทอ่านทำให้นักเรียนได้คำศัพท์ คำเปรียบเทียบ คำหลายความหมายเพิ่มมากขึ้น เนื้อหาในบทอ่านมีความน่าสนใจและเข้าใจได้ง่าย และเนื้อหาที่เรียนสอดคล้องกับความสนใจของนักเรียน สามารถนำไปปรับประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันได้

หลังจากนักเรียนได้รับการจัดการเรียนรู้ตามแนวคิดทฤษฎีคอนสตรัคติวิสม์ร่วมกับเทคนิคอุปมา/เปรียบเทียบนั้น นักเรียนมีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก เพราะแนวคิดทฤษฎีคอนสตรัคติวิสม์ร่วมกับเทคนิคอุปมา/เปรียบเทียบเป็นวิธีการจัดการเรียนรู้ในลักษณะที่นักเรียนได้สร้างความรู้ด้วยตนเอง โดยการศึกษาข้อมูลสภาพแวดล้อม ความสัมพันธ์จากสิ่งที่พบเห็น มารวมกับความรู้และประสบการณ์เดิม ทั้งยังได้รู้จักเปรียบเทียบความเหมือนและความต่างของความรู้ใหม่และความรู้เดิม เปรียบเทียบสิ่งที่ได้อ่านเข้าด้วยกันจนเกิดเป็นองค์ความรู้ของตนเอง ได้แลกเปลี่ยนความรู้ความคิดกับเพื่อนร่วมชั้น รวมทั้งมีส่วนร่วมในการวัดและประเมินผล ทำให้นักเรียนมีความสุขในการเรียน ซึ่งความสอดคล้องกับวัชรยา เล่าเรียนดี (2553, หน้า 71-73) ที่กล่าวว่า การจัดการเรียนรู้ที่ผู้เรียนเป็นผู้สร้างองค์ความรู้ด้วยตนเองนั้น ผู้เรียนจะเรียนรู้ด้วยความกระตือรือร้น สร้างความหมายของความรู้ด้วยตนเองและความรู้ของตนเองด้วยกระบวนการคิด ไตร่ตรอง ผู้เรียนจะเป็นผู้มีส่วนร่วมในการเรียนรู้อย่างกระตือรือร้น แทนที่จะเป็นผู้คอยรับความรู้จากครูเพียงฝ่ายเดียว จากเหตุผลที่กล่าวมาข้างต้น จึงทำให้ผู้เรียนที่ได้รับการจัดการเรียนรู้ตามแนวคิดคอนสตรัคติวิสม์ร่วมกับเทคนิคอุปมา/เปรียบเทียบ มีความพึงพอใจในระดับมาก

ผลการวิจัยดังกล่าวสอดคล้องกับงานวิจัยของปรียาภรณ์ แสงปัญญา (2561) ศึกษาผลการใช้คอมพิวเตอร์ช่วยสอน เรื่อง การอ่านจับใจความสำคัญโดยใช้ทฤษฎีการสร้างองค์ความรู้ด้วยตนเองสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ผลการวิจัยพบว่า ความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการเรียนด้วยบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน เรื่อง การอ่านจับใจความสำคัญ โดยใช้ทฤษฎีการสร้างองค์ความรู้ด้วยตนเอง โดยรวมมีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก และสอดคล้องกับงานวิจัยของปิยะพร นิตยารส (2562) ได้ศึกษาการพัฒนาการจัดการเรียนรู้คณิตศาสตร์ตามแนวคิดทฤษฎีคอนสตรัคติวิสต์ที่ส่งเสริมทักษะการแก้ปัญหา เรื่อง อสมการ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนที่เรียนด้วยกิจกรรมการเรียนรู้ตามแนวคิดทฤษฎีคอนสตรัคติวิสต์ที่ส่งเสริมทักษะการแก้ปัญหา เรื่อง อสมการ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 มีความพึงพอใจในระดับมาก และยังสอดคล้องกับงานวิจัยของจุฑารัตน์ พิมพ์ไทยสง (2562) ได้ศึกษาเรื่อง การพัฒนาการจัดการเรียนรู้การอ่านภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจตามแนวทฤษฎีคอนสตรัคติวิสต์สำหรับนักเรียน

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ผลการจัดการเรียนรู้การอ่านภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจตามแนวทฤษฎี Constructivism นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 พบว่า นักเรียนมีความพึงพอใจโดยรวมอยู่ในระดับมาก

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะทั่วไป

1. ครูผู้สอนควรคาดคะเนคำถามที่นักเรียนอาจถามหรือสงสัยไว้ล่วงหน้า เพื่อให้การจัดการเรียนการสอนเป็นไปตามลำดับขั้นตอนและบรรลุวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้
2. ครูผู้สอนควรสอนโดยการเรียงลำดับจากเรื่องง่ายไปเรื่องยาก และสอนจากเรื่องใกล้ตัวไปหาเรื่องไกลตัวจะทำให้ นักเรียนสามารถจับใจความของเรื่องได้อย่างมีประสิทธิภาพ
3. ครูผู้สอนควรจัดกิจกรรมที่กระตุ้นให้นักเรียนกระตือรือร้นในการเรียนรู้ เพราะการสอนอ่านจับใจความอาจทำให้นักเรียนเกิดความเบื่อหน่าย
4. การสอนโดยใช้เทคนิคอุปมา/เปรียบเทียบ ครูผู้สอนจะต้องสามารถยกตัวอย่างที่หลากหลายเพื่อให้นักเรียนอภิปรายเปรียบเทียบความเหมือนและความต่างได้อย่างชัดเจน

ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยต่อไป

1. ควรนำการจัดการเรียนรู้ตามแนวคิดทฤษฎีคอนสตรัคติวิสม์ร่วมกับเทคนิคอุปมา/เปรียบเทียบไปประยุกต์ใช้ในเนื้อหาอื่น ๆ ของรายวิชาภาษาไทย เช่น การแยกแยะข้อเท็จจริงและข้อคิดเห็น การเขียนสรุปความและย่อความ เป็นต้น
2. ควรนำการจัดการเรียนรู้ตามแนวคิดทฤษฎีคอนสตรัคติวิสม์ร่วมกับเทคนิคอุปมา/เปรียบเทียบไปใช้เกี่ยวกับเรื่องราวในท้องถิ่นที่ใกล้ตัวนักเรียน
3. ควรมีการศึกษาการจัดการเรียนรู้ตามแนวคิดทฤษฎีคอนสตรัคติวิสม์ในการศึกษาผลที่เกี่ยวข้องกับตัวแปรตามอื่น เช่น เจตคติหรือการอ่านเชิงวิเคราะห์
4. ควรมีการทำวิจัยเกี่ยวกับแนวคิดทฤษฎีคอนสตรัคติวิสม์ร่วมกับวิธีการสอนอื่น ๆ ที่หลากหลาย เช่น แนวคิดทฤษฎีคอนสตรัคติวิสม์ร่วมกับเทคนิค Think – Pair – Share หรือ แนวคิดทฤษฎีคอนสตรัคติวิสม์ร่วมกับเทคนิค CIRC เป็นต้น
5. ควรมีการพัฒนาทักษะการอ่านจับใจความจากบทประพันธ์ต่าง ๆ โดยใช้แนวคิดทฤษฎีคอนสตรัคติวิสม์

บรรณานุกรม

- กมลวรรณ บุตรน้อย. (2563). การพัฒนาความสามารถในการอ่านจับใจความและความสามารถในการคิดวิเคราะห์วิชาภาษาไทย โดยใช้การจัดการเรียนรู้แบบตกลูก ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3. วารสารวิจัยทางการศึกษา, 15(1), 85-98.
- กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ. (2543). การสร้างองค์ความรู้ด้วยตนเอง. กรุงเทพฯ: กรมวิชาการ.
- กระทรวงศึกษาธิการ. (2546). แนวทางการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2544. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว.
- กระทรวงศึกษาธิการ. (2552). แนวทางการบริหารจัดการหลักสูตรตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2551. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว.
- กระทรวงศึกษาธิการ. (2552). หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551. กรุงเทพฯ: ชุมชนสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.
- กัลยา ขวนมาลัย. (2539). การอ่านเพื่อชีวิต. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์โอเดียนสโตร์.
- กิ่งแก้ว จำรูญ. (2564). ผลของสิ่งแวดล้อมทางการเรียนรู้บนเครือข่ายตามแนวคอนสตรัคติวิสต์ที่ส่งเสริมการอ่านเพื่อความเข้าใจภาษาเกาหลีเบื้องต้น. การประชุมวิชาการเสนอผลงานวิจัยระดับบัณฑิตศึกษาแห่งชาติ ครั้งที่ 22. ขอนแก่น: มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- กุลิศรา จิตรขญาณิช. (2562). การจัดการเรียนรู้. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- เกริก ท่วมกลาง และจินตนา ท่วมกลาง. (2555). การพัฒนาสื่อ/นวัตกรรมทางการศึกษาเพื่อเลื่อนวิทยฐานะ. กรุงเทพฯ: เอลโล่การพิมพ์(1998) จำกัด.
- เกสร รองเดช. (2544). การสร้างแบบฝึกสอนซ่อมเสริมการออกเสียงพยัญชนะ ง ฟ ฝ คว และปว สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ในจังหวัดนครศรีธรรมราช. วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- คณาจารย์ภาควิชาการประเมินและการวิจัย. (2553). วิจัยและสถิติทางการศึกษา. กรุงเทพฯ: ศูนย์ส่งเสริมวิชาการ.
- คณาจารย์สาขาวิชาศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัย. (2553). เอกสารการสอนชุดวิชาการอ่านภาษาไทย (พิมพ์ครั้งที่ 7). นนทบุรี: สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช.
- ฉันท ชาติทอง. (2554). สอนคิด (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพฯ: เพชรเกษมการพิมพ์.
- จิรวัดน์ เพชรรัตน์ และอัมพร ทองใบ. (2555). ภาษาไทยเพื่อการสื่อสาร. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์โอเดียนสโตร์.

- จิรววัฒน์ เพชรรัตน์ และอัมพร ทองใบ. (2556). *การอ่านเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิต*. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์ โอเดียนสโตร์.
- จุฑารัตน์ พิมพ์ไทยสง. (2562). *การพัฒนาการจัดการเรียนรู้การอ่านภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจตาม แนวทฤษฎีคอนสตรัคติวิสต์สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3*. วิทยานิพนธ์การศึกษา มหาวิทยาลัย, สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- ใจทิพย์ เชื้อรัตนพงษ์. (2539). *การพัฒนาหลักสูตร: หลักการและแนวปฏิบัติ*. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ อลิอัน เพรส.
- ฉวีลักษณ์ บุญยะกาญจน์. (2557). *จิตวิทยาการอ่าน (พิมพ์ครั้งที่ 2)*. กรุงเทพฯ: สุวีริยาสาส์น.
- เจดศักดิ์ ชุมนุช. (2541). *นิรมิตนิยม-ทฤษฎีสร้างองค์ความรู้โดยผู้เรียน (Constructivism) รวมบทความ บทเรียน: นวัตกรรมจาก โครงการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์*. กรุงเทพฯ: สำนักงานประสานงาน.
- ชฎารัตน์ ภูทางนา. (2563). *การเปรียบเทียบความสามารถในการอ่านจับใจความสำคัญ โดยวิธีสอน แบบสื่อประสมกับวิธีสอนแบบ SQ4R ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนเทศบาล เมืองชลอง 1 (บูรพาวิทยาคาร)*. วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี.
- ชนาธิป พรกุล. (2555). *การออกแบบการสอนการบูรณาการ การอ่าน การคิดวิเคราะห์ และ การเขียน (พิมพ์ครั้งที่ 3)*. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ชลิตา บุคาเล็ง. (2554). *ผลการใช้วิธีสอนตามแนวคอนสตรัคติวิซึม โดยใช้นิทานมุสลิมเป็นสื่อที่มีต่อความสามารถในการอ่านจับใจความและการเขียนเชิงสร้างสรรค์ภาษาไทยของนักเรียน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3*. วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยทักษิณ.
- ชัยงค์ พรหมวงศ์. (2556). *การทดสอบประสิทธิภาพสื่อหรือชุดการสอน Developmental Testing of Media and Instructional Package*. วารสารศิลปการศึกษาศาสตร์วิจัย, 5(1), 10-20.
- ชุลีมาตร บรรณจงส์. (2553). *ผลการใช้บทเรียนออนไลน์ตามแนวคิดทฤษฎีการสร้างองค์ความรู้ด้วย ตนเองเรื่องความน่าจะเป็น วิชาคณิตศาสตร์ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5*. วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาเทคโนโลยีและสื่อสารการศึกษา, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา.
- ชูศรี วงศ์รัตน์ และองอาจ นัยพัฒน์. (2551). *แบบแผนการวิจัยเชิงทดลองและสถิติวิเคราะห์ : แนวคิด พื้นฐานและวิธีการ*. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ฐะปะนีย์ นาคทรพรพ. (2546). *การพัฒนาสมรรถภาพทางภาษาโดยต่อเนื่องในเอกสารการสอน วิชาภาษาไทย 1 หน่วยที่ 9-15*. กรุงเทพฯ: บริษัท ประชุมช่าง จำกัด.

- ณัฐวรรณ พลเจริญ และสุกฤกษ์ ทานาค. (2562). การพัฒนาทักษะการอ่านวรรณคดีไทยโดยใช้เทคนิค SQ3R ในรายวิชาภาษาไทยพื้นฐาน ของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5. วารสารศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร, 21(3), 77-88.
- ทัศนีย์ สุกเมธี. (2542). การสอนภาษาไทย (พิมพ์ครั้งที่ 3). กรุงเทพฯ: สถาบันราชภัฏธนบุรี.
- ทิตนา แจมณี. (2562). ศาสตร์การสอน : องค์ความรู้เพื่อการจัดกระบวนการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพ. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- เทพรัตน์ราชสุดา, ส. ก. (2521). เณลิ้มพระเกียรติ และ รวมพระราชนิพนธ์ (พ.ศ.2510-2520) สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ. กรุงเทพฯ: ธนาการกรุงเทพ.
- ชั้นยาลักษณ์ สังข์ลักษณ์. (2564). การพัฒนาการอ่านจับใจความด้วยแบบฝึกทักษะร่วมกับเทคนิคการอ่านแบบ SQ6R สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3. วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต, สาขาวิชาภาษาไทย, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยนเรศวร.
- ธิตยา คำควร. (2558). การพัฒนาความคิดสร้างสรรค์ทางวิทยาศาสตร์และเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างเพศที่ส่งผลต่อความคิดสร้างสรรค์ทางวิทยาศาสตร์ โดยใช้การจัดการเรียนรู้แบบ สืบเสาะร่วมกับเทคนิคอุปมาอุปไมย เรื่องพันธะเคมีของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต (วิทยาศาสตร์ศึกษา), สาขาวิทยาศาสตร์ศึกษา ภาควิชาการศึกษา, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- นิตยา อุทธิ. (2559). การเปรียบเทียบมโนคติ เรื่อง การสืบพันธุ์และการเจริญเติบโตของสัตว์และความสามารถในการคิดวิเคราะห์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ที่เรียนด้วยการเรียนแบบชิปปาเสริมด้วยเทคนิคการอุปมาและการเรียนแบบปกติ. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาการสอนวิทยาศาสตร์, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรธานี.
- บันลือ พุกกะวัน. (2556). แนวพัฒนาการอ่านเร็ว คิดเป็น. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- บุญชม ศรีสะอาด. (2545). การวิจัยเบื้องต้น. กรุงเทพฯ: สุวีริยาสาส์น.
- บุญชม ศรีสะอาด. (2553). การวิจัยเบื้องต้น. กรุงเทพฯ: สุวีริยาสาส์น.
- ปรียาภรณ์ แสงปัญญา. (2561). ผลการใช้คอมพิวเตอร์ช่วยสอน เรื่อง การอ่านจับใจความสำคัญ โดยใช้ทฤษฎีการสร้างองค์ความรู้ด้วยตนเองสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาหลักสูตรและการจัดการเรียนรู้, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์.

- ปิยะพร นิตยารส. (2562). การพัฒนาการจัดการเรียนรู้คณิตศาสตร์ตามแนวคิดทฤษฎี
คอนสตรัคติวิสต์ที่ส่งเสริมทักษะการแก้ปัญหา เรื่อง อสมการ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3.
วิทยานิพนธ์วิทยาศาสตร์มหาบัณฑิต, สาขาวิชาคณิตศาสตร์ศึกษา, บัณฑิตวิทยาลัย,
มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- ผกาศรี เย็นบุตร. (2542). การอ่าน. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร.
- พรทิพย์ สุทธิพันธ์. (2529). การเปรียบเทียบสัมฤทธิ์ผลการอ่านจับใจความของนักเรียน
ชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนอนุบาลระนอง จังหวัดระนอง ที่เรียนโดยใช้และไม่ใช้
แบบฝึกการอ่าน. วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต (ศึกษาศาสตร์-การสอน),
บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- พรรณิ ชูทัยเจนจิต. (2550). จิตวิทยาการเรียนการสอน. นนทบุรี: เกรท เอ็ดดูเคชั่น.
- พิรุณเทพ เพชรบุรี. (2559). ผลของการใช้กระบวนการสอนอ่านแบบ SQ4R ร่วมกับเทคนิคอุปมา/
เปรียบเทียบเพื่อส่งเสริมทักษะการอ่านจับใจความของนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6.
กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- พิสนุ ฟองศรี. (2553). เทคนิควิธีการประเมินโครงการ (พิมพ์ครั้งที่ 7). กรุงเทพฯ: บริษัทด้าน
สุทธาการพิมพ์ จำกัด.
- เพ็ญพัตรา ไชยบัง. (2555). การพัฒนาแผนการจัดการเรียนรู้การอ่าน โดยใช้วิธี SQ3R สำหรับนักเรียน
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนเขวไร่ศึกษา. การศึกษามหาบัณฑิต, สาขาวิชาภาษาไทย,
บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- ไพพรรณ อินทนิล. (2546). การส่งเสริมการอ่าน. กรุงเทพฯ: ศูนย์หนังสือจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ฟองจันทร์ สุขยิ่ง, กัลยา สหชาติ โกสีย์, ปรุณจิต สุจินพริ้มหม, นุช ม่วงเก่า และเปรมพร นวลนิ่ม.
(2553). ศิลปะการอ่านอย่างมืออาชีพ. กรุงเทพฯ: ไทยร่มเกล้า.
- บุษกรรณ์ ก่อศิลป์. (2556). การพัฒนาความสามารถในการสร้างองค์ความรู้ด้วยตนเองและผลสัมฤทธิ์
ทางการเรียน ตามแนวคิดทฤษฎีคอนสตรัคติวิสต์ โดยใช้เทคนิคแผนผังทางปัญญา รายวิชา ส
32103 สังคมศึกษาของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5/16 โรงเรียนร้อยเอ็ดวิทยาลัย. วารสาร
ศึกษาศาสตร์ ฉบับวิจัยบัณฑิตศึกษา, 1(7), 132-139.
- รัตนะ บัวสนธ์. (2562). การวิจัยและการพัฒนานวัตกรรมการศึกษา. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ราชบัณฑิตยสถาน. (2556). พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ.2554 (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพฯ:
นานมีบุ๊คส์.
- โรงเรียนพนมสารคาม "พนมอดุลวิทยา". (2563). รายงานการประเมินตนเองของสถานศึกษาระดับ
การศึกษาขั้นพื้นฐาน. ฉะเชิงเทรา: โรงเรียนพนมสารคาม "พนมอดุลวิทยา".

- ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ. (2539). *เทคนิคการวัดผลการเรียนรู้*. กรุงเทพฯ: สุวีริยาสาส์น.
- ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ. (2543). *การวัดด้านจิตพิสัย*. กรุงเทพฯ: สุวีริยาสาส์น.
- วัชรรา เล่าเรียนดี. (2553). *รูปแบบและกลยุทธ์การจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะการคิด*. นครปฐม: โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- วัชรรา เล่าเรียนดี และคณะ. (2560). *กลยุทธ์การจัดการเรียนรู้เชิงรุกเพื่อพัฒนาการคิดและยกระดับคุณภาพการศึกษาสำหรับศตวรรษที่ 21* (พิมพ์ครั้งที่ 12). กรุงเทพฯ: บริษัท เพชรเกษมพรินต์ติ้ง กรุ๊ป จำกัด.
- วารุณี ศิริมาศ. (2554). *ผลการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้แบบฝึกทักษะการอ่านจับใจความตามทฤษฎีคอนสตรัคติวิสต์ร่วมกับเทคนิคการเรียนรู้แบบร่วมมือที่มีต่อความสามารถทางการคิดวิเคราะห์เจตคติต่อวิชาภาษาไทยและผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนเทศบาล 4 “รัฐประชานุเคราะห์”*. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาการวิจัยและพัฒนาการศึกษา, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.
- วิชิต สุรัตน์เรืองชัย. (2540). *การวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนการสอน*. ชลบุรี: คณะศึกษาศาสตร์.
- วิพร เกตุแก้ว. (2562). *ระเบียบวิธีการวิจัย* (พิมพ์ครั้งที่ 8). กรุงเทพฯ: นิติธรรมการพิมพ์.
- วิษณุ ทรัพย์สมบัติ และคณะ. (2559). *การพัฒนาเครื่องมือวัดด้านเจตพิสัยและทักษะพิสัย*. นนทบุรี: สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- เวชฤทธิ์ อังคนะภัทรขจร. (2555). *ครบเครื่องเรื่องควรรู้ สำหรับครูคณิตศาสตร์ : หลักสูตรการสอนและการวิจัย*. กรุงเทพฯ: จรัสสินทวงส์การพิมพ์ จำกัด.
- แวมบุรา เหมือนนิล. (2553). *การอ่านจับใจความ*. กรุงเทพฯ: สุวีริยาสาส์น.
- ศศิธร เวียงวะลัย. (2556). *การจัดการเรียนรู้*. กรุงเทพฯ: โอเดียนสโตร์.
- สถาบันส่งเสริมการสอนวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี. (2562). *ผลการประเมิน PISA 2018: นักเรียนไทยวัย 15 ปี รู้และทำอะไรได้บ้าง*. <https://pisathailand.ipst.ac.th/issue-2019-48/>
- สมบัติ จำปาเงิน และสำเนียง มณีกาญจน์. (2550). *กลเม็ดการอ่านให้เก่ง* (พิมพ์ครั้งที่ 4). กรุงเทพฯ: สตาพรบู้คส์.
- สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. (2550). *รูปแบบการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาความสามารถของเด็กในการอ่าน คิด วิเคราะห์ เขียน และสร้างองค์ความรู้ด้วยตนเอง โดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ*. กรุงเทพฯ: สำนักงานฯ.
- สุกัญญา ศรีสืบสาย. (2554). *การจัดการเรียนรู้ที่บูรณาการการอ่านและการคิด* (พิมพ์ครั้งที่ 5). กรุงเทพฯ: นานามีบู้คส์.

สุนันทา มั่นเศรษฐวิทย์. (2539). *หลักและวิธีสอนอ่านภาษาไทย* (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพฯ: บริษัทโรงพิมพ์ไทยวัฒนาพานิช จำกัด.

สุนันทา มั่นเศรษฐวิทย์. (2554). *หลักและวิธีสอนอ่านภาษาไทย*. กรุงเทพฯ: สำนักนายกรัฐมนตรี.
 สุมาลี ชัยเจริญ. (2557). *การออกแบบการสอน หลักการ ทฤษฎี ผู้การปฏิบัติ*. ขอนแก่น: โรงพิมพ์แอนนาออฟเซต.

สุรงค์ ไคว้ตระกูล. (2541). *จิตวิทยาการศึกษา*. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

สุรงค์ ไคว้ตระกูล. (2553). *จิตวิทยาการศึกษา*. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

สุริน ชุมสาย ณ อยุธยา. (2552). *แผนการจัดการเรียนรู้ของครูยุคใหม่*. วารสารวิชาการ, 12(4), 20-24.

สุวิทย์ มูลคำ และอรทัย มูลคำ. (2550). *21 วิธีจัดการเรียนรู้ : เพื่อพัฒนากระบวนการคิด*. กรุงเทพฯ: ภาพพิมพ์.

สุวิทย์ มูลคำ. (2553). *ครบเครื่องเรื่องการคิด* (พิมพ์ครั้งที่ 5). กรุงเทพฯ: ภาพพิมพ์.

สุวิทย์ มูลคำ และคณะ. (2554). *การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่เน้นการคิด*. กรุงเทพฯ: อี เค บুদ্ধิสต์.

อรรัญญา รัตนพงษ์. (2563). *การพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนรู้โดยใช้แนวคิดคอนสตรัคติวิสต์ร่วมกับวิธีการสอนแบบ KWL เพื่อพัฒนาความสามารถในการอ่านจับใจความสำคัญที่เน้นการคิดวิเคราะห์สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2*. การประชุมวิชาการระดับชาติ เทคโนโลยีภาคใต้วิจัย ครั้งที่ 10 หัวข้อ “*Humanity Empowerment Through Social Innovation : การสร้างความเข้มแข็งให้กับมนุษยชาติโดยนวัตกรรมสังคม*”. นครศรีธรรมราช: วิทยาลัยเทคโนโลยีภาคใต้.

อัจฉรา ประดิษฐ์. (2550). *ชวนเด็กไทยให้เป็นนักอ่าน*. กรุงเทพฯ: สำนักงานอุทยานการเรียนรู้.

อาภรณ์ ใจเที่ยง. (2553). *หลักการสอน* (พิมพ์ครั้งที่ 5). กรุงเทพฯ: โอเดียนสโตร์.

Bajanski, S. K. V. I. (2006). *Metacognitive strategies and reading comprehension in elementary-school students European*. Journal of Psychology of Education 2006, Vol. XXI, 439-451.

Coll, R. K., France, B. Taylor, I. (2005). *The role of models/and analogies in science education: implications from research*. International Journal of Science Education, 27(2), 183-198.

Glynn Shawn. (2007). *The Teaching-with-Analogies Model: Build Conceptual Bridges with Mental Models*. Science and Children, 44(8), 52-55.

Harrison, A. G. &Coll, G. (2008). *Using Analogies Science in Middle and Secondary Classroom*. United States of America. California: Corwin Press.

Hossein Karami. (2014). *The Impact of Analogy on L3 Reading Comprehension*. Ph.D, University of Tehran.

Kintsch, W. (2009). *Learning and constructivism. Constructivist instruction: Success or failure?*

New York, NY, US: Routledge/Taylor & Francis Group.

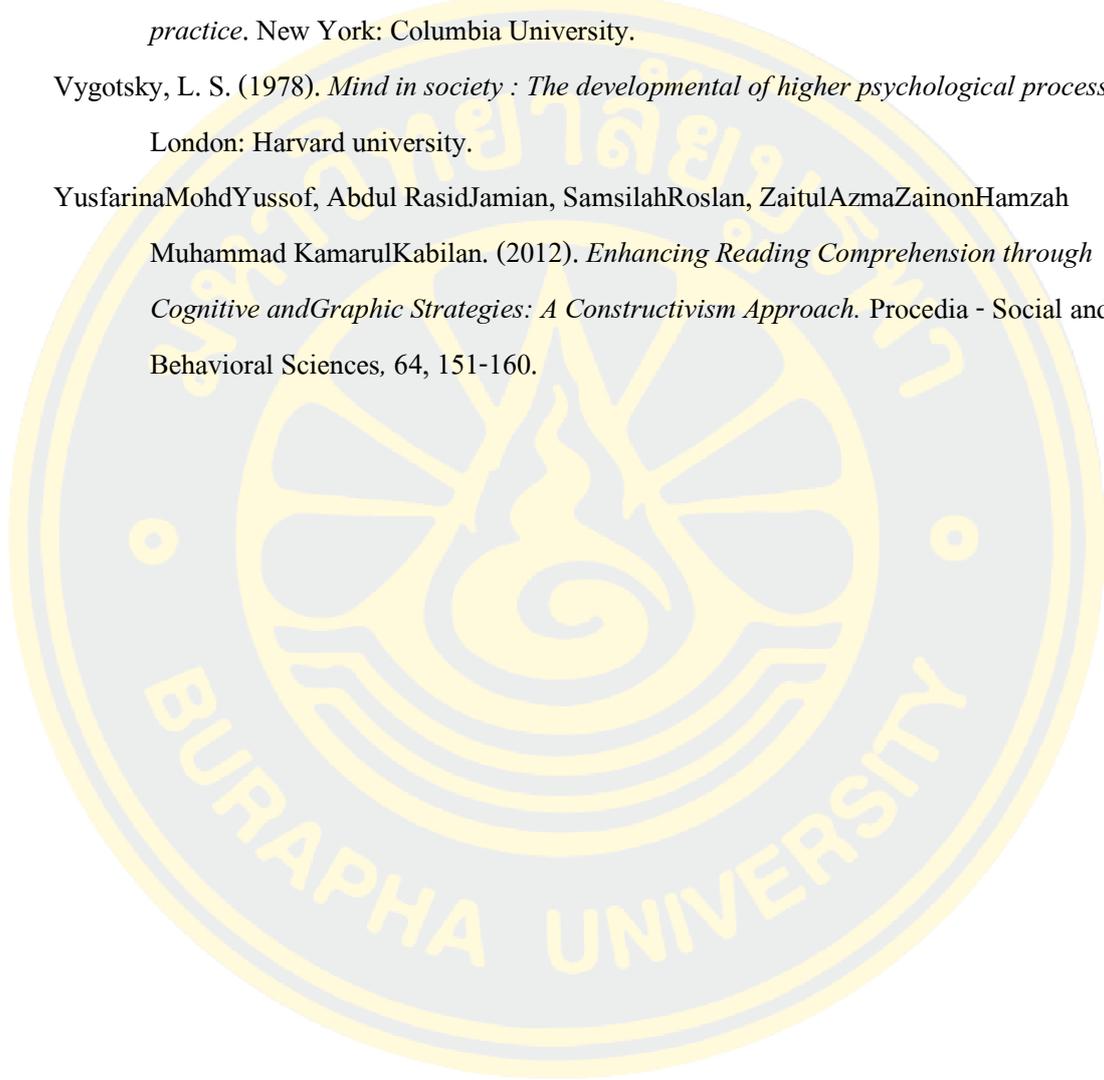
Shany, M. & Biemiller, A. (2009). *Individual differences in reading comprehension gains from assisted reading practice: pre existing conditions, vocabulary acquisition, and amounts of practice.* New York: Columbia University.

Vygotsky, L. S. (1978). *Mind in society : The developmental of higher psychological processes.*

London: Harvard university.

YusfarinaMohdYussof, Abdul RasidJamian, SamsilahRoslan, ZaitulAzmaZainonHamzah

Muhammad KamarulKabilan. (2012). *Enhancing Reading Comprehension through Cognitive and Graphic Strategies: A Constructivism Approach.* Procedia - Social and Behavioral Sciences, 64, 151-160.

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก

- รายนามผู้เชี่ยวชาญในการตรวจสอบเครื่องมือ
- ตัวอย่างหนังสือขอเชิญผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบความเที่ยงตรงของเครื่องมือเพื่อการวิจัย
- สำเนาหนังสือขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อหาคุณภาพของเครื่องมือการวิจัย
- สำเนาหนังสือขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อการวิจัย

รายนามผู้เชี่ยวชาญในการตรวจสอบเครื่องมือ

1. อาจารย์กัณฑ์พี สมจิตร ประธานหลักสูตรสาขาวิชาภาษาไทย
คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา
2. นางนุกูล สันทัดคำ ครูชำนาญการพิเศษ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย
โรงเรียนเบญจมราชรังสฤษฎิ์
3. นางจริยา หาญกุล ครูชำนาญการพิเศษ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย
โรงเรียนกาญจนาภิเษกวิทยาลัย ฉะเชิงเทรา
4. นางนภาวดี บุตรน้ำเพชร ผู้อำนวยการกลุ่มนิเทศติดตามและประเมินผล ฯ
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา
ฉะเชิงเทรา
5. นางรัฐชนก ลีมสว่างพลวัต หัวหน้าฝ่ายวัดและประเมินผล
โรงเรียนพนมสารคาม “พนมอดุลวิทยา”

ที่ อว ๘๑๓๗/๑๐๔

บัณฑิตวิทยาลัยมหาวิทยาลัยบูรพา
๑๖๙ ถ.ลงหาดบางแสน ต.แสนสุข
อ.เมือง จ.ชลบุรี ๒๐๑๓๑

๒๖ มกราคม ๒๕๖๖

เรื่อง ขอเชิญบุคลากรในสังกัดเป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบความตรงของเครื่องมือวิจัย

เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียนพนมสารคาม “พนมอดุลวิทยา” จังหวัดฉะเชิงเทรา

สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. คำโครงการวิทยานิพนธ์
๒. เครื่องมือวิจัย

ด้วย นางสาวธันชนก นิชเปี่ยม รหัสประจำตัวนิสิต ๖๓๙๒๐๒๗๙ นิสิตหลักสูตรการศึกษา
มหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน คณะศึกษาศาสตร์ ได้รับอนุมัติคำโครงการวิทยานิพนธ์ เรื่อง
“การจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะการอ่านจับใจความภาษาไทยของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑ ตามแนวคิด
ทฤษฎีคอนสตรัคติวิสม์ร่วมกับเทคนิคอุปมา/เปรียบเทียบ” โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.รุ่งฟ้า กิติญาณสุนันต์
เป็นประธานกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์ ซึ่งอยู่ในขั้นตอนการเตรียมเครื่องมือการวิจัย นั้น

ในการนี้ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยบูรพา จึงขอเรียนเชิญบุคลากรในสังกัดของท่าน คือ
คุณรัฐชนก ลีมีสว่างกุลวัตฤ ห้วนนำฝ้ายวัดและประเมินผล ซึ่งเป็นผู้มีความเชี่ยวชาญเกี่ยวกับการวิจัยดังกล่าว
อย่างดียิ่ง เป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบความตรงตามเนื้อหาของเครื่องมือการวิจัย ดังเอกสารแนบ ทั้งนี้ สามารถ
ติดต่อนิสิตตั้งรายนามข้างต้น ได้ที่หมายเลขโทรศัพท์ ๐๘๙-๑๖๗๑๕๙๗ หรือที่ E-mail:
63920279@go.buu.ac.th

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา จะเป็นพระคุณยิ่ง

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.นุจรี ไชยมงคล)
คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย ปฏิบัติการแทน
อธิการบดีมหาวิทยาลัยบูรพา

สำเนาเรียน คุณรัฐชนก ลีมีสว่างกุลวัตฤ

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยบูรพา
โทร ๐๓๘ ๑๐๒ ๗๐๐ ต่อ ๗๐๕, ๗๐๗
อีเมล grd.buu@go.buu.ac.th

ที่ อว ๘๑๓๗/๑๐๓

บัณฑิตวิทยาลัยมหาวิทยาลัยบูรพา
๑๖๙ ถ.ลงหาดบางแสน ต.แสนสุข
อ.เมือง จ.ชลบุรี ๒๐๑๓๑

๒๖ มกราคม ๒๕๖๖

เรื่อง ขอเชิญบุคลากรในสังกัดเป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบความตรงของเครื่องมือวิจัย

เรียน ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต ๑๖

สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. คำโครงการวิทยานิพนธ์
๒. เครื่องมือวิจัย

ด้วย นางสาวธันชนก นิซเปียม รหัสประจำตัวนิสิต ๖๓๙๒๐๒๗๙ นิสิตหลักสูตรการศึกษา
มหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน คณะศึกษาศาสตร์ ได้รับอนุมัติคำโครงการวิทยานิพนธ์ เรื่อง
“การจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะการอ่านจับใจความภาษาไทยของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑ ตามแนวคิด
ทฤษฎีคอนสตรัคติวิสม์ร่วมกับเทคนิคอุปมา/เปรียบเทียบ” โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.รุ่งฟ้า กิติญาณสันต์
เป็นประธานกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์ ซึ่งอยู่ในขั้นตอนการเตรียมเครื่องมือการวิจัย นั้น

ในการนี้ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยบูรพา จึงขอเรียนเชิญบุคลากรในสังกัดของท่าน คือ
คุณนภาวดี บุตรน้ำเพชร ผู้อำนวยการกลุ่มนิเทศติดตามและประเมินผลฯ ซึ่งเป็นผู้มีความเชี่ยวชาญเกี่ยวกับการ
วิจัยดังกล่าวอย่างยิ่ง เป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบความตรงตามเนื้อหาของเครื่องมือการวิจัย ดังเอกสารแนบ
ทั้งนี้ สามารถติดต่อนิสิตตั้งรายนามข้างต้น ได้ที่หมายเลขโทรศัพท์ ๐๘๙-๑๖๗๑๕๙๗ หรือที่ E-mail:
63920279@go.buu.ac.th

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา จะเป็นพระคุณยิ่ง

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.นุจรี ไชยมงคล)
คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย ปฏิบัติการแทน
อธิการบดีมหาวิทยาลัยบูรพา

สำเนาเรียน คุณนภาวดี บุตรน้ำเพชร

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยบูรพา
โทร ๐๓๘ ๑๐๒ ๗๐๐ ต่อ ๗๐๕, ๗๐๗
อีเมล grd.buu@go.buu.ac.th

บันทึกข้อความ

ส่วนงาน มหาวิทยาลัยบูรพา บัณฑิตวิทยาลัย โทร. ๒๗๐๐ ต่อ ๗๐๕, ๗๐๗

ที่ อว ๘๑๓๗/๐๒๒๒

วันที่ ๒๖ มกราคม พ.ศ. ๒๕๖๖

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบความตรงตามเนื้อหาของเครื่องมือการวิจัย

เรียน อาจารย์กันต์รพี สมจิตร (คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์)

ด้วย นางสาวธนนชนก นิชเปี่ยม รหัสประจำตัวนิสิต ๖๓๙๒๐๒๗๙ นิสิตหลักสูตรการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน คณะศึกษาศาสตร์ ได้รับอนุมัติเค้าโครงวิทยานิพนธ์ เรื่อง “การจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะการอ่านจับใจความภาษาไทยของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑ ตามแนวคิดทฤษฎีคอนสตรัคติวิสม์ร่วมกับเทคนิคอุปมา/เปรียบเทียบ” โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.รุ่งฟ้า กิติญาณัฐ เป็นประธานกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์ ซึ่งอยู่ในขั้นตอนการเตรียมเครื่องมือการวิจัย นั้น

เนื่องจากท่านเป็นผู้มีความเชี่ยวชาญเกี่ยวกับการวิจัยดังกล่าวอย่างดียิ่ง ในกรณี บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยบูรพา จึงขอเชิญท่านเป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบความตรงตามเนื้อหาของเครื่องมือการวิจัย ดังเอกสารแนบ ทั้งนี้ สามารถติดต่อนิสิตตั้งรายนามข้างต้น ได้ที่หมายเลขโทรศัพท์ ๐๘๙-๑๖๗๑๕๕๗ หรือที่ E-mail: 63920279@go.buu.ac.th

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา

(รองศาสตราจารย์ ดร.นุจรี ไชยมงคล)
คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

โรงเรียนพมสารคาม "พนมอดุลวิทยา"
 เลขรับที่ ๒๗๕๐
 วันที่ ๓ ส.ค. ๒๕๖๖
 เวลา ๐๖.๕๐

ที่ อว ๘๑๓๗/๑๓๕๒

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยบูรพา
 ๑๖๙ ถ.สิงหนาทบางแสน ต.แสนสุข
 อ.เมือง จ.ชลบุรี ๒๐๑๓๑

๑๒ กรกฎาคม ๒๕๖๖

เรื่อง ขออนุญาตเก็บข้อมูลเพื่อหาคุณภาพเครื่องมือวิจัย

เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียนพมสารคาม "พนมอดุลวิทยา"

- สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. เอกสารรับรองจริยธรรมของมหาวิทยาลัยบูรพา
 ๒. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย (หาคุณภาพ)

ด้วย นางสาวนันทชนก นิชเปี่ยม รหัสประจำตัวนิสิต ๖๓๙๒๐๒๗๙ นิสิตหลักสูตรการศึกษา
 มหบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน คณะศึกษาศาสตร์ ได้รับอนุมัติเค้าโครงวิทยานิพนธ์ เรื่อง "การจัดการ
 เรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะการอ่านจับใจความภาษาไทยของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑ ตามแนวคิดทฤษฎี
 คอนสตรัคติวิสมร่วมกับแนวคิดอุปมา/เปรียบเทียบ" โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.รุ่งฟ้า กิติคุณสุนันต์ เป็น
 ประธานกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์ และเสนอโรงเรียนท่านในการหาคุณภาพจากเครื่องมือวิจัยนั้น

ในการนี้ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยบูรพา จึงขออนุญาตให้นิสิตดังกล่าวขังต้น
 ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลจากนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑/๙ โรงเรียนพมสารคาม "พนมอดุลวิทยา"
 จำนวน ๔๐ คน ระหว่างวันที่ ๒๓ มิถุนายน - ๑ สิงหาคม พ.ศ. ๒๕๖๖ ทั้งนี้ สามารถติดต่อ นิสิตดังกล่าวขังต้น
 ขังต้น ได้ที่หมายเลขโทรศัพท์ ๐๘๙-๑๖๗๑๕๕๗ หรือที่ E-mail: 63920279@go.buu.ac.th

เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียนพมสารคาม "พนมอดุลวิทยา"
 จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบและโปรดพิจารณา

- เพื่อโปรดทราบ
 เก็บถาวรฉบับ

- ทราบ
 แจ้ง

ขอแสดงความนับถือ

- กลุ่มบริหารวิชาการ
 กลุ่มบริหารงานบุคคล
 กลุ่มบริหารงบประมาณ
 กลุ่มบริหารทั่วไป
 กลุ่มกิจการนักเรียน

- กลุ่มบริหารวิชาการ
 กลุ่มบริหารงานบุคคล
 กลุ่มบริหารงบประมาณ
 กลุ่มบริหารทั่วไป
 กลุ่มกิจการนักเรียน

มณฑาทน รังสียอท
 (ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.มณฑาทน รังสียอท)

รองคณบดีฝ่ายวิชาการ ปฏิบัติการแทน

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย ปฏิบัติการแทน

อธิการบดีมหาวิทยาลัยบูรพา

ลงชื่อ

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยบูรพา
 โทร ๐๓๘ ๑๐๒ ๗๐๐ ต่อ ๗๐๗, ๗๐๕
 E-mail: grd.buu@go.buu.ac.th

- ทราบ
 - นันทชนก
 ดำเนินการ
 ๒ ส.ค. ๖๖

ทราบและดำเนินการ

ลงชื่อ

- ๓ ส.ค. ๒๕๖๖

ที่ อว ๘๑๓๗/๑๓๕๓

โรงเรียนพจนานุกรม "พจนมอดุลวิทยา"
เลขรับที่..... ๑๓๕๓
วันที่..... ๓ ส.ค. ๒๕๖๖
เวลา..... ๑๓.๕

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยบูรพา
๑๖๙ ถ.สิงหนครบางแสน ต.แสนสุข
อ.เมือง จ.ชลบุรี ๒๐๑๓๑

๑๒ กรกฎาคม ๒๕๖๖

เรื่อง ขออนุญาตเก็บข้อมูลเพื่อดำเนินการวิจัย

เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียนพจนานุกรม "พจนมอดุลวิทยา"

- สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. เอกสารรับรองจริยธรรมของมหาวิทยาลัยบูรพา
- ๒. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ด้วยนางสาวธันชนก นิชเปี่ยม รหัสประจำตัวนิสิต ๖๓๙๒๐๒๗๙ นิสิตหลักสูตรการศึกษา
มหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน คณะศึกษาศาสตร์ ได้รับอนุมัติเค้าโครงวิทยานิพนธ์ เรื่อง "การจัดการ
เรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะการอ่านจับใจความภาษาไทยของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑ ตามแนวคิดทฤษฎี
คอนสตรัคติวิสม์ร่วมกับเทคนิคอุปมา/เปรียบเทียบ" โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.รุ่งฟ้า กิติญาณสินธุ์ เป็น
ประธานกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์ และเสนอโรงเรียนท่านในการเก็บข้อมูลเพื่อดำเนินการวิจัยนั้น

ในการนี้ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยบูรพา จึงขออนุญาตให้นิสิตดังกล่าวขังต้น ดำเนินการ
เก็บรวบรวมข้อมูลจากนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑/๑ โรงเรียนพจนานุกรม "พจนมอดุลวิทยา" จำนวน ๔๐ คน
ระหว่างวันที่ ๒ สิงหาคม - ๔ กันยายน พ.ศ. ๒๕๖๖ ทั้งนี้ สามารถติดต่อ นิสิตดังกล่าวขังต้น ได้ที่หมายเลข

เรียนได้ที่หมายเลขติดต่อที่โรงเรียนพจนานุกรม หรือที่ E-mail: 63920279@go.buu.ac.th

☒ เพื่อโปรดทราบ		☒ ทราบ
☒ เห็นควรขอ จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบและโปรดพิจารณา		☒ แจ้ง
☐ กลุ่มบริหารวิชาการ	ขอแสดงความนับถือ	☒ กลุ่มบริหารวิชาการ
☐ กลุ่มบริหารงานบุคคล		☐ กลุ่มบริหารงานบุคคล
☐ กลุ่มบริหารงบประมาณ		☐ กลุ่มบริหารงบประมาณ
☐ กลุ่มบริหารทั่วไป		☐ กลุ่มบริหารทั่วไป
☐ กลุ่มกิจการนักเรียน		☐ กลุ่มกิจการนักเรียน

มณฑนา รังสียോഗส์
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.มณฑนา รังสียോഗส์)

รองคณบดีฝ่ายวิชาการ ปฏิบัติการแทน
คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย ปฏิบัติการแทนทราบและดำเนินการ

อธิการบดีมหาวิทยาลัยบูรพา

- ทรพ
- แจ๊วตุรุษนันชนก
ดำเนินการ

๒ ส.ค. ๖๖

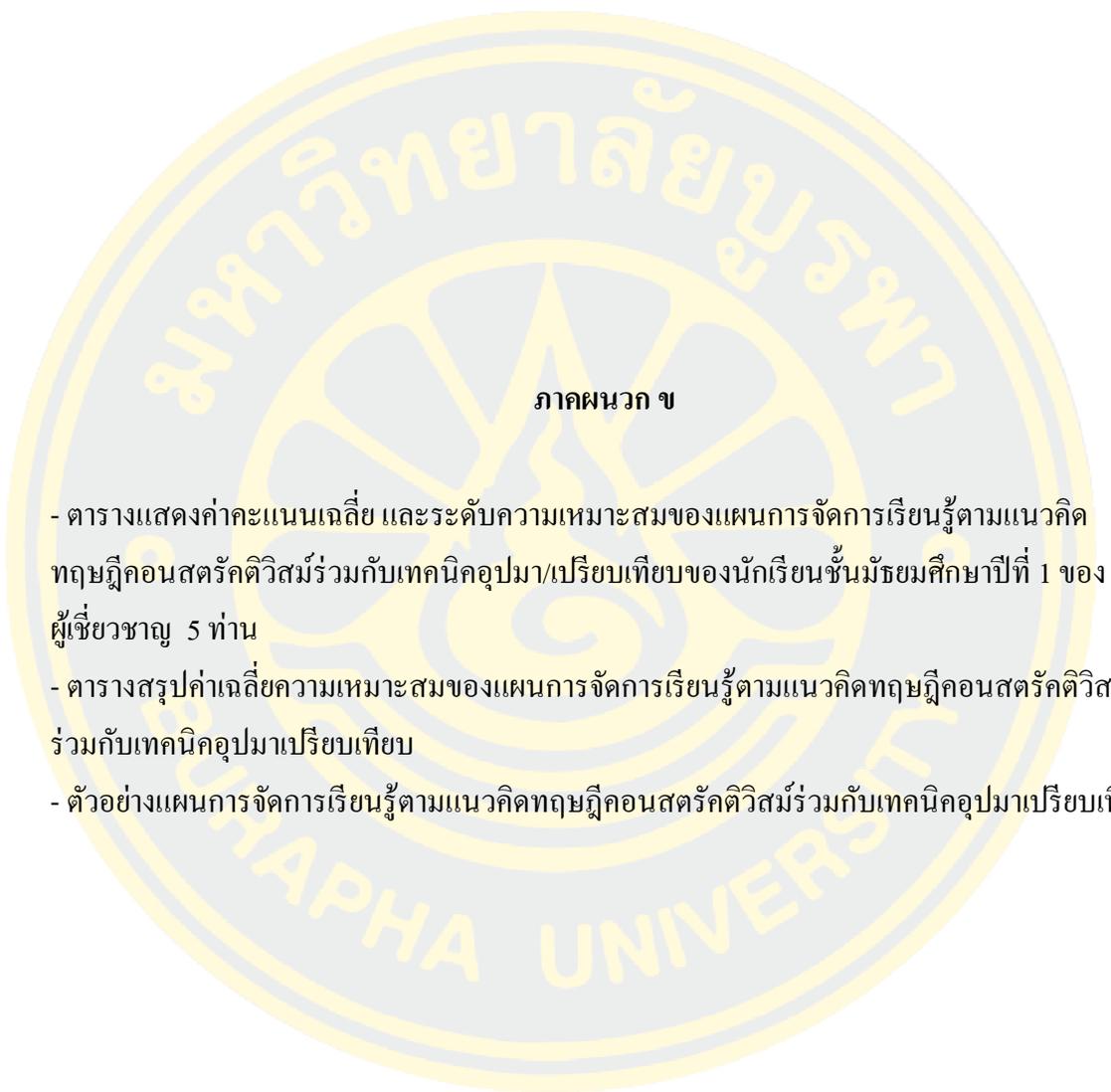
ลงชื่อ

..... ๓ ส.ค. ๒๕๖๖

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยบูรพา
โทร ๐๓๘ ๑๐๒ ๗๐๐ ต่อ ๗๐๗, ๗๐๕
E-mail: grd.buu@go.buu.ac.th

ลงชื่อ

..... ๓ ส.ค. ๒๕๖๖

The logo of Mahachulalongkornrajavidyalaya University is a large, circular watermark in the background. It features a central emblem with a crown and a wheel, surrounded by the university's name in Thai script at the top and 'MAHACHULALONGKORAJAVIDYALAYA UNIVERSITY' in English at the bottom.

ภาคผนวก ข

- ตารางแสดงค่าคะแนนเฉลี่ย และระดับความเหมาะสมของแผนการจัดการเรียนรู้ตามแนวคิด ทฤษฎีคอนสตรัคติวิสต์ร่วมกับเทคนิคอุปมา/เปรียบเทียบของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ของ ผู้เชี่ยวชาญ 5 ท่าน
- ตารางสรุปค่าเฉลี่ยความเหมาะสมของแผนการจัดการเรียนรู้ตามแนวคิดทฤษฎีคอนสตรัคติวิสต์ ร่วมกับเทคนิคอุปมาเปรียบเทียบ
- ตัวอย่างแผนการจัดการเรียนรู้ตามแนวคิดทฤษฎีคอนสตรัคติวิสต์ร่วมกับเทคนิคอุปมาเปรียบเทียบ

ตารางที่ 15 ค่าคะแนนเฉลี่ย และระดับความเหมาะสมของแผนการจัดการเรียนรู้ที่ 1

รายการประเมิน	ความคิดเห็นของ					\bar{x}	SD	ระดับความ เหมาะสม
	ผู้เชี่ยวชาญคนที่							
	1	2	3	4	5			
1. การเขียนสาระสำคัญในแผนการจัดการเรียนรู้	5	5	5	5	5	5.00	0.00	มากที่สุด
2. จุดประสงค์การเรียนรู้สอดคล้องกับมาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัด	5	5	5	5	5	5.00	0.00	มากที่สุด
3. สาระการเรียนรู้ครบถ้วน สัมพันธ์กับจุดประสงค์การเรียนรู้	5	4	5	5	5	4.80	0.45	มากที่สุด
4. กิจกรรมการเรียนรู้มีความเหมาะสม ครบถ้วนทุกขั้นตอนตามวิธีสอน และเทคนิคที่ระบุไว้ในแผนการจัดการเรียนรู้	5	5	5	5	5	5.00	0.00	มากที่สุด
5. ระบุการใช้สื่อ/อุปกรณ์/แหล่งเรียนรู้สัมพันธ์สอดคล้องกับกิจกรรมการเรียนรู้	5	5	5	5	5	5.00	0.00	มากที่สุด
6. การวัดผลและประเมินผลของแผนการจัดการเรียนรู้มีเครื่องมือและเกณฑ์ที่ใช้วัดได้ตรงตามมาตรฐานการเรียนรู้ ตัวชี้วัด และจุดประสงค์	5	4	5	5	5	4.80	0.45	มากที่สุด
รวม						4.93	0.15	มากที่สุด

ตารางที่ 16 ค่าคะแนนเฉลี่ย และระดับความเหมาะสมของแผนการจัดการเรียนรู้ที่ 2

รายการประเมิน	ความคิดเห็นของ					\bar{x}	SD	ระดับ ความ เหมาะสม
	ผู้เชี่ยวชาญคนที่							
	1	2	3	4	5			
1. การเขียนสาระสำคัญในแผนการจัดการเรียนรู้	5	5	5	5	5	5	0.00	มากที่สุด
2. จุดประสงค์การเรียนรู้สอดคล้องกับมาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัด	5	5	5	4	5	4.8	0.45	มากที่สุด
3. สาระการเรียนรู้ครบถ้วน สัมพันธ์กับจุดประสงค์การเรียนรู้	5	5	5	5	5	5	0.00	มากที่สุด
4. กิจกรรมการเรียนรู้มีความเหมาะสม ครบถ้วนทุกขั้นตอนตามวิธีสอน และเทคนิคที่ระบุไว้ในแผนการจัดการเรียนรู้	5	5	5	4	5	4.8	0.45	มากที่สุด
5. ระบุการใช้สื่อ/อุปกรณ์/แหล่งเรียนรู้สัมพันธ์สอดคล้องกับกิจกรรมการเรียนรู้	5	5	5	5	5	5	0.00	มากที่สุด
6. การวัดผลและประเมินผลของแผนการจัดการเรียนรู้มีเครื่องมือและเกณฑ์ที่ใช้วัดได้ตรงตามมาตรฐานการเรียนรู้ ตัวชี้วัด และจุดประสงค์	5	5	5	5	5	5	0.00	มากที่สุด
รวม						4.93	0.15	มากที่สุด

ตารางที่ 17 ค่าคะแนนเฉลี่ย และระดับความเหมาะสมของแผนการจัดการเรียนรู้ที่ 3

รายการประเมิน	ความคิดเห็นของ					\bar{x}	SD	ระดับความ เหมาะสม
	ผู้เชี่ยวชาญคนที่							
	1	2	3	4	5			
1. การเขียนสาระสำคัญในแผนการจัดการเรียนรู้	5	5	5	5	5	5.00	0.00	มากที่สุด
2. จุดประสงค์การเรียนรู้สอดคล้องกับมาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัด	5	5	5	5	5	5.00	0.00	มากที่สุด
3. สาระการเรียนรู้ครบถ้วน สัมพันธ์กับจุดประสงค์การเรียนรู้	5	5	5	5	5	5.00	0.00	มากที่สุด
4. กิจกรรมการเรียนรู้มีความเหมาะสม ครบถ้วนทุกขั้นตอนตามวิธีสอน และเทคนิคที่ระบุไว้ในแผนการจัดการเรียนรู้	5	5	5	5	5	5.00	0.00	มากที่สุด
5. ระบุการใช้สื่อ/อุปกรณ์/แหล่งเรียนรู้สัมพันธ์สอดคล้องกับกิจกรรมการเรียนรู้	5	5	5	5	5	5.00	0.00	มากที่สุด
6. การวัดผลและประเมินผลของแผนการจัดการเรียนรู้มีเครื่องมือและเกณฑ์ที่ใช้วัดได้ตรงตามมาตรฐานการเรียนรู้ ตัวชี้วัด และจุดประสงค์	5	5	5	5	5	5.00	0.00	มากที่สุด
รวม						5.00	0.00	มากที่สุด

ตารางที่ 18 ค่าคะแนนเฉลี่ย และระดับความเหมาะสมของแผนการจัดการเรียนรู้ที่ 4

รายการประเมิน	ความคิดเห็นของ					\bar{x}	SD	ระดับความ เหมาะสม
	ผู้เชี่ยวชาญคนที่							
	1	2	3	4	5			
1. การเขียนสาระสำคัญในแผนการจัดการเรียนรู้	5	5	5	5	5	5	0.00	มากที่สุด
2. จุดประสงค์การเรียนรู้สอดคล้องกับมาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัด	5	5	5	4	5	4.8	0.45	มากที่สุด
3. สาระการเรียนรู้ครบถ้วน สัมพันธ์กับจุดประสงค์การเรียนรู้	5	5	5	4	5	4.8	0.45	มากที่สุด
4. กิจกรรมการเรียนรู้มีความเหมาะสม ครบถ้วนทุกขั้นตอนตามวิธีสอน และเทคนิคที่ระบุไว้ในแผนการจัดการเรียนรู้	5	5	5	5	4	4.8	0.45	มากที่สุด
5. ระบุการใช้สื่อ/อุปกรณ์/แหล่งเรียนรู้สัมพันธ์สอดคล้องกับกิจกรรมการเรียนรู้	5	5	5	5	4	4.8	0.45	มากที่สุด
6. การวัดผลและประเมินผลของแผนการจัดการเรียนรู้มีเครื่องมือและเกณฑ์ที่ใช้วัดได้ตรงตามมาตรฐานการเรียนรู้ ตัวชี้วัด และจุดประสงค์	5	5	5	5	5	5	0.00	มากที่สุด
รวม						4.87	0.29	มากที่สุด

ตารางที่ 19 ค่าคะแนนเฉลี่ย และระดับความเหมาะสมของแผนการจัดการเรียนรู้ที่ 5

รายการประเมิน	ความคิดเห็นของ					\bar{x}	SD	ระดับความ เหมาะสม
	ผู้เชี่ยวชาญคนที่							
	1	2	3	4	5			
1. การเขียนสาระสำคัญในแผนการจัดการเรียนรู้	5	5	5	5	5	5	0.00	มากที่สุด
2. จุดประสงค์การเรียนรู้สอดคล้องกับมาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัด	5	5	5	4	5	4.8	0.45	มากที่สุด
3. สาระการเรียนรู้ครบถ้วน สัมพันธ์กับจุดประสงค์การเรียนรู้	5	5	5	4	5	4.8	0.45	มากที่สุด
4. กิจกรรมการเรียนรู้มีความเหมาะสม ครบถ้วนทุกขั้นตอนตามวิธีสอน และเทคนิคที่ระบุไว้ในแผนการจัดการเรียนรู้	5	5	5	5	5	5	0.00	มากที่สุด
5. ระบุการใช้สื่อ/อุปกรณ์/แหล่งเรียนรู้สัมพันธ์สอดคล้องกับกิจกรรมการเรียนรู้	5	5	5	4	5	4.8	0.45	มากที่สุด
6. การวัดผลและประเมินผลของแผนการจัดการเรียนรู้มีเครื่องมือและเกณฑ์ที่ใช้วัดได้ตรงตามมาตรฐานการเรียนรู้ ตัวชี้วัด และจุดประสงค์	5	5	5	5	4	4.8	0.45	มากที่สุด
รวม						4.87	0.29	มากที่สุด

ตารางที่ 20 ค่าคะแนนเฉลี่ย และระดับความเหมาะสมของแผนการจัดการเรียนรู้ที่ 6

รายการประเมิน	ความคิดเห็นของ					\bar{x}	SD	ระดับความ เหมาะสม
	ผู้เชี่ยวชาญคนที่							
	1	2	3	4	5			
1. การเขียนสาระสำคัญในแผนการจัดการเรียนรู้	5	5	5	5	5	5	0.00	มากที่สุด
2. จุดประสงค์การเรียนรู้สอดคล้องกับมาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัด	5	5	5	5	5	5	0.00	มากที่สุด
3. สาระการเรียนรู้ครบถ้วน สัมพันธ์กับจุดประสงค์การเรียนรู้	5	5	5	5	5	5	0.00	มากที่สุด
4. กิจกรรมการเรียนรู้มีความเหมาะสม ครบถ้วนทุกขั้นตอนตามวิธีสอน และเทคนิคที่ระบุไว้ในแผนการจัดการเรียนรู้	5	5	5	5	4	4.8	0.45	มากที่สุด
5. ระบุการใช้สื่อ/อุปกรณ์/แหล่งเรียนรู้สัมพันธ์สอดคล้องกับกิจกรรมการเรียนรู้	5	5	5	5	4	4.8	0.45	มากที่สุด
6. การวัดผลและประเมินผลของแผนการจัดการเรียนรู้มีเครื่องมือและเกณฑ์ที่ใช้วัดได้ตรงตามมาตรฐานการเรียนรู้ ตัวชี้วัด และจุดประสงค์	5	5	5	5	4	4.8	0.45	มากที่สุด
รวม						4.90	0.22	มากที่สุด

ตารางที่ 21 ค่าคะแนนเฉลี่ย และระดับความเหมาะสมของแผนการจัดการเรียนรู้ที่ 7

รายการประเมิน	ความคิดเห็นของ					\bar{x}	SD	ระดับความ เหมาะสม
	ผู้เชี่ยวชาญคนที่							
	1	2	3	4	5			
1. การเขียนสาระสำคัญในแผนการจัดการเรียนรู้	5	5	5	5	5	5	0.00	มากที่สุด
2. จุดประสงค์การเรียนรู้สอดคล้องกับมาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัด	5	5	5	5	5	5	0.00	มากที่สุด
3. สาระการเรียนรู้ครบถ้วน สัมพันธ์กับจุดประสงค์การเรียนรู้	5	5	5	5	5	5	0.00	มากที่สุด
4. กิจกรรมการเรียนรู้มีความเหมาะสม ครบถ้วนทุกขั้นตอนตามวิธีสอน และเทคนิคที่ระบุไว้ในแผนการจัดการเรียนรู้	5	5	5	5	4	4.8	0.45	มากที่สุด
5. ระบุการใช้สื่อ/อุปกรณ์/แหล่งเรียนรู้สัมพันธ์สอดคล้องกับกิจกรรมการเรียนรู้	5	5	5	5	4	4.8	0.45	มากที่สุด
6. การวัดผลและประเมินผลของแผนการจัดการเรียนรู้มีเครื่องมือและเกณฑ์ที่ใช้วัดได้ตรงตามมาตรฐานการเรียนรู้ ตัวชี้วัด และจุดประสงค์	5	4	5	5	4	4.6	0.55	มากที่สุด
รวม						4.87	0.24	มากที่สุด

ตารางที่ 22 ค่าเฉลี่ยความเหมาะสมของแผนการจัดการเรียนรู้ตามแนวคิดทฤษฎีคอนสตรัคติวิสต์
ร่วมกับเทคนิคอุปมาเปรียบเทียบ

แผนการ จัดการเรียนรู้	ผู้เชี่ยวชาญในการตรวจสอบความเที่ยงตรงของเครื่องมือ					ค่าเฉลี่ย ความ เหมาะสม
	ผู้เชี่ยวชาญ คนที่ 1	ผู้เชี่ยวชาญ คนที่ 2	ผู้เชี่ยวชาญ คนที่ 3	ผู้เชี่ยวชาญ คนที่ 4	ผู้เชี่ยวชาญ คนที่ 5	
แผนการ จัดการเรียนรู้ ที่ 1	5	4.7	5	5	5	4.93
แผนการ จัดการเรียนรู้ ที่ 2	5	5	5	4.67	5	4.92
แผนการ จัดการเรียนรู้ ที่ 3	5	5	5	5	5	5.00
แผนการ จัดการเรียนรู้ ที่ 4	5	5	5	4.67	4.7	4.84
แผนการ จัดการเรียนรู้ ที่ 5	5	5	5	4.5	4.83	4.83
แผนการ จัดการเรียนรู้ ที่ 6	5	5	5	5	4.5	4.88
แผนการ จัดการเรียนรู้ ที่ 7	5	4.83	5	5	4.5	4.83

แผนการจัดการเรียนรู้มีค่าเฉลี่ยความเหมาะสมอยู่ระหว่าง 4.83-5.00

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 5

กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย	รหัสวิชา ท 21101	รายวิชา ภาษาไทย 1
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1	ผู้สอน นางสาวนันทนิก นิชเปี่ยม	ภาคเรียนที่ 1
หน่วยการเรียนรู้ กาพย์พระไชยสุริยา	เรื่อง ท่องโลกวรรณคดี	เวลา 2 คาบ

มาตรฐานการเรียนรู้

มาตรฐาน ท 1.1 ใช้กระบวนการอ่านสร้างความรู้และความคิด เพื่อนำไปใช้ตัดสินใจ แก้ปัญหาในการดำเนินชีวิตและมีนิสัยรักการอ่าน

มาตรฐาน ท 2.1 เข้าใจและแสดงความคิดเห็น วิเคราะห์วรรณคดีและวรรณกรรมไทยอย่าง เห็นคุณค่า และนำมาประยุกต์ใช้ในชีวิตจริง

ตัวชี้วัด/ผลการเรียนรู้

ท 1.1 ม.1/2 จับใจความสำคัญของเรื่องราวที่อ่าน

ท 1.1 ม.1/4 ระบุและอธิบายคำเปรียบเทียบ และคำที่มีหลายความหมายในบริบทต่าง ๆ

จากการอ่าน

ท 5.1 ม.1/2 วิเคราะห์วรรณคดีและวรรณกรรมที่อ่านพร้อมยกเหตุผลประกอบ

ท 5.1 ม.1/3 อธิบายคุณค่าของวรรณคดีและวรรณกรรมที่อ่าน

จุดประสงค์การเรียนรู้

1. นักเรียนสามารถอธิบายคำเปรียบเทียบ และคำที่มีหลายความหมายในบริบทต่าง ๆ ได้

(K)

2. นักเรียนสามารถอธิบายคุณค่าของเนื้อเรื่องได้ (K)

3. นักเรียนสามารถเรียงลำดับเหตุการณ์จากเรื่องที่อ่านได้ (P)

4. นักเรียนสามารถจับใจความจากเรื่องที่อ่านได้ (P)

5. นักเรียนมีส่วนร่วมในชั้นเรียน (A)

สาระสำคัญ

กาพย์พระไชยสุริยา เป็นวรรณคดีที่ประพันธ์โดย สุนทรภู่ เป็นนิทานสำหรับสอน การเขียนอ่าน โดยมีบทอ่านเรียงลำดับการสะกดคำตั้งแต่ แม่ ก กา ตามด้วย แม่กน แม่กง แม่กค แม่กข แม่กม จนถึงแม่เกย ตามลำดับ ลักษณะการประพันธ์แบบกาพย์ประเภทต่าง ๆ คือ กาพย์ยานี ๑๑ กาพย์ฉบัง ๑๖ และกาพย์สุรางคนางค์ ๒๘

สาระการเรียนรู้

1. การอ่านออกเสียงและการบอกความหมายของคำ คำคล้องจอง ข้อความ และบทร้อยกรองง่าย ๆ

2. การอ่านจับใจความจากสื่อต่าง ๆ เช่น

- การอ่านจับใจความจากวรรณคดี

สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน

☒ ความสามารถในการสื่อสาร	☒ ความสามารถในการคิด
☐ ความสามารถในการแก้ปัญหา	☒ ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต
☐ ความสามารถในการใช้เทคโนโลยี	

คุณลักษณะอันพึงประสงค์

☐ รักษาทัศนคติ ทัศนคติ	☐ ซื่อสัตย์สุจริต	☒ มีวินัย
☒ ใฝ่เรียนรู้	☐ อยู่อย่างพอเพียง	☒ มุ่งมั่นในการทำงาน
☐ รักความเป็นไทย	☐ มีจิตสาธารณะ	

การจัดกิจกรรมการเรียนรู้(รูปแบบการสอน/ วิธีสอน)

ชั่วโมงที่ 1

ขั้นนำเข้าสู่เรื่อง (ใช้เวลา 5 นาที)

1. ครูให้นักเรียนพิจารณารูปภาพประกอบเรื่องพระมหาชนก

2. ครูถามคำถามกระตุ้นความคิดนักเรียนเช่น

- ตัวละครเอกคือใคร

แนวตอบ พระมหาชนก

- นักเรียนคิดว่าเรื่องพระมหาชนกจะเป็นเรื่องเกี่ยวกับอะไร

แนวตอบ ความเพียรพยายามและมานะบากบั่นของพระมหาชนก)

ขั้นทบทวนความรู้เดิม (ใช้เวลา 20 นาที)

3. ครูเปิดวิดีโอทัศน์ เรื่อง พระมหาชนก (5 นาที) ให้นักเรียนดู

4. ครูขออาสาสมัคร 3 คน ออกมาเล่าเรื่องพระมหาชนกตามที่ตนเองได้จับใจความในงานที่ 1 เรื่อง พระมหาชนก

5. นักเรียนและครูช่วยกันทำแผนผังมโนทัศน์ตามหัวข้อต่อไปนี้ ใคร ทำอะไร ที่ไหน เมื่อไหร่ ทำไม อย่างไร ลงบนกระดานหน้าชั้นเรียน

ขั้นปรับเปลี่ยนความคิด (ใช้เวลา 25 นาที)

6. ครูสนทนากับนักเรียนว่าเรื่องพระมหาชนกนั้นมีเนื้อหาบางส่วนที่คล้ายกัน วรรณคดีเรื่องกาพย์พระไชยสุริยาคือฉากในตอนที่เราเล่าแล้ว แล้วทั้งสองพระองค์ต้องว่ายน้ำ

7. ครูกล่าวต่อไปว่าก่อนจะเริ่มอ่านกาพย์พระไชยสุริยาจะให้นักเรียนช่วยกันตั้งคำถามเกี่ยวกับเนื้อเรื่องกาพย์พระไชยสุริยา ลงในใบงานที่ 1 เรื่อง ทุกคำถามมีคำตอบ และในขณะที่อ่านวรรณคดี เรื่อง กาพย์พระไชยสุริยา จากหนังสือเรียน รายวิชาพื้นฐาน วรรณคดีวิจักษ์ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ให้นักเรียนหาคำตอบของคำถามไปด้วย

8. ครูขออาสาสมัคร 3 คน ออกมาหน้าชั้นเรียนเพื่อถามคำถาม 1 คำถาม ให้เพื่อนในห้องตอบเพื่อเป็นการสร้างความคิดใหม่จากการอภิปรายร่วมกันในชั้นเรียน

ชั่วโมงที่ 2

ขั้นนำความคิดไปใช้ (ใช้เวลา 25 นาที)

9. ครูแบ่งนักเรียนออกเป็นกลุ่ม กลุ่มละ 4-5 คน จากนั้นครูแจกใบงานที่ 2 เรื่อง ถอดความคำประพันธ์จากวรรคทองในวรรณคดี โดยมีครูคอยให้คำแนะนำและอธิบายเพิ่มเติม

10. ครูแจกใบงานที่ 3 เรื่อง คลังคำศัพท์ ให้นักเรียนหาคำที่มีความหมายเหมือนกัน แต่เขียนต่างกัน

11. นักเรียนและครูร่วมกันตรวจสอบความถูกต้องของความหมายและความสอดคล้องกันของเนื้อเรื่อง

ขั้นทบทวน (ใช้เวลา 25 นาที)

12. ครูแจกใบงานที่ 4 เรื่อง สองยอดคชัตรีย์เพื่อให้นักเรียนแต่ละคนเปรียบเทียบความเหมือนและความแตกต่างของพระมหาชนกและกาพย์พระไชยสุริยา พร้อมทั้งเขียนใจความสำคัญของกาพย์พระไชยสุริยา

13. ครูสนทนากับนักเรียนเรื่องคุณค่าด้านสังคมที่ปรากฏในกาพย์พระไชยสุริยาและให้นักเรียนช่วยกันยกตัวอย่างคุณค่าด้านสังคมในหัวข้อต่อไปนี้ ความเชื่อเรื่องไสยศาสตร์ ความเชื่อเรื่องพระพุทธศาสนา ข้อคิดในการดำเนินชีวิต การสะท้อนสภาพชีวิตของคนในสังคม

14. นักเรียนและครูร่วมกันสรุปเนื้อหาจากกาพย์พระไชยสุริยา คำเปรียบเทียบ คำหลายความหมายและคุณค่าด้านสังคม

15. นักเรียนทำแบบทดสอบปรนัย 10 ข้อ เรื่อง กาพย์พระไชยสุริยา

การวัดและประเมินผล

รายการ	วิธีวัด	เครื่องมือ	เกณฑ์การวัด
1. นักเรียนสามารถอธิบายคำเปรียบเทียบกับและคำที่มีหลายความหมายในบริบทต่างๆ ได้ (K)	- การตรวจใบงานที่ 3 เรื่อง คลังคำศัพท์	- ใบงานที่ 3 เรื่อง คลังคำศัพท์	- นักเรียนสามารถตอบคำถามได้ถูกต้อง ร้อยละ 70
2. นักเรียนสามารถอธิบายคุณค่าของเนื้อเรื่องได้ (K)	- การตรวจใบงานที่ 2 เรื่อง ถอดคำประพันธ์จากวรรคทองในวรรณคดี	- ใบงานที่ 2 เรื่อง ถอดคำประพันธ์จากวรรคทองในวรรณคดี	- นักเรียนสามารถตอบคำถามได้ถูกต้อง ร้อยละ 70
3. นักเรียนสามารถเรียงลำดับเหตุการณ์จากเรื่องที่อ่านได้ (P)	- การตรวจใบงานที่ 1 เรื่อง ทุกคำถามมีคำตอบ - ใบงานที่ 4 เรื่อง สองยอดกษัตริย์	- ใบงานที่ 1 เรื่อง ทุกคำถามมีคำตอบ - ใบงานที่ 4 เรื่อง สองยอดกษัตริย์	- นักเรียนสามารถตอบคำถามได้ถูกต้อง ร้อยละ 70
4. นักเรียนสามารถจับใจความจากเรื่องที่อ่านได้ (P)	- การตรวจแบบทดสอบหลังเรียน	- แบบทดสอบหลังเรียน	- นักเรียนสามารถตอบคำถามได้ถูกต้อง ร้อยละ 70
5. นักเรียนมีส่วนร่วมในชั้นเรียน	- การสังเกตพฤติกรรม	- แบบประเมินการมีส่วนร่วมในชั้นเรียน	- ผ่านเกณฑ์การประเมินระดับพอใช้ขึ้นไป

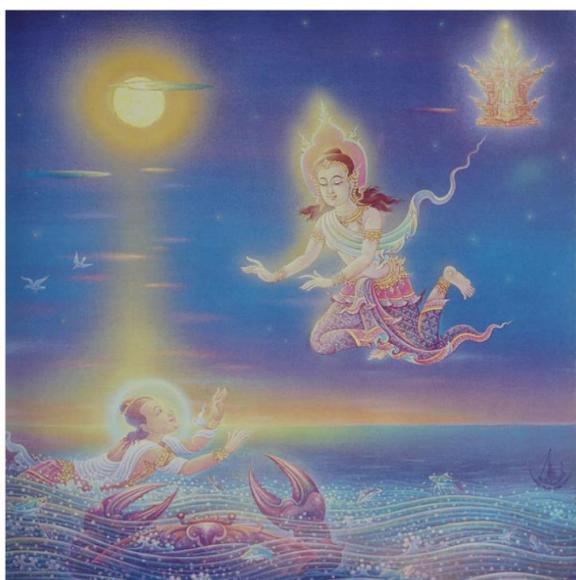
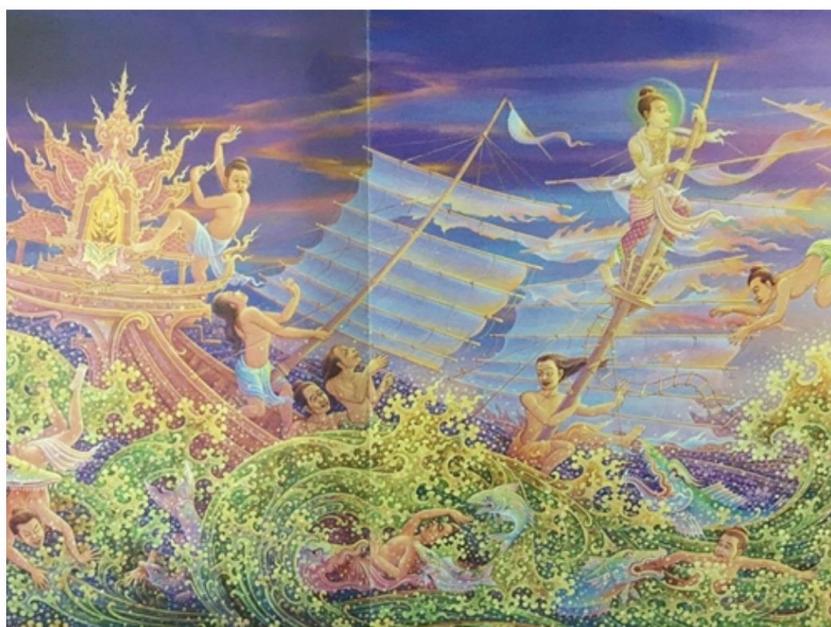
สื่อ/อุปกรณ์/แหล่งเรียนรู้

1. รูปภาพประกอบเรื่องพระมหาชนก
2. หนังสือเรียน รายวิชาพื้นฐาน วรรณคดีวิจักษ์ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1
3. วิดีทัศน์ พระมหาชนก
4. ใบงานที่ 1 เรื่อง ทุกคำถามมีคำตอบ
5. ใบงานที่ 2 เรื่อง ถอดคำประพันธ์จากวรรคทองในวรรณคดี
6. ใบงานที่ 3 เรื่อง คลังคำศัพท์
6. ใบงานที่ 4 เรื่อง สองยอดกษัตริย์

รูปภาพประกอบเรื่องพระมหากษัตริย์

รูปภาพประกอบเรื่องพระมหาชนก

ชื่อ: _____ นามสกุล _____

ชั้น: _____ เลขที่ _____

ใบงานที่ ๑

เรื่อง ทุกคำถามมีคำตอบ

คำชี้แจง ให้นักเรียนตั้งคำถามและหาคำตอบจากวรรณคดี เรื่อง กาพย์พระไชยสุริยา จำนวน ๑๕ ข้อ

คำถามข้อที่ ๑

คำถามข้อที่ ๒

คำถามข้อที่ ๓

คำถามข้อที่ ๔

คำถามข้อที่ ๕

คำถามข้อที่ ๖

คำถามข้อที่ ๗

คำถามข้อที่ ๘

คำถามข้อที่ ๙

คำถามข้อที่ ๑๐

คำถามข้อที่ ๑๑

คำถามข้อที่ ๑๒

คำถามข้อที่ ๑๓

คำถามข้อที่ ๑๔

คำถามข้อที่ ๑๕

ชื่อ: _____ นามสกุล _____
 ชั้น _____ เลขที่ _____

ใบงานที่ ๒ เรื่อง ถอดคำประพันธ์จากวรรคทองในวรรณคดี

คำชี้แจง ให้นักเรียนอ่านคำประพันธ์ต่อไปนี้ แล้วจับใจความคำประพันธ์พร้อมทั้งหาคุณค่าด้านวรรณศิลป์

๑	ศิป่ามากระทำ มรณกรรมชาวบุรี น้ำป่าเข้าธานี ก็ไม่มีที่อาศัย ข้าเฝ้าเหล่าสนา หันไปหาพาราไกล ชีบล่าลิไป ไม่มีใครในธานี	
ใจความสำคัญ _____		
คุณค่าด้านวรรณศิลป์ _____		

๒	ส่วนสุมาลี วันทาสามี เทวียู่งาน เฝ้าอยู่ดูแล เหมือนแต่ก่อนกาล ให้พระภูบาล สำนวณวิญญา	
ใจความสำคัญ _____		
คุณค่าด้านวรรณศิลป์ _____		

๓	ชินกมสมเด็จจอมอารย์ เอ็นดูภูบาล ผู้ผ่านพาราสาละตี ชื่อตรงหลงเล่ห์เสนี กลอกกลับอัปรีย บุรีจึงล่มจมไป	
ใจความสำคัญ _____		
คุณค่าด้านวรรณศิลป์ _____		

ชื่อ: _____ นามสกุล _____
 ชั้น _____ เลขที่ _____

ใบงานที่ ๒ เรื่อง ถอดคำประพันธ์จากวรรคทองในวรรณคดี (เฉลย)

คำชี้แจง ให้นักเรียนอ่านคำประพันธ์ต่อไปนี้ แล้วจับใจความคำประพันธ์พร้อมทั้งหาคุณค่าด้านวรรณศิลป์

๑	ฝีป่ามากระทำ มรณกรรมชาวบุรี น้ำป่าเข้าธานี ก็ไม่มีที่อาศัย ข้าเฝ้าเหล่าสนา หนีไปหาพาราไกล ชีบล่าลี้ไป ไม่มีใครในธานี
ใจความสำคัญ	น้ำป่าท่วมเมืองทำให้ประชาชนไม่มีที่อาศัย ต้องออกจากเมืองไปหาที่อื่นอยู่
คุณค่าด้านวรรณศิลป์	เล่นสัมผัสสระ : ปา-มา, มี-ที่ เล่นสัมผัสพยัญชนะ : ไม่-มี, ล่า-ลี้

๒	ส่วนสุมาลี วันทาสามี เทวียู่งาน เฝ้าอยู่ดูแล เหมือนแต่ก่อนกาล ให้พระภูบาล ตำราญวิญญา
ใจความสำคัญ	พระนางสุมาลีปรนนิบัติดูแลพระไชยสุริยาเป็นอย่างดีเหมือนสมัยก่อนที่อยู่ในวัง
คุณค่าด้านวรรณศิลป์	เล่นสัมผัสสระ : อยู่-ดู, ทา-สา เล่นสัมผัสพยัญชนะ : ก่อน-กาล, ส่วน-สุ

๓	ชินกมสมเด็จพระจอมอารย์ เอ็นดูภูบาล ผู้ผ่านพาราสาละดี ชื่อตรงหลงเล่ห์เสนี กลอกกลับอัปรีย์ บุรีจึงล่มจมไป
ใจความสำคัญ	พระไชยสุริยาไม่ทันเล่ห์เหลี่ยมของขุนนางจึงทำให้เมืองสาละดีต้องล่มจม
คุณค่าด้านวรรณศิลป์	เล่นสัมผัสสระ : กม-สม, พา-รา-สา เล่นสัมผัสพยัญชนะ : ผู้-ผ่าน-พา, หลง-เล่ห์

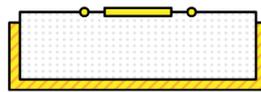
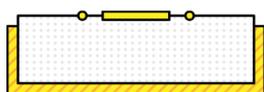
ชื่อ: _____ นามสกุล _____
 ชั้น: _____ เลขที่ _____

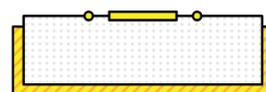
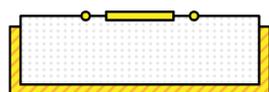
ใบงานที่ ๓ เรื่อง คลังคำศัพท์

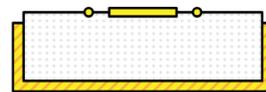
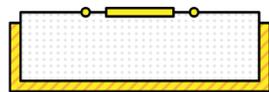
คำชี้แจง ให้นักเรียนกาความหมายของคำศัพท์ต่อไปนี้ พร้อมทั้งจัดกลุ่มให้ถูกต้อง

สุมาลี อารัญ บุรินทร์ ชล สุธา สมร สาชด
 ธรณี คงคา สำเภา นารี พสุธา ธานี สาคร นคร
 บุรี พารา เกตรา อรไท ธาร ไพร เวียงไชย ปลูกพี

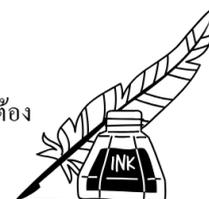

ชื่อ: _____ นามสกุล _____
 ชั้น: _____ เลขที่ _____

ใบงานที่ ๓ เรื่อง คลังคำศัพท์ (เฉลย)

คำชี้แจง ให้นักเรียนกาความหมายของคำศัพท์ต่อไปนี้ พร้อมทั้งจัดกลุ่มให้ถูกต้อง

สุมาลี	อารัญ	บุรินทร์	ชล	สุธา	สมร	สาชล
ธรณี	กงคา	สำเภา	นารี	พสุธา	ธานี	สาคร
บุรี	พารา	เกศรา	อรไท	ธรร	ไพโร	เวียงไชย
พลพี						

ผู้หญิง

เรือ

สุมาลี สมร นารี อรไท

สำเภา เกศรา

แผ่นดิน

เมือง

สุธา พสุธา พลพี ธรณี

บุรินทร์ ธานี บุรี

พารา เวียงไชย

แม่น้ำ

ป่า

ชล สาชล กงคา

อารัญ ไพโร

สาคร ธรร

ชื่อ: _____ นามสกุล _____
 ชั้น: _____ เลขที่ _____

ใบงานที่ ๔

เรื่อง สองยอดกษัตริย์

คำชี้แจง ให้นักเรียนเปรียบเทียบเนื้อหาของพระมหากษัตริย์กับกษัตริย์พระไชยสุริยาตามหัวข้อต่อไปนี้

ตัวละครในพระมหากษัตริย์	ตัวละครในกษัตริย์พระไชยสุริยา
เหตุการณ์สำคัญในพระมหากษัตริย์	เหตุการณ์สำคัญในกษัตริย์พระไชยสุริยา
สถานที่ในพระมหากษัตริย์	สถานที่ในกษัตริย์พระไชยสุริยา
ข้อคิดในพระมหากษัตริย์	ข้อคิดในกษัตริย์พระไชยสุริยา

แบบทดสอบเรื่อง กาพย์พระไชยสุริยา

คำชี้แจง ให้นักเรียนศึกษาหนังสือเรียน รายวิชาพื้นฐาน วรรณคดีวิจิตร ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑ แล้ว
ตอบคำถามต่อไปนี้ให้ถูกต้อง

1. ข้อใดไม่ถูกต้องเกี่ยวกับกาพย์พระไชยสุริยา
 - ก. แบบเรียนเรื่องมาตราตัวสะกดสำหรับเด็กอ่านและเขียน
 - ข. ใช้ในการถวายเป็นอักษรแด่พระโอรสของกษัตริย์ในสมัยนั้น
 - ค. เป็นนิทานพื้นบ้านที่เล่ากันมาปากต่อปากในแต่ละท้องถิ่น
 - ง. สุนทรภู่แต่งกาพย์พระไชยสุริยาเพื่อลบคำสบประมาทว่าแต่งกาพย์ไม่ได้
2. เนื้อหากาพย์เรื่องพระไชยสุริยาเริ่มต้นด้วยข้อใด
 - ก. บทไหว้ครู
 - ข. จุดมุ่งหมายในการแต่ง
 - ค. ดำเนินเรื่องตั้งแต่ต้นจนจบ
 - ง. บทสรรเสริญพระรัตนตรัย
3. ข้อใดไม่เกี่ยวข้องกับเรื่องกาพย์พระไชยสุริยา
 - ก. น้ำป่าไหลหลากเข้าท่วมเมือง
 - ข. ประชาชนล้มตายจำนวนมาก
 - ค. ชุนนางในเมืองสาวิตรีลุ่มหลงมัวเมาในอบายมุข
 - ง. บ้านเมืองถูกเผา ถูกกองทัพต่างเมืองเข้าตีโอบล้อม
4. นิทานที่เล่าซ่อนในเรื่องกาพย์พระไชยสุริยาเป็นเรื่องราวที่เล่าเกี่ยวกับสัตว์ชนิดใด
 - ก. ครุฑ
 - ข. กินรี
 - ค. พญานาค
 - ง. นกสำภาที่
5. ข้อใดกล่าวถึงความไม่ซื่อสัตย์ของข้าราชการ
 - ก. อยู่มาหมู่ข้าเฝ้า ก็หาเยวนารี ที่หน้าตาดิถี ทามโหรที่เคหา
 - ข. คดีที่มีคู่ คือไก่หมูเจ้าสุภา ใครเอาข้าวปลามา ให้สุภาดีกว่าดี
 - ค. คำเข้าเฝ้าสี่ขอ เข้าแต่ห่อล่อกามา หาได้ให้ภริยา โลโกพาให้บ้ำใจ
 - ง. ไม่จำคำพระเจ้า เหมไปเข้าภาษาไสย ถือคิมข่าไท น้อแต่ไพร่ใส่ข้อคา

6. ฉากตอนใดต่างจากข้ออื่น

- ก. วันนั้นจันทร์ มีดารากร เป็นบริวาร
- ข. เจ้าทรุสุริยน ขึ้นพันเมรุไกร มีกรรมจำไป
- ค. พระพื้นดินนอน ไกลพระนคร สะท้อนถอนฤทัย
- ง. จันทราคลาเคลื่อน กระทบไพรไก่อ่เดือน เตือนเพื่อนขานขัน

7. “ปล่าวว่าข้าเจ้าเยาวภา มิได้ไปมา อาศัยอยู่ต่อธรณี” ข้อใดไม่ได้หมายถึง “ธรณี”

- ก. ปถพี
- ข. มรคา
- ค. พสุธา
- ง. ธรณิน

8. คำประพันธ์ในข้อใดสะท้อนสภาพการดำเนินชีวิต

- ก. หลวงชีหนิหลวงเนรลง โคลนเลนแผ่นดินผาดโผน
- ข. โยโสโผผาธาไป พอพระสุริโส จะใกล้โพสเพลเวลา
- ค. ไพร่ฟ้าประชาศิ ชาวบุรีก็ปริคา ทำไร่ข้าวไถนา ได้ข้าวปลาและสาทิ
- ง. กะลิงกระलगนางนวลนอนเรียง พญาลอกลอคเคียง แอนเอียงอิโก้งโทงเทง

9. ข้อใดนำข้อคิดจากเรื่องกาพย์พระไชยสุริยามาใช้ได้อย่างถูกต้อง

- ก. มีความซื่อสัตย์ในหน้าที่ของตน
- ข. ออกปราบปรามคนชั่วด้วยตนเอง
- ค. ใช้ชีวิตอยู่ในป่าเพื่อให้เกิดความสงบ
- ง. มุ่งมั่นศึกษาหาความรู้เพียงอย่างเดียว ไม่ต้องสนใจสิ่งรอบข้าง

10. “ความกตัญญูกตเวทีเป็นเครื่องหมายของคนดี” นักเรียนจะนำสุภาษิตในไปใช้กับข้อใด

- ก. ใครเอาข้าวปลามา ให้สุภาก็ว่าดี
- ข. คำเช่าเฝ้าสี่ซอ เข้าแต่ห่อล่อกามา
- ค. ลูกศิษย์คิดล้างครู ลูกไม่รู้คุณพ่อมัน
- ง. ส่อเสียดเบียดเบียนกัน ลอบฆ่าฟันคือค้นหา

เฉลย

1.	ค	2.	ก	3.	ง	4.	ง	5.	ก
6.	ข	7.	ข	8.	ค	9.	ก	10.	ค

เกณฑ์การประเมินการมีส่วนร่วมในชั้นเรียน

ประเด็นการประเมิน	เกณฑ์การให้คะแนน			
	4	3	2	1
ความตั้งใจในการเรียน	ตั้งใจเรียน เอาใจใส่และมีความเพียรพยายามในการเรียนรู้เป็นประจำ	ตั้งใจเรียน เอาใจใส่และมีความเพียรพยายามในการเรียนรู้บ่อยครั้ง	ตั้งใจเรียน เอาใจใส่และมีความเพียรพยายามในการเรียนรู้บางครั้ง	ไม่ตั้งใจเรียน มักพุดคุยในเวลาเรียน เหม่อลอย และหลับในชั้นเรียน
ความตรงต่อเวลา	ปฏิบัติกิจกรรมหรือ ทำงานที่ได้รับมอบหมายเสร็จทันเวลาได้ด้วยตนเอง	ปฏิบัติกิจกรรมหรือ ทำงานที่ได้รับมอบหมายเสร็จทันเวลาได้ด้วยตนเอง โดยมีการเตือนเป็นบางครั้ง	ปฏิบัติกิจกรรมหรือ ทำงานที่ได้รับมอบหมายเสร็จทันเวลาได้ด้วยตนเอง โดยมีการเตือนเป็นส่วนใหญ่	ปฏิบัติกิจกรรมหรือ ทำงานที่ได้รับมอบหมายเสร็จไม่ทันเวลา
การมีส่วนร่วมในชั้นเรียน	มีการแสดงความคิดเห็นและให้ความร่วมมือกับกิจกรรมเป็นอย่างดี	มีการแสดงความคิดเห็นบ้างเป็นบางครั้งและให้ความร่วมมือกับกิจกรรมค่อนข้างดี	มีการแสดงความคิดเห็นเล็กน้อยและไม่ค่อยให้ความร่วมมือกับกิจกรรม	ไม่มีการแสดงความคิดเห็นและไม่ให้ความร่วมมือกับกิจกรรม
ทำงานตามที่ได้รับมอบหมาย	มีการปรับปรุงและพัฒนาการทำงานให้ดีขึ้นได้ด้วยตนเอง	มีการปรับปรุงและพัฒนาการทำงานให้ดีขึ้น	มีการปรับปรุงการทำงานให้ดีขึ้น	ไม่ตั้งใจปฏิบัติหน้าที่การทำงาน

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 6

กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย	รหัสวิชา ท 21101	รายวิชา ภาษาไทย 1
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1	ผู้สอน นางสาวชนันชนก นิชเปี่ยม	ภาคเรียนที่ 1
หน่วยการเรียนรู้ กาพย์พระไชยสุริยา	เรื่อง บทความ บนความน่าค้นหา	เวลา 2 คาบ

มาตรฐานการเรียนรู้

มาตรฐาน ท 1.1 ใช้กระบวนการอ่านสร้างความรู้และความคิด เพื่อนำไปใช้ตัดสินใจ
แก้ปัญหาในการดำเนินชีวิตและมีนิสัยรักการอ่าน

มาตรฐาน ท 5.1 เข้าใจและแสดงความคิดเห็น วิเคราะห์วรรณคดีและวรรณกรรมไทยอย่าง
เห็นคุณค่า และนำมาประยุกต์ใช้ในชีวิตจริง

ตัวชี้วัด/ผลการเรียนรู้

ท 1.1 ม.1/2 จับใจความสำคัญของเรื่องราวที่อ่าน

ท 1.1 ม.1/4 ระบุและอธิบายคำเปรียบเทียบ และคำที่มีหลายความหมายในบริบทต่าง ๆ

จากการอ่าน

ท 5.1 ม.1/2 วิเคราะห์วรรณคดีและวรรณกรรมที่อ่านพร้อมยกเหตุผลประกอบ

ท 5.1 ม.1/3 อธิบายคุณค่าของวรรณคดีและวรรณกรรมที่อ่าน

จุดประสงค์การเรียนรู้

1. นักเรียนสามารถอธิบายคำเปรียบเทียบ และคำที่มีหลายความหมายในบริบทต่าง ๆ ได้

(K)

2. นักเรียนสามารถอธิบายคุณค่าของเนื้อเรื่องได้ (K)

3. นักเรียนสามารถเรียงลำดับเหตุการณ์จากเรื่องที่อ่านได้ (P)

4. นักเรียนสามารถจับใจความจากเรื่องที่อ่านได้ (P)

5. นักเรียนมีส่วนร่วมในชั้นเรียน (A)

สาระสำคัญ

การอ่านจับใจความจากบทความเป็นสิ่งสำคัญที่จะทำให้การอ่านมีประสิทธิภาพและเป็น
พื้นฐานการอ่านในระดับที่ยากขึ้น คือ ผู้เรียนจะต้องสามารถเรียงลำดับข้อความ จำแนกข้อมูล
สนับสนุน และข้อคิดเห็นเพื่อระบุนใจความของบทความได้

สาระการเรียนรู้

การอ่านจับใจความจากสื่อต่าง ๆ เช่น

- การอ่านจับใจความจากบทความ

สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน

- ความสามารถในการสื่อสาร ความสามารถในการคิด
 ความสามารถในการแก้ปัญหา ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต
 ความสามารถในการใช้เทคโนโลยี

คุณลักษณะอันพึงประสงค์

- รักษาทัศนคติ กษัตริย์ ซื่อสัตย์สุจริต มีวินัย
 ใฝ่เรียนรู้ อยู่อย่างพอเพียง มุ่งมั่นในการทำงาน
 รักความเป็นไทย มีจิตสาธารณะ

การจัดกิจกรรมการเรียนรู้(รูปแบบการสอน/ วิธีสอน)

ชั่วโมงที่ 1

ชั้นนำเข้าสู่เรื่อง (ใช้เวลา 5 นาที)

- ครูให้นักเรียนพิจารณารูปภาพ จำนวน 2 รูป ได้แก่ รูปที่ 1 งานนมัสการหลวงพ่อโสธรและรูปที่ 2 งานประเพณีรับบัว โยนบัว
- ครูตั้งคำถามเพื่อกระตุ้นความคิดและความสนใจของนักเรียน เช่น
 - รูปที่ 1 และรูปที่ 2 เป็นงานประเพณีใด

แนวคำตอบ รูปที่ 1 คือ งานนมัสการหลวงพ่อโสธรและ รูปที่ 2 คือ งานประเพณีรับบัว โยนบัว

 - งานนมัสการหลวงพ่อโสธรและงานรับบัว โยนบัวมีรูปแบบในการจัดอย่างไร

แนวคำตอบ งานนมัสการหลวงพ่อโสธรมีขบวนรถแห่ไปรอบเมือง งานรับบัว โยนบัวมีขบวนเรือแห่ไปตามลำคลอง
- ครูและนักเรียนร่วมกันอภิปรายสรุป เพื่อให้ นักเรียนเห็นความเหมือนและความแตกต่างของงานประเพณีทั้ง 2 ประเพณี

ขั้นทบทวนความรู้เดิม (ใช้เวลา 25 นาที)

- ครูเปิดวิดีโอที่สนงานนมัสการหลวงพ่อโสธร (7 นาที) ให้นักเรียนดูเพื่อเป็นการทบทวนความรู้เดิมของนักเรียนและเชื่อมโยงไปสู่กระบวนการเรียนรู้หลักการอ่านจับใจความจากบทความ
- ครูอธิบายหลักการอ่านจับใจความว่ามีหลักการอ่านจับใจความเหมือนกับการอ่านจับใจความจากสารคดีคือต้องตั้งจุดมุ่งหมายให้ชัดเจนว่าอ่านเพื่ออะไร กวาดสายตาอ่านคร่าว ๆ หนึ่งรอบ จากนั้นจึงอ่านอย่างละเอียดอีกครั้ง นอกจากนี้ยังต้องใช้ประสบการณ์หรือภูมิหลังเกี่ยวกับเรื่องที่ผ่านมาประกอบจะทำความเข้าใจและอ่านจับใจความได้ง่ายขึ้น
- ครูแจกใบความรู้ที่ 1 เรื่อง งานนมัสการหลวงพ่อโสธร ให้นักเรียนศึกษาประวัติ

ความเป็นมาของงานนมัสการหลวงพ่อโสธร

7. ครูแจกใบงานที่ 1 เรื่อง งานนมัสการหลวงพ่อให้นักเรียนตอบคำถาม

8. ครูและนักเรียนร่วมกันอภิปรายและเฉลยคำตอบ

ขั้นปรับเปลี่ยนความคิด (ใช้เวลา 20 นาที)

9. ครูแจกใบความรู้ที่ 2 เรื่อง งานประเพณีรับบัว โยนบัว เพื่อนักเรียนศึกษาประวัติ

ความเป็นมาของประเพณีรับบัว โยนบัว

10. ครูแจกใบงานที่ 2 เรื่อง งานประเพณีรับบัว โยนบัว ให้นักเรียนแต่ละคนเขียนสรุปใจความสำคัญของงานประเพณีรับบัว โยนบัวเป็นแผนผังมโนทัศน์ตามหัวข้อ ใคร ทำอะไร ที่ไหน และเมื่อไหร่ จากนั้นนำเนื้อหาในแต่ละหัวข้อมาร้อยเรียงกันเป็นใจความสำคัญ

11. ครูและนักเรียนร่วมกันอภิปรายและเฉลยคำตอบ

ชั่วโมงที่ 2

ขั้นนำความคิดไปใช้ (ใช้เวลา 25 นาที)

12. ครูให้นักเรียนทำกิจกรรม ตามหาอีกครั้งของฉัน โดยมีขั้นตอนดังนี้

12.1 ครูแจกบัตรคำถามให้นักเรียนเลขคี่และแจกบัตรคำตอบให้นักเรียนเลขคู่ โดยบัตรคำถามและบัตรคำตอบนั้นมีเนื้อหาเกี่ยวกับใบความรู้ที่ 1 เรื่อง งานนมัสการหลวงพ่อ และใบความรู้ที่ 2 เรื่อง ประเพณีรับบัว โยนบัว

12.2 นักเรียนแต่ละคนจะต้องจับคู่คำถามและคำตอบให้ถูกต้อง

12.3 นักเรียนที่จับคู่ได้เป็นคู่แรกเป็นผู้ชนะ

13. ครูแจกใบงานที่ 3 เรื่อง คำศัพท์ยากจากบทความ ให้นักเรียนวงกลมคำศัพท์ยาก โดยให้นักเรียนทำความเข้าใจบริบทแวดล้อมของคำศัพท์ยากที่ปรากฏในใบความรู้ที่ 1 เรื่อง งานนมัสการหลวงพ่อโสธรและใบความรู้ที่ 2 เรื่อง ประเพณีรับบัว โยนบัว

ขั้นทบทวน (ใช้เวลา 25 นาที)

14. ครูและนักเรียนช่วยกันทำแผนผังมโนทัศน์งานนมัสการหลวงพ่อโสธรและแผนผังมโนทัศน์ประเพณีรับบัว โยนบัว ลงบนกระดานหน้าชั้นเรียนเพื่อเปรียบเทียบความเหมือนและความแตกต่างของทั้งสองบทความ

15. นักเรียนและครูร่วมกันสรุปเนื้อหาบทความ คำเปรียบเทียบ คำหลายความหมายและคุณค่าด้านสังคม

16. นักเรียนทำแบบทดสอบปรนัย 10 ข้อ เรื่อง บทความบนความน่าค้นหา

การวัดและประเมินผล

รายการ	วิธีวัด	เครื่องมือ	เกณฑ์การวัด
1. นักเรียนสามารถอธิบายคำเปรียบเทียบกับคำที่มีหลายความหมายในบริบทต่างๆ ได้ (K)	- การตรวจใบงานที่ 3 เรื่อง คำศัพท์ยากจากบทความ	- ใบงานที่ ๓ เรื่อง คำศัพท์ยากจากบทความ	- นักเรียนสามารถตอบคำถามได้ ถูกต้องร้อยละ 70
2. นักเรียนสามารถอธิบายคุณค่าของเนื้อเรื่องได้ (K)	- การตรวจใบงานที่ 1 เรื่อง งานนมัสการหลวงปู่โสธร	- ใบงานที่ 1 เรื่อง งานนมัสการหลวงปู่โสธร	- นักเรียนสามารถตอบคำถามได้ ถูกต้องร้อยละ 70
3. นักเรียนสามารถเรียงลำดับเหตุการณ์จากเรื่องที่อ่านได้ (P)	- การตรวจใบงานที่ 2 เรื่อง งานประเพณีรับบัว โยนบัว	- ใบงานที่ 2 เรื่อง งานประเพณีรับบัว โยนบัว	- นักเรียนสามารถตอบคำถามได้ ถูกต้องร้อยละ 70
4. นักเรียนสามารถจับใจความจากเรื่องที่อ่านได้ (P)	- การตรวจแบบทดสอบหลังเรียน	- แบบทดสอบหลังเรียน	- นักเรียนสามารถตอบคำถามได้ ถูกต้องร้อยละ 70
5. นักเรียนมีส่วนร่วมในชั้นเรียน	- สังเกตพฤติกรรมการมีส่วนร่วมในชั้นเรียน	- แบบประเมินการมีส่วนร่วมในชั้นเรียน	-- ผ่านเกณฑ์การประเมินระดับพอใช้ขึ้นไป

สื่อ/อุปกรณ์/แหล่งเรียนรู้

- รูปที่ 1 งานนมัสการหลวงปู่โสธรและ รูปที่ 2 งานประเพณีรับบัว โยนบัว
- วีดิทัศน์ เรื่อง งานนมัสการหลวงปู่โสธร
- ใบความรู้ที่ 1 เรื่อง งานนมัสการหลวงปู่โสธร
- ใบงานที่ 1 เรื่อง งานนมัสการหลวงปู่โสธร
- ใบความรู้ที่ 2 เรื่อง ประเพณีรับบัว โยนบัว
- ใบงานที่ 2 เรื่อง งานประเพณีรับบัว โยนบัว
- บัตรคำถามและคำตอบ
- ใบงานที่ 3 เรื่อง คำศัพท์ยากจากบทความ

รูปที่ 1 งานนมัสการหลวงพ่อโสธร

รูปที่ 2 งานประเพณีรับบัว โยนบัว

ใบความรู้ที่ ๑ เรื่อง งานนมัสการหลวงพ่อโสธร

หากคุณเป็นสายบุญเชื่อว่าเมื่อเอ่ยถึงจังหวัดจะเชิงเทราหรือเมืองแปดริ้ว จะต้องนึกถึงหลวงพ่อโสธร หรือ พระพุทธโสธร พระพุทธรูปศักดิ์สิทธิ์คู่บ้านคู่เมืองจะเชิงเทราที่มีคนศรัทธาและเดินทางมาสักการะขอพรกันอย่าง อุ่นหนาฝาคั่งจากทั่วประเทศอย่างแน่นนอน และในแต่ละปีทางจังหวัดจะเชิงเทราจะมีการจัดงานนมัสการ หลวงพ่อโสธรปีละ ๓ ครั้ง โดยมีกำหนดวันทางจันทรคติ คือ

๑. งานเทศกาลกลางเดือน ๕ มีขึ้นตั้งแต่วันขึ้น ๑๕ ค่ำ จนถึงวันแรม ๑ ค่ำ เดือน ๕ รวมเป็นเวลา ๓ วัน
๒. งานเทศกาลกลางเดือน ๑๒ มีขึ้นระหว่างวันขึ้น ๑๒ - ๑๕ ค่ำ เดือน ๑๒ รวม ๕ วัน
๓. งานเทศกาลครุฑจีน ระหว่างวันขึ้น ๑ - ๕ ค่ำ เดือน ๓ รวม ๓ วัน

การจัดงานนมัสการหลวงพ่อโสธรมีการจัดสืบต่อกันมาต่อเนื่องยาวนานซึ่งในแต่ละเทศกาลล้วนมีที่มา และความสำคัญ ดังนี้ งานเทศกาลกลางเดือน ๕ เป็นการฉลองสมโภช เนื่องจากเชื่อกันว่าเป็นวันคล้ายวันที่อาราธนา หลวงพ่อขึ้นจากแม่น้ำ และมีการอัญเชิญมาประดิษฐานที่วัดโสธรวรวิหาร และกลายเป็นที่มาของชื่อหลวงพ่อโสธร สำหรับงานเทศกาลกลางเดือน ๑๒ มีการจัดงานต่อเนื่องมาเป็นเวลาช้านานกว่า ๑๓๐ ปี โดยเริ่มขึ้น ในปี พ.ศ. ๒๔๓๔ โดยเป็นการจัดขึ้นเพื่อแก้บน โดยประชาชนในท้องถิ่นได้พากันมาบนบานต่อหลวงพ่อโสธรให้ช่วย ปัดเป่าทุกข์ภัยที่เกิดขึ้นในช่วงเวลานั้น ทั้งเรื่องฝนแล้งทำให้ประชาชนไม่สามารถทำการเพาะปลูกได้ และโรคระบาด ของอหิวาต์และไข้ดำที่ทำให้ประชาชนล้มตายกันเป็นจำนวนมาก ซึ่งกล่าวกันว่าหลังจากบนบานศาลกล่าว ด้วยความศักดิ์สิทธิ์ของหลวงพ่อโสธร ทำให้เกิดฝนตกลงมา และโรคระบาดต่างๆก็หายเป็นปลิดทิ้ง สร้าง ความอัศจรรย์ใจให้กับประชาชนเป็นอย่างยิ่ง ประชาชนจึงร่วมใจกันจัดงานฉลองสมโภชหลวงพ่อขึ้น ซึ่งเดิม งานเทศกาลกลางเดือน ๑๒ มีการจัดขึ้น ๒ วัน คือ วันขึ้น ๑๔ - ๑๕ ค่ำ และวันแรม ๑ ค่ำ ต่อมาในปี พ.ศ. ๒๔๕๔ ได้มี การจัดงานเพิ่มขึ้นอีก ๒ วัน คือวันขึ้น ๑๒ - ๑๓ ค่ำ รวมเป็นเวลา ๕ วัน และได้ถือปฏิบัติสืบต่อกันมาจนถึงปัจจุบัน โดย ในวันขึ้น ๑๔ ค่ำ จะมีการแห่หลวงพ่อทางบก วันขึ้น ๑๕ ค่ำ มีการแห่หลวงพ่อทางน้ำ และวันแรม ๑ ค่ำ มีการเวียนเทียน และสรงน้ำพระ

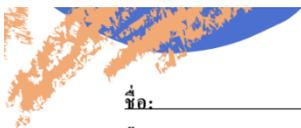
สำหรับในปี พ.ศ. ๒๕๖๔ นี้ ได้มีการกำหนดการจัดงานเทศกาลเดือน ๑๒ และงานประจำปี โดย มีการดำเนินกิจกรรมภายใต้มาตรการป้องกันและควบคุมการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา-๑๙ อย่างเคร่งครัด ซึ่งจะเป็นวันไหน และมีกิจกรรมอะไรบ้าง เราได้รวบรวมข้อมูลมาให้คุณแล้วที่นี้ มาติดตามกันได้เลย

วันที่ ๑๒ พฤศจิกายน ๒๕๖๔ เทียบงานประจำปี ของดีเมืองแปดริ้ว

- ตื่นตาตื่นใจไปกับงานนิทรรศการของส่วนราชการ หน่วยงานรัฐวิสาหกิจและภาคเอกชนจังหวัดจะเชิงเทรา
- สนุกสนานกับการช้อปปิ้ง ชม ชิม ที่งานออกร้านหนึ่งตำบล หนึ่งผลิตภัณฑ์ และร้านอาหารพื้นเมืองจะเชิงเทรา
- เพลิดเพลินกับการเลือกซื้อของดี ของฝาก จากเมืองแปดริ้ว ที่รวบรวมมาไว้ในงานนี้ให้คุณได้ช้อปปิ้งกันอย่างจุใจ แน่นนอน.

งานนมัสการหลวงพ่อโสธร และงานประจำปีจังหวัดจะเชิงเทรา ถือเป็นงานที่ยิ่งใหญ่ เป็นขนบธรรมเนียม วัฒนธรรมอันดีงามของท้องถิ่นที่ไม่เหมือนที่ใด ถือเป็นประเพณีการดีที่มีค่าและพิเศษมากๆ เพราะมีจัดขึ้นเพียงปีละ หนึ่งครั้งเท่านั้น อีกทั้งในงานคุณจะได้ชมและซื้อของดีของจะเชิงเทรา ที่รวบรวมมาไว้แบบครบครัน จบในที่เดียวที่ งานนมัสการหลวงพ่อโสธร และงานประจำปีจังหวัดจะเชิงเทราแห่งนี้ พลาดไม่ได้เลยนะคะ

บริษัท เจ.เค. กรุ๊ป เอสเตท จำกัด.(2564).เที่ยวจะเชิงเทรา กับ งานนมัสการหลวงพ่อโสธร และ งานประจำปี ที่คุณไม่ควรพลาด 2564. <https://jk-living.com/202111/>. สืบค้นเมื่อวันที่ 1 พฤศจิกายน 2565 .

ชื่อ: _____ นามสกุล _____
 ชั้น: _____ เลขที่ _____

ใบงานที่ ๑

เรื่อง งานนมัสการหลวงพ่อ

คำชี้แจง ให้นักเรียนตอบคำถามต่อไปนี้ให้ถูกต้อง

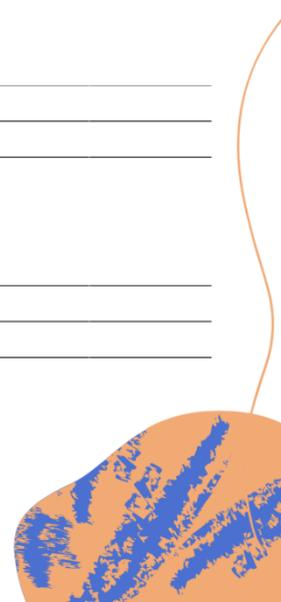
๑. งานนมัสการหลวงพ่อโสทรจัดขึ้นในช่วงเวลาใดบ้าง

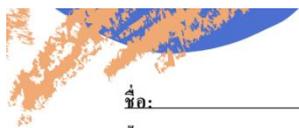
๒. เหตุใดงานฉลองสมโภชจึงจัดกลางเดือน ๕

๓. ในปี ๒๔๓๔ เกิดเหตุพิภพภัยอะไรบ้าง

๔. งานนมัสการหลวงพ่อโสทรมีกิจกรรมใดบ้าง

๕. งานนมัสการหลวงพ่อโสทรแสดงถึงคุณค่าด้านสังคมอะไรบ้าง

ชื่อ: _____ นามสกุล _____
 ชั้น: _____ เลขที่ _____

ใบงานที่ ๑

เรื่อง งานนมัสการหลวงพ่อดำ (เจดีย์)

คำชี้แจง ให้นักเรียนตอบคำถามต่อไปนี้ให้ถูกต้อง

๑. งานนมัสการหลวงพ่อดำ ไชยรัจฉิน ในช่วงเวลาใดบ้าง
๑. งานเทศกาลกลางเดือน ๕ มีขึ้นตั้งแต่วันที่ขึ้น ๑๕ ค่ำ จนถึงวันแรม ๑ ค่ำ เดือน ๕
๒. งานเทศกาลกลางเดือน ๑๒ มีขึ้นระหว่างวันขึ้น ๑๒ - ๑๕ ค่ำ เดือน ๑๒
๓. งานเทศกาลตรุษจีน ระหว่างวันขึ้น ๑ - ๕ ค่ำ เดือน ๓

๒. เหตุใดงานฉลองสมโภชจึงจัดกลางเดือน ๕

เนื่องจากเชื่อกันว่าเป็นวันคล้ายวันที่อาราธนาหลวงพ่อดำขึ้นจากแม่น้ำ และมีการอัญเชิญมาประดิษฐานที่วัด ไชยรัจฉิน

๓. ในปี ๒๔๓๔ เกิดเหตุพิภพภัยอะไรบ้าง

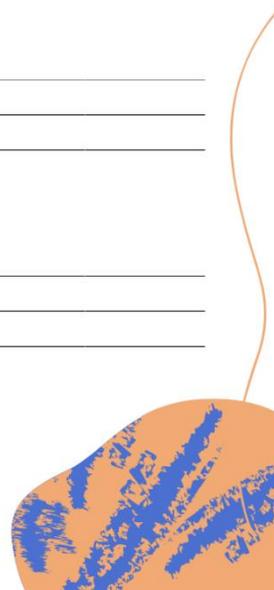
ฝนแล้งทำให้ประชาชนไม่สามารถทำการเพาะปลูกได้ และโรคระบาดของอหิวาต์และฝีดาษที่ทำให้ประชาชนล้มตายเป็นจำนวนมาก

๔. งานนมัสการหลวงพ่อดำ ไชยรัจฉิน มีกิจกรรมอะไรบ้าง

งานนิทรรศการ งานออกร้านหนึ่งตำบล หนึ่งผลิตภัณฑ์ และร้านอาหารพื้นเมืองพะเยา

๕. งานนมัสการหลวงพ่อดำ ไชยรัจฉิน แสดงถึงคุณค่าด้านสังคมอะไรบ้าง

คำตอบขึ้นอยู่กับดุลยพินิจของผู้สอน

ใบความรู้ที่ ๒ เรื่อง ประเพณีรับบัว โยนบัว

งานประเพณี โยนบัวของชาวบางพลีจัดเป็นงานประเพณีประจำท้องถิ่นมาแล้วเกือบร้อยปี เมื่อพูดถึงประเพณี โยนบัว ผู้เขียนและชาวบางพลีจะนึกกระหือหือขึ้นมาทันที ใครอยากจะทำให้ถึงวันงานเสียวันนี้ พรุ่งนี้เลยก็เหียว เพราะทุกคนคิดเสมอว่าวัน โยนบัวเป็นวันที่ให้ความสนุกสนานรื่นเริงแก่พวกเขาซึ่งนัก และก็ดูเหมือนว่าจะมีเพียงแห่งเดียวเท่านั้นที่จัดให้มีงาน โยนบัวแบบนี้ขึ้น

งานเริ่มด้วยตอนเช้าของวันขึ้น ๑๔ ค่ำ เขาจะอัญเชิญองค์พระพุทธรูปลงไปประดิษฐานไว้ในเรือข้าวขนาดใหญ่ มีคนตรีแห่ไปตามลำคลองหนึ่งวัน ขบวนแห่นี้จะมีเรือแข่งลำเล็กลำใหญ่มาร่วม ขบวนแห่ไปด้วย นับจำนวนร้อย ๆ ลำ ตกแต่งกันอย่างสวยงาม บ้างก็จับคู่พายแข่งกัน บ้างก็ร้องเพลงเรือ เกี่ยวกัน เป็นที่สนุกสนานยิ่งนัก ฝ่ายผู้ที่คอยชมขบวนเรือแห่บนฝั่ง ทั้งสองฟากคลองจะพากันเก็บดอกบัว มาเตรียมไว้อย่างมากมาย พอขบวนเรือแห่ผ่านมา คนทั้งสองฝั่งก็จะ โยนดอกบัวลงไปให้บรรดาผู้ที่อยู่ใน เรือนั้นรับ ตอน โยนดอกบัวและรับดอกบัวนี้แหละ เป็นตอนที่สนุกสนานมากกว่าตอนใด ๆ ทั้งสิ้น บางที แข่งกันถึงตกน้ำตกท่าก็มี ถ้ายังเป็นหญิงสาว โยนให้ด้วยแล้ว แข่งกันดอกบัวจะเหียวไปเลย การ โยนบัวและ รับบัวนี้จะมีอยู่ตลอดทั้งสองฝั่งคลองจนถึงวัด พอขบวนแห่ถึงวัดตอนกลางคืน ทางวัดจะจัดให้มี มหรสพ สมโภชตลอดคืน และเขาเหล่านั้นจะพากันนำดอกบัวที่รับมาได้ไปบูชาหลวงพ่อดิที่โบสถ์ เขาถือว่า ดอกบัวที่รับมาได้และนำไปบูชาหลวงพ่อดิ จะเป็นสิริมงคลได้บุญกุศลมาก โชคจะดีตลอดปีทั้งผู้ที่ โยนให้และรับดอกบัว

ฉะนั้นจึงจัดว่างาน โยนบัวเป็นงานที่สำคัญประจำท้องถิ่นของเขาอย่างยิ่งงานหนึ่ง ถ้าท่านมีโอกาส ขอเชิญไปร่วมสนุกกับงาน โยนบัวที่วันนี้ดูบ้าง คงจะให้ความสนุกสนานเพลิดเพลินแก่ท่านบ้างไม่มากก็น้อย วัดใหญ่บางพลีตั้งอยู่ริมคลองบางพลี ใกล้ที่ว่าการอำเภอบางพลีทางทิศตะวันออกของปากน้ำ จังหวัด สมุทรปราการ ห่างจากพระนครประมาณ ๒๐ กิโลเมตร การเดินทางไปได้สองทาง คือ ทางหนึ่งไปโดย รถยนต์ อีกทางหนึ่งไปโดยทางเรือ เส้นทางไปมาสะดวกสบายมาก

สำนักงานวัฒนธรรมจังหวัดสมุทรปราการ.(2559).ประเพณีรับบัว โยนบัว.

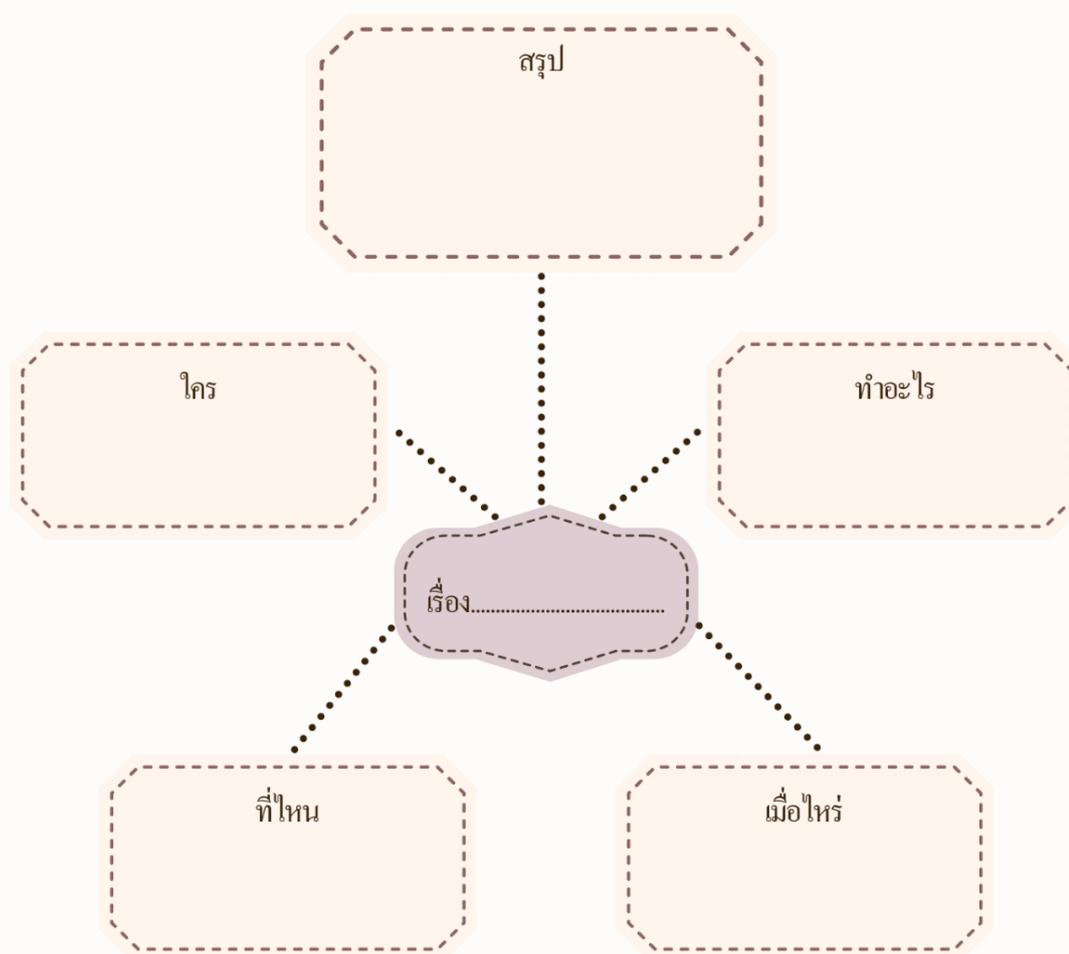
https://www.mculture.go.th/samutprakan/ewt_news.php. สืบค้นเมื่อ

วันที่ 1 พฤศจิกายน 2566.

ชื่อ: _____ นามสกุล _____
 ชั้น: _____ เลขที่ _____

ใบงานที่ ๒ เรื่อง งานประเพณีรับบัว โยนบัว

คำชี้แจง ให้นักเรียนจับใจความตามหัวข้อที่ปรากฏแล้วร้อยเรียงให้เป็นใจความสำคัญ

บัตรคำถาม บัตรคำตอบ

สถานที่ในงานประเพณีรับบัว โยน
บัวเกิดขึ้นที่ใด

สมุทรปราการ

กิจกรรมที่จัดขึ้นในงานประเพณี
รับบัว โยนบัว

ร้องเพลงเกี่ยวกัน

กิจกรรมที่จัดขึ้นในงานนมัสการ
หลวงพ่อโสธร

งานออกร้านหนึ่งตำบล
หนึ่งผลิตภัณฑ์

ช่วงเวลาที่จัดงานนมัสการ
หลวงพ่อโสธร

งานเทศกาลตรุษจีน

งานนมัสการหลวงพ่อโสธร
จัดมาแล้วกี่ปี

๑๓๐ ปี

อุณหภูมิกำลังหมายถึงอะไร

มากมายคับคั่ง

วิธีการเดินทางไปร่วมงานประเพณี
รับบัว โยนบัวมีทางใดบ้าง

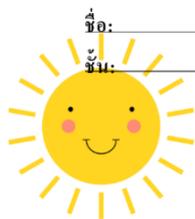
ทางบกและทางเรือ

มีการแห่หลวงพ่อโสธรทางใดบ้าง

แห่บกและแห่น้ำ

เหตุใดชาวบางพลีจึงแย่งดอกบัว

เชื่อว่าดอกบัวนั้นเป็นสิริมงคลต่อ
ชีวิต

ชื่อ: _____

นามสกุล _____

ชั้น: _____

เลขที่ _____

ใบงานที่ ๓ เรื่อง คำศัพท์ยากจากบทความ

คำชี้แจง ให้นักเรียนอ่านความหมายของคำ จากนั้นวงกลมล้อมรอบคำให้ถูกต้อง

ก	ข	ค	โ	ภ	ช	ญ	ณ	ท	ก	ฉ	ฉ
อู่	ค	ช	ย	า	ค	ต	ท	ระ	ช	พ	ม
น	ง	ฐ	ช	วะ	ส	า	ห	ภ	พ	า	ช
ห	อ	ม	น้	ที่	ณ	ยี่	ว	า	ง	ว	า
น	ด	ฟ	ใ	ง	ม	ก	ข	ศ	ภ	ย	ห
า	ฉ	ฐ	ห	ยี่	ฟ	อู่	ค	ช	ส	า	ร
ฝ	ส	แ	ม	ม	ฐ	น	ง	ฐ	ม	า	ส
า	ห	ย	ห	แ	แ	ห	อ	ม	โ	เ	ใ
ค	อ	า	ร	า	ธ	น	า	ยี่	ภ	เ	ด
ง	บ	า	ส	ใ	ผ	แ	ม	ด	ช	ย	ข
ง	ป	ทุ	พ	ภ	ก	ข	ภ	ย	ณ	ค	ง
ล	ว	น	ช	ใ	เ	ก	ย	ว	ก	น	ภ

มากมายคับคั่ง

งานเลี้ยง

ภูมิใจ

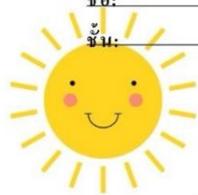
นิมนต์

ภัยจากข้าวยากมากแพง

พูดให้รักในเชิงสุภาพ

การเล่นรื่นเริง

ชื่อ: _____ นามสกุล _____
 ชั้น: _____ เลขที่ _____

ใบงานที่ ๓ เรื่อง คำศัพท์ยากจากบทความ

คำชี้แจง ให้นักเรียนอ่านความหมายของคำ จากนั้นวงกลมล้อมรอบคำให้ถูกต้อง

ก	ข	ค	โ	ภ	ช	ญ	ณ	ฑ	ก	ฉ	ฉ
อู่	ค	ช	ย	า	ค	ต	ท	ระ	ช	พ	ณ
น	ง	ฐ	ช	วะ	ส	า	ห	ภ	พ	า	ช
ห	อ	ณ	นี้	ที่	ณ	ยี่	ว	า	ง	ว	า
น	ด	ฟ	ใ	ง	ม	ก	ข	ศ	ภ	ย	ห
า	ฉ	ฐ	ห	ยี่	ฟ	อู่	ค	ช	ส	า	ร
ฝ	ส	แ	ม	ม	ฐ	น	ง	ฐ	ม	า	ส
า	ห	ย	ห	แ	แ	ห	อ	ณ	โ	เ	ใ
ค	อ	า	ร	า	ธ	น	า	ยี่	ภ	เ	ด
ง	บ	า	ส	ใ	ผ	แ	ม่	ด	ช	ย	ช
ง	ป	ทุ	พ	ภิ	ก	ข	ภ	ย	ณ	ค	ง
ด	ว	น	ช	ใ	เ	ก	ย	ว	ก	น	ภ

มากมายกับตั้ง

งานเลี้ยง

ภูมิใจ

นิมนต์

ภัยจากข้าวยากหมากแพง

พูดให้รักในเชิงสุภาพ

การเล่นรื่นเริง

แบบทดสอบ เรื่อง บทความบนความนำค้นหา

คำชี้แจง ให้นักเรียนศึกษาใบความรู้ที่ 1 เรื่อง งานนมัสการหลวงพ่อโสธรและใบความรู้ที่ 2 เรื่อง ประเพณีรับบัว โยนบัว แล้วตอบคำถามต่อไปนี้ให้ถูกต้อง

1. ทำไมชาวบางพลีจึงต้องแย่งกันรับดอกบัว

- ก. เพราะเป็นเรื่องที่สนุกสนาน
- ข. เพราะเป็นงานที่เขาภาคภูมิใจ
- ค. เพราะมีความเชื่อว่าได้บุญมาก
- ง. เพราะจะได้แบ่งปันอาหารให้คนในเรือ

อ่านข้อความต่อไปนี้แล้วตอบคำถาม ข้อ 2-3

“งานประเพณีโยนบัวของชาวบางพลีจัดเป็นงานประเพณีประจำท้องถิ่นมาแล้วเกือบ ร้อยปี เมื่อพูดถึงประเพณีโยนบัว ผู้เขียนและชาวบางพลีจะนึกกระหึ่มขี้มยองขึ้นมาทันที ใคร่อยากจะให้ถึงวันงานเสียวันนี้ พรุ่งนี้เลยทีเดียว เพราะทุกคนคิดเสมอว่าวันโยนบัวเป็นวันที่ให้ความสนุกสนานรื่นเริงแก่พวกเขายิ่งนัก และก็ดูเหมือนว่าจะมีเพียงแห่งเดียวเท่านั้นที่จัดให้มีงานโยนบัวแบบนี้ขึ้น”

2. คำว่า กระหึ่มขี้มยอง หมายถึงอะไร

- ก. รื่นเริง
- ข. อิ่มใจ
- ค. บันเทิง
- ง. ชอบใจ

3. คำว่า พวกเขา หมายถึง ใคร

- ก. ผู้เขียน
- ข. คนไทย
- ค. ชาวบางพลี
- ค. ผู้ร่วมงาน

“ฉะนั้นจึงจัดว่างานโยนบัวเป็นงานที่สำคัญประจำท้องถิ่นของเขาอย่างยิ่งงานหนึ่ง ถ้าท่านผู้ฟังมีโอกาสขอเชิญไปร่วมสนุกกับงานโยนบัวที่ว่านี้ดูบ้าง คงจะให้ความสนุกสนานเพลิดเพลินแก่ท่านบ้างไม่มากก็น้อย”

4. จากข้อความข้างต้น ผู้เขียนมีเจตนาเช่นไร

- ก. บอกล้อว่า
- ข. บังคับ
- ค. เชิญชวน
- ง. แนะนำ

5. ข้อใดคือใจความสำคัญขอบทความงานประเพณีรับบัว โยนบัว

- ก. เอกลักษณะของงานโยนบัว
- ข. การประชันโฉมของเรือพาย
- ค. งานโยนบัวมีกิจกรรมที่หลากหลาย
- ง. การเดินทางมางานนั้นสะดวกสบาย

6. ข้อใดไม่ถูกต้องเกี่ยวกับงานนมัสการหลวงพ่อโสธร

- ก. จัดขึ้นที่จังหวัดฉะเชิงเทราเท่านั้น
- ข. มีการจัดงานต่อเนื่องมากกว่า 130 ปี
- ค. จัดงานเพียงปีละ 1 ครั้ง ช่วงกลางเดือน 12
- ง. ชื่อหลวงพ่อโสธรมาจากชื่อวัดโสธรวรวิหาร

“หากคุณเป็นสายบุญเชื่อว่าเมื่อเอ่ยถึงจังหวัดฉะเชิงเทราหรือเมืองแปดริ้ว จะต้องนึกถึงหลวงพ่อโสธร หรือ พระพุทธโสธร พระพุทธรูปศักดิ์สิทธิ์คู่บ้านคู่มืองฉะเชิงเทราที่มีคนศรัทธาและเดินทางมาสักการะขอพรกันอย่างอุ้นหนาฝาคั่งจากทั่วประเทศอย่างแน่นอน”

7. คำว่า อุ้นหนาฝาคั่ง หมายถึงอะไร

- ก. แออัด
- ข. คั่งค้าง
- ค. อบอ้าว
- ง. มากมาย

“โดยประชาชนในท้องถิ่นได้พากันมาบนบานต่อหลวงพ่อโสธรให้ช่วยปิดเป่า
 ทุพภิกขภัยที่เกิดขึ้นในช่วงเวลานั้น ทั้งเรื่องฝนแล้งทำให้ประชาชนไม่สามารถทำการเพาะปลูกได้
 และโรคระบาดของอหิวาต์และฝีดาษที่ทำให้ประชาชนล้มตายกันเป็นจำนวนมาก”

8. จากข้อความข้างต้น แสดงถึงความเชื่อด้านใด

- ก. ความเชื่อเรื่องศาสนา
- ข. ความเชื่อเรื่องเวรกรรม
- ค. ความเชื่อเรื่องไสยศาสตร์
- ง. ความเชื่อเรื่องนรกสวรรค์

อ่านข้อความต่อไปนี้แล้วตอบคำถามข้อ 9-10

- /1/ ถือเป็นประเพณีที่มีค่าและพิเศษมาก ๆ เพราะมีจัดขึ้นเพียงปีละหนึ่งครั้งเท่านั้น
- /2/ เป็นขนบธรรมเนียมวัฒนธรรมอันดีงามของท้องถิ่นที่ไม่เหมือนที่ใด
- /3/ อีกทั้งในงานคุณจะได้ชิมและซื้อของดีของจะเข้เกราะ ที่รวบรวมมาไว้แบบครบครัน
- /4/ งานนมัสการหลวงพ่อโสธร และงานประจำปีจังหวัดจะเข้เกราะ ถือเป็นงานที่ยิ่งใหญ่

9. ให้นักเรียนเรียงลำดับข้อความข้างต้นให้ถูกต้อง

- ก. 2 3 4 1
- ข. 4 2 1 3
- ค. 4 3 2 1
- ง. 2 1 3 4

10. เมื่อเรียงลำดับแล้วข้อความใดเป็นลำดับที่ 2

- ก. 1
- ข. 2
- ค. 3
- ง. 4

เฉลย

1.	ค	2.	ง	3.	ค	4.	ค	5.	ก
6.	ค	7.	ง	8.	ก	9.	ข	10.	ข

เกณฑ์การประเมินการมีส่วนร่วมในชั้นเรียน

ประเด็นการประเมิน	เกณฑ์การให้คะแนน			
	4	3	2	1
ความตั้งใจในการเรียน	ตั้งใจเรียน เอาใจใส่และมีความเพียรพยายามในการเรียนรู้เป็นประจำ	ตั้งใจเรียน เอาใจใส่และมีความเพียรพยายามในการเรียนรู้บ่อยครั้ง	ตั้งใจเรียน เอาใจใส่และมีความเพียรพยายามในการเรียนรู้บางครั้ง	ไม่ตั้งใจเรียน มักพุดคุยในเวลาเรียน เหม่อลอย และหลับในชั้นเรียน
ความตรงต่อเวลา	ปฏิบัติกิจกรรมหรือ ทำงานที่ได้รับมอบหมายเสร็จทันเวลาได้ด้วยตนเอง	ปฏิบัติกิจกรรมหรือ ทำงานที่ได้รับมอบหมายเสร็จทันเวลาได้ด้วยตนเอง โดยมีการเตือนเป็นบางครั้ง	ปฏิบัติกิจกรรมหรือ ทำงานที่ได้รับมอบหมายเสร็จทันเวลาได้ด้วยตนเอง โดยมีการเตือนเป็นส่วนใหญ่	ปฏิบัติกิจกรรมหรือ ทำงานที่ได้รับมอบหมายเสร็จไม่ทันเวลา
การมีส่วนร่วมในชั้นเรียน	มีการแสดงความคิดเห็นและให้ความร่วมมือกับกิจกรรมเป็นอย่างดี	มีการแสดงความคิดเห็นบ้างเป็นบางครั้งและให้ความร่วมมือกับกิจกรรมค่อนข้างดี	มีการแสดงความคิดเห็นเล็กน้อยและไม่ค่อยให้ความร่วมมือกับกิจกรรม	ไม่มีการแสดงความคิดเห็นและไม่ให้ความร่วมมือกับกิจกรรม
ทำงานตามที่ได้รับมอบหมาย	มีการปรับปรุงและพัฒนาการทำงานให้ดีขึ้นได้ด้วยตนเอง	มีการปรับปรุงและพัฒนาการทำงานให้ดีขึ้น	มีการปรับปรุงการทำงานให้ดีขึ้น	ไม่ตั้งใจปฏิบัติหน้าที่การทำงาน

The logo of Srinakharinwirot University is a circular emblem. It features a central five-pointed star with a smaller star inside it. The star is surrounded by a ring of smaller stars. The Thai text 'มหาวิทยาลัยบูรพา' is written in a circular path around the top half of the emblem, and the English text 'SRINAKHARINWIROT UNIVERSITY' is written around the bottom half. The entire logo is rendered in a light yellow color.

ภาคผนวก ค

- แบบวัดทักษะการอ่านจับใจความ
- ค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ระหว่างข้อสอบกับองค์ประกอบการวัดทักษะการอ่านจับใจความ
- ค่าความยากง่าย (P) และค่าอำนาจจำแนก (B) ของแบบวัดทักษะการอ่านจับใจความ
- คะแนนการทำแบบวัดทักษะการอ่านจับใจความก่อนเรียนและหลังเรียน
- คะแนนของนักเรียนที่ทำแบบทดสอบระหว่างเรียน (E_1)
- คะแนนหลังเรียนของแบบวัดทักษะการอ่านจับใจความ (E_2)

แบบวัดทักษะการอ่านจับใจความของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1

คำชี้แจง - แบบทดสอบฉบับนี้เป็นแบบวัดทักษะการอ่านจับใจความของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1

- แบบทดสอบฉบับนี้เป็นแบบเลือกตอบ 4 ตัวเลือก จำนวน 30 ข้อ
- เลือกคำตอบที่ถูกต้อง โดยใช้ดินสอระบายตัวเลขที่ตรงกับตัวเลือกที่ต้องการในกระดาษคำตอบ

1. ข้อใด ไม่ใช่ ประโยชน์ของการอ่านจับใจความ

- ก. ช่วยประหยัดเวลาในการอ่านให้สั้นลง
- ข. ฝึกพิจารณาประเด็นว่าส่วนใดคือส่วนสำคัญจริง ๆ
- ค. ทำให้อ่านหนังสือได้หลายเล่มในช่วงเวลาเดียวกัน
- ง. สามารถนำไปใช้ในการศึกษาดำรง หนังสือวิชาการต่าง ๆ

2. ใครกำลังอ่านจับใจความ

- ก. สพลอ่านหนังสือแล้วจดชื่อตัวละครไว้เพื่อให้จำชื่อตัวละครได้
- ข. วารินอ่านหนังสือทุกบรรทัด ทุกตัวอักษร เพื่อไม่ให้ตกหล่นประเด็นใด
- ค. เพลินพิศอ่านหนังสือทุกหน้าอย่างตั้งใจ แล้วจดจำรายละเอียดที่สำคัญ ๆ ไว้
- ง. เด่นชัยเตรียมพจนานุกรมและสารานุกรมไว้เพื่อค้นหาคำศัพท์หรือข้อมูลที่ไม่รู้

3. ข้อใดเป็นสาระสำคัญของข้อความต่อไปนี้

"ภาษามีพลัง มีบทบาทสำคัญต่อมนุษย์ ช่วยใ้มนุษย์พัฒนาความคิดอันจะนำไปสู่การพัฒนาตนเอง ช่วยเหลือผู้อื่นและช่วยเหลือสังคม ช่วยใ้มนุษย์อยู่ร่วมกันได้อย่างร่มเย็นเป็นสุข"

- ก. ภาษาช่วยใ้มนุษย์พัฒนาความคิด
- ข. ภาษาช่วยเหลือผู้อื่นและช่วยสังคม
- ค. ภาษามีพลัง มีบทบาทสำคัญต่อมนุษย์
- ง. ภาษาช่วยใ้มนุษย์อยู่ร่วมกันอย่างมีความสุข

4. คำว่า “บันได” ในบทความ หมายถึงอะไร

“เห็นหน้ากำนันแยมแล้วก็แค้นใจ ถ้าข้าไม่เป็นบันไดให้มันไต่ไปนั่งบนเก้าอี้ มีหรือจะอยู่ดีกินดีถึงเพียงนี้ พอหมดประโยชน์ก็ถีบหัวส่ง ไล่ข้าอย่างกับหมูกับหมา อย่าให้วันหนึ่งมันล้มบ้างละ ข้าจะเหยียบซ้ำจนจมดินเลยเทียว”

- ก. ตำแหน่งกำนัน
- ข. ที่สำหรับเหยียบ
- ค. คนที่คอยสนับสนุน
- ง. คนที่เป็นที่นับหน้าถือตา

อ่านข้อความต่อไปนี้ แล้วตอบคำถามข้อ 5-6

- 1 เขาจะพากันเหยียบให้อับอาย
- 2 ใคร ๆ เห็นไม่เป็นที่จำเรียดา
- 3 อันชาติใดไร้ช่างชำนาญศิลป์
- 4 เหมือนนารินไร้โฉมบรรโลมสง่า

5. ต้องเรียงลำดับตามข้อใดจึงจะได้กลอนสุภาพที่ถูกต้อง

- ก. 1 4 2 3
- ข. 3 4 2 1
- ค. 3 1 4 2
- ง. 4 1 2 3

6. จากคำประพันธ์ข้างต้น เปรียบช่างศิลป์กับอะไร

- ก. ผู้หญิง
- ข. ชนชาติ
- ค. ความสวย
- ง. คนในชาติ

อ่านข้อความต่อไปนี้ แล้วตอบคำถามข้อ 7-8

“มั่งมีมากมายมิตรหมายมอง
เมื่อมัวหมองมิตรมองเหมือนหมูหมา
เมื่อไม่มีหมคมิตรมุ่งมองมา
เมื่อมอดม้วยแม่หมูหมาไม่มามอง”

7. ข้อใดเป็นข้อคิดที่ได้จากเรื่อง

- ก. เมตตาคอบต่อมิตร
- ข. เพื่อนแท้มีแค่หยิบมือ
- ค. เพื่อนกินหาง่ายเพื่อนตายหายาก
- ง. คนเดียวหัวหาย สองคนเพื่อนตาย

8. บทประพันธ์ข้างต้นมีลักษณะเด่นด้านวรรณศิลป์ใด

- ก. การเล่นคำ
- ข. การเล่นสระ
- ค. การเล่นพยัญชนะ
- ง. การเล่นวรรณยุกต์

อ่านข้อความต่อไปนี้ แล้วตอบคำถามข้อ 9-10

มังสชาดก

“กาลครั้งหนึ่งนานมาแล้ว พระโพธิสัตว์เกิดเป็นลูกชายเศรษฐีในเมืองพาราณสี มีลูกชายเศรษฐีอีก 3 คนเป็นเพื่อนรักกัน อยู่มาวันหนึ่ง พวกเขาเจอนายพรานกำลังนั่งเกวียนบรรทุกเนื้อมาเต็มลำ เพื่อนำไปขายลูกชายเศรษฐีทั้ง 4 คนจึงปรึกษากันว่าใครจะสามารถใช้วาทศิลป์ขอเนื้อจากนายพรานคนนั้นได้มากกว่ากัน ลูกชายเศรษฐีคนที่ 1 ร้องขอเนื้อขึ้นว่า "เฮ้ย..นายพราน ขอเนื้อสักชิ้นหน่อยสิ" นายพรานพูดว่า "วาจาของท่านหยาบคายนัก เป็นเช่นกับพังศึค เราจะให้เนื้อพังศึคแก่ท่าน" ลูกชายเศรษฐีคนที่ 2 ร้องขอเนื้อว่า "พี่ชาย ท่านจงให้เนื้อแก่ฉันบ้างสิ" นายพรานพูดว่า "คำว่าพี่ชายนี้ เป็นส่วนประกอบของมนุษย์ที่เรียกขานกันในโลก เราจะให้เนื้อส่วนประกอบแก่ท่านนะ" ลูกชายเศรษฐีคนที่ 3 เอ่ยปากขอเนื้อว่า "พ่อ ท่านจงให้เนื้อแก่ฉันบ้างสิ " นายพรานพูดว่า "บุตรเรียกบิดาว่า พ่อ ย่อมทำให้หัวใจพ่อหวนไหว วาจาของท่านเป็นเช่นกับน้ำใจ เราจะให้เนื้อหัวใจแก่ท่านนะ " พระโพธิสัตว์เอ่ยปากขอเนื้อเป็นคนี่ 4 ว่า " สหาย ท่านจงให้เนื้อแก่ฉันบ้างสิ " นายพรานพูดเป็นคาถาว่า " ในบ้านของผู้ใดไม่มีเพื่อน บ้านนั้นเป็นเช่นกับป่า คำพูดของท่านเช่นกับสมบัติทั้งหมด สหาย ข้าพเจ้าให้เนื้อทั้งหมดแก่ท่าน”

9. ลูกชายเศรษฐีคนใดที่ได้เนื้อส่วนพังศึค

- ก. ลูกชายเศรษฐีคนที่ 1
- ข. ลูกชายเศรษฐีคนที่ 2
- ค. ลูกชายเศรษฐีคนที่ 3
- ง. ลูกชายเศรษฐีคนที่ 4

10. จากมังสชาดก เปรียบพี่ชายกับอะไร

- ก. บิดา
- ข. สหาย
- ค. พังผืด
- ง. ส่วนประกอบ

กรุงมคิชาดก

“กาลครั้งหนึ่งนานมาแล้ว มีกวางตัวหนึ่ง หากินผลมะรีนในป่าแห่งหนึ่ง มีพรานชาวบ้านคนหนึ่ง มีอาชีพล่าเนื้อขาย ด้วยการผูกห่างบนต้นไม้มะรีน ชัดดอกฆ่ากวางที่หากินผลมะรีนนั้นเป็นประจำทุกวัน ในวันหนึ่ง กวางเจ้าปัญญานั้น มาหากินผลมะรีนตั้งแต่เช้ามืด แต่ไม่ได้ผลจนผลเข้าไปที่โคนต้นไม้มะรีนนั้นเลยทีเดียวนั้น ด้วยคิดว่าอาจจะมีการล่าห่างอยู่บนต้นไม้ไม่ได้ จึงได้ยื่นพิจารณาอยู่ภายนอก ฝ่ายนายพรานโยนผลมะรีนให้ตกลงข้างหน้ากวางนั้น หวังล่อให้กวางเข้าไป กวางเห็นเช่นนั้นจึงคิดว่า “ข้างบนต้นไม้ต้องมีนายพรานอยู่อย่างแน่นอน เพราะลมไม่มี แล้วทำไมผลมะรีนจึงมาตกที่หน้าของเราได้” กวางจึงแกล้งทำเป็นไม่เห็นแล้วจึงพูดขึ้นว่า “ต้นไม้มะรีนเอ๋ย เมื่อก่อนท่านให้ผลตกลงตรง ๆ แต่บัดนี้ ท่านละทิ้งรุกขธรรมเสียแล้ว เราจะไปยังต้นไม้อื่นแสวงหาอาหารของเรา” แล้วกล่าวเป็นคาถาว่า “แน่ะไม้มะรีน การที่ท่านปล่อยผลมะรีนให้หล่นกลิ้งมานั้น เราผู้เป็นกวางรู้แล้ว เราจะไปสู่ต้นไม้อื่น เพราะเราไม่พอใจผลของท่าน”

11. ข้อใด ไม่ถูกต้อง

- ก. ลมไม่มี ผลมะรีนจึงไม่มีทางตกลงมาได้
- ข. กวางไม่ชอบกินผลมะรีนต้นไม้ จึงไปหากินที่ต้นไม้อื่น
- ค. กวางได้ชื่อว่ากวางเจ้าปัญญาเพราะรู้จักพิจารณาอย่างถี่ถ้วน
- ง. ผลมะรีนตกลงจากต้นไม้ตรง ๆ แต่ผลนี้ตกอยู่หน้ากวางที่ยืนห่างออกไป

อ่านข้อความต่อไปนี้ แล้วตอบคำถามข้อ 12-13

จูลนนทียชาดก

“นิทานชาดกเมื่อครั้งพระพุทธเจ้าทรงปรารภพระเทวทัตผู้ชั่วช้า จึงได้เล่านิทานว่า พระโพธิสัตว์เกิดเป็นลิงและอาศัยอยู่ในป่าหิมพานต์กับแม่และน้องชาย และมีลิงบริวารจำนวนมาก ลิงสองพี่น้องต้องแอบซ่อนมารดาที่ตาบอดไว้ที่พุ่มไม้ แล้วตนเองออกไปหาอาหาร และให้ลิงตัวหนึ่งนำไปมอบให้มารดาของตน แต่ลิงตัวนั้นไม่เอาอาหารไปให้ สองพี่น้องที่เป็นห่วงแม่จึงสละหน้าที่หัวหน้าเพื่อมาดูแลแม่แทน วันหนึ่งมีนายพรานใจบาปคิดฆ่าแม่ลิง สองลิงลูกกตัญญูจึงยอมเสียสละชีวิตเพื่อแลกกับชีวิตแม่ แต่นายพรานก็ฆ่าแม่ทั้งสองด้วย สุดท้ายนายพรานก็ได้รับผลกรรมของตนเอง จากการที่ลูกเมียโดนฟ้าผ่าตาย ก็เป็นนิทานชาดกเรื่องสั้นที่ให้อะไรดี”

12. ข้อใด ไม่ใช่นิสัยของพระเทวทัตจากการอนุমানชาดกข้างต้น

- ก. โลก
- ข. อคทน
- ค. ออกตัญญู
- ง. เห็นแก่ตัว

13. สิ่งทั้งสองตัวมีคุณธรรมข้อใด

- ก. กตัญญู
- ข. มีน้ำใจ
- ค. เสียสละ
- ง. สามัคคี

“ประเพณีแห่นางแมวเป็นพิธีกรรมขอฝนของเกษตรกรไทยจัดขึ้นทั้งในภาคกลางและภาคตะวันออกเฉียงเหนือ เมื่อใกล้ฤดูเพาะปลูกแล้วแต่ฝนยังไม่มาหรือมาล่าช้ากว่าปกติ ส่งผลให้ข้าวในนา พืชในสวนขาดน้ำหล่อเลี้ยง ให้ผลผลิตไม่ได้เต็มที่ ชาวนา ชาวไร่ก็จะจัดพิธีแห่นางแมวขอฝนที่ทำสืบต่อกันมาด้วยความเชื่อที่ว่า หากทำพิธีแห่นางแมวแล้ว อีกไม่ช้าฝนก็จะตกลงมา สาเหตุที่ใช้แมวแห่เพื่อขอฝนนั้น ก็มาจากความเชื่อกันว่า แมวเป็นสัตว์ที่กลัวฝน หากฝนตกเมื่อใด แมวจะร้อง คนโบราณถือเคล็ดว่า ถ้าแมвр้องแสดงว่าฝนกำลังจะตก บ้างก็เชื่อว่า แมวนั้นเป็นตัวแทนของความแห้งแล้ง”

14. ข้อใดต่อไปนี้เป็น ไม่ถูกต้อง

- ก. แมวเป็นสัตว์ที่ไม่กลัวน้ำ
- ข. หากฝนตกแมวจะส่งเสียงร้อง
- ค. การแห่นางแมวเป็นการขอฝนของเกษตรกร
- ง. ประเพณีแห่นางแมวจัดขึ้นในภาคกลางและภาคอีสาน

อ่านข้อความต่อไปนี้ แล้วตอบคำถาม ข้อ 15-17

ลีซอ เป็นชาวเขาที่มีบุคลิกภาพงดงาม มีผิวกายค่อนข้างขาว มีร่างกายและใบหน้าเป็นรูปไข่ ชาวลีซอส่วนใหญ่ไม่สูบบุหรี่ หากคนติดฝิ่นแทบไม่ได้เลย ชาวเขาเผ่านี้ ยังชีพด้วยการปลูกข้าว ปลูกข้าวโพด และฝิ่น

15. ข้อใดไม่ได้กล่าวถึงในข้อความข้างต้น

- ก. ชาวลิขอมมีลักษณะที่งดงาม
- ข. ชาวลิขอมมีรูปร่างที่สูงเพรียว
- ค. ชาวลิขอมปลูกฝิ่นเพราะสุบฝิ่น
- ง. ชาวลิขอมปลูกข้าวโพดเลี้ยงชีพ

16. ข้อใดต่อไปนี้เป็นไม่ได้มีความหมายตรงกับคำว่า “ร่างทรง”

- ก. สูงค่า
- ข. สูงจอม
- ค. สูงโปร่ง
- ง. สูงสะโอดสะอง

17. ใช้โวหารในการเขียนแบบใด

- ก. พรรณนาโวหาร สาธกโวหาร
- ข. สาธกโวหาร เทศนาโวหาร
- ค. เทศนาโวหาร บรรยายโวหาร
- ง. บรรยายโวหาร พรรณนาโวหาร

18. ใจความสำคัญของบทประพันธ์ต่อไปนี้เป็นคืออะไร

“วันนั้นครั้งคืนไหว	เกิดเหตุใหญ่ในปะละพี
เลี้ยงคูรู้กะดี	กาลกนิสี่ประการ
ประกอบชอบเป็นผิด	กลับจริดผิดโบราณ
สามัญอันธพาล	ผลาญคนชื้อถือสัตย์ธรรม
ลูกศิษย์คิดล้างครู	ลูกไม่รู้คุณพ่อมัน
ส่อเสียดเบียดเบียนกัน	ลอบฆ่าฟันคือค้นหา
โกลาหลบาปบ่คิด	โจทก์จับผิดริษยา
อูระพะสุธา	ป่วนเป็นบ้าฟ้าบดบัง”

- ก. กาลกนิสี่
- ข. ความโกล
- ค. ความอกตัญญู
- ง. การเบียดเบียน

อ่านข้อความต่อไปนี้ แล้วตอบคำถามข้อ 19-20

“คดีที่มีคู่ คือหมูไก่อเจ้าสุภา
ใครเอาข้าวปลามา ให้สุภาที่ว่าดี”

19. คำว่า “ข้าวปลา” ในบริบทข้างต้นหมายถึงอะไร

- ก. อาหาร
- ข. สินบน
- ค. ของคาว
- ง. ผู้พิพากษา

20. จากคำประพันธ์ข้อ 19 สะท้อนภาพสังคมได้อย่างชัดเจนในเรื่องใด

- ก. การดิดสินบนในคดีความต่าง ๆ
- ข. การแก่งแย่งชิงดีชิงเด่นกันในตำแหน่งหน้าที่
- ค. ความมีน้ำใจเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่กันของคนในสังคม
- ง. คนที่คดโกงจะเป็นที่นับถือและเคารพของบุคคลในสังคม

21. ข้อใดแสดงให้เห็นความเชื่อเรื่องไสยศาสตร์ที่ปรากฏในเรื่องกาพย์พระไชยสุริยาได้อย่างชัดเจน

- ก. ที่ซื้อถือพระเจ้า ว่าโง่งเง่าเต่าปูปลา
- ข. คำเช่าผ้าสี่ซอ เข้าแต่ห่อล่อกามา
- ค. ไม่จำคำพระเจ้า เหาไปเข้าภาษาไสย
- ง. หลวงชีหนี่หลวงเณรลงโคลนเลนแผ่นผาด โผน

22. คำประพันธ์ในข้อใด **ไม่มี**การใช้อุปมาโวหาร

- ก. ดินแดนถิ่นมนุษย์ เสียงดังคูดุเพลิง โพลง
- ข. อยู่วังดั่งจันทรา มาหม่นหมองละอองนวล
- ค. พิณพาทย์ระนาดฆ้อง ตะโพนกลองร้องเป็นเพลง
- ง. ยุงทองร้องกระดิ่ง โห้งดั่ง เพียงฆ้องกลองระฆัง

อ่านข้อความต่อไปนี้ แล้วตอบคำถามข้อ 23-24

“เราทุกคนมีธนาคารเหมือนกัน ธนาคารแห่งนี้ชื่อว่า “เวลา” มันเข้าบัญชีให้คุณ 86,400 วินาที ทุกคืนมันจะถูกล้างบัญชีถือว่าขาดทุนตามจำนวนที่คุณพลาดโอกาสที่จะลงทุนในสิ่งดี ๆ มันไม่สะสมยอดคงเหลือ ในแต่ละวันจะเปิดบัญชีใหม่ให้คุณ ทุกค่าคืนจะลบยอดคงเหลือของทั้งวันออกหมด ถ้าคุณเสียโอกาสที่จะใช้ประโยชน์ในระหว่างวัน ผลขาดทุนเป็นของคุณ ไม่สามารถถอยหลังกลับไปได้ ไม่มีการถอนของ “วันพรุ่งนี้” มาใช้ได้ คุณต้องมีชีวิตอยู่กับปัจจุบัน ด้วยยอดเงินฝากของวันนี้ นาฬิกากำลังเดิน ทำทุกขณะที่คุณมีให้มีคุณค่า! และจำไว้เสมอว่าเวลา ไม่คอยใครแม้สักคนเดียว”

23. ใจความสำคัญของข้อความนี้คืออะไร

- ก. ทำวันนี้ให้ดีที่สุด
- ข. โอกาสดี ๆ มีไม่มาก
- ค. มีโอกาสต้องรีบคว้าไว้
- ง. เงินมีน้อย ใช้สอยอย่างประหยัด

24. สุภาษิตใดตรงกับข้อความนี้

- ก. เก็บเบี้ยใต้ถุนร้าน
- ข. งมเข็มในมหาสมุทร
- ค. ตำน้าพริกละลายแม่น้ำ
- ง. เวลาารีไม่เคยคอยใคร

“โลกมีดวงจันทร์เป็นบริวารเพียงดวงเดียว ถ้าเปรียบเป็นคน โลกคงปักใจมั่นกับดวงจันทร์ดวงน้อย ถ้าหากดวงจันทร์มีใจรักดีให้โลก ทั้งสองคงเป็นตำนานรักอันน่าประทับใจ แต่หากไม่ละ หากดวงจันทร์ไม่เคยอยากอยู่กับโลกเลย แต่ต้องอยู่ด้วยหน้าที่ จิตใจดวงจันทร์จะชอกช้ำไหมนะ”

25. จากข้อความข้างต้นเปรียบคนกับอะไร

- ก. ดวงจันทร์
- ข. โลก
- ค. จิตใจ
- ง. ถูกทั้ง ก และ ข

26. ข้อความต่อไปนี้**ไม่ได้**กล่าวถึงข้อใด

“พายุดีเปรสชันบริเวณด้านตะวันออกของประเทศฟิลิปปินส์ได้ทวีความรุนแรงขึ้น เป็นพายุโซนร้อน “น็อกเตน” (Nock-ten) ซึ่งมีความเร็วลมใกล้จุดศูนย์กลาง สูงสุด 65 กิโลเมตรต่อ ชั่วโมง เคลื่อนตัวห่างจาก จังหวัดกามารินส์ ไปทางตะวันออกเฉียงเหนือราว 100 กิโลเมตร โดย กำลังเคลื่อนตัวไปทางทิศตะวันตก ก่อนไปทางเหนือ และมีแนวโน้มจะเคลื่อนตัวเข้าสู่เมืองฮานอย ประเทศเวียดนาม ในวันที่ 31 กรกฎาคม 2554 ลักษณะเช่นนี้จะทำให้บริเวณประเทศไทยตอนบน มีฝนตกชุกหนาแน่นและมีฝนตกหนักเพิ่มขึ้นในหลายพื้นที่ โดยเฉพาะในภาคเหนือและ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน”

- ก. ที่มาของชื่อพายุ
- ข. ทิศทางของพายุ
- ค. ผลกระทบจากพายุ
- ง. ความเร็วลมของพายุ

อ่านข้อความต่อไปนี้ แล้วตอบคำถาม ข้อ 27-29

“ในสมองมนุษย์เรามีส่วนที่ตัดสินใจด้วยเหตุและผล ทำให้เรามองไปไกลมากกว่าสิ่งที่จะเกิดขึ้นในวันนี้ ทำให้เราสามารถวางแผนเตรียมพร้อมสำหรับอนาคต และทำให้เราใช้เวลา และใช้พลังงานทำสิ่งที่มันจำเป็น แต่มันจะมีสิ่งที่อยู่ในหัวเรา ถึงตัวที่คิดได้แต่ผลลัพธ์ในระยะสั้น ไม่สนใจสิ่งที่ผ่านมา ไม่สนใจสิ่งที่จะเกิดในอนาคต ไม่สนใจเหตุและผล ถึงตัวนี้แหละที่คอยล่อลวงให้เราสนใจต่อความพึงพอใจระยะสั้นและความสนุกในขณะนั้น ทำให้เราเล่นโซเชียลแอฟได้ทั้งวัน นั่งดูรูป ดูวิดีโอ อ่านข่าว ไม่ยอมทำงานให้เสร็จและก็จะมามีสิ่งอีกตัวที่ตื่นตระหนก เป็นตัวที่จะกระโดดเข้ามาช่วยเตือนเรา ทำให้เราต้องทำงานให้เสร็จ ไม่สนว่าจะต้องอดหลับอดนอนก็คืน ต้องให้ทันกำหนดส่ง ถึงตัวนี้แหละที่จะไล่สิ่งที่ชอบแต่ความสนุกให้หนีไป ทำให้เรากลับมาคิดและใช้เหตุผลได้ตามปกติ การผัดวันประกันพรุ่งในระยะยาวเป็นสาเหตุของความผิดหวังในชีวิต เราต่างก็เคยผัดวันประกันพรุ่งกันทั้งนั้น ลองสังเกตตัวเอง ลองนึกถึงสิ่งที่เราตั้งใจไว้ว่าจะทำแต่ก็ยังไม่ได้ทำสักที แล้วไล่สิ่งที่เอาแต่มีกง่ายและความสนุกไปไกล ๆ ”

27. ประโยคใด**ไม่ได้**สนับสนุนคำว่า“ผัดวันประกันพรุ่ง”

- ก. ทำให้เราเล่นโซเชียลแอฟได้ทั้งวัน
- ข. ถึงตัวนี้แหละที่จะไล่สิ่งที่ชอบแต่ความสนุกให้หนีไป
- ค. ถึงตัวที่คิดได้แต่ผลลัพธ์ในระยะสั้น ไม่สนใจสิ่งที่ผ่านมา
- ง. คอยล่อลวงให้เราสนใจต่อความพึงพอใจระยะสั้นและความสนุกในขณะนั้น

28. ในบทความลึงตัวใดมีนิสัยผัดวันประกันพรุ่ง เพราะเหตุใด

- ก. ลึงตื่นตระหนก เพราะกระโดดเข้ามาเตือนเราให้เราทำงานให้เสร็จ
- ข. ลึงรักสนุก เพราะไม่สนใจสิ่งที่จะเกิดในอนาคต ไม่สนใจเหตุและผล
- ค. ลึงรักสนุก เพราะทำให้เราสามารถวางแผนเตรียมพร้อมสำหรับอนาคต
- ง. ลึงตื่นตระหนก เพราะทำให้เรามองไปไกลมากกว่าสิ่งที่จะเกิดขึ้นในวันนี้

29. บุคคลใดต่อไปนี้ ไม่ได้ มีนิสัยเหมือนลึงตื่นตระหนก

- ก. นิดาไปทำการบ้านที่โรงเรียนตอนเช้าทุกวัน
- ข. เมื่อนิซาได้การบ้านมาเธอจะทำให้เสร็จทันที
- ค. นิซามักจะจัดหนังสือเรียนเตรียมไว้ก่อนไปโรงเรียนทุกครั้ง
- ง. นิรินสามารถแบ่งเวลาดูหนังและทำการบ้านได้เป็นอย่างดี

“ดีที่ออกซ์ด้วยน้ำคั้นความสดใสให้ ผิวสวย”

“สร้างชีวิต ชีวาให้กับร่างกายและอารมณ์ด้วยการ “ดีที่ออกซ์” หรือการล้างพิษออกจากร่างกายเพื่อป้องกันการเสื่อมก่อนวัยง่าย ๆ ด้วยการดื่มน้ำโดย “มิเนเร่” ได้เผยเคล็ดลับด้วยการ “เคล้-ดีที่ออกซ์ด้วยน้ำแร่ธรรมชาติ” เพื่อเตรียมผิวให้สวยสดใส จากภายในสู่ภายนอก

นพ.กฤษดา ศิรามพุช ผู้อำนวยการศูนย์เวชศาสตร์อายุรเวชกรรมนานาชาติบอกว่า อยากรักษาผิวสวยแลดูสุขภาพดี สามารถทำได้ด้วยดีที่ออกซ์ ซึ่งไม่จำเป็นต้องไปสวนล้างลำไส้หรือใช้เครื่องมือราคาแพง ด้วยการดื่มน้ำแร่ธรรมชาติ 100 % เพราะแร่ธาตุจากน้ำแร่ที่ดื่มเข้าไปจะช่วยลดการสะสมสารพิษและสร้างสมดุลใหม่ให้กับร่างกาย เนื่องจากในน้ำแร่จะมีส่วนผสมของแร่ธาตุหลัก ๆ อยู่ 5 ชนิด คือ แคลเซียม โซเดียม แมกนีเซียม โพแทสเซียม และกำมะถัน ด้าน ธีดารัตน์ วิเศษจินดาวัฒน์ผู้เชี่ยวชาญด้านโภชนาการบริษัท เนสเล่ (ไทย) จำกัดแนะนำเคล็ดลับด้วยว่า ตอนเช้าหลังตื่นนอนให้ดื่มน้ำแร่ธรรมชาติ ๑๐๐ % จะช่วยล้างพิษในร่างกาย คั้นความสดใส เปล่งปลั่งสู่ผิวพรรณ และช่วยให้การขับถ่ายเป็นไปอย่างสม่ำเสมอ ส่วนในขณะทำงานพยายามดื่มน้ำแร่เป็นประจำ จะช่วยให้หุ่นดีสดใส ผิวพรรณชุ่มชื้นเปล่งปลั่ง หากเครียด ลองหยุดพักแล้วหายใจเข้าออกลึก ๆ และดื่มน้ำแร่ธรรมชาติระหว่างวัน จะช่วยให้ความเหนื่อยล้าลดลง นอกจากนี้ น้ำแร่ธรรมชาติยังช่วยฟิตแอนด์เฟิร์ม ให้ดื่มน้ำแร่ธรรมชาติสักแก้วก่อนทานอาหาร จะช่วยลดความรู้สึกอยากอาหารลงและแร่ธาตุในน้ำแร่ยังช่วยกระตุ้น ให้ระบบการเผาผลาญไขมันทำงานได้ดีขึ้น พอถึงช่วงเวลานอน หากตื่นมากลางดึก ดื่มน้ำแร่สักแก้วเพื่อช่วยลดอาการคอแห้ง พร้อมเติมแร่ธาตุให้ร่างกายด้วย เพียงเท่านี้จะได้ผิวฟ่องใสแล้ว”

30. ข้อใดคือใจความสำคัญของบทอ่านข้างต้น

- ก. น้ำแร่ช่วยทำให้ผิวพรรณสดใสเปล่งปลั่ง
- ข. น้ำแร่ช่วยลดการสะสมสารพิษในร่างกาย
- ค. น้ำแร่ช่วยทำให้ความรู้สึกอยากอาหารลดลง
- ง. น้ำแร่ช่วยกระตุ้นระบบเผาผลาญไขมันให้ดีขึ้น

เฉลย

1	ค	16	ก
2	ค	17	ง
3	ค	18	ก
4	ค	19	ข
5	ข	20	ก
6	ก	21	ค
7	ค	22	ค
8	ค	23	ก
9	ก	24	ง
10	ง	25	ง
11	ข	26	ก
12	ข	27	ข
13	ก	28	ข
14	ก	29	ก
15	ค	30	ก

ตารางที่ 23 ค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ระหว่างข้อสอบกับองค์ประกอบการวัดทักษะการอ่าน
จับใจความ

ข้อที่	ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ					รวม	IOC	แปลผล
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	คนที่ 4	คนที่ 5			
1	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
2	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
3	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
4	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
5	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
6	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
7	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
8	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
9	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
10	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
11	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
12	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
13	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
14	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
15	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
16	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
17	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
18	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
19	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
20	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
21	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
22	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
23	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
24	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
25	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้

ตารางที่ 23 (ต่อ)

ข้อที่	ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ					รวม	IOC	แปลผล
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	คนที่ 4	คนที่ 5			
26	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
27	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
28	+1	-1	-1	+1	-1	-1	-0.2	ใช้ไม่ได้
29	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
30	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
31	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
32	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
33	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
34	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
35	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
36	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
37	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
38	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
39	+1	-1	-1	+1	+1	1	0.2	ใช้ไม่ได้
40	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
41	+1	+1	-1	+1	+1	3	0.6	ใช้ได้
42	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
43	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
44	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
45	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
46	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
47	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
48	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
49	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
50	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้

ตารางที่ 24 ค่าความยากง่าย (P) และค่าอำนาจจำแนก (B) ของแบบวัดทักษะการอ่านจับใจความ

ข้อ	ค่า p	ค่า B	แปลผล	ข้อ	ค่า p	ค่า B	แปลผล
1	0.29*	0.62*	ใช้ได้	26	0.29*	0.40*	ใช้ได้
2	0.28*	0.66*	ใช้ได้	27	0.31*	0.54*	ใช้ได้
3	0.29*	0.62*	ใช้ได้	28	0.25*	0.60*	ใช้ได้
4	-0.04	0.16	ใช้ไม่ได้	29	0.28	0.44	ใช้ได้
5	0.01	0.36	ใช้ไม่ได้	30	0.25*	0.38*	ใช้ได้
6	0.24*	0.64*	ใช้ได้	31	0.30	0.14	ใช้ไม่ได้
7	0.22	0.50	ใช้ได้	32	0.19	0.22	ใช้ไม่ได้
8	0.34*	0.60*	ใช้ได้	33	0.28*	0.66*	ใช้ได้
9	0.27*	0.30*	ใช้ได้	34	0.39*	0.62*	ใช้ได้
10	-0.09	0.62	ใช้ไม่ได้	35	0.48*	0.62*	ใช้ได้
11	0.44*	0.60*	ใช้ได้	36	0.34*	0.60*	ใช้ได้
12	0.09	0.44	ใช้ไม่ได้	37	0.28*	0.44*	ใช้ได้
13	0.25*	0.60*	ใช้ได้	38	0.38*	0.66*	ใช้ได้
14	0.15	0.20	ใช้ไม่ได้	39	0.14	0.42	ใช้ไม่ได้
15	0.06	0.16	ใช้ไม่ได้	40	0.20	0.18	ใช้ไม่ได้
16	0.39*	0.62*	ใช้ได้	41	0.52*	0.46*	ใช้ได้
17	0.27*	0.48*	ใช้ได้	42	0.50	0.32	ใช้ได้
18	-0.16	0.68	ใช้ไม่ได้	43	0.30*	0.36*	ใช้ได้
19	0.62*	0.46*	ใช้ได้	44	0.41	0.32	ใช้ได้
20	0.33	0.46	ใช้ได้	45	0.33*	0.46*	ใช้ได้
21	0.36*	0.30*	ใช้ได้	46	0.27*	0.48*	ใช้ได้
22	0.44*	0.60*	ใช้ได้	47	0.53*	0.42*	ใช้ได้
23	0.14	0.46	ใช้ไม่ได้	48	0.35*	0.38*	ใช้ได้
24	0.29*	0.62*	ใช้ได้	49	0.27	0.30	ใช้ได้
25	0.27	0.70	ใช้ได้	50	0.30	0.36	ใช้ได้

หมายเหตุ * คือ ข้อที่เลือกเป็นแบบวัดทักษะการอ่านจับใจความ

ตารางที่ 25 ค่าความยากง่าย (P) ค่าอำนาจจำแนก (B) และค่าความเชื่อมั่นของแบบวัดทักษะ
การอ่านจับใจความ

ข้อ	ค่า P	ค่า B	ข้อ	ค่า P	ค่า B
1	0.29	0.62	16	0.31	0.54
2	0.28	0.66	17	0.25	0.60
3	0.29	0.62	18	0.25	0.38
4	0.24	0.64	19	0.28	0.66
5	0.34	0.60	20	0.39	0.62
6	0.27	0.30	21	0.48	0.62
7	0.44	0.60	22	0.34	0.60
8	0.25	0.60	23	0.28	0.44
9	0.39	0.62	24	0.38	0.66
10	0.27	0.48	25	0.52	0.46
11	0.62	0.46	26	0.30	0.36
12	0.36	0.30	27	0.33	0.46
13	0.44	0.60	28	0.27	0.48
14	0.29	0.62	29	0.53	0.42
15	0.29	0.40	30	0.35	0.38

ข้อสอบนี้มีค่าความเชื่อมั่นอยู่ที่ 0.83

ตารางที่ 26 คะแนนการทำแบบวัดทักษะการอ่านจับใจความก่อนเรียนและหลังเรียน

คนที่	ก่อนเรียน	หลังเรียน	คนที่	ก่อนเรียน	หลังเรียน
1	23	25	21	20	25
2	14	21	22	21	28
3	22	25	23	22	27
4	18	22	24	14	23
5	14	22	25	23	26
6	19	24	26	13	23
7	13	20	27	23	27
8	20	22	28	20	25
9	22	26	29	20	24
10	17	24	30	12	24
11	16	24	31	17	23
12	13	21	32	16	21
13	10	20	33	23	27
14	10	21	34	23	25
15	18	23	35	21	25
16	9	20	36	19	21
17	23	27	37	25	29
18	20	26	38	18	27
19	21	26	39	16	24
20	24	28	40	17	21

ตารางที่ 27 คะแนนของนักเรียนที่ทำแบบทดสอบระหว่างเรียน (E_I)

คนที่	แบบทดสอบระหว่างเรียน							คะแนนรวม ระหว่างเรียน (70)
	1	2	3	4	5	6	7	
	(10)	(10)	(10)	(10)	(10)	(10)	(10)	
1	8	7	8	7	6	7	6	49
2	7	7	8	8	9	7	9	55
3	8	8	10	7	9	10	9	61
4	8	6	9	6	7	9	9	54
5	7	6	9	8	7	7	6	50
6	8	7	8	7	7	9	7	53
7	7	7	8	9	8	7	8	54
8	8	8	9	7	7	7	8	54
9	7	7	8	7	9	9	9	56
10	7	7	9	9	8	9	7	56
11	9	7	8	8	9	10	9	60
12	3	6	8	7	8	9	8	49
13	9	9	9	9	7	9	8	60
14	7	7	8	8	9	8	9	56
15	7	7	8	8	8	9	7	54
16	7	7	8	9	7	9	7	54
17	8	7	9	7	8	7	8	54
18	8	7	9	9	8	8	8	57
19	8	8	8	9	7	9	8	57
20	9	9	9	8	9	10	9	63
21	9	8	9	9	7	8	7	57
22	8	8	8	7	7	9	7	54
23	9	7	7	8	9	10	6	56
24	9	8	8	7	9	8	7	56

ตารางที่ 27 (ต่อ)

คนที่	แบบทดสอบระหว่างเรียน							คะแนนรวม ระหว่างเรียน (70)
	1 (10)	2 (10)	3 (10)	4 (10)	5 (10)	6 (10)	7 (10)	
25	8	8	8	8	9	8	9	58
26	8	8	9	9	10	9	10	63
27	7	9	9	9	8	5	8	55
28	7	7	9	8	8	8	8	55
29	7	7	8	7	9	9	9	56
30	9	8	6	7	9	9	9	57
31	7	8	9	8	7	8	7	54
32	7	8	6	8	8	9	7	53
33	8	9	7	7	7	8	6	52
34	8	9	8	7	9	10	8	59
35	7	9	9	9	8	8	8	58
36	8	9	9	8	10	10	10	64
37	7	7	9	8	9	8	9	57
38	8	9	8	9	7	10	10	61
39	7	7	9	8	7	10	8	56
40	8	7	9	7	9	9	9	58
รวม	306	304	334	315	323	342	321	2245
เฉลี่ย	7.65	7.6	8.35	7.875	8.075	8.55	8.025	56.12
ประสิทธิภาพ (E_1)	76.5	76	83.5	78.75	80.75	85.5	80.25	80.18

ตารางที่ 28 คะแนนหลังเรียนของแบบวัดทักษะการอ่านจับใจความ (E_2)

คนที่	คะแนนหลังเรียน (30)	คนที่	คะแนนหลังเรียน (30)
1	23	22	22
2	25	23	23
3	26	24	25
4	24	25	28
5	26	26	26
6	27	27	23
7	27	28	24
8	26	29	23
9	22	30	24
10	23	31	24
11	26	32	24
12	22	33	23
13	25	34	24
14	29	35	28
15	24	36	29
16	24	37	23
17	24	38	26
18	25	39	24
19	23	40	24
20	25	รวมเฉลี่ย	24.75
21	27	ประสิทธิภาพ (E_2)	82.5

The logo of Mahachulalongkornrajavidyalaya University is a circular emblem. It features a central five-pointed star (pentagram) with a smaller five-pointed star inside it. The outer ring of the emblem contains the university's name in Thai script: "มหาวิทยาลัยบูรพา".

ภาคผนวก

- แบบสอบถามความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการจัดการเรียนรู้ตามแนวคิดทฤษฎีคอนสตรัคติวิสม์ร่วมกับเทคนิคอุปมาเปรียบเทียบ
- ค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ระหว่างข้อคำถามกับองค์ประกอบการวัดความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการจัดการเรียนรู้ตามแนวคิดทฤษฎีคอนสตรัคติวิสม์ร่วมกับเทคนิคอุปมา/เปรียบเทียบ
- ค่าอำนาจจำแนกของแบบสอบถามความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการจัดการเรียนรู้ตามแนวคิดทฤษฎีคอนสตรัคติวิสม์ร่วมกับเทคนิคอุปมาเปรียบเทียบ

**แบบสอบถามความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการจัดการเรียนรู้
ตามแนวคิดทฤษฎีคอนสตรัคติวิสม์ร่วมกับเทคนิคอุปมา/เปรียบเทียบ**

คำชี้แจง

1. แบบสอบถามความพึงพอใจฉบับนี้เป็นแบบสอบถามความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการจัดการเรียนรู้ ตามแนวคิดทฤษฎีคอนสตรัคติวิสม์ร่วมกับเทคนิคอุปมา/เปรียบเทียบ ซึ่งผู้วิจัยสร้างแบบสอบถามทั้งหมด 30 ข้อ ใช้จริงจำนวน 20 ข้อ โดยแบ่งการวัดเป็น 3 ด้าน ได้แก่ ด้านเนื้อหา ด้านการจัดการเรียนรู้ ด้านการวัดและประเมินผล

2. ให้นักเรียนอ่านข้อความแล้วเลือกตอบตามความคิดเห็นหรือความรู้สึกของตนเอง โดยทำเครื่องหมาย (✓) ลงในช่องว่างเพียงช่องเดียวที่ตรงกับระดับความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการจัดการเรียนรู้ ตามแนวคิดทฤษฎีคอนสตรัคติวิสม์ร่วมกับเทคนิคอุปมา/เปรียบเทียบ โดยมีเกณฑ์ในการประเมินดังนี้

ระดับ 5 หมายถึง มากที่สุด

ระดับ 4 หมายถึง มาก

ระดับ 3 หมายถึง ปานกลาง

ระดับ 2 หมายถึง น้อย

ระดับ 1 หมายถึง น้อยที่สุด

รายการประเมิน	ระดับความพึงพอใจ				
	5	4	3	2	1
ด้านเนื้อหา					
1. นักเรียนสามารถนำความรู้จากการอ่านจับใจความไปใช้บูรณาการในวิชาอื่น ๆ ได้					
2. นักเรียนคิดว่า การอ่านจับใจความทำให้พัฒนาด้านการคิดวิเคราะห์มากขึ้น					
3. นักเรียนคิดว่า เนื้อหาของบทอ่านจับใจความมีความน่าสนใจและเข้าใจได้ง่าย					
4. นักเรียนสามารถนำเทคนิคอุปมา/เปรียบเทียบไปใช้เป็นพื้นฐานในการอ่านบทอ่านอื่น ๆ ได้					

รายการประเมิน	ระดับความพึงพอใจ				
	5	4	3	2	1
5. การได้ตั้งคำถามเกี่ยวกับเรื่องที่อ่านช่วยให้นักเรียนทราบเป้าหมายของการอ่านชัดเจน					
6. นักเรียนคิดว่าได้รับประโยชน์จากใบงาน ใบกิจกรรมที่หลากหลาย					
7. นักเรียนสามารถนำข้อคิดจากบทอ่านมาใช้ในชีวิตประจำวันได้					
8. นักเรียนคิดว่าเนื้อหาที่เรียนสอดคล้องกับชีวิต					
9. เนื้อหาที่เรียนสอดคล้องกับความสนใจของนักเรียน					
ด้านการจัดการเรียนรู้					
10. กิจกรรมมีความสอดคล้องกับเนื้อหาที่เรียน					
11. กิจกรรมทำให้นักเรียนสนุกและมีความสุข					
12. กิจกรรมทำให้นักเรียนสามารถจัดระบบความคิดอย่างมีจุดมุ่งหมาย					
13. กิจกรรมมีความท้าทาย					
14. กิจกรรมส่งเสริมให้นักเรียนมีความคิดริเริ่มและรู้จักวิพากษ์วิจารณ์					
15. ครูเปิดโอกาสให้นักเรียนได้แสดงความคิดเห็นร่วมกับเพื่อน					
ด้านการวัดและประเมินผล					
16. นักเรียนมีส่วนร่วมในการประเมินผลการเรียน					
17. การทบทวนความรู้ทำให้นักเรียนเข้าใจเนื้อหาที่เพิ่งเรียนไปได้มากขึ้น					
18. การทำแบบวัดทักษะการอ่านจับใจความก่อนและหลังเรียนทำให้นักเรียนได้ทราบว่าตนเองพัฒนาขึ้นหรือไม่					
19. การประเมินผลการเรียนรู้มีความสอดคล้องกับกิจกรรม					
20. เกณฑ์การประเมินผลชัดเจน ครอบคลุมทั้งด้านความรู้ ทักษะ และเจตคติ					

ตารางที่ 29 ค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ระหว่างข้อคำถามกับองค์ประกอบการวัดความพึงพอใจ
ของนักเรียนที่มีต่อการจัดการเรียนรู้ตามแนวคิดทฤษฎีคอนสตรัคติวิสม์ร่วมกับเทคนิค
อุปมา/เปรียบเทียบ

ข้อที่	ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ					รวม	IOC	แปลผล
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	คนที่ 4	คนที่ 5			
1	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
2	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
3	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
4	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
5	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
6	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
7	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
8	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
9	+1	+1	-1	+1	-1	1	0.2	ใช้ไม่ได้
10	+1	+1	+1	+1	-1	3	0.6	ใช้ได้
11	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
12	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
13	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
14	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
15	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
16	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
17	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
18	+1	+1	+1	+1	-1	3	0.6	ใช้ได้
19	+1	+1	+1	+1	-1	3	0.6	ใช้ได้
20	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
21	+1	+1	+1	+1	-1	3	0.6	ใช้ได้
22	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
23	+1	+1	+1	+1	-1	3	0.6	ใช้ได้
24	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้

ตารางที่ 29 (ต่อ)

ข้อที่	ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ					รวม	IOC	แปลผล
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	คนที่ 4	คนที่ 5			
25	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
26	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
27	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
28	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
29	+1	+1	+1	+1	-1	3	0.6	ใช้ได้
30	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้

ตารางที่ 30 ค่าอำนาจจำแนกของแบบสอบถามความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการจัดการเรียนรู้
ตามแนวคิดทฤษฎีคอนสตรัคติวิสม์ร่วมกับเทคนิคอุปมาเปรียบเทียบ

ข้อ	ค่า r	แปลผล	ข้อ	ค่า r	แปลผล
1	.29	ใช้ได้	16	.19	ใช้ไม่ได้
2	.40	ใช้ได้	17	.31	ใช้ได้
3	.27	ใช้ได้	18	.00	ใช้ไม่ได้
4	.44	ใช้ได้	19	.13	ใช้ไม่ได้
5	.48	ใช้ได้	20	-.03	ใช้ไม่ได้
6	.46	ใช้ได้	21	.23	ใช้ได้
7	.43	ใช้ได้	22	.22	ใช้ได้
8	.34	ใช้ได้	23	.12	ใช้ไม่ได้
9	.45	ใช้ได้	24	.32	ใช้ได้
10	.31	ใช้ได้	25	.14	ใช้ไม่ได้
11	.42	ใช้ได้	26	.10	ใช้ไม่ได้
12	.41	ใช้ได้	27	.12	ใช้ไม่ได้
13	.42	ใช้ได้	28	.34	ใช้ได้
14	.27	ใช้ได้	29	.17	ใช้ไม่ได้
15	-.09	ใช้ไม่ได้	30	.30	ใช้ได้

ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับ โดยใช้สัมประสิทธิ์แอลฟาของคอนบรากอยู่ที่
0.94 ข้อที่นำไปทำแบบสอบถามความพึงพอใจ ได้แก่ ข้อที่ 2,3,4,5,6,7,8,9,10,11,12,13,14,17,21,
22,24,28,30 ซึ่งมีค่าอำนาจจำแนกอยู่ระหว่าง .22 - .48

ประวัติย่อของผู้วิจัย

ชื่อ-สกุล	นางสาวธนันชนก นิชเปี่ยม
วัน เดือน ปี เกิด	27 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2538
สถานที่เกิด	จังหวัดฉะเชิงเทรา
สถานที่อยู่ปัจจุบัน	บ้านเลขที่ 77/385 หมู่ 2 ตำบลพนมสารคาม อำเภอพนมสารคาม จังหวัดฉะเชิงเทรา
ตำแหน่งและประวัติการทำงาน	พ.ศ. 2560 - พ.ศ. 2561 ครูผู้ช่วย กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ โรงเรียนวัดคณาเหล่าบก (สัมฤทธิราชราษฎร์วิทยา) พ.ศ. 2561-ปัจจุบัน ครู กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย โรงเรียนพนมสารคาม “พนมอดุลวิทยา”
ประวัติการศึกษา	พ.ศ. 2557 ศิลปศาสตรบัณฑิต (สาขาวิชาภาษาอังกฤษ) มหาวิทยาลัยรามคำแหง พ.ศ. 2561 การศึกษาระดับบัณฑิต (การสอนภาษาไทย) มหาวิทยาลัยบูรพา (เกียรตินิยมอันดับ 1)